

คู่มือจัดทำหลักสูตร

เพื่อป้องกันความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ

แผนการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (อายุ 11-14 ปี)

Connect with Respect: Preventing gender-based violence in schools

Published in 2016 by the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, 7, place de Fontenoy, 75352 Paris 07 SP, France

and

UNESCO Bangkok Office

© UNESCO 2016

ISBN: 978-92-9223-571-0 (print version)

ISBN: 978-92-9223-572-7 (electronic version)

This publication is available in Open Access under the Attribution-ShareAlike 3.0 IGO (CC-BY-SA 3.0 IGO) license (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/igo/>). By using the content of this publication, the users accept to be bound by the terms of use of the UNESCO Open Access Repository (<http://www.unesco.org/open-access/terms-use-ccbysa-en>).

The original title: Connect with Respect: Preventing gender-based violence in schools

Published in 2015 by the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization and UNESCO Field Office / UNICEF, UN Women and UNAIDS United Budget, Accountability and Results Framework (UBRAF).

The designations employed and the presentation of material throughout this publication do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of UNESCO concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries.

The ideas and opinions expressed in this publication are those of the authors; they are not necessarily those of UNESCO and do not commit the Organization.

The photographs in this material are used for illustrative purposes only. They do not imply any particular sexual orientation, gender identity, attitudes, behaviours or actions on the part of any person who appears in the photograph.

The Thai version of this publication was made possible with financial contributions from UNICEF, UN Women, Ministry of Education, Culture and Science of the Netherlands and UNAIDS United Budget, Accountability and Results Framework (UBRAF) funding for UNESCO.

Editor: Anjana Suvarnananda

Translator: Soontorn Charoentat

Graphic design: Invisible Ink

TH/C3/IQE/HP2/16/071-500

กิจกรรมประจำ

คุณมีครูชุดนี้สำเร็จได้ด้วยการร่วมแรงร่วมใจกันระหว่างภาคีซึ่งเป็นคณะกรรมการว่าด้วยความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษา (SRGBV) ขององค์กร UNGEI ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก อันประกอบด้วยองค์การแพลน อินเตอร์เนชันแนล องค์การเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและเพิ่มพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ (UNWOMEN) องค์กรทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (ยูนิเซฟ) และองค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) โดยได้รับคำแนะนำส่งเสริมในการพัฒนาชุดเครื่องมือนี้อย่างดึงจากหลายท่าน ดังนี้ ลอร่า ดิโวส์, แคร์เรน อัมพรีส์-วาร์, โจแอนนา เยแรท, แอนนา-การิน ჯัฟฟอร์ส์, อเล็กซานเดอร์ มูนีฟ, เอลينا นิคูลาเคน, แอนเดรีย ไนเบรก, เช็มบा rekha wen, จัสติน ชาสต์ และ อะลีแซนดร้า ทรานคิลลี่

สำหรับเงินทุนสนับสนุนการพัฒนาคุณมีอเล่นนี้ ได้รับมาจากการยูนิเซฟ องค์การเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและเพิ่มพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ และองค์กรยูเนสโก โดยองค์กรยูเนสโกรับหน้าที่เป็นเจ้าภาพหลักในการประสานงานด้านการพัฒนา การออกแบบ และการจัดพิมพ์เผยแพร่คุณมีอเล่นนี้

จึงควรขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมในการเขียนทุกท่าน อันได้แก่ รองศาสตราจารย์เยเลน เคยิลล์, แซลลี่ บีเดล, มิเชล เดวิส และแอนน์ ฟาร์เรลลี่ แห่งศูนย์วิจัยเยาวชนบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์เมลเบิร์น มหาวิทยาลัยเมลเบิร์น ประเทศออสเตรเลีย

ทั้งนี้ ขอขอบคุณคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาทั่วภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และภูมิภาคอื่น ที่จะนำคุณมีอเล่นนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการสอนและจัดทำหลักสูตรเพื่อให้เกิดความเสมอภาคทางเพศภาวะ ห่วงเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะใช้คุณมีชุดนี้รวมทั้งข้อมูลและกิจกรรมต่างๆ ในเล่มนี้เป็นเครื่องมือในการปลูกสร้างองค์ความรู้ ทักษะ ตลอดจนทักษะต่างๆ ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยในการมีสัมพันธภาพที่เคารพเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน

สารบัญ

ส่วนที่
1

อภิธานศัพท์	1
บทนำ	5
คำชี้แจงและข้อแนะนำสำหรับครูและผู้บริหารสถานศึกษา	8
หลักการและเหตุผล ข้อแนะนำสำหรับครูและผู้บริหารสถานศึกษา	9
แนวคิดและประเด็นสำคัญเพื่อการทำความเข้าใจเบื้องต้น	15
สรุปข้อสังเกต	29
แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเบื้องต้น	30
แหล่งข้อมูลสำหรับสถานศึกษา	32
รายการอ้างอิง	34

ส่วนที่
2

คู่มือการจัดการเรียนการสอนแบบหน่วยการเรียนรู้	38
การใช้สื่อวัสดุการเรียนการสอน	39
แผนผังวัตถุประสงค์และเนื้อหากิจกรรม	46
หัวข้อที่ 1: เพศภาวะกับความเสมอภาค	50
หัวข้อที่ 2: ความเสมอภาคทางเพศภาวะและแบบอย่างเชิงบวก	60
หัวข้อที่ 3: การรับรู้เรื่องความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ	77
หัวข้อที่ 4: ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษา	88
หัวข้อที่ 5: ทักษะการสื่อสารเพื่อสัมพันธภาพที่เคารพใส่ใจกันและกัน	95
หัวข้อที่ 6: ทักษะสำหรับผู้รู้เห็นเหตุการณ์ความรุนแรง	103
หัวข้อที่ 7: ทักษะการแสวงหาความช่วยเหลือและการช่วยเหลือ	111

ภาคผนวก: สถิติสำหรับกิจกรรมหัวข้อที่ 1 117

อภิธานศัพท์

Accomplice (ผู้สมคบ): บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่สนับสนุนหรือส่งเสริมให้เกิดความรุนแรง

Bisexual (คนรักสองเพศ): บุคคลที่มีความรู้สึกรักใคร่สนใจทั้งเพศเดียวกันและ/หรือต่างเพศกับตน อาจพบการใช้คำอื่น เช่น คนรักสองเพศ, ไบเซ็กชวล

Bullying (การรังแก): การทำร้ายผู้อื่นทั้งทางร่างกายหรือจิตใจ ที่เป็นการกระทำซ้ำแล้วซ้ำเล่า ผู้กระทำการรังแก ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะเลือกรังแกคนที่ตนเห็นแล้วว่าอ่อนแอกว่าหรือมีความแตกต่างจากผู้อื่น การรังแกรวมถึง การใช้ถ้อยคำหยาบคายเหยียดหยาม ด่าหอ ดูหมิ่น เสียดสีซ้ำๆ ซากๆ ข่มเหงคุกคามให้หวาดกลัว ทำลายหรือริดไกรร้ายสิ่นสมบัติข้าวของ ทำร้ายร่างกาย และกล่าวโทษผู้อื่นเมื่อสิ่งไม่ได้เกิดขึ้น ทั้งนี้การรังแกถือเป็นความรุนแรงรูปแบบหนึ่ง

Corporal punishment (การลงโทษทางกาย): การลงโทษที่ใช้กำลังและตั้งใจให้เกิดความเจ็บปวดทางร่างกายหรือทางใจ ซึ่งมีทั้งกรณีที่รุนแรง และไม่รุนแรง

Cyber bullying (การข่มเหงรังแกผ่านโลกไซเบอร์): การรังแกรูปแบบหนึ่งโดยใช้อินเทอร์เน็ต (เช่น ในห้องสนทนาระบบทะโน๊ตเครือข่ายสังคมออนไลน์ อีเมล) หรือโทรศัพท์มือถือ (เช่น การส่งข้อความอسئ็มมิล) ในการสร้างความเดือดร้อนใจหรือเป็นอันตรายต่อผู้อื่น ทั้งนี้ อาจมีการใช้คำที่ต่างออกไป เช่น การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์การกลั่นแกล้งบนอินเทอร์เน็ต การกลั่นแกล้งรังแกออนไลน์ เป็นต้น

Discrimination (การเลือกปฏิบัติ): การเลือกปฏิบัติ คือ การปฏิบัติที่ตั้งข้อรังเกียจกีดกันหรือไม่เป็นธรรมต่อกันบ้างคนหรือบางจำพวก ซึ่งเป็นการไม่ยอมรับบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่มีพื้นฐานมาจากการลักษณะแตกต่างทางประการ ได้แก่ เพศ เพศภาวะ สัญชาติ ศาสนา ชาติพันธุ์ (วัฒนธรรม) ‘เชื้อชาติ’ หรือลักษณะส่วนบุคคลอื่นๆ ผู้ที่ถูกเลือกปฏิบัติจะถูกกีดกันจำกัดสิทธิ และโอกาสที่ตนอาจมีได้รับจากผู้อื่น ทั้งนี้ การเลือกปฏิบัติถือเป็นการละเมิดหลักการพื้นฐานของสิทธิมนุษยชน นั่นคือ บุคคลทั้งปวงมีสิทธิ์ของความเป็นมนุษย์ ที่เท่าเทียมกันและสมควรได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานเช่นเดียวกัน

Empathy (ความรู้สึกเข้าอกเข้าใจ): ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น อย่างที่เรียกว่า การเอาใจเขามาใส่ใจเรา

Gay (เกย์): บุคคลที่มีความรู้สึกรักใคร่สนใจทั้งเพศเดียวกันและเพศภาวะเดียวกันเป็นสำคัญ โดยทั่วไปใช้กับผู้ชาย บางครั้งใช้คำว่าชายรักชาย

Gender (เพศภาวะ): เพศภาวะ หมายถึงทัศนคติ อารมณ์ความรู้สึกและพฤติกรรมที่สังคมคาดหวังให้เป็นไปตามเพศสรีระที่ถูกกำหนดตั้งแต่แรกเกิด พฤติกรรมที่มีคุณลักษณะเป็นไปตามความคาดหวังทางวัฒนธรรม บรรทัดฐานและกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดสร้างขึ้น เรียกว่า เพศภาวะตามแบบแผน ส่วนพฤติกรรมที่ไม่มีคุณลักษณะดังกล่าวเรียกว่า เพศภาวะไม่เป็นไปตามแบบแผน นอกจากนี้ พฤติกรรมดังกล่าวที่มักจะเป็นผลมาจากการรับรู้ทางเพศภาวะ เช่น การแสดงออกทางเพศภาวะ ลักษณะความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้อื่น ทั้งนี้ บทบาทด้านเพศภาวะและความคาดหวังดังกล่าวเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ อาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ทั้งยังแตกต่างกันไปแม้แต่ภายในวัฒนธรรมเดียวกันหรือระหว่างวัฒนธรรมก็ตาม

Gender-based violence (ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ): ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะคือการกระทำรุนแรงที่เจาะจงไปที่คนบางคนหรือบางกลุ่ม เพราะเพศภาวะของคนกลุ่มนั้น ซึ่งเป็นการกระทำที่มุ่งให้เกิดการบาดเจ็บเสียหายหรือทุกข์ทรมาน ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และทางเพศแก่ผู้ถูกกระทำ การกระทำความรุนแรงนี้เกิดขึ้นจากการเลือกปฏิบัติทางเพศภาวะ จากความคาดหวังในเรื่องบทบาทหญิงชาย และจากภาพเหมาร่วมด้านเพศภาวะ

Gender equality (ความเสมอภาคทางเพศภาวะ): การที่สังคมเห็นคุณค่าของคนทุกคนอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่คำนึงถึงเพศภาวะ และการใช้เงื่อนไขอันเท่าเทียมกันในการได้รับการคุ้มครองตามสิทธิมนุษยชนของตนโดยสมบูรณ์ รวมทั้งในการมีส่วนช่วยส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง ตลอดจนการได้รับประโยชน์จากการพัฒนาดังกล่าว

Gender equity (ความเท่าเทียมระหว่างเพศ): กระบวนการร้อนเป็นการปฏิบัติต่อคนทุกคนอย่างเป็นธรรมโดยไม่คำนึงถึงเพศภาวะ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม จำเป็นต้องนำบางมาตรการมาใช้เพื่อชดเชยข้อเสียเบรียบเชิงสังคมที่เกิดกันมายังทุกคนมีโอกาสเท่ากันในการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม ความเท่าเทียมคือวิธีการ ความเสมอภาคคือผลลัพธ์

Gender expression (การแสดงออกทางเพศภาวะ): วิธีที่บุคคลสื่อสารและแสดงออกถึงเพศภาวะของตนให้ผู้อื่นรับทราบ อาจจะสื่อสารผ่านเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ทรงผม การใช้เสียง พฤติกรรม และการใช้สรพนาม

Gender identity (อัตลักษณ์ทางเพศภาวะ): วิธีที่บุคคลปัจจุบันว่าเป็นผู้ชาย ผู้หญิง หรือไม่ใช่ทั้งชายและหญิง หรือเป็นทั้งหญิงและชาย หรือผสมผสานกัน ซึ่งอาจจะตรงหรือไม่ตรงกับเพศสรีระที่ถูกกำหนดตั้งแต่แรกเกิด ทั้งนี้แตกต่างจากการแสดงออกทางเพศภาวะ กล่าวคืออัตลักษณ์ทางเพศภายนั้นผู้อื่นไม่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน

Gender justice (ความเป็นธรรมทางเพศภาวะ): การปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันและการให้คุณค่าอันเที่ยงธรรมแก่คนทุกคนทุกเพศภาวะอย่างเป็นกลาง

Help-seeking (การแสวงหาความช่วยเหลือ): การแสวงหาความช่วยเหลือคือการสื่อสารกับผู้อื่นเพื่อให้ได้รับความช่วยเหลือในเรื่องการเข้าใจ การให้คำแนะนำปรึกษา และการเกื้อหนุนทั่วไป อันเป็นการตอบสนองต่อปัญหาหรือประสบการณ์ทุกๆ ใจ ทั้งนี้การแสวงหาความช่วยเหลือต้องพึงพิงผู้อื่น ดังนั้นจึงมักอ้างถึงความสัมพันธ์ทางสังคมและทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

Homophobia (ความเกลียดกลัวคนรักเพศเดียวกัน): ความเกลียดกลัวอีดอัดลำบากใจ มีจิตใจคับแคบ หรือเกลียดชัง กลุ่มคนรักเพศเดียวกันหรือคนที่มีความหลากหลายทางเพศ

Homophobic bullying (การรังแกด้วยเหตุแห่งความเกลียดกลัวคนรักเพศเดียวกัน): คือการรังแกด้วยเหตุแห่งเพศภาวะประเภทหนึ่งซึ่งมีพื้นฐานมาจาก การที่ผู้รังแกเกียดติดกับบรรหัตถฐาน เพศที่สังคมกำหนด และไม่ยอมรับวิถีทางเพศหรืออัตลักษณ์ทางเพศภาวะที่แตกต่างไปจากบรรหัตถฐานดังกล่าว จึงก่อเหตุรุนแรงแก่ผู้ที่อยู่นอกกรอบบรรหัตถฐาน

Human rights (สิทธิมนุษยชน): สิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานที่คนทุกคนพึงได้รับอย่างเสมอภาคและเป็นธรรมในฐานะที่เกิดมา เป็นมนุษย์ โดยเกี่ยวข้องกับการเคารพสิทธิ์คริวความเป็นมนุษย์ ของทุกคน และรับประทานว่าทุกคนต้องมีทรัพยากรขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการอยู่รอด การพัฒนาตนเอง และมีส่วนร่วมทางสังคม และเป็นสิทธิ์ที่เท่าเทียมกันของมนุษยชาติทั่วโลก ไม่มีผู้ใด ล่วงละเมิดได้

Intersex (เพศกำหนด): คำศัพท์ที่ใช้ในการจำแนกประเภทบุคคลที่มีเพศกำหนดไม่ชัดเจน หรือมีลักษณะทางกายวิภาคของเพศสรีระภายในและ/หรือภายนอกปนกันทั้งเพศชายและเพศหญิง ตั้งแต่กำเนิด บุคคลที่มีเพศกำหนดอาจระบุตัวตนว่าเป็นเพศชายหรือเพศหญิงหรือไม่ใช่ทั้งสองเพศก็ได้ สถานภาพเพศกำหนดนั้นมีเกี่ยวข้องกับวิถีทางเพศหรืออัตลักษณ์ทางเพศภาวะแต่อย่างใด เพราะคนเพศกำหนดก็ต้องมีประสบการณ์ด้านวิถีทางเพศหรืออัตลักษณ์ทางเพศภาวะในลักษณะเดียวกันกับคนอื่นที่ไม่ใช่คนเพศกำหนด

Lesbian (เลสเบียน): ผู้หญิงที่มีความรู้สึกปรัครire เสน่ห์หากับผู้หญิงด้วยกัน บางครั้งใช้คำว่าหญิงรักหญิง ทั้งนี้หญิงรักหญิงยังอาจเป็นคนไม่ฝัก方เพศก็ได้ หรืออาจจะเป็นคนข้ามเพศ เป็นเครียร์ และอื่นๆ ก็ได้

Men who have sex with men (ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย หรือ อี็มເອສເອີມ): ผู้ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายด้วยกัน ไม่ว่าจะมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงหรือไม่ก็ตาม และไม่ว่าจะนับว่าตนเอง มีอัตลักษณ์เกย์หรือคนรักสองเพศหรือไม่ก็ตาม

Perpetrator (ผู้ก่อเหตุความรุนแรง): บุคคลผู้ลงมือการกระทำที่ใช้ความรุนแรงหรือทำให้เกิดความเจ็บปวดและ/หรือทำให้ได้รับบาดเจ็บ

Positive behaviour management (การจัดการพฤติกรรมเชิงบวก): กลวิธีการจัดการพฤติกรรมเชิงบวกมุ่งเน้นที่การป้องกันการเก็บกู้ และหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้า ทั้งยังให้ความสำคัญ กับการพัฒนาคุณค่าความสัมพันธ์และทักษะที่ช่วยให้เกิดพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียน มากกว่าการลงโทษเมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

Power (พลังอำนาจ): พลังอำนาจสามารถเป็นได้ทั้งเชิงบวกและลบพลังอำนาจเชิงบวกเกิดขึ้นเมื่อเราใช้พลังอำนาจที่มีภายในในตัวเองเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมรอบตัวให้ดีขึ้น ส่วนพลังอำนาจเชิงลบจะเกิดขึ้นเมื่อคนกลุ่มนั้นใช้ข้อได้เปรียบทางวัฒนธรรมไปควบคุมคนอีกกลุ่มนั้นความไม่เสมอภาคทางเพศภาวะเชื้อมโยงอย่างใกล้ชิดกับพลังอำนาจที่ไม่เท่าเทียมระหว่างหญิงชาย

Prejudice (ความรังเกียจเดิมดัน): ความรู้สึก ความคิดเห็น หรือทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยกับอันตราย ซึ่งโดยทั่วไปมักประกอบสร้างขึ้นโดยขาดความรู้ ขาดความเข้าใจ หรือขาดเหตุผลเกี่ยวกับเชื้อชาติ ศาสนา หรือกลุ่มอื่น และมักจะมีลักษณะที่ไม่เป็นมิตร บางครั้งอาจใช้คำว่า อดีต

Rape (การข่มขืนกระทำชำเรา): การบังคับขืนใจบุคคลอื่นให้มีการร่วมเพศหรือร่วมประเวณโดยการสอดใส่渥ยะเพศโดยที่บุคคลนั้นไม่ยินยอมพร้อมใจ

Respect (ความเคารพเอาใจใส่): ความรู้สึกเข้าอกเข้าใจและซาบซึ้งคุณค่าของมนุษย์ทุกคนและสรรพชีวิตทั้งปวงบนโลกนี้

School-related gender-based violence (SRGBV) (ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษา): ความรุนแรงทุกรูปแบบ (ทั้งขัดเจนและเชิงลักษณ์) รวมทั้งการกลั่นแกล้ง ความรุนแรง ที่เกิดขึ้นในบริบทการศึกษา (ซึ่งครอบคลุมทั้งในระบบและนอกระบบ เช่น ภายในสถานศึกษา ระหว่างเดินทางไปกลับ และในสถานการณ์ฉุกเฉินและเหตุการณ์ความขัดแย้ง) ซึ่งเป็นผลหรืออาจจะเป็นผลให้เกิดการบาดเจ็บเสียหายหรือทุกข์ทรมาน ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และทางเพศแก่เด็ก (เด็กหญิง ชาย เพศกำหนด และข้ามเพศ และเยาวชนทุกวัยทั้งทางเพศ) SRGBV เกิดขึ้นจากการยึดติดกับภาพเหมารวม บทบาท หรือบรรทัดฐานที่สังคมคาดหวังต่อเด็กๆ ในเรื่องเพศภาวะและอัตลักษณ์ทางเพศ ถ้าผู้ถูกกระทำมีความอ่อนด้อยทางสังคมด้านอื่นเพิ่มเข้ามา อาจจะมีผลให้ความรุนแรงหนักหน่วงยิ่งขึ้น ทั้งนี้ SRGBV อาจรวมถึงความรุนแรงทางร่างกาย ทางจิตใจ ทางวาจา และทางเพศ

Sexual assault (การล่วงละเมิดทางเพศ): การกระทำการทางเพศใดๆ ที่บุคคลไม่ยินยอม ได้แก่ แตะเนื้อต้องตัว ลูบคลำსัมผัส ข่มขืนกระทำชำเรา บังคับขืนใจให้ร่วมเพศ และอื่นๆ ในลักษณะนี้

Sexual harassment (การคุกคามทางเพศ): การแสดงพฤติกรรมทางวาจาหรือทางกายที่ส่อไปในทางเพศอันไม่เป็นที่ต้องการ เช่น ความเห็นและท่าทางเรื่องเพศที่ไม่พึงประณญา ทั้งนี้ มักกระทำโดยบุคคลที่อยู่ในอำนาจและกระทำต่อผู้ใดบังคับบัญชา (เช่น นายจ้างกระทำต่อลูกจ้าง)

Sexual identity (อัตลักษณ์ทางเพศ): อัตลักษณ์ที่ปัจเจกบุคคลบ่งชี้เพศวิถีของตนเอง (ตามปกติมักจะขึ้นอยู่กับวิถีทางเพศ)

Sexual orientation (วิถีทางเพศ): ความรู้สึกปรัคเคนส์ที่อาจมีต่อคนที่มีเพศภาวะตรงข้ามหรือเดียวกันกับตน หรือมีอัตลักษณ์ทางเพศภาวะอื่นๆ ได้

Sexuality (เพศวิถี): ความรู้ความเชื่อทัศนคติค่านิยมและพฤติกรรมทางเพศของปัจเจกบุคคล โดยมีหลายมิติ ได้แก่ กายวิภาคศาสตร์สิริวิทยาและชีวเคมีของระบบการตอบสนองทางเพศ, เอกลักษณ์ทางเพศวิถีทางเพศบทบาททางเพศและบุคลิกภาพ, และความคิดความรู้สึกและความสัมพันธ์ ซึ่งการแสดงออกทางเพศวิถีจะได้รับอิทธิพลตามหลักจริยธรรมจิตวิญญาณวัฒนธรรม และศีลธรรม

Stereotype (ภาพเหมารวม): มโนคติหรือความนึกคิดเกี่ยวกับคนบางคนที่ถูกกล่าวถึงโดยหมายรวมแบบง่ายๆ และไม่สนใจความจริง มักอยู่บนพื้นฐานของคุณลักษณะจำเพาะบางอย่าง หรืออย่างใดอย่างหนึ่ง มักจะไม่จริงและนำไปสู่ความรังเกียจเดิมดัน และการเลือกปฏิบัติภาพเหมารวมที่หมายถึงเด็กหญิงเด็กชายหรือผู้หญิงนั้น เรียกว่าภาพเหมารวมด้านเพศภาวะ

Social cohesion (ความยึดเหนี่ยวทางสังคม): สังคมที่มีความเห็นว่าเป็นปึกแผ่นทางสังคม หมายถึง สังคมที่คนทุกกลุ่มมีจิตสำนึกความเป็นเจ้าของรู้สึกได้รับการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่ง และมีความถูกต้องชอบธรรม ไม่ว่าจะมีความแตกต่างใดๆ ทั้งด้านความคิดอ่อน ทัศนะทักษะและประสบการณ์ตาม ทั้งนี้การศึกษาสามารถช่วยส่งเสริมความยึดเหนี่ยวทางสังคมได้โดยการ ให้เยาวชนคนหนุ่มสาวมีส่วนร่วมและอุปกรณ์สื่อสารให้เห็นความหมายของการเป็นพลเมืองสมพันธ์สุขและดีต่อสุขภาพ ตลอดจนการให้เกียรติยอมรับความหลากหลาย

Stigma (การตีตรา): ทัศนะหรือดุลพินิจความคิดเห็นหรือการตัดสิน ที่ปัจเจกบุคคลหรือสังคมสะท้อนภาพในเชิงลบของคนบางคนหรือบางจำพวก เมื่อมีการตีตราเกิดขึ้นกับใครหรือกลุ่มใด ผลลัพธ์ย่อมนำไปสู่การเลือกปฏิบัติต่อผู้นั้น ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของการกระทำหรือละเว้นการกระทำอย่างได้อย่างหนึ่งก็ได้

Tolerance (ความอดกลั้น): การเต็มใจยอมรับ ความรู้สึก พฤติกรรม อุปนิสัย หรือความเชื่อของผู้อื่นที่แตกต่างไปจากของตน ทั้งๆที่ตนเองอาจจะไม่เห็นพ้องกับความรู้สึก พฤติกรรม อุปนิสัย หรือความเชื่อเหล่านั้น

Transgender (คนข้ามเพศ): คำศัพท์ที่กำหนดขึ้นเป็นคำกลางเพื่อใช้อ้างถึงคนที่มีอัตลักษณ์ทางเพศภาวะหรือการแสดงออกทางเพศภาวะแตกต่างจากเพศสรีระที่ถูกกำหนดตั้งแต่แรกเกิด ทั้งนี้ อัตลักษณ์คนข้ามเพศไม่ได้ขึ้นอยู่กับกระบวนการทางเพศที่แท้จริงกับตัวคนนั้นเอง คนข้ามเพศ รวมถึง คนที่ถูกกำหนดเป็นเพศหญิงเมื่อแรกเกิดแต่ระบุตัวตนว่า เป็นผู้ชาย (หญิงสุ่ชายหรือผู้ชายข้ามเพศ) และคนที่ถูกกำหนดเป็นเพศชายเมื่อแรกเกิดแต่ระบุตัวตนว่าเป็นผู้หญิง (ชายสุ่หญิงหรือผู้หญิงข้ามเพศ) เป็นต้น

Victim (ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรง): ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงคือบุคคลที่ตกเป็นเป้าหมายของความรุนแรง

Violence against women and girls (ความรุนแรงต่อเด็กและสาว): การกระทำใดๆ ที่เป็นความรุนแรงบนฐานเพศภาวะที่เป็นผลหรืออาจจะเป็นผลให้เกิดการบาดเจ็บเสียหาย หรือทุกข์ทรมานทั้งทางร่างกายจิตใจและเพศแก่สตรี ทั้งนี้รวมถึงการซุ่มกระทำการชักจูงล่ำภารบีบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ หรือการกักขังหน่วงเหนี่ยวตามอำเภอใจทำให้เสียอิสรภาพ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในที่สาธารณะหรือในชีวิตส่วนตัวก็ตาม

Whole-school approach (การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ): การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบตั้งอยู่บนสมมติฐานว่าสามารถศึกษาในบริบทสถานศึกษา (ครูอาจารย์ ผู้บริหาร บุคลากร ทางการศึกษา นักเรียน และผู้ปกครอง) ล้วนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรให้เป็นสถานศึกษาที่เกื้อหนุนและคุ้มครองความปลอดภัย โดยครอบคลุมระบบโรงเรียน ทุกแห่งมุ่ง ได้แก่ นโยบายและกระบวนการ การจัดการเรียนการสอน หลักสูตร ตลอดจนสภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคม

Witness (ผู้ชี้เท็จการณ์ความรุนแรง): ในบริบทความรุนแรงนี้ ผู้ชี้เท็จการณ์คือบุคคลที่ได้เห็นหรือได้ยินการกระทำด้วยความรุนแรง หรือได้ฟังคำบอกเล่าการกระทำด้วยความรุนแรง

บทนำ

นักเรียนจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดในสถานศึกษาที่ปลดภัยและได้รับการสนับสนุนทางสังคม ทว่าเด็กหนุ่มสาวบางคนกลับต้องเผชิญความรุนแรงและการคุกคามล่วงละเมิดต่างๆ ซึ่งรวมไปถึงความรุนแรงบนฐานเพศภาวะที่สามารถเกิดขึ้นได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งในสถานศึกษา พื้นที่รอบบ้านโรงเรียน หรือระหว่างเดินทางไปกลับบ้านและโรงเรียน

ในฐานะที่เป็นครูอาจารย์นั้น เรายอมมีบทบาทสำคัญในการป้องกันการกระทำที่เป็นความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นครูอาจารย์ ผู้บริหาร หรือระบบการศึกษาในระดับกว้าง ก็ล้วนเป็นแบบอย่างเชิงบวกได้ ทั้งยังสามารถเสริมสร้างศักยภาพเด็กและเยาวชนให้มีสัมพันธภาพอันดีต่อสุขภาพและเคราะฟิสใจซึ่งกันและกัน ตลอดจนจัดทำแผนงานป้องกันความรุนแรงโดยบูรณาการเข้าไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา

คู่มือครูฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่โรงเรียนต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกในการดำเนินงานดังกล่าวข้างต้น

สำหรับใคร?

เครื่องมือนี้ออกแบบมาเพื่อช่วยครูอาจารย์ เช่นเราฯ ท่านฯ ในการจัดทำหลักสูตรและดำเนินงานตามแนวคิดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กล่าวคือเหมาะสมสำหรับนักเรียนกลุ่มอายุระหว่าง 11 ถึง 14 ปี แต่ก็สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนกลุ่มอายุมากกว่า 14 ปีได้ เนื่องจากประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงอายุของผู้เรียน ครอบคลุมหัวข้อสำคัญๆ รวมทั้งครอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันความรุนแรงบนฐานเพศภาวะและการส่งเสริมสัมพันธภาพที่เคราะฟิสใจซึ่งกันและกัน เนื้อหาในส่วนบทนำนี้ทำหน้าที่เป็นเครื่องมืออ้างอิงสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อช่วยให้ท่านเข้าใจได้ดียิ่งขึ้นถึงวิธีการสำหรับการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อดำเนินงานด้านการป้องกันความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษา

ที่ไหน?

ถึงแม่กิจกรรมการเรียนรู้ตามคู่มือฉบับนี้จะออกแบบมาเพื่อนำไปใช้กับการศึกษาในระบบโรงเรียน แต่ก็สามารถปรับแก้ให้ใช้ในบริบทการศึกษาอกระบบโรงเรียนได้ เช่น ผ่านศูนย์การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน หรือ โครงการเพื่อการรู้หนังสือ เป็นต้น ในกรณี แม้ว่าคู่มือเล่มนี้จะพัฒนาขึ้นสำหรับโรงเรียนในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก แต่ก็หวังเป็นอย่างยิ่งว่าครูอาจารย์จะทำหน้าที่เชิงรุกในการประยุกต์สื่อชุดนี้ให้ตอบสนองความต้องการของชั้นเรียนที่สอน ให้เข้ากับสถานศึกษา และเหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย อนึ่งคู่มือเล่มนี้ถือเป็นเอกสารมีชีวิตเคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่ง กล่าวคือจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ โดยอาศัยความคิดเห็นที่เป็นผลลัพธ์ท่องกลับจากการใช้ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

เมื่อไหร?

กิจกรรมการเรียนรู้ในคู่มือเล่มนี้มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้ในหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น โครงการพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ สังคมศึกษา โครงการสภากาชาดไทย คำปฏิเสธและแนว กิจกรรมทักษะชีวิต หน้าที่พลเมือง สุขศึกษา เพศวิถีศึกษา และโครงการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมค่านิยมอันพึงประสงค์ เป็นต้น บทเรียนทุกบทประกอบด้วยกิจกรรมขยายผลต่างๆ เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ ทั้งยังส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนในบริบทสถานศึกษาในระดับที่กว้างขึ้น โดยสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะหลักสูตรเร่งรัด หรือปรับให้เหมาะสมสำหรับน้ำไปบูรณาการอย่างยั่งยืนตลอดหลักสูตรก็ได้ นอกจากนี้ กิจกรรมยังถูกออกแบบมาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และปลูกฝังทัศนคติเชิงบวก ตลอดจนสร้างเสริมความตระหนักรู้และทักษะให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย

อย่างไร?

กิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นในคู่มือฉบับนี้มีข้อมูลอ้างอิงจากการวิจัยด้านประสิทธิภาพการสอนสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเพศภาวะ การป้องกันความรุนแรงและการพัฒนาทักษะชีวิต เช่น งานวิจัยด้านการป้องกันการรังแกแสดงให้เห็นว่าการรู้สึกว่าตนปลอดภัยและมีคุณค่าที่โรงเรียนสัมพันธ์กับผลลัพธ์ด้านสุขภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น [1-6]¹ และการรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนนั้นเป็นปัจจัยป้องกันที่สำคัญมากสำหรับเด็กวัยรุ่น [7, 8] นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นอีกว่าการทำให้คนที่เคยเผชิญความรุนแรงหรือรู้เห็นเหตุการณ์ความรุนแรงได้มีเครื่องมือหรือทักษะจำเป็นสำหรับดำเนินการที่เหมาะสมนั้นเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง ส่วนงานวิจัยด้านแผนงาน โครงการ และหลักสูตร เพศศึกษาที่แสดงให้เห็นว่า เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งในการปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณเกี่ยวกับอิทธิพลของบรรทัดฐานสังคมเชิงลบที่เห็นชอบยอมรับ ความรุนแรงและความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศรูปแบบอื่นๆ [9, 10] หลักฐานเชิงประจักษ์จากหลักสูตรสุขศึกษาและทักษะชีวิตที่มีประสิทธิภาพแสดงให้เห็นว่า เป็นเรื่องสำคัญยิ่ง ในการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะทางสังคมและยังจำเป็นต้องใช้กิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติและมีความสอดคล้องที่นักเรียนสามารถฝึกฝนและซักซ้อม กลยุทธ์การสื่อสารเชิงบางไถ [11-15]

เด็กนักเรียนบางคนอาจเห็นว่าเนื้อหาสาระชุดนี้กระตุนเตือนให้ตนเองต้องจำประสบการณ์ที่กระทบกระเทือนจิตใจ เมื่อพบว่านักเรียนคนใดกล้ามือมีเดียว ควรให้นักเรียน คนนั้นได้ทำกิจกรรมอื่นที่มีลักษณะเชิงบาง และอนุญาตให้มีเวลาพิเศษโดยไม่ต้องร่วมกิจกรรมกลุ่มหากเด็กต้องการ ทั้งนี้ต้องมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้วิธีการดังกล่าวมีส่วนร่วมของเด็กไว้โดยใช้กิจกรรมที่มีโครงสร้างมีแบบแผนและไม่เป็นการคุกคามต่อเด็ก นอกจากนี้ควรคุยกับนักเรียนคนนั้นเพื่อพิจารณาดูว่าเด็กต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติมหรือไม่

เพาะเหตุใด?

การตอบสนองแบบครอบคลุมทั้งระบบโรงเรียนเพื่อป้องกันความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษานั้น ต้องรวมการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนเข้าไว้ด้วย โดยทำให้เป็นการสอนอย่างชัดเจนในเรื่องความเป็นธรรมทางเพศภาวะกับการป้องกันความรุนแรง ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้ที่ออกแบบมาอย่างดีจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเพิ่มพูนความรู้ อันเป็นประโยชน์ สร้างเสริมทัศนคติที่ดี และพัฒนาทักษะสำหรับการมีสัมพันธภาพที่เคารพเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน

เด็กและวัยรุ่นที่รู้สึกว่าตนในโรงเรียนห่วงใยเอาใจใส่ตันและรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ มักจะมีแนวโน้มสูงกว่าในการเป็นผู้มีแรงจูงใจฝึกสัมฤทธิ์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น และมีการรับรู้สมรรถนะแห่งตนเองทางวิชาการดีขึ้น นอกจากนี้ เด็กและวัยรุ่นที่มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนในระดับสูงยังมีแนวโน้มน้อยกว่าในการเป็นผู้ใช้สารสนเทศ หรือ เกี่ยวข้องกับความรุนแรง หรือรายงานว่ามีปัญหาสุขภาพจิต หรือเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเพศก่อนวัยอันควรอีกด้วย [3, 16, 17]

มีอะไรบ้าง?

ชุดเครื่องมือการจัดการเรียนการสอนชุดนี้ประกอบด้วยสองส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่ง คำชี้แจง ซึ่งเป็นข้อแนะนำสำหรับครุอิจาร์ยและผู้บริหารสถานศึกษา ว่าด้วยแนวคิดหลักและประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษา หากไม่แน่ใจหรือมีข้อสงสัยประการใดเกี่ยวกับคำศัพท์ที่ใช้ในเอกสารชุดนี้ โปรดศึกษาเพิ่มเติม จากอภิธานศัพท์ดังแสดงไว้แล้วโดยละเอียดข้างต้น ก่อนส่วนคำชี้แจงนี้

ส่วนที่สองเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามโครงสร้างอย่างมีแบบแผน สำหรับครุอิจาร์ยสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย กระบวนการสอนโดยละเอียดสำหรับ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หัวข้อสำคัญเจิดหัวข้อ โดยมีรายละเอียดหน่วยการเรียนรู้และหัวข้อการเรียนรู้ปรากฏดังแสดงในตารางที่ 1 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 1 : ขอบข่ายหัวข้อสำคัญสำหรับแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1: รู้และเข้าใจเรื่องเพศภาวะกับความเสมอภาคทางเพศภาวะ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2: ยกระดับการรับรู้เรื่องความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3: พัฒนาทักษะสำหรับสัมพันธภาพที่เคารพเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน
หัวข้อที่ 1 : เพศภาวะกับความเสมอภาค หัวข้อที่ 2 : ความเสมอภาคทางเพศภาวะและแบบอย่างเชิงบวก	หัวข้อที่ 3 : การรับรู้เรื่องความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ หัวข้อที่ 4 : ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษา	หัวข้อที่ 5 : ทักษะการคือสารเพื่อสังทั้งสภาพที่ควรเอาใจใส่กันและกัน หัวข้อที่ 6 : ทักษะสำหรับผู้รู้เห็นแก่ตัวกรณีความรุนแรง หัวข้อที่ 7 : ทักษะการสร้างหาความช่วยเหลือและทักษะการเกื้อหนุนโดยกลุ่มเพื่อน

ทั้งนี้ กิจกรรมการเรียนรู้ออกแบบมาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมทักษะ และปลูกฝังทัศนคติ โดยมีเป้าหมายดังต่อไปนี้ :

บัญญัติภาษาและกรอบแนวคิด : เพื่อให้สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณเกี่ยวกับความรุนแรงบนฐานเพศภาวะได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้และเข้าใจคำศัพท์และกรอบแนวคิดสำคัญเพื่อช่วยในการสนทนากลุ่ม

เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ : เพื่อให้สามารถทำความเข้าใจอิทธิพลของบรรทัดฐานและลักษณะทางเพศภาวะและดำเนินการเพื่อคัดค้าน ทัดทาน รายงาน หรือป้องกันความรุนแรง ได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความสามารถดังต่อไปนี้ :

- รู้และเข้าใจว่าบรรทัดฐานทางเพศภาวะมีอิทธิพลต่ออัตลักษณ์ ความปรารถนา การปฏิบัติ และพฤติกรรมอย่างไร
- รู้และเข้าใจว่ามีขั้นบรรบဏเนียมประเพณี การปฏิบัติกับความเชื่อ กฎหมาย ระเบียบ และนโยบาย ที่ก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมระหว่างเพศภาวะทั้งที่บ้าน โรงเรียน ชุมชน และสำนักงาน
- ระบุและทบทานความรังเกียจเดียดจันท์ทางเพศและภาพเหมือนรวมด้านเพศภาวะ
- รู้จักคุณลักษณะสำคัญและผลกระทบของบรรทัดฐานทางเพศภาวะที่ไม่เท่าเทียมกัน

ปลูกฝังทัศนคติเพื่อสังคม : เพื่อให้สามารถทำงานป้องกัน รายงาน คัดค้าน หรือแก้ปัญหาความรุนแรงบนฐานเพศภาวะได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องเชื่อว่าความไม่เท่าเทียมระหว่างเพศและความรุนแรงเป็นที่ยอมรับไม่ได้ และต้องเชื่อว่าคนทุกคนมีความเท่าเทียมกันโดยไม่คำนึงถึงเพศภาวะ ความพึงใจทางเพศ อายุ ฐานะ หรือคุณลักษณะอื่นๆ การส่งเสริมทัศนคติเพื่อสังคมเหล่านี้ยังช่วยสร้างความยืดหยุ่นทางสังคมให้มากขึ้น ทั้งในโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ทั้งนี้ แก่นความเชื่อหลักที่ต้องปลูกฝังส่งเสริมดังนี้ :

- มุ่งเน้นยุทธุกนิมิตคุณค่าและเท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นเพศภาวะใด
- คนทุกคนไม่ว่าจะมีเพศภาวะใดย่อมมีสิทธิได้รับการปฏิบัติในลักษณะที่ให้เกียรติและเคารพสิทธิมนุษยชน
- ทุกคนมีหน้าที่ให้เกียรติและเคารพสิทธิมนุษยชนของผู้อื่นโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางเพศภาวะ

ส่งเสริมการลงมือปฏิบัติ : เพื่อให้สามารถลงมือปฏิบัติงานเพื่อป้องกันความรุนแรงบนฐานเพศภาวะได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้จักและเข้าใจผลกระทบเชิงลบของความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ และต้องเชื่อว่ามีความเป็นไปได้ที่ตนจะสามารถสร้างความแตกต่างเชิงบวกให้เกิดขึ้นได้ผ่านการลงมือปฏิบัติเหล่านี้

สนับสนุนการเสริมสร้างพลังอำนาจทางสังคม : เพื่อให้สามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงบรรทัดฐานและลักษณะทางเพศภาวะได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนให้ทำงานได้อย่างต่อเนื่องยั่งยืนจากคนที่มีความมุ่งมั่นเช่นเดียวกันนี้

สร้างเสริมทักษะ : เพื่อให้สามารถรู้จักและเข้าใจว่าการทำอย่างไรและทำเมื่อไหร่ในการรายงาน หยุดยั้ง คัดค้าน ทัดทาน หรือทำงานเพื่อป้องกันความรุนแรงบนฐานเพศภาวะได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องได้เรียนรู้ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การชี้แนะสาธารณะและสนับสนุนผลักดันเชิงนโยบาย การดูแลตนเอง การเกื้อหนุนเชิงบวกโดยกลุ่มเพื่อน การยืนยันในความคิดเห็น และสร้างหาความช่วยเหลือ

เชิงอรรถ

¹ ตัวเลขในวงเล็บแทนลำดับรายการอ้างอิง ทั้งนี้ รายการอ้างอิงทั้งหมดมีรายละเอียดปรากฏดังแสดงไว้ในตอนท้ายของส่วนที่ 1

លេខទី១

១

ចាំខែងនៃការបង្កើតរំភាព
សាលាឌានិក

หลักการและเหตุผล ข้อแนะนำสำหรับครูและผู้บริหารสถานศึกษา

เราทุกคนล้วนมีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมให้โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเคารพเอาใจใส่ต่อผู้เรียนรวมทั้งผู้ปฏิบัติงานด้วยกันทั้งสิ้น สมาชิกชุมชนโรงเรียนแต่ละคนย่อมมีสิทธิ์ได้รับการคุ้มครองให้ปลอดภัยและให้ความสำคัญกับคุณค่าของตน ทั้งยังมีหน้าที่ต้องปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเคารพเอาใจใส่ไม่ว่าจะเป็นครูผู้ช่วยหรือหัวหน้าสถานศึกษา นักการการโรงเรียนคือการเพื่อนที่การศึกษา หรือแม้แต่ครูแนะแนวหรือนักเรียนก็ตาม

เนื้อหาส่วนแรกนี้นำเสนอกรอบแนวคิดและหัวข้อสำคัญสำหรับแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้ครูอาจารย์ได้พินิจพิเคราะห์ดูว่าประเด็นอันเกี่ยวเนื่องด้วยความรุนแรงบนฐานเพศภาวะนั้นจะเกิดขึ้นในบริบทท้องถิ่นของท่านได้อย่างไร นอกจากนี้ ยังให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอีกว่า หลักการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบจะช่วยเกื้อหนุนให้ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษาลดน้อยลงได้อย่างไร

ทำไมจึงใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนแก้ปัญหาความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษา?

เด็กทุกคนย่อมมีสิทธิ์ได้รับการศึกษาที่ปราศจากความรุนแรง ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการดำเนินงานแบบรอบด้านที่โรงเรียนตอบสนองและป้องกันความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ โดยเชื่อว่ากิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่วางแผนอย่างรัดกุมและออกแบบอย่างรอบคอบนั้น จะช่วยให้เด็กนักเรียนสามารถซึบซับทัศนคติเชิงบวกและสร้างเสริมทักษะสำคัญสำหรับการพัฒนาสัมพันธภาพเชิงบวกได้

เป็นประโยชน์แก่ครูอย่างไร?

การตระหนักรู้ในสิทธิทางเพศเป็นเรื่องสำคัญสำหรับหน่วยงานทุกแห่ง ครูอาจารย์เองก็จะได้รับประโยชน์นี้ หากที่ทำงานปลอดภัยจากการคุกคามด้วยเหตุแห่งเพศภาวะ การสอนหนังสือถือเป็นวิชาชีพที่ท้าทายยิ่ง และครูก็กลัดกลุ่มหุดหิดรำคาญใจไม่น้อย เมื่อพบเห็นลูกศิษย์มีพฤติกรรมอุกกาลกรุณา อย่างไรก็ดี หากอยู่ในสถานศึกษาที่ปลูกฝังด้านสัมพันธภาพที่เคารพเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน ทั้งครูและนักเรียนย่อมได้รับการเกื้อหนุนค้าจุนและเอื้ออำนวยด้วยสภาพแวดล้อมอันเป็นมิตร [1, 18]

เหตุใดสัมพันธภาพที่เคารพเอาใจใส่ซึ่งกันและกันจึงสำคัญ?

สัมพันธภาพที่เคารพเอาใจใส่ซึ่งกันและกันมีอิทธิพลเชิงบวกต่อสวัสดิภาพของครูและผู้เรียน ตลอดจนผลลัมฤทธิ์ทางการเรียน [19] ส่วนสัมพันธภาพเชิงบวกกับเพื่อนนักเรียนด้วยกันจะก่อให้เกิดมิตรภาพและการเกื้อหนุนที่ดีในหมู่ผู้เรียน ทั้งยังช่วยเพิ่มแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ยกระดับผลลัมฤทธิ์ทางการเรียน และลดพฤติกรรมเสี่ยง (เช่น การใช้สารเสพติดและดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์) [18, 19]

ในทางตรงกันข้าม สัมพันธภาพที่ไม่ได้กับเพื่อนนักเรียนก็จะส่งผลเชิงลบต่อสวัสดิภาพและผลลัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยพบว่าทั้งผู้ก่อเหตุความรุนแรงและผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงบนฐานเพศภาวะจะมีแนวโน้มประสบปัญหาสุขภาพจิตสูงกว่าผู้อื่น ซึ่งปัญหาที่มักพบบ่อยๆ ได้แก่ ความวิตกกังวลและภาวะซึมเศร้า [20-25]

นอกจากนี้ สัมพันธภาพเชิงบวกจะช่วยครูกับลูกศิษย์สำคัญยิ่งที่สำคัญเช่นกัน กล่าวคือ เด็กนักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับครู จะมีแนวโน้มมีส่วนร่วมกับโรงเรียนและมุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จลุล่วงอย่างเต็มที่มากกว่าผู้อื่น ทั้งยังรู้จักเข้าหาครูเมื่อต้องการความช่วยเหลือ แต่เด็กที่มีสัมพันธภาพไม่ดีกับครู จะมีแนวโน้มมีผลลัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า และไม่ค่อยขอความช่วยเหลือจากครูเมื่อตนเผชิญเหตุการณ์การรังแกหรือการคุกคาม [19, 26-29]

คำถาม
ชวนย้อนคิด

杏南นี้ โรงเรียน
ของท่านใช้กิจกรรม
การเรียนรู้ในชั้นเรียน
เพื่อแก้ปัญหาและ
ป้องกันความรุนแรง
หรือความรุนแรง
บนฐานเพศภาวะ
บ้างหรือไม่?

ครูควรทำอย่างไรในการเสริมสร้างสัมพันธภาพเชิงบวกกับลูกศิษย์?

มีงานศึกษาวิจัยหลายฉบับที่ได้สอบถามนักเรียนโดยตรงว่า ครูที่มีประสิทธิภาพการทำอย่างไรเพื่อสร้างสัมพันธภาพเชิงบวกกับนักเรียน [18, 30-33]

นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่าครูที่มีประสิทธิภาพคือครูที่ทำอะไรเป็นระบบเบียบเบรืออย มีขอบเขตชัดเจน สนใจฟังเด็กในชั้น และตั้งใจทำงานที่การงาน ตลอดจนเป็นผู้ให้โครงสร้าง ออกคำสั่ง วางระบบ ขณะเดียวกันก็มีความท้าทายให้ด้วย แต่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลก็สำคัญเช่นกัน เพราะรูปแบบความสัมพันธ์ของครูสามารถสร้างความแตกต่างด้านความบันหนันเพียงร ความผูกพัน และการรับรู้คุณค่าแห่งตนให้เกิดขึ้นกับลูกศิษย์ได้อย่างมาก ทั้งนี้ นักเรียนตอบว่าตนจะรู้สึกมีกำลังใจและอยากรพยายามให้หนักขึ้น หากครูมีพฤติกรรมดังต่อไปนี้

- ยิ้มแย้มแจ่มใสและทักทายนักเรียน
- แสดงความภาคภูมิใจในตัวลูกศิษย์
- ให้ความสนใจกับสิ่งที่นักเรียนทำ
- พึงนักเรียนอย่างตั้งใจ
- ให้การสนับสนุน ให้ความหวังและกำลังใจเมื่อเด็กก้าวหน้าหรือพัฒนาขึ้น
- ปฏิบัติต่อเด็กนักเรียนด้วยการยอมรับและเอาใจใส่
- หลีกเลี่ยงรูปแบบที่รุนแรงหรือการลงโทษสำหรับแนวทางการบริหารจัดการนักเรียน
- อธิบายสิ่งต่างๆ อย่างชัดเจน ให้ข้อเสนอแนะและยืนมือเข้าช่วยเหลือเมื่อจำเป็น
- พยายามเข้าใจภูมิหลังทางวัฒนธรรมของลูกศิษย์ ตลอดจนความสนใจของเด็กแต่ละคน

เด็กส่วนใหญ่จะรู้สึกพอใจมากหากครูมีความมั่นคงและยุติธรรม [18, 29] จัดการพฤติกรรมในชั้นเรียนด้วยวิธีเชิงบวกเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินต่อไปได้อย่างราบรื่น [27, 34] แนวปฏิบัติหนึ่งที่ควรใช้ในการอบรมสั่งสอนศิษย์ด้วยวิธีที่เคารพใส่ใจซึ่งกันและกันคือ การสร้างวินัยเชิงบวกหรือการจัดการพฤติกรรมเชิงบวก ซึ่งการสร้างวินัยเชิงบวกจะมุ่งเน้นเสริมสร้าง พฤติกรรมด้านบวก โดยส่งเสริมศักยภาพของเด็กให้รู้จักรับผิดชอบต่อพุทธิกรรมของตนเอง แทนที่จะควบคุมความประพฤติด้วยการทำให้เด็กกลัว ครูควรใช้การสร้างวินัยเชิงบวกด้วย วิธีต่อไปนี้

- อบรมสั่งสอนเด็กเรื่องสิทธิ หน้าที่ กฎระเบียบ และมาตรฐาน
- สอนเด็กให้รู้จักวิธีควบคุมและจัดการอารมณ์ของตนเอง โดยปลูกฝังทักษะชีวิตและทักษะสังคม เช่น การเคารพให้เกียรติผู้อื่น การให้ความร่วมมือ การสื่อสาร และกระบวนการแก้ปัญหา
- ส่งเสริมให้เด็กสร้างการตระหนักรู้เรื่องผลของพุทธิกรรมเชิงบวกและลบของตนเองต่อผู้อื่น
- สร้างแรงบันดาลใจให้เด็กมีความปรารถนาที่จะเป็นคนเกรงใจและเคารพใส่ใจผู้อื่น
- พัฒนาเด็กให้รู้และเข้าใจว่ากฎระเบียบและความคาดหวังเป็นกลไกที่ทำหน้าที่ปกป้องสิทธิและความต้องการของผู้คนได้อย่างไร

นอกจากนี้ ครูยังเป็นตัวอย่างแก่ศิษย์เรื่องความเสมอภาคทางเพศภาวะได้จากการสอนของตนเอง ยกตัวอย่างเช่น การสนับสนุnlูกศิษย์ทุกคนเท่าๆ กัน ให้ความสำคัญกับเด็กทุกคน โดยถ้วนหน้า โดยไม่คำนึงถึงเพศภาวะ และพยายามเลี่ยงหรือไม่ส่งเสริมภาพเหมาร่วงทางเพศภาวะด้วยวิธีการใดๆ ก็ตาม ทั้งในการปฏิบัติต่อเด็กนักเรียนและในขณะจัดการเรียน การสอนเนื้อหาสาระที่ตนรับผิดชอบ

คำถาม ขวนขอนคิด

ท่านปฏิบัติพุทธิกรรมได้
เป็นประจำอยู่แล้วบ้าง?
พุทธิกรรมใดบ้าง
ที่ท่านต้องการนำไป
ปฏิบัติหรือปฏิบัติ
ให้บ่อยขึ้น?

โรงเรียนของท่าน
ได้ส่งเสริมให้นักเรียน
และผู้ปกครองรายงาน
เหตุการณ์ความรุนแรง
หรือไม่?
มีวิธีการรายงาน
ที่รับคอบและ
ปลดภัยได้สำหรับ
นักเรียนหรือไม่?
น้องໄรอกบ้านที่จะซ่อน
ให้โรงเรียนสามารถ
ดำเนินการในด้านนี้
ได้มากขึ้น?

ครูควรพูดคุยเรื่องปัญหาความรุนแรงกับลูกศิษย์อย่างไร?

ครูบางคนมักเป็นกังวลว่าการเอ่ยถึงประเด็นปัญหาความรุนแรงอาจส่งผลเชิงลบต่อเด็กที่มีประสบการณ์ถูกกระทำรุนแรง แต่กราบนี้ก็ตาม ครูสามารถทำให้การสนทนาระหว่างครูและเด็ก สามารถดำเนินการสอนที่วางแผนอย่างรอบคอบ หรืออาจจะใช้สถานการณ์สมมติแทนที่จะเป็นการยกตัวอย่างจากเรื่องราวเหตุการณ์ของครุคนใดคนหนึ่ง กิจกรรมดังกล่าวเน้นที่การอุดมแบบเพื่อช่วยให้นักเรียนได้ศึกษาและสำรวจประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ในสภาพแวดล้อมที่ปราศจากการกล่าวหาด่าว่ากันและกัน อันจะก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างจริงใจตรงไปตรงมาและท้าทายเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนรู้จักรังสิตั้งค้ำมัน คัดค้านหัดทานทัศนคติและวิธีปฏิบัติที่เป็นอันตราย โดยไม่ต้องข้องแข้งกับการกล่าวหาด่าว่ากันและกัน หรือเอ่ยถึงเรื่องราวด้านตัวของครุบางคน อย่างไรก็ได้ สื่อการเรียนการสอนบางชนิดในหลักสูตรอาจเป็นเหตุให้เกิดอารมณ์เครียดหรือโกรธ ไม่ว่าจะเป็นเด็กนักเรียนหรือตัวครูผู้สอนเองก็ตาม

เด็กนักเรียนบางคนอาจมีปฏิกิริยาตอบสนองในเชิงป้องกันตนเอง โดยแสดงออกด้วยการหัวเราะกลับเกลื่อน ทำเป็นเรื่องตลก หรือจากล่าวหาหรือปฏิเสธว่าทั้งความรุนแรงบนฐานเพศภาวะและผลของการรุนแรงประเท่านี้ไม่มีอยู่จริงหรือ หากเกิดกรณีดังกล่าวขึ้น ครูอาจบูรณาการวิธีปฏิบัติในการบริหารจัดการขั้นเรียนเชิงบวกที่มีประสิทธิภาพรูปแบบต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมเกรเรหรือเหยียดหยันนั่นๆ หรืออาจให้การสนับสนุนเพิ่มเติมหรือใช้การส่งต่อสำหรับเด็กนักเรียนที่รู้สึกว่าสื่อการเรียนการสอนทำให้ตนhungryหรืออารมณ์ไม่ดี ครูอาจหาจกกรรมทางเลือกอื่นๆ ให้หากจำเป็น รวมทั้งติดตามผลเพื่อวางแผนปฎิบัติการท่าที่จำเป็น เสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับกลยุทธ์ในการรับมือกรณีดังกล่าว หรือส่งต่อเด็กนักเรียนคนนั้นไปยังการช่วยเหลือเพิ่มเติมตามความจำเป็น

ครูควรทำอย่างไรเมื่อสงสัยว่าลูกศิษย์กำลังเผชิญความรุนแรง หรือเมื่อนักเรียนเข้าพบเพื่อแจ้งเหตุการณ์ความรุนแรง?

นักเรียนอาจลังเลว่าจะเข้าหาครูหรือบุคลากรในโรงเรียนเพื่อรายงานความรุนแรงที่หรือไม่ นี่อาจเป็นเพราะเด็กรู้สึกอับอายขายหน้า ไร้ความหวัง หรือไม่มั่นใจว่าครูจะเป็นแหล่งให้ความช่วยเหลือได้ดีหรือไม่นั่นเอง บ้างก็อาจกล่าวว่าตนจะเป็นส่วนเร่งขยายให้ปัญหาความรุนแรงนั้นขยายใหญ่โตบน平原ประกอบไปอีกด้วย

หากท่านสงสัยว่าลูกศิษย์กำลังเผชิญความรุนแรงบนฐานเพศภาวะแล้วนั้น ถือเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ท่านจะต้องเป็นผู้เริ่มต้นการสนทนากิตติตามผลเอง แทนที่จะรอให้ลูกศิษย์เข้าหาแต่อย่างเดียว ทั้งนี้ การสนทนากิตติตามผลนั้นควรกระทำในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นส่วนตัว เพื่อไม่ให้เป็นการตีตราลูกศิษย์ ทำให้เด็กอับอาย หรือตกอยู่ในอันตรายนั่นเอง ซึ่งค้ำมันที่ควรใช้เริ่มต้นการสนทนากิตติภูมิดังนี้

- เด็กหลายคนมีประสบการณ์ถูกคุกคามทางเพศ ถูกกระทำรุนแรง หรือถูกปฏิบัติ
- ไม่ได้ด้วย แล้วเหตุการณ์แบบนี้เกิดขึ้นกับเพื่อนๆ ของหนูบ้างหรือเปล่า?
- แล้วหนูล่ะ เคยเจอเหตุการณ์แบบนี้กับตัวเองบ้างไหม?
- เป็นเหตุการณ์แบบไหนหรือ?
- เกิดขึ้นที่ไหนบ้าง?
- เจอบอยใหม่ เคยเจอกี่ครั้งแล้ว?
- มีใครอยู่ในเหตุการณ์นั้นบ้าง?
- แล้วมันส่งผลกระทบอะไรให้กับตัวหนูบ้าง?

คำถาม • ขวนย้อนคิด

ท่านมีความเห็น
เข่นร้าบ เมื่อนำกรอบ
การทำงานโรงเรียน
ส่งเสริมสุขภาพไปให้ใน
การวางแผนยุทธศาสตร์
ป้องกันความรุนแรง
ในโรงเรียน?
โรงเรียนดำเนินการได้ดี
ในด้านใดบ้าง?
และมีด้านใดอึ้งบ้าง
ที่จำเป็นต้องทำงาน
เพิ่ม?

ในกรณีที่ลูกศิษย์เปิดเผยเหตุการณ์ให้ฟัง ท่านจำเป็นต้องแสดงอาการตอบสนองอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ สิ่งที่ท่านควรพูดโดยกับลูกศิษย์ที่มารายงานว่าตนมีประสบการณ์ความรุนแรง มีดังนี้

- ดีแล้ว ดีแล้ว เป็นเรื่องดีน่าให้ครูฟัง
- เรื่องอย่างนี้ไม่น่าจะเกิดกับหนูเลย
- พากันนั่นไม่ควรปฏิบัติอย่างนี้กับหนู เพราะหนูไม่สมควรต้องมาเจอะอะไรแบบนี้
- มันໄมใช่ความผิดของหนูหรอก ถ้าหากใครสักคนจะใช้ความรุนแรงหรือมีพฤติกรรมรุนแรง
- ครูเข้าใจดี มันพูดยกนนะครูรู้ แต่หนูเล่าให้ครูฟังอีกหน่อยได้ไหมว่าเกิดอะไรขึ้นบ้าง

ท่านเองก็สามารถเอ้าใจใส่ลูกศิษย์ เปิดใจยอมรับความต้องการของศิษย์ด้วยการเก็บเป็นเรื่องส่วนตัวและปกปิดเป็นความลับได้ โดยการส่งเรื่องต่อไปยังหัวหน้าสถานศึกษาดูวิธีการ ที่ remorse ระหว่าง รอบคอบ และเคราะห์ความต้องการของลูกศิษย์คนที่เข้ามาหาท่าน อนึ่ง การกระทำการรุนแรงบางประเภทอาจถึงขั้นต้องรายงานเรื่องไปยังเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งสามารถทำได้โดยวิธีการที่ปกปิดเป็นความลับของลูกศิษย์ ทั้งระหว่างกระบวนการแจ้งเหตุและภายหลังจากการรายงาน

ครูควรทำอะไรอีกบ้างเพื่อให้ทราบว่าคร่าจะได้รับผลกระทบจากความรุนแรง?

สิ่งที่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาสามารถทำได้เพื่อสอดส่องดูแลหัวใจเรียนมืออยู่หลายประการเพื่อให้ทราบว่ามีเหตุการณ์รุนแรงหรือไม่รวมทั้งตอบสนองอย่างถูกต้องเหมาะสมเมื่อมีเหตุการณ์ความรุนแรงบนฐานพคภาวะเกิดขึ้น เช่น

- ตรวจตราบริเวณที่นักเรียนรายงานว่ารู้สึกไม่ค่อยปลอดภัย เช่น เขตประตูรั้วโรงเรียน ในช่วงเวลาเปิดปิดประตูบริเวณห้องสุขาและสถานที่ลับตาคนในพื้นที่โรงเรียน หรือ ช่วงพักรاحةห้องคาบหรือพักกลางวัน
- จับตาดูการหายกล้อเล่นหัวแบบแรงๆตามระเบียงพื้นที่จัดกิจกรรมสันทนาการโรงอาหารตอนเข้าแคล้วหรือบริเวณที่มีคนชุมนุมจำนวนมาก
- อยู่ฝั่งและสังเกตรูปแบบการคุกคามด้วยถ้อยคำว่าเจิง济ล
- สอดส่องมองหาเด็กนักเรียนที่มักกลิ่งตัวโดยเดียวทั้งในห้องเรียนและพื้นที่กลางแจ้ง
- จับตาดูรูปแบบการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างเด็กรุ่นพี่กับรุ่นน้อง
- ค่อยติดตามเด็กที่มักมีพฤติกรรมขาดเรียนบ่อยๆ
- ติดตามเด็กที่รายงานว่าป่วยขณะอยู่ที่โรงเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มีรูปแบบการเจ็บป่วยระหว่างช่วงพักเด็กกลุ่มน้อยจากกำลังเผชิญภัยกฤตเช่นเคร้าโศกทุกข์ใจหรือทำนองเดียวกันนี้ซึ่งอาจนำไปสู่อาการทางร่างกายได้
- สอดถามนักเรียนเมื่อพบเห็นรอยพกช้ำด้ำเขียวบัดແผลเสื้อผ้าฉีกขาดหรือหนังสือข้าวของสูญหาย
- ติดตามเด็กนักเรียนที่พบร่วมมืออาสาศูนย์ติดตามหัวหน้าผู้ดูแลและแก้ไขปัญหา
- ติดตามผลในทันทีเมื่อพบว่าเด็กมีพฤติกรรมการเข้าขั้นเรียนการมีส่วนร่วมในขั้นเรียนหรือผลการเรียนเปลี่ยนแปลงไปโดยไม่ทราบสาเหตุ

โรงเรียนบางแห่งกำหนดกลไกที่นักเรียนและผู้ปกครองสามารถแจ้งเหตุการณ์ความรุนแรงได้โดยไม่ต้องกลัวว่าจะถูกกล่าวหาเมื่อเป็นส่วนตัวหรือถูกเปิดเผยต่อบุคคล โดยมีวิธีการที่ใช้ทั่วไปดังนี้

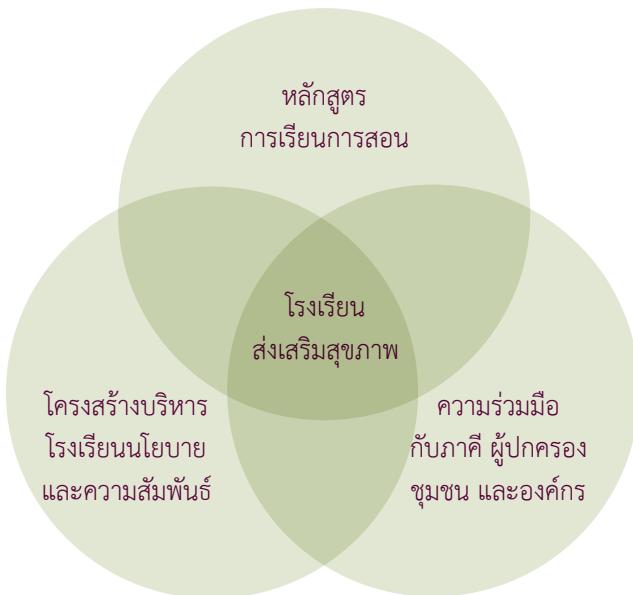
- เชิญชวนให้นักเรียนแจ้งข้อมูลผ่านกล่องรับความคิดเห็นทั่วไป
- เชิญผู้ปกครองเข้าประชุมหารือกับครูหรือส่งจดหมายถึงครูประจำชั้น
- โทรศัพท์ส่งอีเมลหรือส่งจดหมายติดต่อระหว่างบ้านกับโรงเรียน
- ติดป้ายประชาสัมพันธ์รอบบริเวณโรงเรียนเพื่อให้ข้อมูลวิธีแจ้งเหตุความรุนแรง

โรงเรียนควรทำอย่างไร?

ความพยายามของโรงเรียนในการลดความรุนแรงบนฐานเพศภาวะจะมีประสิทธิภาพสูงที่สุดเมื่อมีการสนับสนุนด้วยกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้การใช้กระบวนการพัฒนาทั้งระบบนั้นต้องให้ความสำคัญกับนโยบายการดำเนินการ ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับภาคีตลอดจนหลักสูตรสถานศึกษา [35]

รูปแบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพขององค์กรอนามัยโลกมักจะใช้เป็นเครื่องมือนำทางในการดำเนินงานทั้งระบบโรงเรียนเนื่องจากไม่เด่นที่ความสำคัญกับการลงมือปฏิบัติสามด้านได้แก่ ก) หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ข) โครงสร้างบริหารโรงเรียนโดยภายในและภายนอก และ ค) ความร่วมมือกับภาคีผู้ปกครองชุมชนและองค์กรต่างๆ [36]

แผนภาพที่ 1: กรอบการทำงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพขององค์กรอนามัยโลก [ปรับจาก 37]

ตารางที่ 2 ข้อสังเคราะห์นำเสนอตัวอย่างแนวปฏิบัติเพื่อป้องกันความรุนแรงที่สถานศึกษาสามารถนำไปใช้ได้โดยบูรณาการครบทั้งสามด้านตามกรอบการทำงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพขององค์กรอนามัยโลก

ตารางที่ 2 : การดำเนินงานตามกรอบการทำงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

โครงสร้างบริหารโรงเรียน นโยบาย และความสัมพันธ์

ประกอบด้วย...

- นโยบายโรงเรียนที่แก้ปัญหาการคุกคามและความรุนแรงทุกรูปแบบ
- การใช้นโยบายดำเนินการทางวินัยของโรงเรียนโดยมุ่งเน้นที่การอบรมครุ่ให้ชัดเจนและมีความลับและมีความปลอดภัย (และทำให้เป็นที่ทราบโดยทั่วไปทั้งครุและนักเรียน)
- การจัดทำและนำเข้าระบบรายงานเหตุการณ์ความรุนแรงที่รักษาความลับและมีความปลอดภัย (และทำให้เป็นที่ทราบโดยทั่วไปทั้งครุและนักเรียน)
- นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมโรงเรียนอย่างเต็มที่ (เช่น การร่วมกำหนดกฎระเบียบท่องห้องเรียนหรือการจัดตั้งสภานักเรียน)

หลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน

ประกอบด้วย...

- หลักสูตรที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการรับรู้เรื่องเพศภาวะและการป้องกันความรุนแรง
- เด็กโรงเรียนวิชาและสื่อการเรียนการสอนที่ส่งเสริมค่านิยมเชิงบวก ความเสมอภาคทางเพศภาวะและความอดกลั้น
- การสอนทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมโดยตรง
- ครูอาจารย์เป็นแบบอย่างในด้านวิธีรับมือกับความขัดแย้งโดยสันติและปราศจากคติทางเพศภาวะ
- การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเพศวิถีศึกษารอบด้าน

ความร่วมมือกับภาคี ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่างๆ

ประกอบด้วย...

- การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการตัดสินใจในการดำเนินงานของโรงเรียน
- การสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับครุที่ปรึกษาเป็นประจำสม่ำเสมอ
- การประสานงานและร่วมมือทำงานกับสมาชิกในชุมชนเพื่อส่งเสริมการเดินทางไปกลับระหว่างบ้านและโรงเรียนอย่างปลอดภัย
- การมีภาคีเครือข่ายเพื่อการส่งต่อที่เข้มแข็งในกรณีที่เกิดต้องการบริการทางการแพทย์หรือการคุ้มครอง
- กลไกการแจ้งเหตุการณ์และเปิดเผยข้อมูลที่ปลอดภัยสำหรับเพื่อนนักเรียนและผู้ปกครองเพื่อรายงานข้อกังวลใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ

แนวคิดและประเด็นสำคัญเพื่อการทำความเข้าใจเบื้องต้น

เนื้อหาในส่วนนี้เป็นการให้คำแนะนำเบื้องต้นแก่ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับหัวข้อหลักของกิจกรรมการเรียนการสอนรวมทั้งอธิบายว่าวิธีการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบจะสามารถนำไปใช้ในการป้องกันความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษาได้อย่างไรอนึ่ง ท่านสามารถใช้ทรัพยากรชุดนี้ในกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อช่วยเสริมสร้างความพร้อมของครูให้สามารถนำชั้นเรียนเพื่อจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ได้

ประเด็นปัญหาเรื่องความไม่เสมอภาคทางเพศภาวะนั้นอาจแตกต่างกันไปได้อย่างมากระหว่างประเทศในภูมิภาคเดียวกัน หรือแม้แต่ภายในประเทศก็ตาม ดังนั้นโรงเรียนจึงควรพิจารณาแต่ละประเด็นให้เหมาะสมสมสอดคล้องกับบริบทของตนเอง

การทำความเข้าใจเรื่องเพศภาวะและบรรทัดฐานทางเพศภาวะ

ในการสอนเรื่องความรุนแรงบนฐานเพศภาวะนั้น ครูจำเป็นต้องจัดทำเครื่องช่วยเหลือในการสอนทำความเข้าใจแยกแยะเบริญบเดียวกับความแตกต่างทางชีวภาพของผู้ชายกับผู้หญิง กับความแตกต่างทางวัฒนธรรมและสังคมที่ขัดแย้งสืบต่อ กามา ในภาษาอังกฤษนั้น คำว่า ‘sex’ ซึ่งหมายถึง ‘เพศสรีระ’ จะใช้เพื่อสื่อถึงความแตกต่างทางกายภาพหรือชีวภาพของร่างกายผู้ชายกับผู้หญิง ซึ่งตามปกติแล้วจะถูกกำหนดโดยยืนของแต่ละคน ส่วนคำว่า ‘gender’ ซึ่งหมายถึง ‘เพศภาวะ’ นั้นใช้เพื่อหมายถึงความแตกต่างที่ถูกสร้างขึ้นซึ่งเป็นผลมาจากการคาดหวังทางสังคมวัฒนธรรมและบรรทัดฐานเกี่ยวกับการรับรู้ว่า “การเป็นผู้ชาย” หรือ “การเป็นผู้หญิง” มีลักษณะอย่างไร

ในหลาย ๆ บริบท ผู้ชายมักถูกคาดหวังว่าจะต้องเข้มแข็ง มีกำลังขนาดใหญ่ และเป็นผู้ควบคุม ส่วนผู้หญิงก็จะต้องหัวอ่อน ว่านอนสอนจ่าย อญี่ปุ่นโวอาท แต่สำหรับคนข้ามเพศแล้ว ความเป็นตัวตนจะมีลักษณะที่ไม่เป็นแบบแผนตามบทบาททางเพศที่กำหนดขึ้นจากเพศทางชีวภาพของตนเอง ยกตัวอย่างเช่น ผู้หญิงข้ามเพศ (คนข้ามเพศจากผู้ชายเป็นผู้หญิง) คือบุคคลที่มีเพศสรีระเมื่อแรกเกิดเป็นผู้ชายแต่ระบุตัวตนตามบรรทัดฐานทางเพศค่อนไปทางความเป็นหญิงมากกว่า ทั้งนี้อาจรวมถึงรูปลักษณ์ทางกายภาพ การแสดงความเป็นตัวตน และบทบาทในบ้านและที่ทำงาน ซึ่งตรงกับข้ามกับคำว่า ‘intersex’ ที่หมายถึง ‘เพศกำหนด’ ใช้เพื่อจำแนกบุคคลที่มีเพศกำหนดไม่ชัดเจนหรือมีลักษณะทางกายวิภาคของเพศสรีระภายในและ/หรือภายนอก ปนกันทั้งเพศชายและเพศหญิงตั้งแต่กำเนิด คนเพศกำหนดอาจระบุตัวตนว่าเป็นผู้ชายหรือผู้หญิงหรือไม่ใช่ทั้งสองเพศก็ได้ โดยสถานภาพเพศกำหนดนั้นจะไม่เกี่ยวข้องกับวิถีทางเพศหรืออัตลักษณ์ทางเพศภาวะแต่อย่างใด เพราะคนเพศกำหนดก็ต้องมีประสบการณ์ด้านวิถีทางเพศหรืออัตลักษณ์ทางเพศภาวะในลักษณะเดียวกันกับคนอื่นที่ไม่ใช่คนเพศกำหนด

ความแตกต่างทางเพศภาวะด้านสุขภาพการศึกษาและเศรษฐกิจหลายประการ ไม่ได้มีต้นกำเนิดในทางชีวภาพแต่จริงๆแล้วเกี่ยวข้องกับอิทธิพลของบรรทัดฐานทางเพศภาวะกับแนวปฏิบัติเชิงพฤติกรรมและเชิงสถาบัน คำอธิบายความแตกต่างแบบง่ายๆปรากฏดังแสดงในตารางที่ 3 ด้านล่างนี้

คำถาม
ชวนย้อนคิด

บรรทัดฐานทางเพศภาวะในชุมชนท้องถิ่นของท่านมีอะไรบ้าง?
บรรทัดฐานเหล่านี้ส่งผลกระทบอย่างไร?
บรรทัดฐานและความคาดหวังเหล่านี้มีบทบาทต่อการแสดงพฤติกรรมของนักเรียนอย่างไรบ้าง?

ตารางที่ 3 :ความแตกต่างอันเนื่องมาจากการดำเนินกับเพศภาวะ

ความแตกต่างทางเพศสิริ	ความแตกต่างทางเพศภาวะ
มีลักษณะทางชีวภาพหรือทางกายวิภาคของร่างกายเพศชายและเพศหญิงแตกต่างกันตั้งแต่กำเนิด (ในคนเพศกำвлจะไม่ชัดเจนหรือมีลักษณะปนกัน)	เรียนรู้ลักษณะความแตกต่างผ่านกระบวนการขัดเกลาเอาอย่างและสังเกตแล้วถ่ายทอด สืบท่องกันมาจากรุ่นสู่รุ่น
ความแตกต่างทางร่างกายของผู้ชายกับผู้หญิงเป็นไปในรูปแบบเดียวกันทั่วโลก	มีความแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ทั่วโลกเนื่องจากในบริบททางสังคมวัฒนธรรมต่างที่กันบรรทัดฐาน ทางเพศภาวะก็จะมีลักษณะที่แตกต่างกัน
ความแตกต่างเหล่านี้กิตขึ้นตั้งแต่กำเนิดจนกระทั่งเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว	ความแตกต่างเหล่านี้อาจนำไปสู่การแสวงหาผลประโยชน์หรือการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมเมื่อเคราะห์ คุณค่าของบุคคลไม่เท่าเทียมกันหรือเมื่อยอมรับบรรทัดฐานที่ไม่เป็นไปตามแบบแผน
ความแตกต่างนี้จะสังเกตได้ชัดเจนยิ่งขึ้นในช่วงวัยแรกรุ่นหรือเมื่อย่างเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์	บรรทัดฐานทางเพศภาวะสามารถเคลื่อนย้ายเปลี่ยนแปลงข้ามกาลเวลาได้

ความเชื่อกับบรรทัดฐานและบทบาททางเพศภาวะประกอบสร้างขึ้นจากสังคม ในที่นี้ บรรทัดฐานทางเพศภาวะคือมุมมองว่าการกระทำ การพูดจา การแต่งกาย และการแสดงออก ว่าบุคคลเป็นหญิงหรือชายนั้นควรเป็นอย่างไร เด็กจะเรียนรู้บรรทัดฐานและความคาดหวังเหล่านี้ในระหว่างที่เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ กระบวนการขัดเกลาดังกล่าวจึงมีอิทธิพลต่อบทบาท ที่เด็กจะรับไปยึดถือปฏิบัติ เด็กๆ สามารถซึมซับความคาดหวังทางเพศภาวะจากแหล่งต่างๆ ได้หลายทาง ไม่ว่าจะเป็น พ่อแม่ผู้ปกครอง กลุ่มเพื่อนวัยเดียวกัน ครูอาจารย์ หรือแม้แต่สื่อต่างๆ นอกจากนี้เด็กยังรู้จักสังเกตและทำงานวิธีปฏิบัติเชิงสถาบัน ธรรมเนียมปฏิบัติในชุมชน ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีต่างๆ อีกด้วย

อย่างไรก็ตี บางคนไม่อยากจะเก็บให้ทันเงื่อนต้องซ่อนเข้าไปอยู่ในกรอบความคาดหวังทางเพศภาวะที่สังคมกำหนด ขณะที่บางคนก็เชื่อว่าตนเกิดมาในร่างกายที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมสำหรับตัวเอง ยกตัวอย่างเช่น คนข้ามเพศจะมีอัตลักษณ์ทางเพศภาวะไม่ตรงกับเพศสิริที่ถูกกำหนดตอนถือกำเนิด ซึ่งอาจเป็นคนข้ามเพศจากชาติเป็นหญิง (มีรูปร่างลักษณะผู้หญิง หรือเป็นที่รู้จักในนามผู้หญิงข้ามเพศ) หรือจากหญิงเป็นชาย (มีรูปร่างลักษณะผู้ชาย หรือเป็นที่รู้จักในนามผู้ชายข้ามเพศ) [24] บางคนก็ไม่ต้องการระบุตัวตนว่าเป็นชายหรือหญิงเพศใดเพศหนึ่งไปเลย แต่ชอบให้มองว่าเป็นการสมมติฐานของทั้งสองเพศ ส่วนบางคนก็ระบุตัวตนว่าเป็น “เพศที่สาม” เช่น คนอิจาระในแบบເອເຍີໄຕ และคนฟ้า万物พินในกลุ่มประเทศญี่ปุ่นประเพณีโดยในบางประเทศ เช่น บังกลาเทศ อินเดีย เนปาล และปากีสถาน เพศที่สามคืออัตลักษณ์ที่รับรองตามกฎหมาย โดยระบุไว้ในบัตรประจำตัวประชาชนและเอกสารราชการอีกด้วย เด็กบางคนก็มีเพศกำลังกล่าวว่า เพศตามธรรมชาติตอนถือกำเนิดมีลักษณะไม่ตรงแบบ เช่น คุณลักษณะทางกายภาพหรือใบหน้าหรือโครงไม่อาจจำแนกได้ว่าเป็นหญิง หรือชาย ดังนั้นเด็กเพศ กำลังจะมีความหลากหลายทางเพศ ตามที่ไม่ระบุตัวตนตามเพศสิริ ตอนถือกำเนิดหรือไม่ถูกกำหนดว่าเป็นชายหรือหญิงตั้งแต่แรกเกิดก็ได้

ความคาดหวังทางเพศภาวะบางประการอาจเป็นอันตรายหรือนำไปสู่การปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมก็ได้ ตัวอย่างบรรทัดฐานทางเพศที่เป็นอันตราย ได้แก่ ฐานคติที่ยอมรับว่าเด็กหนุ่มสามารถ พูดจาและโน้มน้าวผู้หญิงที่เดินผ่านไปมาตามท้องถนนได้หรือฐานคติที่มองว่าระดับการศึกษาของลูกสาวไม่สำคัญเท่าของลูกชายเป็นต้น

นอกจากนี้บรรทัดฐานทางเพศในชุมชนหนึ่งอาจแตกต่างจากอีกชุมชนหนึ่งก็ได้ กล่าวคือบางชุมชนก็ยึดถือการปฏิบัติที่เป็นธรรมระหว่างชายหญิงและแสดงให้เห็นมากกว่าชุมชนอื่น เป็นต้น

การคำนึงถึงผลกระทบจากการทัดฐานทางเพศที่ไม่เท่าเทียมกัน

บรรทัดฐานทางเพศมีผลต่อรูปแบบการส่งลูกเข้าเรียนและอยู่ศึกษาต่อในระบบโรงเรียน เช่น ในบางพื้นที่มีการยึดถือปฏิบัติว่าเด็กผู้หญิงต้องช่วยทำงานบ้านหรือแต่งงานตั้งแต่อายุยังน้อย ด้วยความคาดหวังเช่นนี้จึงทำให้เด็กผู้หญิงต้องออกจากโรงเรียนกลางคันสำหรับเด็กผู้ชายนั้นสังคมก็คาดหวังว่าจะต้องออกจากโรงเรียนเพื่อแบ่งเบาภาระและหารายได้ให้แก่ครอบครัว ตั้งแต่อายุยังน้อยเข่นกัน เมื่อครอบครัวมองไม่เห็นประโยชน์อันได้จากการส่งลูกผู้หญิงเข้าเรียนจึงไม่ให้ความสำคัญและมักตัดสินใจให้ลูกสาวออกจากโรงเรียนก่อนลูกชาย

หลายประเทศมีอัตราการเข้าเรียน การอยู่ในระบบโรงเรียนและการสำเร็จการศึกษาของเด็กหญิงกับเด็กชายแตกต่างกัน บางแห่งมีอัตราเด็กชายในระบบโรงเรียนมากกว่าเด็กหญิงอย่างเห็นได้ชัดเจน ในโรงเรียนประถมศึกษา (เช่น อัฟغانิสถาน อินเดีย สปป.ลาว และปากีสถาน) หรือในโรงเรียนมัธยมศึกษา (อัฟغانิสถาน อินเดีย สปป.ลาว เนปาล และปากีสถาน) [40]

หลายประเทศมีการยึดถือบรรทัดฐานทางเพศที่ทำให้เด็กสาวต้องแต่งงานตั้งแต่อายุยังน้อยมากซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งเด็กและลูกๆ ที่จะเกิดตามมา ในประเทศไทยนิยมเด็กหญิงที่แต่งงานก่อนอายุ 18 ปี ได้รับการศึกษาน้อยกว่าหญิงที่แต่งงานเมื่ออายุ 18 แล้วอย่างมีนัยสำคัญผู้หญิงกลุ่มเดียวที่ยกเว้นนี้ยังมีโอกาสคลอดลูกที่มีน้ำหนักแรกเกิดต่ำและมีภาวะทุพโภชนาการสูงกว่าอีกด้วย [38] ในประเทศไทยเด็ก มีการศึกษาหลายฉบับเน้นให้เห็นความเชื่อมโยงสำคัญระหว่างระดับการรู้หนังสือของผู้หญิงกับความสามารถในการเข้าใช้สาระสำคัญด้านสุขภาพที่ได้ยินทางวิทยุ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสวัสดิภาพความอยู่ดีมีสุขของลูกๆ ได้ [39]

การสำเร็จการศึกษาระดับประถม และมัธยมถือเป็นสิ่งสำคัญยิ่งแก่ทุกคนไม่ว่าจะมีเพศภาวะใด เพราะนี่อาจส่งผลกระทบให้ลูกหลานในอนาคตหญิงที่ได้รับการศึกษามากจะมีแนวโน้มมีลูกที่สุขภาพดีกว่า แม้ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าแม้ก็ไม่นามีส่วนร่วมวางแผนครอบครัวและมักมีจำนวนบุตรน้อยกว่า ลูกของหญิงกลุ่มนี้มีแนวโน้มมีชีวิตพัฒนาดีกว่าเด็กที่มีปัญหาสุขภาพน้อยกว่า แต่ละปีผู้หญิงได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้นจะเท่ากับการตายของทางกลดลงร้อยละ 7 ถึง 9 [42] นอกจากนี้ แม้ที่ได้รับการศึกษายังสามารถมีส่วนช่วยเกื้อหนุนสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของในครอบครัวได้กว่าอีกด้วย [43]

เยาวชนข้ามเพศหลายคนต้องออกจากโรงเรียนกลางคันเนื่องจากการตีตรา การเลือกปฏิบัติ และความรุนแรง เด็กนักเรียนกลุ่มนี้ต้องเผชิญกับการรังแกรูปแบบต่างๆ หากมีวิธีการแสดงออกที่ไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานทางเพศภาวะที่กำกับเพศสรีระของตน การถูกรังแกจะส่งผลต่อการเข้าเรียน สมรรถนะทางวิชาการ และผลลัพธ์ของการเรียน ตลอดจนจำกัดโอกาสต่างๆ ในอนาคต [44-46]

บรรทัดฐานทางเพศเชิงลบจะส่งผลต่อสุขภาพได้ในลักษณะเดียวกันกับที่มีผลต่อการศึกษา เช่น เยาวชนชายอายุระหว่าง 15 ถึง 19 ปี ที่ไม่ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุบนท้องถนนและความรุนแรงระหว่างบุคคล [41] ทั้งยังมีแนวโน้มสูงกว่าในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูบบุหรี่ และใช้ยาเสพติดชนิดอื่นซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วมักเป็นเพียงเยาวชนชายจะซึ่งชอบกิจกรรมสีสันต่างๆ ที่ไม่ค่อยปลอดภัยเป็นพิเศษ ด้วยเชื่อตามกันว่าเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้เป็นลูกผู้ชาย[46] แต่ในทางตรงกันข้าม สำหรับเยาวชนหญิงแล้ว การแต่งงานก่อนวัยอันควรกลับทำให้เยาวชนหญิงต้องตอกย้ำในความเสี่ยงสูงต่อการมีปัญหาสุขภาพของมารดา ความรุนแรงในครอบครัว และการออกจากโรงเรียนกลางคันโดยพบว่า ปัญหาสุขภาพของมารดาเป็นความเสี่ยงสูงอย่างยิ่งของเด็กสาวอายุระหว่าง 15 ถึง 19 ปี ในประเทศไทย อัฟغانิสถาน บังกลาเทศ ภูฏาน อินโด네เซีย สปป.ลาว เมียนมาร์ เนปาล ปากีสถาน และปากีสถาน [41]

ผู้ชายกับความรุนแรงระหว่างบุคคล

ผู้ชายมักถูกคาดหวังว่าต้องเป็นผู้ชายกำลังอำนาจ กล้าหาญและควบคุม จนอาจส่งผลให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวได้ ความรุนแรงระหว่างบุคคลติดอันดับหนึ่งในสามของความเสี่ยงร้ายแรง สูงสุดต่อสุขภาพระยะยาวของชายหนุ่มในประเทศไทย [41]

ปัญหาสุขภาพจิตที่เป็นประเด็นปัญหาสำคัญของเด็กและเยาวชนอายุ 10-19 ปี ด้วยเช่นกัน หลายประเทศรายงานว่าเด็กสาวมีภาวะซึมเศร้าและความวิตกกังวลในอัตราสูงกว่าเด็กหนุ่ม และประเทศส่วนมากในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกรายงานว่า ภาวะซึมเศร้า ความวิตกกังวลและการทำร้ายตัวเอง ติดอันดับหนึ่งในสามโรคที่ร้ายแรงที่สุดซึ่งส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขระยะยาว ของวัยรุ่นหญิง [41] ส่วนเยาวชนชายก็มักไม่ค่อยเต็มใจแสดงความช่วยเหลือเมื่อประสบปัญหาเหล่านี้ เพราะเด็กหนุ่มนักสู้กว่าการยอมรับหรือสารภาพว่าตนมีภาวะเป็นคันทางอารมณ์ นั่นไม่เป็นลักษณะของผู้ชาย เยาวชนข้ามเพศก็มักประสบปัญหาสุขภาพจิตอันเนื่องมาจากความทุกใจที่ต้องอยู่รู้สึกว่าทำไม่ร่างกายของตนเองจึงไม่ตรงกับอัตลักษณ์ทางเพศภาวะ ทั้งยังไม่ค่อยได้รับการยอมรับจากสังคมอีกด้วย [47] บางคราวใช้การรักษาด้วยอร์โนนเพื่อช่วยการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยแรกรุ่นหรือเพื่อระดับลักษณะทางร่างกายให้เข้ากับอัตลักษณ์ การตีตราและการเลือกปฏิบัติที่เยาวชนข้ามเพศต้องเผชิญก่อให้เกิดภาวะซึมเศร้าและการพยายามข้ามตัวภายในอัตราที่สูงเป็นอย่างยิ่ง [47-49]

บรรทัดฐานทางเพศภาวะกับภาพลักษณ์ทางร่างกาย

ในบางประเทศหญิงสาวต้องเผชิญกับความกดดันอย่างมากที่ต้องมีรูปลักษณ์มีเสน่ห์เป็นที่น่าดึงดูดใจ ทั้งยังต้องทนทุกข์ทรมานเพราะภาวะบีบคั้นในเรื่องการรักษาภาพลักษณ์ทางร่างกายและโรคที่มีพฤติกรรมการรับประทานอาหารผิดปกติในอัตราสูง [41] ตัวอย่างเช่นความกดดันอย่างรุนแรงด้านภาพลักษณ์ทางร่างกายมีผลทำให้เกิดโรคที่มีพฤติกรรมการรับประทานอาหารผิดปกติในอัตราสูงในบรูไนดารุสซาลามสิงคโปร์และมอนตล็อตที่หัวน่องสาธารณรัฐจีน [41] ทั้งนี้ ภาวะผิดปกติที่เกิดจากภาพลักษณ์ทางร่างกายยังส่งผลกระทบต่อชายหนุ่มด้วย แต่ในกลุ่มหญิงสาวจะพบบ่อยกว่า

การนิยามความรุนแรง

ความรุนแรงระหว่างบุคคลสามารถส่งผลกระทบต่อผู้คนได้ทุกเพศทุกวัย ทุกวัฒนธรรมและทุกชนชั้นวรรณะ ศัพท์คำว่า 'ความรุนแรง' นำมาใช้ในวงกว้าง เพื่อหมายความรวมถึงการปฏิบัติต่อผู้อื่นในเชิงลบรูปแบบต่างๆ ได้แก่ พฤติกรรมหรือการกระทำใดๆ ทางร่างกายวาจาจิตใจและทางเพศโดยมีตัวอย่างพฤติกรรมหรือการกระทำแต่ละด้านดังแสดงข้างล่างนี้

- การกระทำทางร่างกาย
 - ทุบตี ทำให้สะดุกหรือลิ่นล้ม แห่ายหรือจี้ให้จักจี้ ชกต่อย เตะถีบ ขว้างปาวัตถุข้าวของ
 - พูดคำหยาดดูถูกเหยียดหยาม ช่มชู (ซึ่งรวมถึงการแสดงความเห็นและวิพากษ์วิจารณ์อันเป็นการกีดกันทางเพศ การเกลียดลัคนรักเพศเดียวกัน และการเหยียดเชื้อชาติทั้งในรูปแบบถ้อยคำหรือข้อเขียน)
 - กระจาบช้ำลือ จ้องมอง สะกรวย คอยเผาติดตาม ข่มขู่ ทำให้เสียเกียรติ คุกคามซู่เซွ ทำให้อับอายขายหน้า
 - นินทาเสียดสีเรื่องเพศ คุกคามทางเพศ ล่วงละเมิดทางเพศ ข่มขืนกระทำชำเรา ทำให้เสียเกียรติและ/or ขู่ขัญทางเพศ บังคับให้รับรู้หรือใช้การกระทำรูปถ่าย ภาพวาด หรือเว็บไซต์เกี่ยวกับเรื่องเพศ
- การกระทำทางวาจา
- การกระทำทางจิตใจ
- การกระทำทางเพศ

ความเชื่อมโยงระหว่างเพศภาวะกับความรุนแรง: ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ

ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะถือเป็นความรุนแรงระหว่างบุคคลประเภทหนึ่ง ซึ่งเป็นการกระทำรุนแรงรูปแบบต่างๆ ต่อเป้าหมายที่เป็นคนบางคนหรือบางกลุ่มด้วยเหตุแห่งเพศภาวะ กล่าวคือ พฤติกรรมหรือการกระทำใดๆ ที่มุ่งให้เป็นผลหรืออาจจะเป็นผลให้เกิดการบาดเจ็บเสียหายหรือทุกข์ทรมาน ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และทางเพศแก่คนบางคน (ผู้ชาย ผู้หญิง คนเพศกำกับ หรือคนข้ามเพศ) โดยเกิดขึ้นจากความคาดหวังในเรื่องบทบาทหญิงชายและภาพเหมาร่วมทางเพศภาวะ

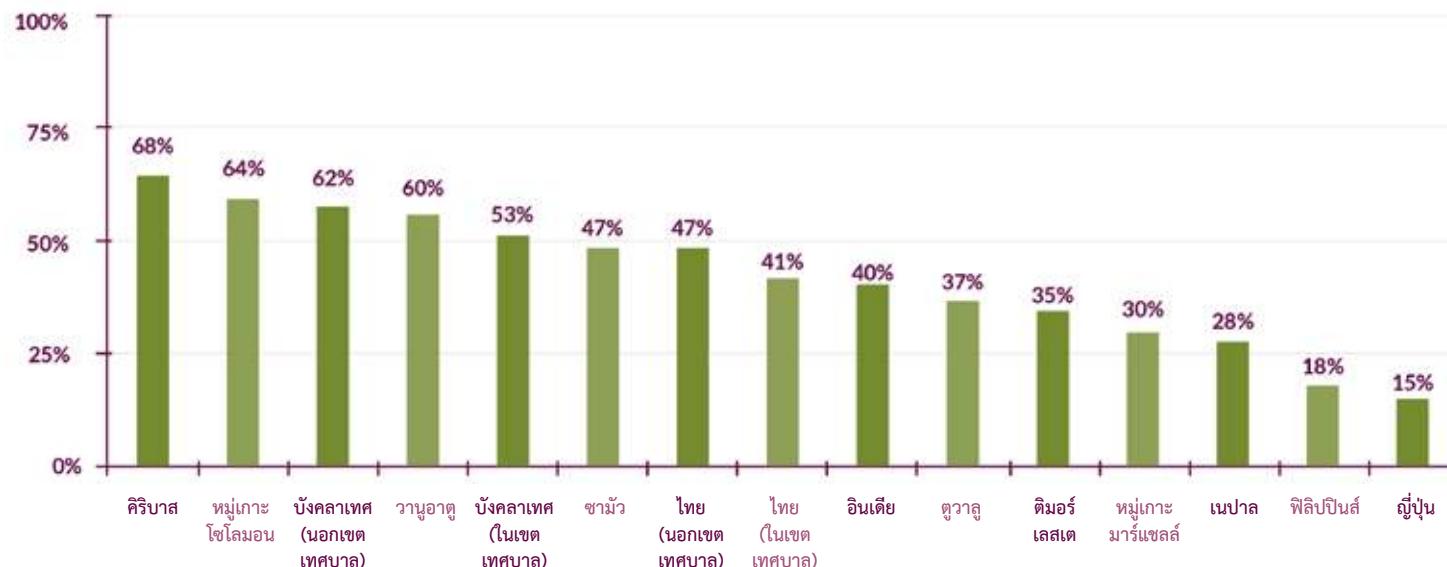
ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการจัดสรรงแป้นอำนาจที่ไม่เท่ากัน ตามปกติมนุษย์จะใช้อำนาจโดยการเข้าควบคุมทรัพยากรความคิดและความรู้ ซึ่งอาจจะใช้ไปในทางบวกหรือทางลบก็ได้ [50, 51] ยกตัวอย่างเช่นผู้ที่มีอำนาจทางคนอาจตัดสินใจใช้อำนาจของตนสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ แต่ก็อาจมีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบได้เช่นกัน ซึ่งความรุนแรงบนฐานเพศภาวะก็คือการใช้อำนาจในทางที่ผิดนั้นเอง โดยอาจอยู่ในรูปของการใช้กำลังอำนาจทางร่างกายโดยมิชอบ อันได้แก่ การกระทำการรุนแรงทางร่างกาย (เช่น ทุบตี ผลัก หรือตอบ) หรืออาจเกิดขึ้นในรูปของการใช้อิทธิพลทางด้านจิตใจหรืออารมณ์โดยมิชอบ เช่น เมื่อบางคนโน้มน้าวซักจุ่ง หรือกล่อมให้ผู้อื่นทำสิ่งที่ขัดกับผลประโยชน์ของตนหรือละเมิดสิทธิหรือควบคุมผู้อื่นโดยทำให้กลัว [50] ในหลายๆ สังคม ผู้หญิงถูกสอนว่าจะต้องยอมอยู่ในอันดับของผู้ชาย ทำให้ผู้หญิงถูกกดทอนอำนาจ ลวนคนข้ามเพศโดยทั่วไป ก็จะมีอำนาจน้อยกว่าอยู่แล้ว นี้เป็นเพราเจาเมลักษณะที่ไม่เป็นไปตามบรรทัดฐานทางเพศตามแบบแผนทั่วไปนั่นเอง

ตัวอย่างความรุนแรงบนฐานเพศภาวะมีดังต่อไปนี้

- **ความรุนแรงทางร่างกาย** – สามีทุบตีภรรยาเพื่อเงินโดยไม่ขออนุญาตจากตนก่อน
- **ความรุนแรงทางวาจา** – ป้าพูดจากระแวงกระแหนค่อนแคนหวานสาวว่าสนใจแต่เรื่องเรียน ถากถางหานานว่าคุณไม่มีใครยกเลือกไปทำภาระเรียนเก่งกินไป
- **ความรุนแรงทางจิตใจ** – เด็กผู้ชายกลุ่มนี้ไม่ยอมให้เพื่อนอีกคนเข้ากลุ่มด้วยและชอบขโมยข้าวขาไป เพราะคิดว่าเขามีลักษณะท่าทางอันเหมือนผู้หญิง
- **ความรุนแรงทางเพศ** – เด็กผู้ชายตะโกนกระเซ้าเย้าย้ายเด็กสาวที่เดินผ่านไปมาตามท้องถนนด้วยคำสาปดรามาหรือลวนด้วยแอบแตะเนื้อต้องตัวระหว่างที่เด็กสาวเดินออกจากประตูโรงเรียน

ความชุกของเหตุการณ์ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะจะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ รวมทั้งระหว่างกลุ่มต่างๆ ภายในประเทศเดียวกันนั่น หากแยกแจงข้อมูลภายใต้ประเทศแล้ว มักจะพบบ่อยๆ ว่า เด็กผู้หญิงในท้องที่ชนบทและเด็กผู้หญิงฐานะยากจนคือกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงกว่าคนอื่นในการเผชิญเหตุการณ์ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ ส่วนคนข้ามเพศและคนรักเพศเดียวกันก็เป็นกลุ่มที่เผชิญเหตุการณ์ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในอัตราที่สูงกว่าคนเพศอื่น ทั้งนี้ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงบนฐานเพศภาวะอาจเก็บรวบรวมได้ยาก เนื่องจากคนมักจะลังเลว่าควรไปรายงานว่าตนเองคือผู้ก่อเหตุหรือเป็นผู้ประสบเหตุการณ์ความรุนแรงดีหรือไม่ นั่นจึงหมายความว่าข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบันอาจเป็นตัวแทนของประชากรที่เฉพาะเจาะจงเพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น (เช่นเด็กผู้หญิงเทียบกับเด็กผู้ชายหรือไม่ก็สตรีเทียบกับเด็กและเยาวชน) หรือความรุนแรงที่เฉพาะเจาะจงเพียงประเทศใดประเทศหนึ่งเท่านั้น จึงทำให้เกิดช่องว่างทางข้อมูลอันสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อถ่วงประดิษฐ์เดินอ่อนไหวเฉพาะบางเชื้อชาติ ความรุนแรงทางเพศหรือความรุนแรงต่อคนข้ามเพศ เพราะข้อมูลประเภทนี้ มีความไว้วางใจยั่งยืนสูงสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล (เช่นคนอาจหลีกเลี่ยงการถูกไล่ทำร้าย ถูกตามเบี้ยนหากเปิดเผยพฤติกรรมบางอย่างหรือการบ่งชี้ตัวตนของบางคน)

แผนภูมิที่ 1 แสดงให้เห็นความชุกที่แตกต่างกันของความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ ซึ่งเป็นความรุนแรงทางร่างกายหรือทางเพศที่กระทำต่อผู้หญิงในประเทศต่างๆ ในภูมิภาคที่มีข้อมูลสามารถอ้างอิงได้ [52]

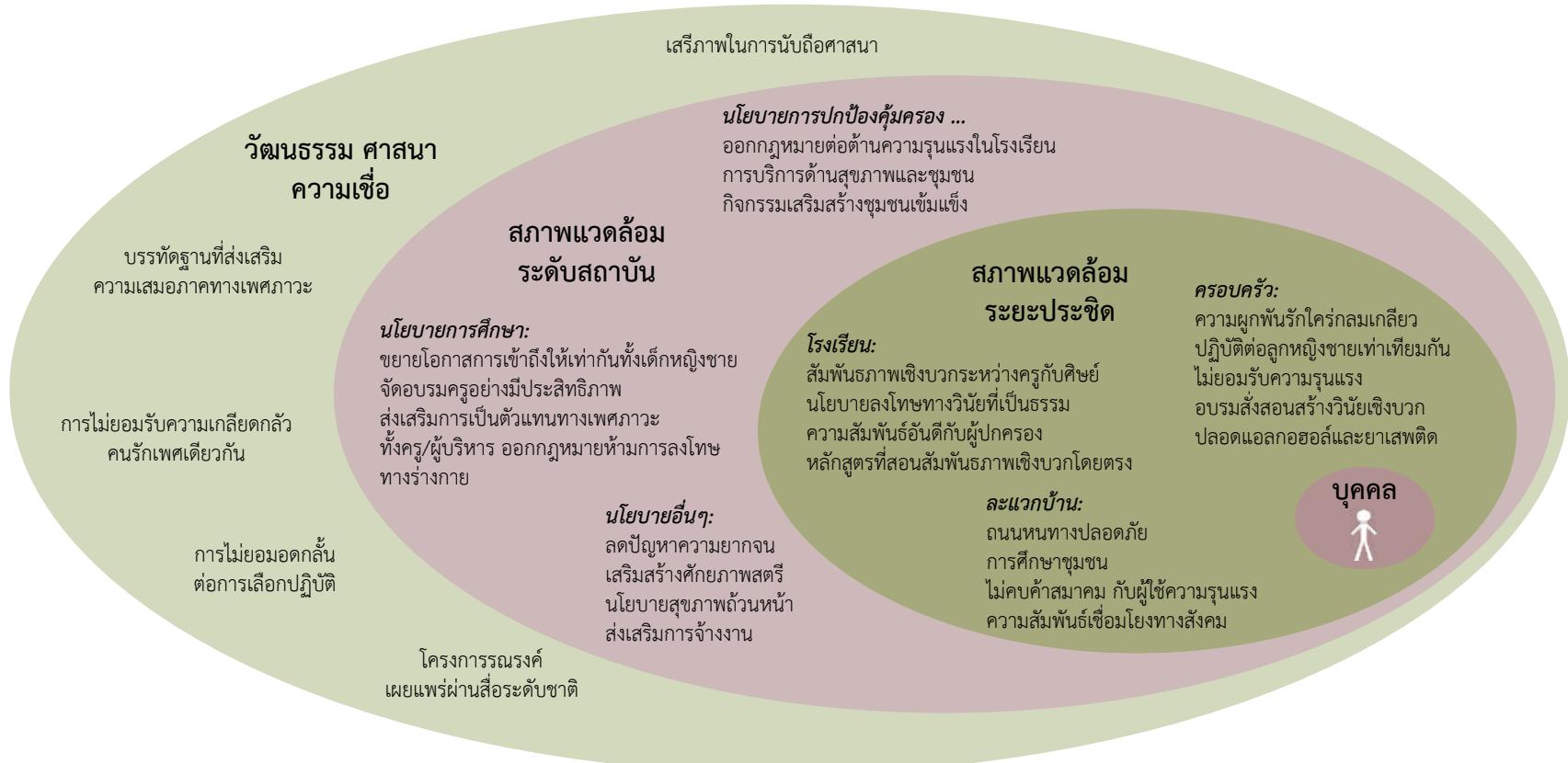
ที่มา: ที่มา: องค์การเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและเพิ่มพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ (2556)

ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กับรูปแบบวิถีที่สังคมวัฒนธรรมต่างๆ ทำความเข้าใจกับบทบาททางเพศของชายหญิงซึ่งความเข้าใจดังกล่าวมีผลต่อสิทธิพลจากปัจจัยต่างๆ หลายประการ โดยเดลล์แบงค์กล่าวในหน้าตัดไปนี้ แสดงให้เห็นวิธีการที่ความเข้าใจและประสบการณ์เชิงความรุนแรงหรือการปกป้องคุ้มครองของผู้คนได้รับอิทธิพลจากปัจจัยต่างๆ ในสภาพแวดล้อม ‘ระดับ’ ต่างๆ อย่างไร โดยประกอบด้วย สภาพแวดล้อมระยะประชิด ได้แก่ ครอบครัว เพื่อนบ้านโรงเรียน, สภาพแวดล้อมระยะสถาบัน ได้แก่ นโยบายและระบบที่จัดสรรทรัพยากรและกำหนดบริการสาธารณะ, และอำนาจบังคับในภาพรวม ได้แก่ วัฒนธรรมศาสนาและความเชื่อ ซึ่งปัจจัยในสภาพแวดล้อมเหล่านี้มีผลต่อความสามารถในการรับรู้และเข้าใจความรุนแรง หรือในเชิงลบเพื่อเพิ่มความชุกของเหตุการณ์ความรุนแรงก็ได้ ดังนั้นความพยายามดำเนินงานที่มุ่งผลในการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกไม่ควรมองเพียงแค่ปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาทักษะคุณคติและพฤติกรรมของแต่ละบุคคลเท่านั้น หากยังต้องแก้ปัญหาทักษะคุณคติและพฤติกรรมที่ปรากฏอยู่ในระดับชุมชนโดยรอบและสังคมในวงกว้างอีกด้วย

**คำถาม
? ขวนขย้อนคิด**

- สังคมความรุนแรงฐานเพศภาวะในพื้นที่ของท่านเป็นเท่าไร?
- ใครมีความเสี่ยงมากที่สุด?
- และมีความเสี่ยงที่สุดเมื่อไรและที่ไหน?
- นักเรียนคนใดมีความสุ่มเสี่ยงประจำตัวมากที่สุด?
- นักเรียนคนใดมีแนวโน้มเป็นผู้ก่อเหตุความรุนแรงฐานเพศภาวะมากที่สุด?

แผนภาพที่ 2 : ปัจจัยที่ช่วยลดความชุกของความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ

โรงเรียนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการลดความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมระยะประชิด โดยโครงการหรือแผนงาน รวมทั้งกิจกรรมโรงเรียนที่นำเสนอด้วยนี้ สามารถส่งผลเชิงบวกต่อ พฤติกรรมและประสบการณ์ทั้งในปัจจุบันและอนาคตของเด็กและเยาวชนได้ จะเป็นการดียิ่งหากความพยายามดำเนินงานในโรงเรียนได้รับการเติมเต็มโดยกลยุทธ์เชิงบวกในบริบทบ้าน และชุมชน ตลอดจนในสภาพแวดล้อมระดับสถาบันและสังคมวัฒนธรรมในวงกว้าง

ผลกระทบของความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ

ประสบการณ์เผชิญความรุนแรงบนฐานเพศภาวะอาจก่อให้เกิดผลด้านสุขภาพจิตร้ายแรงแก่ชายหนุ่ม หญิงสาว และเยาวชนข้ามเพศได้ [53] งานวิจัยหลายฉบับแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงที่เคยประสบเหตุความรุนแรงในบ้าน และผู้ชายหรือคุณข้ามเพศที่เผชิญความรุนแรงบนฐานเพศภาวะมีแนวโน้มที่จะซึมเศร้าหนักหรือดิ้นรนหนัก หรือรู้สึกไวร้าค่าสูง และยังมีความเสี่ยงสูงต่อ การประสบปัญหาอาเสพติดหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อีกด้วย [24, 54]

นอกจากนี้ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบ้าน ยังสามารถส่งผลกระทบต่อสุขภาพและความอยู่ดีมีสุขของเด็กได้ [55, 56] ด้วยสาเหตุ เช่น การศึกษาคุ้มประ瘴กรขนาดใหญ่ในบังคับกลาง พบร้าผู้หญิงที่เคยเผชิญเหตุการณ์ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบ้านมีแนวโน้มมีลักษณะเด็กที่มีภาวะขาดสารอาหาร (ทุพโภชนาการเรื้อรัง) [57] สิ่งนี้คือการเน้นย้ำว่าความรุนแรงบนฐานเพศภาวะมีผลกระทบอย่างแท้จริงต่อความอยู่ดีมีสุขของบุคคลและครอบครัว

ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในโรงเรียน

ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษาคือความรุนแรงรูปแบบใดก็ตามที่มีสาเหตุมาจากบทบาททางเพศภาวะและสัมพันธภาพ ซึ่งเกิดขึ้นภายใต้หรือบริเวณรอบๆ สถานศึกษา และระหว่างเดินทางไปกลับ ความรุนแรงนี้อาจเกิดขึ้นในห้องเรียน แต่โดยส่วนใหญ่มักพบว่าเกิดขึ้นบ่อยในบริเวณที่ไม่ค่อยมีการควบคุมดูแลทั้งภายในและรอบๆ สถานศึกษา ที่นี่ที่เหล่านี้ได้แก่ บริเวณโรงอาหาร/ลานสันทนาการ บริเวณห้องสุขา หรือในห้องพักนักเรียนประจำ หรือบ้านพักครู หรืออาจเกิดขึ้นในช่วงเดินทางมาโรงเรียนหรือระหว่างทางกลับบ้าน ก็ได้ ทั้งนี้ อาจเป็นความรุนแรงที่กระทำโดยเพื่อนนักเรียนหรือผู้ใหญ่ก็ได้ ไม่ว่าจะเป็นครูอาจารย์ ผู้บริหาร ผู้ปกครอง หรือพนักงานข้าราชการรับส่งก็ตาม

คนที่มีกำลังอำนาจจัดการกว่าทั้งภายในและรอบๆ โรงเรียน จะมีแนวโน้มตกเป็นเป้าหมายของความรุนแรงบนฐานเพศภาวะอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กสาว มักจะเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงต่อความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ นอกจากนี้ คนข้ามเพศและคนที่ถูกเหมารวมว่ามีความสนใจเพศเดียวกันก็มักจะมีความเสี่ยงสูงต่อการตกเป็นเป้าหมายของความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษาด้วยเช่นกัน

ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะประเภทที่เกิดขึ้นตามโรงเรียนต่างๆ มักจะเป็นการสะท้อนภาพความรุนแรงบนฐานเพศภาวะที่เกิดขึ้นตามชุมชนในวงกว้าง โดยมีตัวอย่างของรูปแบบความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษาดังแสดงในตารางที่ 4 ข้างล่างนี้

ตารางที่4 : ตัวอย่างเหตุการณ์ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษา

ความรุนแรงทางว่าจ่า	ความรุนแรงทางจิตใจ	ความรุนแรงทางร่างกาย	ความรุนแรงทางเพศ
<ul style="list-style-type: none">ใช้คำหยาบคายเพระความเกลียดลัว คนรักเพศเดียวกันหยอกเย้า ล้อเลียน ยั่วเย้าย ฉกหน้าคนที่ไม่เป็นไปตามบรรทัดฐานทางเพศตามแบบแผนใช้ภาษาทางเพศดูหมิ่น เหยียดหยาม ลั่นละเมิดใช้คำหยาบคายด่าทอหรือประนามอดีตทางเพศที่คาดเดากันไปเอง	<ul style="list-style-type: none">ไม่ยอมรับคนที่ไม่เป็นไปตามบรรทัดฐานทางเพศตามแบบแผนเข้ากลุ่มกระจาดย่าวยี/o ชูบชิบนินทามีอาการ ชักสีหน้า หรือทำท่าทาง เพราะรังเกียจ ดูถูก หรือทำอย่างหยาบคาย	<ul style="list-style-type: none">คุกคามคนที่ไม่เป็นไปตามบรรทัดฐานทางเพศ ตามแบบแผนโดยการหยิก จิกหัวตบ ตี ผลัก ถีบ หรือขวางปาข้าวของบังคับเขม่าคุกบางเพศภาวะให้ใช้แรงงาน หรือบริการ (เช่น ผู้หญิงต้องอยู่บ่ำ ทำความสะอาดห้องหลังเลิกเรียน)ใช้การลงโทษทางร่างกายนักเรียนชายด้วยวิธีที่รุนแรงกว่า	<ul style="list-style-type: none">บุกบุกค่ำ หรือแตะเนื้อต้องตัวโดยไม่เต็มใจวิพากษ์วิจารณ์ในทางเพศเรื่องพฤติกรรมหรือชื่อเสียงของคนอื่นบังคับให้มีเพศสัมพันธ์บีบบีบบังคับให้ดูการกระทำการเพศ หรือพาลามกอนาจาร

ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะระหว่างเดินทางมาโรงเรียน

งานศึกษาวิจัยหลายฉบับแสดงให้เห็นว่าบ้านเรียนอาจเผยแพร่ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะระหว่างทางขณะที่เด็กกำลังเดินไปโรงเรียนและกลับบ้าน หรือขณะที่กำลังรอรถโดยสาร [58, 59] ซึ่งอาจเป็นความรุนแรงที่กระทำโดยผู้ขับขี่รถโดยสารหรือคนที่เดินไปมาตามท้องถนนในบางพื้นที่ เด็กสาวที่ต้องเดินทางไกลๆ อาจมีความเสี่ยงสูงต่อการถูกคุกคามล่วงละเมิดมากขึ้น สำหรับพื้นที่ความขัดแย้งหรืออยู่ภายใต้สถานการณ์ฉุกเฉิน เด็กสาวอาจมีความเสี่ยงและประสบบางต่อการถูกลักพาตัวหรือเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ [60]

การประสบเหตุการณ์ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะระหว่างทางไปกลับบ้านและโรงเรียน อาจมีผลต่อการเข้าเรียนของเด็ก [60] ผู้ปกครองควรพิจารณาให้ลูกย้ายโรงเรียน หากรู้สึกว่า ลูกเดินทางไปกลับโรงเรียนโดยไม่ปลอดภัย [61]

ผลกระทบของความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษา

งานศึกษาวิจัยแสดงให้เห็นว่ามีผลกระทบในเชิงลบหลายอย่างต่อการเรียนและสุขภาพของเด็กที่เคยเผชิญเหตุการณ์ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะกับตัวเอง นอกจากนั้น ผลเสียเหล่านี้ยังอาจเกิดขึ้นกับเด็กที่เคยรู้เท่านิดหนึ่งเหตุการณ์ความรุนแรงและต้องมีชีวิตอยู่ด้วยความหวาดกลัวว่าสักวันเหตุการณ์ดังกล่าวคงต้องเกิดขึ้นกับตนเอง ทั้งนี้ ตัวอย่างผลกระทบของความรุนแรงได้นำเสนอไว้ดังแสดงในตารางที่ 5 ในหน้าถัดไป

ตารางที่ 5 : ผลกระทบและผลต่อจิตใจที่เกิดจากความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษา

ผลกระทบของความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษาที่มีต่อการเรียน ได้แก่	ผลกระทบของความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษาที่มีต่อจิตใจจากทำให้ความเสี่ยงของกลุ่มอาการต่อไปนี้เพิ่มขึ้น คือ
<ul style="list-style-type: none"> • ไม่มีสมาธิจดจ่อ กับการเรียน • ผลการเรียนต่ำลง • สนใจเรียนน้อยลง • หวาดกลัวการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน • ไม่กล้าเข้าหาครู พื้นที่ความช่วยเหลือ • แบปลแยก ไม่เข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียน (เช่น กีฬา) • ย้ายโรงเรียน • หยุดเรียน ไม่เข้าเรียนที่ได้เลย • ทางเลือกเข้าสู่สาขาวิชาและอาชีพลดน้อยลง 	<ul style="list-style-type: none"> • การเห็นคุณค่าในตนเองลดต่ำลง • ความวิตกกังวล • ภาระซึ่งกัดเจ็บ • สุขภาพร่างกายทรุดโทรม • สูญเสียความไว้วางใจสูญเสื่อม • พฤติกรรมทางเพศที่มีความเสี่ยงสูง • ความขัดแย้งในครอบครัว • การทำร้ายตัวเอง • การฆ่าตัวตาย • ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือใช้ยาเสพติดชนิดอื่น

เมื่อนักวิจัยผลกระทบของความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ ท่านจำเป็นจะต้องเข้าใจผลกระทบของความถี่ และระยะเวลา รวมทั้งระดับความร้ายแรงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนักเรียนอาจได้รับผลกระทบ Lerwai จากความรุนแรงชนิดที่เกิดต่อเนื่องและสังเกตยากได้สูงพอดี กับประเภทที่เกิดอย่างเงี้าแจ้งเพียงครั้งเดียว โดยเหตุการณ์ความรุนแรงทั้งรูปแบบที่ไม่ร้ายแรงแต่ต่อเนื่อง และเหตุการณ์ร้ายแรงแบบครั้งเดียว อาจเป็นสาเหตุของผลกระทบต่อการเรียนและต่อจิตใจในเชิงลบดังแสดงข้างต้นก็ได้เช่นกัน

คนเรารอจะแสดงอาการตอบสนองต่างกันเมื่อเผชิญเหตุการณ์ความรุนแรง งานวิจัยแสดงให้เห็นว่าเด็กสาวที่เคยประสบเหตุการณ์ความรุนแรงมีแนวโน้มจะประสบภาวะซึมเศร้าหรือวิตกกังวลสูงกว่า ส่วนเด็กหนุ่มที่เคยตกเป็นเหยื่อก้มก้มแสดงความก้าวร้าวใช้สารเสพติดหรือก่อเรื่องต่างๆ เช่น พฤติกรรมเกรชอบหาเรื่อง [53, 62, 63]

การระบุตัวเด็กที่เผชิญความรุนแรงและความรุนแรงบนฐานเพศภาวะที่โรงเรียน

เด็กหนุ่มสาวทุกคนล้วนมีโอกาสเผชิญความรุนแรงที่โรงเรียนหรือบ้านรอบโรงเรียนด้วยกันทั้งสิ้น แต่เหตุที่เกิดกับเด็กสาวอาจต่างจากเด็กหนุ่ม หลักฐานเชิงประจักษ์แสดงให้เห็นว่าเด็กหนุ่มมักตกเป็นเหยื่อความรุนแรงทางร่างกาย ส่วนเด็กสาวมักตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงทางเพศและการคุกคามทางวาจา [60]

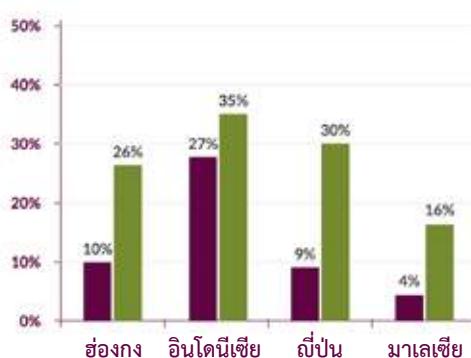
ความรุนแรงระหว่างเพื่อนนักเรียน

ข้อมูลด้านความรุนแรงในสถานศึกษาที่เก็บรวบรวมได้โดยมากมักหมายถึงความรุนแรงในรูปของการกลั่นแกล้งรังแกระหว่างเพื่อนนักเรียน ทั้งนี้ไม่คือการแจกรางโดยเฉพาะลงไปว่า การกลั่นแกล้งรังแกเหล่านี้มีสัดส่วนความรุนแรงบนฐานเพศภาวะเป็นเท่าใด แต่ข้อมูลด้านการข่มเหงรังแกในภาพรวมก็แสดงให้เห็นว่าความรุนแรงระหว่างเพื่อนนักเรียนเป็นเรื่องธรรมาที่พึ่งได้ทั่วไปในโรงเรียนแบบเอเชียแปซิฟิก อย่างไรก็ตาม อัตราความถี่ในแต่ละประเทศกลับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งบ่งชี้ให้เห็นว่าบางพื้นที่ความรุนแรงอาจเป็นเรื่องปกติ แต่ในพื้นที่อื่นเด็กนักเรียนจะถูกขัดเกลาทางสังคมให้มีความเชื่อว่าความรุนแรงคือวิธีจัดการความขัดแย้งที่ไม่อาจยอมรับได้ ยกตัวอย่างเช่น งานศึกษาวิจัยชี้นั้นหันนิ่งแสดงให้เห็นว่าอัตรานักเรียนที่เคยเผชิญการข่มเหงรังแกภายในระดับหนึ่งเดือนก่อนการสำรวจอยู่ในช่วงตั้งแต่ร้อยละ 15 (เมียนมาร์) จนกระทั่งร้อยละ 70 (ชาแมว) [64]

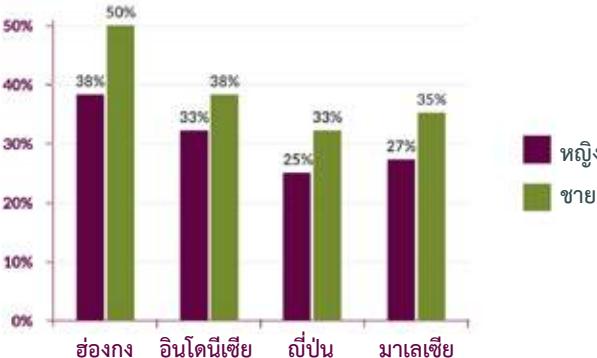
ความรุนแรงระหว่างเพื่อนนักเรียนมักจะเกิดขึ้นจากการเลือกปฏิบัติตัวยสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับชนชั้นวรรณะเชื้อชาติสถานภาพชนพื้นเมือง และเพศภาวะ [58, 60, 64] ทั้งนี้ เด็กชายมักจะมีแนวโน้มสูงกว่าเด็กหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการเป็นทั้งเป้าหมายและผู้ก่อเหตุความรุนแรงและการกลั่นแกล้งแก่ทุกรูปแบบในสถานศึกษา [65] นอกจากนี้ ยังมีหลักฐานเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ที่แสดงให้เห็นว่า เยาวชนข้ามเพศและเด็กชายที่สนใจเพศเดียวกัน จะตกเป็นเป้าหมายของความรุนแรงและการกลั่นแกล้งรังแกในระดับที่สูงกว่าเพื่อนนักเรียนคนอื่น [45] อย่างไรก็ตี เด็กสาวและเยาวชนข้ามเพศก็ยังเป็นกลุ่มที่มีแนวโน้มเผชิญความรุนแรงบนฐานฐานเพศภาวะสูงอยู่นั่นเอง

แผนภูมิที่ 2 : ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะทางร่างกายและจิตใจที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา

ความรุนแรงทางร่างกายที่เกิดขึ้นในโรงเรียน

ความรุนแรงทางจิตใจที่เกิดขึ้นในโรงเรียน

ที่มา: Lai et al., 2008. ตัวชี้วัดคือ “ประสบการณ์ความรุนแรงทางร่างกาย” (ชาย) และ “ประสบการณ์ถูกหยอกล้อเย้ยแย่” (ขาว)

แผนภูมิข้างต้นแสดงให้เห็นว่ารูปแบบและอัตราการเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงอาจแตกต่างกันอย่างมากทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศในหลาย ๆ พื้นที่เด็กผู้ชายมีแนวโน้มเผชิญความรุนแรงทางร่างกายระหว่างเพื่อนนักเรียนสูงกว่าเมื่อเทียบกับเด็กผู้หญิงยกตัวอย่างเช่น ในอสเตรเลียอินโดนีเซียนิวซีแลนด์ฟิลิปปินส์ และมอลตาตัวหัวน้ำของสาธารณรัฐเชิง ได้เด็กผู้ชายมีแนวโน้มตกเป็นเป้าหมายของความรุนแรงทางร่างกาย และมีผู้หญิงมากกว่าร้อยละ 20 และผู้ชายร้อยละ 35รายงานว่าตนเคยถูกทำร้ายร่างกายที่โรงเรียนเนื่องจากความรุนแรงระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน [25] แนวโน้มดังกล่าวก็พบในประเทศไทยและสาธารณรัฐเกาหลีด้วยเช่นกัน ที่นี่เด็กผู้ชายจะมีแนวโน้มเผชิญความรุนแรงทางร่างกายสูงกว่าเด็กผู้หญิงถึงประมาณสี่เท่าตัว

ในบางบริบทเด็กผู้หญิงอาจมีแนวโน้มตอกเป็นเป้าหมายของความรุนแรงทางวาจาหรือทางจิตใจสูงกว่า จากการศึกษาวิจัยที่สำรวจเด็กชายหญิงจำนวน 2,500 คน ในพื้นที่สองจังหวัดของประเทศไทยปี พบว่าเด็กผู้หญิงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง 6 มากกว่าร้อยละ 10 มีแนวโน้มเผชิญการถูก lokaleiy ทำท่าเย่เมยหรือตะคอกใส่สูงกว่า และมีแนวโน้มถูกหยอกล้อกลั้นแกลงสูงกว่าเด็กน้อย เมื่อเทียบกับเด็กผู้ชาย [66]

เยาวชนข้ามเพศก็ตอกยูในความเสี่ยงและเประบงต่อการถูกข่มเหงรังแกและความรุนแรงได้อย่างสูง งานวิจัยจากนิวซีแลนด์รายงานว่าเด็กนักเรียนที่เป็นเด็กข้ามเพศจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่ง กังวลว่าอาจมีโครงคนที่โรงเรียนมาทำร้ายหรือก่อความ العن อกทั้งยังมีแนวโน้มรายงานการถูกกลั้นแกลงรังแกประจำสัปดาห์สูงกว่าเพื่อนนักเรียนที่ไม่ใช่คนข้ามเพศถึงสามเท่าตัว [67]

ข้อมูลสถิติสำคัญจากบางประเทศ

ความรุนแรงทางร่างกายที่กระทำโดยเพื่อนนักเรียนในบริบทสถานศึกษา มีการรายงานโดยกลุ่มนักเรียนต่อไปนี้

- นักเรียนอายุระหว่าง 5 ถึง 18 ปี ในพื้นที่สองจังหวัดของประเทศไทยปี พบว่าเด็กผู้หญิง จำนวนมากกว่าร้อยละ 35 [66]
- เด็กนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนสองแห่งในเชียงใหม่ ประเทศไทย จำนวนร้อยละ 36 [68]
- ความรุนแรงทางจิตใจและทางวาจาในบริบทสถานศึกษา มีการรายงานโดยกลุ่มนักเรียนต่อไปนี้
- นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากโรงเรียนในเขตปกครองพิเศษย่องของประเทศไทย จำนวนร้อยละ 40 [25]
- นักเรียนอายุระหว่าง 5 ถึง 18 ปี ในพื้นที่สองจังหวัดของประเทศไทยปี พบว่าเด็กผู้หญิง จำนวนร้อยละ 40 [66]
- เด็กนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนสองแห่งในเชียงใหม่ ประเทศไทย จำนวนร้อยละ 36 (หยอกล้อแกลงรังแก) [68]
- ผู้ตอบแบบสอบถามการสำรวจออนไลน์ที่เป็นคนรักเพศเดียวกันและคนที่ยังไม่แนใจกับเพศภาวะของตนเองจากเว็บไซต์รายงานว่าถูกรังแกด้วยวาจา จำนวนร้อยละ 75 [69]

ความรุนแรงต่อนักเรียนที่เป็นหรือถูกมองว่าเป็นคนรักเพศเดียวกันหรือเพศภาวะไม่สอดคล้องตามแบบแผน

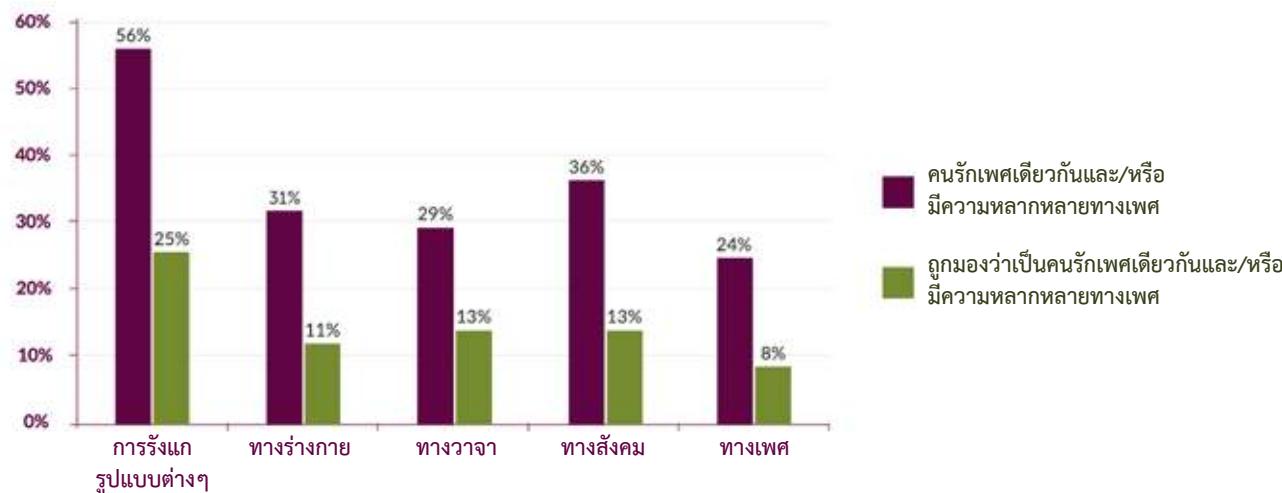
นักเรียนที่เป็น (หรือถูกมองว่าเป็น) หญิงรักหญิง ชายรักชาย คนรักสองเพศ คนข้ามเพศ คนเพศทำงาน (เรียกรวมว่ากลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ) มักจะมีแนวโน้มได้รับผลกระทบจากความรุนแรงในบริบทโรงเรียน ซึ่งมีสัดส่วนที่ไม่เท่ากันเป็นรูปแบบเดียวกันทุกกลุ่ม [44]

ความรุนแรงประเภทนี้โดยทั่วไปแล้วจะถูกประกอบสร้างขึ้นโดยทัศนคติเชิงลบและอคติต่อคนที่ไม่สอดคล้องหรือเป็นไปตามบรรทัดฐานทางเพศภาวะกระแสหลัก ดังนั้นจึงสามารถเข้าใจได้ว่า นี่คือความรุนแรงบนฐานเพศภาวะรูปแบบหนึ่ง บางครั้งก็เรียกว่าความรุนแรงประเภทนี้ว่า ‘ความรุนแรงด้วยเหตุแห่งความเกลียดคลั่งคนรักเพศเดียวกัน’ หรือ ‘ความรุนแรงด้วยเหตุแห่งความเกลียดคลั่งคนข้ามเพศ’ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ความรุนแรงซึ่งมีพื้นฐานมาจากวิถีทางเพศหรืออัตลักษณ์และการแสดงออกทางเพศภาวะ [45]

ตัวอย่างเช่น เด็กชายบางคนจะถูกกล้อเลียนเยาะหยันซ้ำแล้วซ้ำอีก เพราะมีกิริยาท่าทางที่ถูกมองว่าเป็นลักษณะของผู้หญิง หรือเด็กผู้หญิงถูกแยกออกจากไม่ยอมให้รวมกลุ่ม เพราะอยากทำแต่สิ่งที่คนทั่วไปยอมรับว่า ‘เป็นผู้ชายเกินไป’ และไม่เหมาะสมสำหรับเด็กผู้หญิง นอกจากนี้ ในหลาย ๆ ประเทศไทยมักเห็นรวมกันเองว่า ความสัมพันธ์ทางเพศเป็นเรื่องระหว่างคนเพศตรงข้ามเท่านั้น จึงจะมีเด็ก หรือเฉพาะชายหญิงเท่านั้นที่ควรจะมีความสัมพันธ์ทางเพศ อย่างไรก็ได้ ทั่วทุกมุมโลกมีผู้คนจำนวนมากเป็น ‘คนรักเพศเดียวกัน’ ซึ่งหมายความว่าเขาเหล่านี้คือคนที่มีความรู้สึกดึงดูดสนใจคนเพศเดียวกัน ตัวอย่างเช่น ผู้ชายอาจมีความรู้สึกสนใจผู้ชายด้วยกัน หรือผู้หญิงก็อาจมีความรู้สึกสนใจผู้หญิงด้วยกัน ทั้งนี้ บางคนอาจเป็น ‘คนรักสองเพศ’ และมีความรู้สึกสนใจทั้งผู้หญิงและผู้ชาย

เด็กนักเรียนที่ประกาศว่าตัวเองเป็น ‘คนรักเพศเดียวกัน’ จะมีแนวโน้มเชิงบุคคลนรุนแรงสูงขึ้น อันเป็นผลมาจากการไม่รู้ข้อเท็จจริงและทัศนคติเชิงลบของชุมชน กลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้เป็นคนรักเพศเดียวกันแต่ถูกมองว่าเป็น และกลุ่มที่เป็นคนเพศกำกับและคนข้ามเพศก็อาจต้องเผชิญการข่มเหงรังแกได้เช่นเดียวกัน เพราะเป็นกลุ่มคนที่ไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐาน กระแสหลักนั่นเอง ด้วยอย่างเช่น งานวิจัยที่ดำเนินการในประเทศไทยดังแสดงในแผนภูมิข้างล่างนี้ แสดงให้เห็นร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 ที่เคยประสบเหตุการณ์ความรุนแรงรูปแบบต่างๆ อันเป็นผลมาจากการวิถีทางเพศหรืออัตลักษณ์ทางเพศภาวะที่เป็นจริงหรือที่ถูกมองว่าเป็น [24]

แผนภูมิที่ 3 : นักเรียนระดับชั้นม. 1-6 ในพื้นที่ห้าจังหวัดของประเทศไทยที่เคยประสบเหตุการณ์ความรุนแรงอันเป็นผลมาจากการวิถีทางเพศหรืออัตลักษณ์ทางเพศภาวะที่เป็นจริงหรือที่ถูกมองว่าเป็น [24]

ที่มา: มหาวิทยาลัยนิดลองค์การแพลน อินเตอร์เนชันแนล (ประเทศไทย) และสำนักงานยูเนสโก กรุงเทพมหานคร (2557)

ความรุนแรงที่มีพื้นฐานมาจากวิถีทางเพศหรืออัตลักษณ์และการแสดงออกทางเพศภาวะ ก่อให้เกิดผลกระทบอันร้ายแรงได้ เยาวชนที่เคยประสบความรุนแรงดังกล่าวมักจะพบว่ามีอาการดังนี้

- มีอัตราความวิตกกังวล ภาวะซึมเศร้าและการขาดตัวอย่างระดับที่สูงขึ้น
- มีแนวโน้มเข้าไปอยู่กับเพื่อนร่วมเพศที่มีความเสี่ยงมากขึ้น
- มีผลการเรียนต่ำกว่าเพื่อนนักเรียนคนอื่น [24, 70-72]

ครุภบความรุนแรงในบริบทสถานศึกษา

บางครั้งครูหรือบุคลากรในโรงเรียนก็อาจเป็นผู้ก่อเหตุความรุนแรงบนฐานเพศภาวะเสียเอง เช่นการใช้วิธีสร้างวินัยทางร่างกายหรือการลงโทษทางร่างกาย ก็ถือเป็นความรุนแรงรูปแบบหนึ่ง ซึ่งอาจมีส่วนที่เกี่ยวข้องทางเพศได้ การดำเนินงานของโรงเรียนทั้งระบบอันเป็นความพยายามเพื่อลดความรุนแรงบนฐานเพศภาวะนั้น ตามปกติแล้วจะครอบคลุมการให้ความสำคัญกับการยกเลิกวิธีลงโทษทางร่างกายรวมเข้าไว้ด้วย

นี่อาจเป็นสิ่งท้าทายอีกประการหนึ่ง เพราะในหลาย ๆ พื้นที่ทั่วโลก ทั้งครูและผู้ปกครองต่างก็เชื่อว่ามาตรการสร้างวินัยด้วยวิธีลงโทษทางร่างกาย เช่น ตี เอี่ยน หรือฟัด ไม่ว่าจะด้วยมือ ไม่เริ่ว หรือเข็มขัด ถือเป็นวิธีที่ดีสำหรับการควบคุมพฤติกรรม [73-76] อย่างไรก็ตาม มีหลักฐานเพียงเล็กน้อยที่แสดงให้เห็นว่าการลงโทษทางร่างกายมีประสิทธิภาพ แต่ในทางกลับกัน มีหลักฐานยืนยันว่าการลงโทษทางร่างกายไม่ประสบความสำเร็จในการหยุดยั้งพฤติกรรมเชิงลบ ทั้งยังไม่สามารถอบรมสั่งสอนพฤติกรรมทางสังคมในเชิงบวกได้อีกด้วย [77] เมื่อครูใช้ความรุนแรง จะเป็นการปลูกฝังให้เด็กๆ ซึ่งขับว่าการใช้ความรุนแรงเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ งานศึกษาวิจัยหลายฉบับแสดงให้เห็นว่าการลงโทษทางร่างกายอาจส่งผลดังต่อไปนี้ [78-80]

- ส่งผลในเชิงลบต่อการเรียน อันจะนำไปสู่ผลการเรียนที่ตกต่ำลง หรือทำให้นักเรียนต้องลาออกจากชั้น
- ส่งผลเสียต่อสุขภาพสวัสดิภาพและความอยู่ดีมีสุขของเด็ก ได้แก่ ก่อให้เกิดความวิตกกังวล ความรู้สึกสั่นหวั่น ความอับอายขายหน้า และกลัวครูหรือโรงเรียน
- ทำลายสมรรถภาพอันตระห่วงครูกับลูกศิษย์ ส่งผลให้ความไว้เนื้อเชื่ोใจการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกลดลง
- กระตุ้นพฤติกรรมต่อต้านสังคมให้เข้มข้นขึ้นทั้งที่บ้านและที่โรงเรียนเมื่อเวลาล่วงเลยไป ซึ่งอาจรวมถึงการก่อเหตุความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

การลงโทษทางร่างกายเป็นสิ่งต้องห้ามตามนโยบายหรือตามกฎหมายในหลาย ๆ ประเทศในภูมิภาคนี้ กระนั้นก็ยังคงพบเห็นการปฏิบัติอยู่ในหลาย ๆ โรงเรียน ทั้งนี้ การลงโทษทางร่างกาย มีส่วนที่เกี่ยวข้องทางเพศในลักษณะที่ว่า เด็กผู้ชายมักจะมีแนวโน้มติดเป็นเป้าหมายของการลงโทษทางร่างกาย และครูผู้ชายมักจะเป็นคนลงมือจัดการทำโทษดังกล่าว

นอกจากนี้ยังมีความรุนแรงรูปแบบอื่น ๆ ซึ่งเป็นความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษาที่กระทำโดยครูผู้บริหารหรือพนักงานขับรับส่งตัวอย่างเช่น ผู้บริหารเสนอว่าจะยกเว้นค่าเล่าเรียนให้นักเรียนหญิงคนหนึ่นโดยแยกเปลี่ยนกับบริการทางเพศ นี่ถือเป็นความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษาได้เช่นเดียวกันกับการเรียกร้องบริการทางเพศเพื่อแยกผลการเรียนที่สูงขึ้น

ทั้งนี้ ครูอาจก่อตัวเป็นเป้าหมายของความรุนแรงบนฐานเพศภาวะได้ เช่น ครูผู้หญิงอาจต้องเผชิญกับการถูกคุกคามทางเพศหรือความรุนแรงทางจิตใจที่กระทำโดยนักเรียน ครูผู้ชาย หรือผู้บริหาร [60]

นอกจากนี้ครุยังอาจเป็นพยานรู้เห็นเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นระหว่างนักเรียนกับนักเรียนระหว่างเพื่อนครู หรือพบเห็นเพื่อนครูสั่งให้กระทำการต่อตัวนักเรียน เป็นต้น

ครุกลุ่มนี้อาจรู้สึกกลัว ไม่กล้าเข้าไปแทรกแซงหรือรายงานได้ฯ หากรู้สึกว่าตนไม่มีอะไรคุยรองรับ ไม่ว่าจะเป็นกฎระเบียบนโยบายหรือแนวทางปฏิบัติของโรงเรียน ดังนั้น การพัฒนานโยบายโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพและให้การสนับสนุนอย่างดี จึงถือเป็นขั้นตอนสำคัญในการเตรียมครูให้สามารถดำเนินงานป้องกันความรุนแรงได้อย่างเต็มที่

ความรุนแรงของครูลงผลกระทบต่อลูกศิษย์อย่างไร?

ในอัฟغانistan ครูจะใช้ความรุนแรงทางร่างกาย (การลงโทษทางร่างกาย) เป็นสาเหตุหลักประการหนึ่งที่นักเรียนรายงานว่าทำไม่เจ็บไม่ไปโรงเรียน [60]

การศึกษาขั้นหนึ่งในเนปาลพบว่า เด็กร้อยละ 14 รายงานว่าต้องลาออกจากโรงเรียนกลางคืนเนื่องจากความกลัวครู [60]

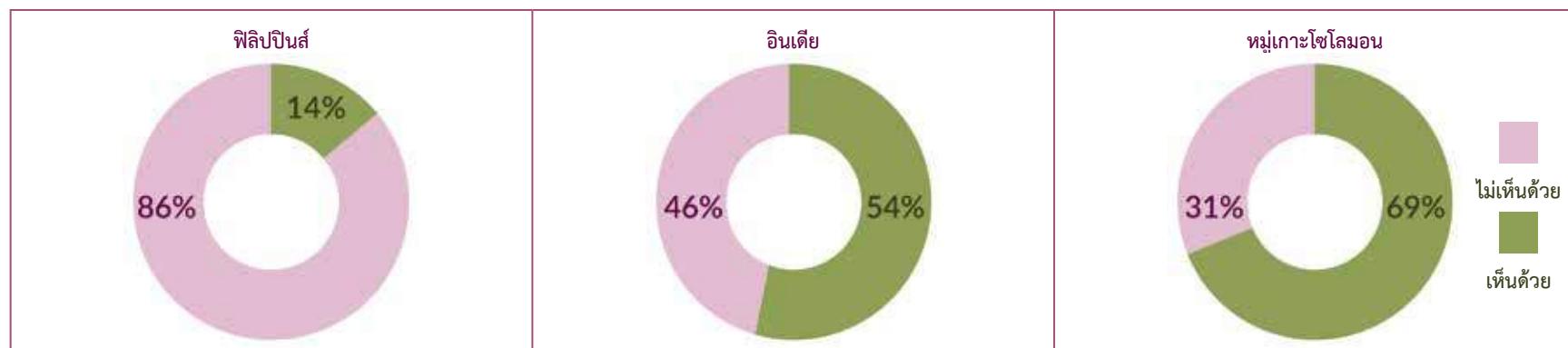
การศึกษาในปากีสถานแสดงให้เห็นว่าเด็กผู้หญิงจะเคยประสบการณ์รุนแรงในชั้นเรียน เพื่อเลี้ยงการกลยุทธ์เป็นจุดสนใจของครูและ/หรือความบอบช้ำจากการถูกคุกคามทางเพศ [60]

สาเหตุของการเกิดความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษา

อัตราการเกิดความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษาในระดับสูง มักจะมีแนวโน้มมากขึ้นในพื้นที่ที่มีการยอมรับความรุนแรงในสังคม ซึ่งการยอมรับทางสังคมในเรื่องความรุนแรงบนฐานเพศภาวะนั้นจะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ บางแห่ง มีผู้หญิงมากถึงร้อยละ 90 ที่คิดว่าความรุนแรงบนฐานเพศภาวะเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ในบางสถานการณ์ ส่วนผู้ชาย นั้นก็มีสัดส่วนสูงมากเช่นกันที่เชื่อว่าความรุนแรงบนฐานเพศภาวะเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ เมื่อว่าจะมีหลายกรณีที่ระดับการยอมรับจะต่ำกว่าของกลุ่มผู้หญิงก็ตาม [40]

ยกตัวอย่างเช่นเมื่อพิจารณาถึงการกระทำอันเป็นการละเมิดต่อคู่สมรส ซึ่งเป็นความรุนแรงในครอบครัวรูปแบบหนึ่งจะพบว่า ที่หมู่เกาะโซโลมอนมีผู้หญิงอายุ 15-49 ปี ถึงร้อยละ 69 คิดว่าถือเป็นการสมควรแล้วที่สามีจะทุบตีภรรยา ในอินเดียมีผู้หญิงร้อยละ 54 ที่เห็นด้วยว่าพฤติกรรมการทุบตีภรรยาเป็นเรื่องสมควร ส่วนฟิลิปปินส์ผู้หญิงเพียงร้อยละ 14 เท่านั้นที่เชื่อว่าเป็นการสมควรแล้วที่สามีจะ “ทุบตีภรรยา” ในบางสถานการณ์[40] (โปรดดูแผนภูมิที่ 4 ข้างล่างนี้)

แผนภูมิที่ 4 :ร้อยละของผู้หญิงอายุ 15-49 ปีที่เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยว่าเป็นการสมควรแล้วที่สามีจะ “ทุบตีภรรยา” ในบางสถานการณ์ [40]

ที่มา: UNICEF (2014)

การยอมรับความรุนแรงของคนในสังคมนั้น เป็นทั้งด้านเหตุและผลลัพธ์ของความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษา กล่าวคือ โรงเรียนมีบทบาทหน้าที่ในการปลูกฝังpm เพาะความคิดของเด็กเกี่ยวกับเพศภาวะและความรุนแรง เมื่อได้ก็ตามที่ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ในสถานศึกษา มันเท่ากับว่าโรงเรียนกำลังส่งสารสื่อไปยังเด็กๆ ว่าเรื่องเหล่านี้คือส่วนปกติธรรมชาติของชีวิต ในขณะเดียวกัน เมื่อได้ก็ตามที่ความรุนแรงกล้ายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตโรงเรียนของเด็กๆ เมื่อนั้นพวกเขาก็จะมีโอกาสยอมรับความรุนแรงในบริบทโรงเรียนได้มากยิ่งขึ้น

ในหลาย ๆ ประเทศ ชุมชนต่างก็หันมาทำงานร่วมกันเพื่อจัดการยอมรับความรุนแรงในครอบครัว ในอฟฟานิสถาน เด็กสาววัยรุ่นมีแนวโน้มยอมรับ “การทุบตีภรรยา” น้อยกว่าผู้หญิงวัยผู้ใหญ่ถึงร้อยละ 6 ส่วนในติมอร์-เลสเต เด็กหนุ่มวัยรุ่นก็มีแนวโน้มยอมรับ “การทุบตีภรรยา” น้อยกว่าผู้ชายวัยผู้ใหญ่ถึงเกือบร้อยละ 10 [40]

ถึงแม้ชุมชนโดยรอบจะมีระดับการยอมรับความรุนแรงบนฐานเพศภาวะสูงเพียงใดก็ตาม แต่โรงเรียนก็ยังคงต้องรักษากฎระเบียบและความคาดหวังต่างๆ เกี่ยวกับสิ่งที่ต้องลงและเข้าใจโดยทั่วไป สามารถยอมรับพฤติกรรมได้ได้บ้าง เมื่อเวลาค่อยๆ ล่วงเลยไป โรงเรียนก็จะสามารถส่งอิทธิพลต่อทัศนคติของชุมชนได้อ่อน ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนคือสถานที่ได้รับการเคารพยอมรับนับถืออยู่แล้ว ดังนั้นกฎระเบียบโรงเรียนจึงควรส่งเสริมบรรทัดฐานทางเพศภาวะในเชิงบวกด้วย โรงเรียนยังสามารถดำเนินงานป้องกันความรุนแรงบนฐานเพศภาวะได้โดยการแสดงให้ชุมชนเห็นว่าความรุนแรงเป็นเรื่องที่ไม่อาจยอมรับได้ วิธีการหนึ่งที่โรงเรียนสามารถทำได้ก็คือ การให้ตัวอย่างที่ดีในเรื่องความเท่าเทียมกันหรือความยุติธรรมด้านความสัมพันธ์ทางเพศภาวะภายในสถานศึกษา โรงเรียนสามารถดำเนินการได้ผ่านการออกกฎระเบียบหรือกำหนดนโยบาย ตลอดจนส่งเสริมให้ครุประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์

สรุปข้อสังเกต

เนื้อหาสัน្ដิญาในส่วนบทนำนี้ได้ให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่ท่านเกี่ยวกับเพศภาวะ ความรุนแรง ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษา ตลอดจนสัมพันธภาพที่เคารพเอาไว้ใส่กันและกัน ในส่วนถัดไปของคู่มือการจัดการเรียนการสอนชุดนี้ จะเป็นการนำเสนอชุดกิจกรรมเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อช่วยเป็นแนวทางให้แก่ครูอาจารย์ในการพูดคุย สนทนากับปรายเรื่องเพศภาวะ ความรุนแรง การแสวงหาความช่วยเหลือ และสัมพันธภาพที่เคารพเอาไว้ใส่กันและกัน ร่วมกับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเบื้องต้น

โปรดตอบคำถามต่อไปนี้เพื่อทบทวนความรู้ความเข้าใจของท่านในประเด็นสำคัญดังที่ได้อธิบายไว้แล้วในส่วนบทนำข้างต้น (ท่านสามารถตรวจสอบได้ท้ายแบบทดสอบนี้)

○ ประมวลผลล้มลุบตอบคำตอบที่ท่านคิดว่าถูกต้องที่สุด

1. เพศภาวะ ...
 - ก. ถูกกำหนดตามเดือนเกิดของท่าน
 - ข. คือความแตกต่างทางชีวภาพหรือทางกายภาพระหว่างผู้ชายกับผู้หญิง
 - ค. หมายถึงทัศนคติที่มองว่ากิริยาท่าทาง การพูดจา การแต่งตัว และการแสดงออกว่าเป็นชายหรือหญิงความมีลักษณะเช่นใด
2. เพศสรีริย ...
 - ก. ถูกกำหนดตามเดือนเกิดของท่าน
 - ข. คือความแตกต่างทางชีวภาพหรือทางกายภาพระหว่างผู้ชายกับผู้หญิง
 - ค. หมายถึงทัศนคติที่มองว่ากิริยาท่าทาง การพูดจา การแต่งตัว และการแสดงออกว่าเป็นชายหรือหญิงความมีลักษณะเช่นใด
3. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ใช่ พาหะรวมทางเพศภาวะ?
 - ก. ผู้หญิงต้องวันนอนสอนง่าย
 - ข. ผู้ชายต้องแข็งแรงและมีอำนาจเหนือผู้อื่น
 - ค. ผู้หญิงคือผู้ให้กำเนิดทารก
 - ง. ผู้ชายจะเก่งคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์
4. ข้อใดต่อไปนี้เป็นตัวอย่างความรุนแรงทางร่างกายของความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษา?
 - ก. เด็กผู้ชายคนหนึ่งล้อเด็กผู้หญิงว่าเสียงดัง
 - ข. เด็กสาวคนหนึ่งไม่ยอมพูดกับเพื่อนผู้หญิงอีกคน เพราะคิดว่าเสื้อผ้าที่เพื่อนสวมดูขี้เหร่
 - ค. เด็กผู้ชายตัวใหญ่คุณหนึ่งผลักเด็กผู้ชายอีกคนจนล้มลงไปกองกับพื้น เพราะเพื่อนๆ ไม่เชื่อว่าเขามีเป็นผู้ชายเต็มตัว
 - ง. เด็กนักเรียนกลุ่มนึงผิวปากใส่เด็กสาวที่เพียงยามาเรียนที่โรงเรียนเป็นวันแรก
5. ข้อใดต่อไปนี้เป็นตัวอย่างความรุนแรงทางวิชาชีวะของความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษา?
 - ก. เด็กผู้ชายคนหนึ่งว่าเพื่อนนักเรียนชายร่วมชั้นเรียนอีกคนว่าเป็นตืด / ออกแบบ / สตรีเหล็ก
 - ข. เด็กสาวสองคนไม่ยอมให้เพื่อนผู้หญิงอีกคนมาเข้ากลุ่มอ่านหนังสือด้วย
 - ค. เด็กหนุ่มคุยกับอาจารย์สอนภาษาและคุณครูในระหว่างทำโครงการโดยที่เรองไม่ยอมให้จับ
 - ง. เด็กผู้ชายกลุ่มนึงทะเลกัน ท้าตีท้าต่อยกันหลังจากเล่นฟุตบอลเสร็จ

6. ខ្លួនតែបានរាយការណ៍ទៅលើពីរដែលមិនមែនជាប្រធានបទទេ? តើវាទីតាំងនៃពីរនេះដូចម្ដែន?
- ក. គ្រប់គ្រងការងារប្រចាំថ្ងៃ
 - ខ. ការងារប្រចាំសប្តាហិរញ្ញាណ
 - គ. ការងារប្រចាំសប្តាហិរញ្ញាណ
 - ឃ. ការងារប្រចាំសប្តាហិរញ្ញាណ
7. តើវាទីតាំងនៃពីរនេះដូចម្ដែន?
- ក. ការងារប្រចាំថ្ងៃ
 - ខ. ការងារប្រចាំសប្តាហិរញ្ញាណ
 - គ. ការងារប្រចាំសប្តាហិរញ្ញាណ
 - ឃ. ការងារប្រចាំសប្តាហិរញ្ញាណ
8. តុក ឬ ធម៌? តើវាទីតាំងនៃពីរនេះដូចម្ដែន?
9. តើវាទីតាំងនៃពីរនេះដូចម្ដែន?
- ក. ការងារប្រចាំថ្ងៃ
 - ខ. ការងារប្រចាំសប្តាហិរញ្ញាណ
 - គ. ការងារប្រចាំសប្តាហិរញ្ញាណ
 - ឃ. ការងារប្រចាំសប្តាហិរញ្ញាណ
10. តើវាទីតាំងនៃពីរនេះដូចម្ដែន?
- ក. ការងារប្រចាំថ្ងៃ
 - ខ. ការងារប្រចាំសប្តាហិរញ្ញាណ
 - គ. ការងារប្រចាំសប្តាហិរញ្ញាណ
 - ឃ. ការងារប្រចាំសប្តាហិរញ្ញាណ

លទ្ធផល

1. គ.	2. ឃ.
3. គ.	4. គ.
5. គ.	6. ឃ.
7. គ.	8. គ.
9. គ.	10. គ.

แหล่งข้อมูลสำหรับสถานศึกษา

ลิงค์แหล่งข้อมูล	เกี่ยวกับอะไร?
Child-Friendly Schools http://www.unicef.org/publications/index_49574.html	โมเดลโรงเรียนเพื่อเด็ก (Child-Friendly Schools หรือ CFS) ขององค์กรยูนิเซฟให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำแผนงานแบบครบวงจรเพื่อส่งเสริมศึกษาที่มีคุณภาพแก่เด็กชายหญิงทุกคนโดยถ้วนหน้า โดยจัดทำเป็นคู่มือไว้ให้โรงเรียนได้นำไปใช้
Embracing Diversity: Toolkit for Creating Inclusive Learning-Friendly Environments http://www.unescobkk.org/education/inclusive-education/resources/ilfe-toolkit/	ชุดเครื่องมือของยูเนสโกให้คำแนะนำแก่โรงเรียนในการสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และจัดการศึกษาพิเศษแบบรวมกลุ่ม ซึ่งยินดีต้อนรับ เอื้ออำนวย และให้ความรู้ให้การศึกษาแก่เด็กทุกคน โดยไม่คำนึงถึงเพศภาวะ ร่างกาย สติปัญญา ฐานะทางสังคมเศรษฐกิจ อารมณ์ ภาษา หรือลักษณะอื่นๆ ซึ่งจะมีคำแนะนำเกี่ยวกับการทำางร่วมกับครัวเรือนและชุมชน การสร้างวินัยเชิงบวกและการสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยและเป็นมิตรับผู้เรียน
Genia Toolkit http://www.unescobkk.org/education/gender/resources/genia-toolkit/	ส่วนที่ 2 ของชุดเครื่องมือเพศภาวะในเครือข่ายการศึกษาในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (Genia) ประกอบด้วยเครื่องมือสำหรับการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมความปลอดภัยและความเข้าใจอันดีต่อเพศภาวะ โดยมีเครื่องมือช่วยเหลือเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการวัดและประเมินผล
Health Promoting Schools http://www.who.int/school_youth_health/gshi/hps/en/	โมเดลโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพขององค์กรอนามัยโลก ออกแบบมาเพื่อช่วยรัฐบาล (จากภาครัฐ) ศึกษาจนกระทั่งสาธารณะ) และโรงเรียนในการสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ที่ดีต่อสุขภาพ
Good School Toolkit http://raisingvoices.org/good-school/	ชุดเครื่องมือโรงเรียนดีจะช่วยให้ครุและนักเรียนได้ทำงานร่วมกันในการสำรวจว่าโรงเรียนดีเป็นอย่างไร และส่งเสริมให้ช่วยกันสร้างสรรค์โรงเรียนดีตามบริบทของตนเอง
Doorways http://www.usaid.gov.edgekey.net/documents/1865/doorways-training-manualschool-related-gender-based-violence-prevention-and-response	คู่มือการฝึกอบรมหลักสูตร The Doorways มีแผนการสอนสำหรับนักเรียน (Doorways I) ที่ปรึกษา ชุมชน (Doorways II) และครู (Doorways III) ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษา
Safe Schools http://safeschoolscoalitionvictoria.org.au/resources/	พัฒนาระบบโรงเรียนปลอดภัยแห่งรัฐวิถีโดยมีทรัพยากรและเครื่องมือสนับสนุนเพื่อช่วยเหลือโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครอง ในการแก้ปัญหาการรังแกบนฐานเพศวิถี อัตลักษณ์และการแสดงออกทางเพศภาวะ และส่งเสริมให้โรงเรียนจัดการศึกษาพิเศษแบบรวมกลุ่มมากขึ้น
Changemakers http://asiapacific.unwomen.org/~media/Field%20Office%20ESEA/Docs/Publications/2014/9/UNITE_Youth_TKit_ALL_PAGES.pdf	ชุดเครื่องมือผู้สร้างการเปลี่ยนแปลงมีแผนการสอนสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อยุติความรุนแรงต่อเด็กและสถาบัน

ลิงค์แหล่งข้อมูล	เกี่ยวกับอะไร
Training Curriculum for Effective Police Responses to violence against women http://www.unodc.org/pdf/criminal_justice/Training_Curriculum_on_Effective_Police_Responses_to_Violence_against_Women.pdf	หลักสูตรการฝึกอบรมนี้สนับสนุนเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายที่อยู่ระหว่างการฝึกอบรม ให้สามารถจัดการคดีความรุนแรงบนฐานเพศภาวะต่อผู้หญิงได้
Youth in Action against Violence in Schools http://plan-international.org/about-plan/resources/news/global-youth-createguide-to-tackle-school-violence/?searchterm=youth%20in%20action%20against%20violence%20in%20schools	เยาวชนจากทั่วโลกได้ร่วมกันผลิตคู่มือการแก้ปัญหาความรุนแรงในโรงเรียน กิจกรรมประกอบด้วย การระบุจุดที่ในบริเวณโรงเรียนซึ่งเป็นพื้นที่มีความปลอดภัยน้อย การทำความเข้าใจภาพรวมแบบต่างๆ และความแตกต่างระหว่างเด็กผู้ชายกับเด็กผู้หญิงที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง และการคิดทบทวนหารือช่วยเหลือคนที่ถูกทำร้ายหรือหยอกล้อรังแก
Positive Discipline Training Manual http://plan-international.org/about-plan/resources/publications/protection/positive-discipline-training-manual	คู่มือฉบับนี้มีเทคนิคไวร์ กรณีศึกษา และคำแนะนำสำหรับผู้ที่ทำงานกับผู้ปกครอง ครู และผู้ดูแล ว่า ด้วยเรื่องรูปแบบทางเลือกสำหรับการสร้างวินัย
Positive Discipline Training Manual http://plan-international.org/about-plan/resources/publications/protection/positive-discipline-training-manual	หนังสือเล่มนี้เป็นคู่มือปฏิบัติที่มีประโยชน์สำหรับคนทุก岁าเพื่อให้ตนเองและผู้อื่นปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิด การถูกทอทกทั้ง การถูกแสวงหาผลประโยชน์ และความรุนแรง

รายการอ้างอิง

1. Roffey, S., Pupil Wellbeing - Teacher Wellbeing: Two sides of the same coin? *Educational & Child Psychology*, 2012. 29(4): p. 8-17.
2. Blum, R.W., A case for school connectedness. *The Adolescent Learner*, 2005. 62(7): p. 16-20.
3. Bond, L., et al., Social and school connectedness in early secondary school as predictors of late teenage substance use, mental health, and academic outcomes. *Journal of Adolescent Health*, 2007. 40(4): p. e9-18.
4. Jose, P.E., N. Ryan, and J. Pryor, Does Social Connectedness Promote a Greater Sense of Well-Being in Adolescence Over Time? *Journal of Research on Adolescence*, 2012. 22(2): p. 235-251.
5. Sánchez, B., Y. Colón, and P. Esparza, The role of sense of school belonging and gender in the academic adjustment of Latino adolescents. *Journal of Youth and Adolescence*, 2005. 34(6): p. 619-628.
6. Centers for Disease Control and Prevention, School Connectedness: Strategies for Increasing Protective Factors Among Youth. 2009, U.S. Department of Health and Human Services: Atlanta.
7. Resnick, M.D., P. Bearman, and R. Blum, Protecting adolescents from harm: Findings from the National Longitudinal Study on Adolescent Health. *JAMA*, 1997. 278(1): p. 823-32.
8. Resnick, M.D., Close ties to parents, school improve adolescents' lives. *Minnesota Medicine*, 1997. 80(12): p. 24-26.
9. Davies, B., The discursive production of the male/female dualism in school settings. *Oxford Review of Education*, 1989. 15(3): p. 229-241.
10. Davies, B., Shards of glass: Children reading and writing beyond gendered identities. 1993: Hampton Press (NJ).
11. Natvig, G.K., G. Albrektsen, and U. Qvarnstrom, Methods of Teaching and Class Participation in Relation to Perceived Social Support and Stress: Modifiable Factors for Improving Health and Wellbeing among Students. *Educational Psychology: An International Journal of Experimental Educational Psychology*, 2003. 23(3): p. 261-74.
12. Cahill, H., Devising Classroom Drug Education Programs, in *Drug education in schools: Searching for the silver bullet*, R. Milford and G. Munro, Editors. 2006, Pearson: Melbourne.
13. Durlak, J.A., et al., The Impact of Enhancing Students' Social and Emotional Learning: A Meta-Analysis of School-Based Universal Interventions. *Child Development*, 2011. 82(1): p. 405-32.
14. Herbert, P.C. and D.K. Lohrmann, It's All in the Delivery! An Analysis of Instructional Strategies From Effective Health Education Curricula. *Journal of School Health*, 2011. 81(5): p. 258-264.
15. Soole, D.W., L. Mazerolle, and S. Rombouts, School-based adolescent drug prevention programs: a review of what works. *Australia and New Zealand Journal of Criminology*, 2008. 41: p. 259-286.
16. McNeely, C.A., J.M. Nonnemaker, and R.W. Blum, Promoting School Connectedness: Evidence from the National Longitudinal Study of Adolescent Health. *Journal of School Health*, 2002. 72(4): p. 138.
17. O'Brien, K.A. and T.V. Bowles, The importance of belonging for adolescents in secondary school. *The European Journal of Social & Behavioural Sciences*, 2013.
18. Maulana, R., et al., Teacher-student interpersonal relationships in Indonesia: profiles and importance to student motivation. *Asia Pacific Journal of Education*, 2011. 31(01): p. 33-49.
19. Holve-Sabel, M., Learning, interaction and relationships as components of student well-being: differences between classes from student and teacher perspective. *Social Indicators Research*, 2014. 119(3): p. 1535-1555.
20. Dake, J.A., J.H. Price, and S.K. Telljohann, The Nature and Extent of Bullying at School. *Journal of School Health*, 2003. 73(5): p. 173.
21. Rønning, J.A., et al., Cross-informant agreement about bullying and victimization among eight-year-olds: whose information best predicts psychiatric caseness 10–15 years later? *Social Psychiatry & Psychiatric Epidemiology*, 2009. 44(1): p. 15-22.
22. Rigby, K., Bullying in schools and its relation to parenting and family life. *Family Matters*, 2013(92): p. 61-67.

23. Allison, S., L. Roeger, and N. Reinfeld-Kirkman, Does school bullying affect adult health? Population survey of health-related quality of life and past victimization. *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry*, 2009. 43(12): p. 1163-1170.
24. Mahidol University, Plan International Thailand, and UNESCO Bangkok Office, Bullying targeting secondary school students who are or are perceived to be transgender or same-sex attracted: Types, prevalence, impact, motivation and preventive measures in five provinces of Thailand. 2014, Mahidol University, Plan International Thailand, UNESCO Bangkok Office: Bangkok.
25. Lai, S.L., R. Ye, and K.P. Chang, Bullying in Middle Schools: An Asian-Pacific Regional Study. *Asia Pacific Education Review*, 2008. 9(4): p. 503-515.
26. Chong, W.H., et al., Teacher-student relationship: The influence of teacher interpersonal behaviours and perceived beliefs about teachers on the school adjustment of low achieving students in Asian middle schools. *School Psychology International*, 2010. 31(3): p. 312-328.
27. Huan, V.S.L., et al., How teacher-student relationship influenced student attitude towards teachers and school. *The Asia-Pacific Education Researcher*, 2012. 21(1): p. 151-159.
28. Wang, L.J., et al., Relationships among teacher support, peer conflict resolution, and school emotional experiences in adolescents from Shanghai. *Social Behavior and Personality*, 2014. 42(1): p. 99-113.
29. Roorda, D.L., et al., The Influence of Affective Teacher-Student Relationships on Students' School Engagement and Achievement: A Meta-Analytic Approach. *Review of Educational Research*, 2011. 81(4): p. 493-529.
30. Johnson, B., Teacher-student relationships which promote resilience at school: a micro-level analysis of students' views. *British Journal of Guidance & Counselling*, 2008. 36(4): p. 385-398.
31. Cahill, H., et al., Translating Caring into Action: an Evaluation of the Victorian Catholic Education Student Welfare Professional Development Initiative. 2004, Youth Research Centre: Melbourne.
32. Zakrzewski, V.S., Developing Teachers' Capacities to Create Caring Relationships with Students: A Case Study of a Gandhi-Inspired Private School in India (PhD Thesis). 2012, School of Educational Studies, Claremont Graduate University.
33. Heng, K., The effects of faculty behaviors on the academic achievement of first-year Cambodian urban university students. *Educational Research for Policy and Practice*, 2014: p. 1-18.
34. van Uden, J.M., H. Ritzen, and J.M. Pieters, Engaging students: The role of teacher beliefs and interpersonal teacher behavior in fostering student engagement in vocational education. *Teaching and Teacher Education*, 2014. 37: p. 21-32.
35. Flood, M., L. Fergus, and M. Heenan, Respectful relationships education: Violence prevention and respectful relationships education in Victorian secondary schools. 2009, Department of Education and Early Childhood Development: Melbourne.
36. WHO. What is a health promoting school? School and youth health 2014 [cited 2014 24 February]; Available from: http://www.who.int/school_youth_health/gshi/hps/en/
37. National Health Promoting Schools Initiative, National Framework for Health Promoting Schools 2000-2003. 2000, Commonwealth Department of Health and Family Services and Australian Health Promoting Schools Association: Canberra.
38. Raj, A., et al., The effect of maternal child marriage on morbidity and mortality of children under 5 in India: cross sectional study of a nationally representative sample. *BMJ*, 2010. 340.
39. LeVine, R.A., et al., Maternal literacy and health behavior: A Nepalese case study. *Social Science and Medicine*, 2004. 58(4): p. 863-877.
40. UNICEF, State of the Worlds Children: Statistical Tables. 2014, New York: United Nations Children's Fund (UNICEF).
41. Institute for Health Metrics and Evaluation, Global Burden of Disease and Injury Study. 2010, Institute for Health Metrics and Evaluation: Washington D.C.
42. Cleland, J.G. and J.K. Van Ginneken, Maternal education and child survival in developing countries: the search for pathways of influence. *Social Science and Medicine*, 1988. 27(12): p. 1357-1368.
43. United Nations Special Representative of the Secretary General on Violence Against Children, Tackling Violence in Schools: A Global Perspective: Bridging the Gap between Standards and Practice. 2012, UN Special Representative of the Secretary General on Violence against Children: New York.

44. UNESCO, Education Sector Responses to Homophobic Bullying, in Good Policy and Practice in HIV and Health Education. 2012, United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO): Paris (This publication is being updated at the time of the development of this curriculum resource, and will be published in 2016).
45. UNESCO, From Insult to Inclusion: Asia-Pacific report on school bullying, violence and discrimination on the basis of sexual orientation and gender identity. 2015, United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO): Bangkok.
46. UNODC, Training curriculum on effective police responses to violence against women. 2010, New York: United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC).
47. Winter, S., Lost in transition: Transgender people, rights and HIV vulnerability in the Asia-Pacific region. 2012, United Nations Development Program (UNDP): Bangkok.
48. Clements-Nolle, K., et al., HIV prevalence, risk behaviors, health care use, and mental health status of transgender persons: Implications for public health intervention. *American Journal of Public Health*, 2001. 91(6): p. 915.
49. Couch, M., et al., Tranznation: A report on the health and wellbeing of transgendered people in Australia and New Zealand. 2007, Australian Research Centre in Sex, Health and Society (ARCSHS), La Trobe University: Melbourne.
50. Plan International, Champions of change. 2013, Plan International. Unpublished work.
51. Jewkes, R.K., et al., Intimate partner violence, relationship power inequity, and incidence of HIV infection in young women in South Africa: a cohort study. *The Lancet*, 2010. 376(9734): p. 41-48.
52. UN Women. Violence against Women Prevalence Data: Surveys by Country. 2013 [cited 2014 14 November]; Available from: http://www.endvawnow.org/uploads/browser/files/vawprevalence_matrix_june2013.pdf.
53. Morse, D.S., et al., "An Effect That is Deeper Than Beating" Family Violence in Jordanian Women. *Families, Systems & Health*, 2012. 30(1): p. 19-31.
54. Bonomi, A.E., et al., Intimate partner violence and women's physical, mental, and social functioning. *American Journal of Preventative Medicine*, 2006. 30(6): p. 458-466.
55. UNICEF, Child Maltreatment: Prevalence, Incidence and Consequences in East Asia and the Pacific. A Systematic Review of Research. 2012, UNICEF East Asia Pacific Regional Office (EAPRO): Bangkok.
56. UNICEF, Violence against Children in East Asia and the Pacific: A Regional Review and Synthesis of Findings. 2014, UNICEF East Asia \ Pacific Regional Office (EAPRO): Bangkok.
57. Ziae, S., R.T. Naved, and E.C. Ekström, Women's exposure to intimate partner violence and child malnutrition: findings from demographic and health surveys in Bangladesh. *Maternal & Child Nutrition*, 2014. 10(3): p. 347-359.
58. Plan International. A girl's right to learn without fear: Working to end gender-based violence at school. 2013; Available from: <http://planinternational.org/learnwithoutfear/the-campaign/corporal-punishment>.
59. ActionAid International, Stop Violence Against Girls in Schools. 2004, ActionAid International: Johannesburg.
60. UNESCO and East Asia Pacific UNGEI, School-Related Gender-Based Violence in the Asia-Pacific Region. 2014, Bangkok: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO).
61. Government of Papua New Guinea and Development Partners Gender Forum, Papua New Guinea Country Gender Assessment 2011-2012. 2012, Port Moresby.
62. Wang, L.-J., et al., Relationships among teacher support, peer conflict resolution, and school emotional experiences in adolescents from Shanghai. *Social Behavior and Personality: An International Journal*, 2014. 42(1): p. 99-113.
63. Zakrzewski, V.S., Developing Teachers' Capacities to Create Caring Relationships with Students: A Case Study of a Gandhi-Inspired Private School in India, in *School of Educational Studies*. 2012, Claremont Graduate University: Claremont (CA).
64. UNICEF, Hidden in Plain Site: A statistical analysis of violence against children. 2014, New York: United Nations Children's Fund (UNICEF).
65. Plan International and International Center for Research on Women, Are Schools Safe and Gender Equal Places? Finding from a baseline study of school-related gender based violence in five countries in Asia. 2015, Plan International: Bangkok.
66. Plan International Philippines, Toward a Child-Friendly Education Environment: A Baseline Study on Violence Against Children in Public Schools. 2009, Plan Philippines: Manila.

67. Clark, T., et al., The Health and Well-Being of Transgender High School Students: Results From the New Zealand Adolescent Health Survey (Youth'12). *Journal of Adolescent Health*, 2014. 55: p. 93-9.
68. Xu, Y., School bullying in middle school and the solutions: Based on the survey of two middle schools in Shanghai (Unpublished Master's thesis). 2008, Shanghai Normal University: Shanghai, China.
69. Anh, H.T. and N.T. Vinh, Online survey on prejudice, discrimination and violence against LGBTI in schools. 2012, CCIHP: Hanoi.
70. Greytak, E., Harsh realities: The experiences of transgender youth in our nations schools, in *The School Report*. 2007, GLSEN; Stonewall New York.
71. Smith, E., et al., From Blues to Rainbows: Mental health and wellbeing of gender diverse and transgender young people in Australia 2014, La Trobe University and University of New England: Melbourne.
72. Hillier, L., et al., Writing Themselves In 3 (WTi3): The third national study on the sexual health and wellbeing of same sex attracted and gender questioning young people. 2010, La Trobe University: Melbourne.
73. Morrell, R., Corporal Punishment and Masculinity in South African Schools. *Men and Masculinities*, 2001. 4: p. 140-157.
74. Laurence Lwo, L. and Y. Yuan, Teachers' Perceptions and Concerns on the Banning of Corporal Punishment and Its Alternative Disciplines. *Education and Urban Society*, 2011. 43(2): p. 137-164.
75. Wilson, J., Corporal punishment revisited. *Cambridge Journal of Education*, 2002. 32: p. 409-416.
76. Mweru, M., Why Are Kenyan Teachers Still Using Corporal Punishment Eight Years After a Ban on Corporal Punishment? *Child Abuse Review*, 2010. 19: p. 248-258.
77. Gershoff, E.T. and S.H. Bitensky, The case against corporal punishment of children. *Psychology, Public Policy, and Law*, 2007. 13(4): p. 231-272.
78. Aucoin, K.J., P.J. Frick, and S.D. Bodin, Corporal punishment and child adjustment. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 2006. 27(6): p. 527-541.
79. Grogan-Kaylor, A., Corporal punishment and the growth trajectory of children's antisocial behavior. *Child Maltreatment*, 2005. 10(3): p. 283-292.
80. Lansford, J.E. and K.A. Dodge, Cultural norms for adult corporal punishment of children and societal rates of endorsement and use of violence. *Parenting: Science and Practice*, 2008. 8(3): p. 257-270.
81. Kane, E., *Gender, Culture and Learning*. 1996, Academy for Educational Development: Washington, D.C.
82. Seligman, M. and M. Csikszentmihalyi, Positive psychology: An introduction. *American Psychologist*, 2000. 55(1): p. 5-14.
83. Seligman, M., et al., Positive education: positive psychology and classroom interventions. *Oxford Review of Education*, 2009. 35(3): p. 293-311.
84. UNESCO, *Education Counts: Towards the Millennium Development Goals*. 2011, United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO): Paris.
85. Contreras, M., et al., *Bridges to adulthood: Understanding the lifelong influence of men's childhood experiences of violence*. 2012, International Centre for Research on Women: Washington.
86. United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific, *Statistical yearbook for Asia and the Pacific 2013*. 2013, Bangkok: United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (ESCAP).

2

คู่มือการจัดการเรียนการสอน
แบบหน่วยการเรียนรู้

การใช้สื่อวัสดุการเรียนการสอน

ข้อมูลทั่วไป

กิจกรรมในชั้นเรียนที่นำเสนอบนคู่มือครูเล่มนี้ได้รับการออกแบบมาอย่างดี เพื่อช่วยให้ครูผู้สอนสามารถส่งเสริมสัมพันธภาพที่เคราะห์เอาใจใส่ซึ่งกันและกัน ตลอดจนมุ่งแก้ปัญหา ความรุนแรงบนฐานเศรษฐศาสตร์และผลกระทบต่อชีวิตคนในสังคม ในภาพรวมคือการเพิ่มพูนความรู้และปลูกฝังทักษะคิดเชิงบวก ยกระดับการตระหนักรู้และสร้างเสริมทักษะด้านสัมพันธภาพที่เคราะห์เอาใจใส่กันและกัน และปลดปล่อยจากความรุนแรงทั้งทางกายภาพและทางจิตใจ ให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะในการตอบสนองอย่างเหมาะสม หากพบเห็นเพื่อนนักเรียนหรือผู้อื่นก่อเหตุความรุนแรงบนฐานเศรษฐศาสตร์ ให้อภัยด้วย

นอกจากนี้ กิจกรรมการเรียนการสอนยังออกแบบมาเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณทักษะทางสังคม ตลอดจนพัฒนาการทางภาษา ดังนี้ คู่มือการจัดการเรียนรู้ ชุดนี้จึงเป็นส่วนผสมของเทคนิคเครื่องสอนอันหลากหลาย ที่มีทั้งการเรียนการสอน “แบบดั้งเดิม” และเทคนิคการสอนแบบมีส่วนร่วมวิธีต่างๆ เช่น กิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมทั้งประเภทการทำงานเป็นคู่ แบบกลุ่มย่อย กรณีศึกษา และบทบาทสมมติ ซึ่งจะนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะทางสังคมของผู้เรียน

ส่วนกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การเขียนเล่าเรื่อง นิทานภาพ บทภาพยนตร์และจดหมาย ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรงบนฐานเศรษฐศาสตร์ กิจกรรมข้างต้นนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการเขียนเชิงวิชาการ การเขียนจดหมาย/หนังสือราชการ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่มีทั้งการสร้างตัวละครและเขียนบทพูด และการร่างคำกล่าวสุนทรพจน์ ซึ่งกิจกรรมพัฒนาทักษะภาษาฯนี้ยังจะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการซึ่งสาระนัดด้านความรุนแรงในระดับโรงเรียนอีกด้วย

ในภาพรวมนั้น กิจกรรมการเรียนรู้ข้างต้นออกแบบมาเพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. **ปูพื้นฐานทางภาษาและกรอบแนวคิด** – เพื่อให้สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณเกี่ยวกับเนื้อหาที่ด้วยความรุนแรงบนฐานเศรษฐศาสตร์ได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้และเข้าใจความแตกต่างทางภาษาอันสำคัญ ดังนี้กิจกรรมแรกๆ จึงเน้นการสอนคำศัพท์และให้กรอบแนวคิดสำคัญโดยตรง

2. **เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณเกี่ยวกับการประกอบสร้างเพศภาวะ** – เพื่อให้ดำเนินการคัดค้าน หัดท่าน รายงาน หรือป้องกันความรุนแรงได้นั้น

ผู้เรียนจำเป็นต้องสามารถทำความเข้าใจว่า บรรทัดฐานทางเพศภาวะประกอบสร้างอัตลักษณ์ และพฤติกรรมได้อย่างไร และต้องสามารถบูรณาการความร่วมทางเพศภาวะแล้ว จึงจะลงมือหัดท่านได้ ดังนั้น บทเรียนในส่วนนี้ จึงมุ่งความสนใจไปที่การรู้จักบรรทัดฐานทางเพศภาวะและผลกระทบต่อชีวิตคนในสังคม

3. **ปลูกฝังทักษะเพื่อสังคม** – เพื่อให้สามารถทำงานป้องกัน รายงาน คัดค้าน หรือแก้ปัญหาความรุนแรงบนฐานเพศภาวะได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องเข้าใจความไม่เท่าเทียมระหว่างเพศและความรุนแรงเป็นเรื่องที่ยอมรับไม่ได้ และเข้าใจว่าคนทุกคน ไม่ว่าจะมีเพศภาวะใด ย่อมมีสิทธิได้รับการปฏิบัติในลักษณะที่เคารพสิทธิมนุษยชนของแต่ละบุคคล ดังนั้น บทเรียนส่วนนี้จึงมุ่งความสนใจไปที่สิทธิมนุษยชนและหน้าที่อันเกี่ยวข้องกับการเคารพสิทธิของผู้อื่น

4. **ส่งเสริมการลงมือปฏิบัติ** – เพื่อให้สามารถดำเนินงานป้องกันความรุนแรงบนฐานเพศภาวะได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้จักและเข้าใจผลกระทบเชิงลบของความรุนแรงประเภทนี้ และต้องเข้าใจว่าตนมีโอกาสและสามารถสร้างความแตกต่างเชิงบวกให้เกิดขึ้นได้ด้วยการลงมือปฏิบัติดังกล่าว เช่นนั้นแล้ว เนื้อหาในส่วนนี้จึงเน้นความสำคัญด้านผลลัพธ์อีกด้วย การศรษฐกิจ และการศึกษา ที่เกิดจากความไม่เสมอภาคทางเพศภาวะ

5. **สนับสนุนการเสริมสร้างพลังอำนาจทางสังคม** – เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในการเปลี่ยนแปลงบรรทัดฐานสังคมเชิงลบได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนให้ทำงานได้อย่างต่อเนื่องยั่งยืนจากกลุ่มคนที่มีความมุ่งมั่นเช่นเดียวกัน ดังนั้น บทเรียนในส่วนนี้จึงนำเสนอกิจกรรมอันหลากหลายให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเมื่อส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและซึ่งสาระนัดทั้งแบบงานกลุ่มและงานเดี่ยว

6. **สร้างเสริมทักษะและพัฒนากลยุทธ์** – เพื่อให้รู้และเข้าใจว่าควรทำอย่างไรและทำเมื่อไหร่ในการรายงาน หยุดยั้ง คัดค้าน หัดท่าน หรือทำงานป้องกันความรุนแรงบนฐานเพศภาวะได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องได้เรียนรู้ทักษะในการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น การซึ่งสาระนัดและ การสนับสนุนผลักดันเชิงนโยบาย การดูแลตนเอง การก่อหนุนเชิงบวกโดยกลุ่มเพื่อน การยืนยันในความคิดเห็นและแสดงความช่วยเหลือ ดังนั้น บทเรียนส่วนนี้จึงประกอบด้วยกิจกรรมและแบบฝึกหัดพัฒนาทักษะอันหลากหลาย โดยมีจุดเน้นที่การสร้างเสริมทักษะการสื่อสารที่จำเป็นสำหรับการรักษาสัมพันธภาพที่เคราะห์เอาใจใส่ซึ่งกันและกัน

หน้า
๒

? คำถาม
? ชวนย้อนคิด

โรงเรียนของท่านมีการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่ตอบสนองและแก้ปัญหาความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ บ้างหรือไม่?

กลุ่มเป้าหมาย

คู่มือการจัดการเรียนการสอนชุดนี้ออกแบบมาเพื่อให้นำไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ตามปกติแล้วจะเป็นกลุ่มอายุ 11-14 ปี) ประกอบด้วยกิจกรรมการพูดและเขียนที่เหมาะสมกับความสามารถทางภาษาของผู้เรียน แม้จะตั้งใจให้นำไปใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แต่ก็สามารถประยุกต์ใช้กับผู้เรียนในระดับชั้นที่สูงกว่านี้ได้ โดยสามารถใช้กับบริบทภาษาล้วน ญี่ปุ่นล้วน หรือสหศึกษาได้ ทั้งนี้ครุครวใช้ความรู้และประสบการณ์ที่ใกล้ชิดกับลูกศิษย์ เพื่อทำความจำเป็นในการเรียนรู้ของแต่ละชั้นเรียน แล้วปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนให้ได้มากที่สุด

รายละเอียดหลักสูตร

หลักสูตรสำหรับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนนี้ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่แบ่งออกเป็นเจ็ดหัวข้อ ซึ่งแต่ละหัวข้อจะมีกิจกรรมในชั้นเรียนตั้งแต่สามกิจกรรมไปจนถึงห้ากิจกรรม โดยแต่ละกิจกรรมจะใช้เวลาจัดการเรียนการสอนประมาณ 30 นาที ถึงหนึ่งชั่วโมงอย่างไรก็ได้ แล้วจะมีเวลาทำงานด้วยตัวเอง แต่ระยะเวลาสอนจริงก็ขึ้นอยู่กับบริบทของชั้นเรียน และครุผู้สอนแต่ละคนด้วยเช่นกัน

กิจกรรมการเรียนการสอนนั้นออกแบบไว้ให้เหมาะสมสมสำหรับการนำไปใช้ได้ทั้งชั้นเรียนขนาดใหญ่และเล็ก ครุครวเตรียมกิจกรรมล่วงหน้าโดยอ่อนชั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างละเอียด เพราะมีตัวเลือกไว้ให้หลายข้อ แต่ครุไม่จำเป็นต้องเตรียมสื่อและเอกสารประกอบการเรียนการสอนเพิ่มเติมแต่อย่างใด กระนั้นก็ตาม เอกสารเสริมที่จัดเตรียมไว้ให้ในที่นี่ ก็เป็นพียงทางเลือกเท่านั้น ไม่ได้เป็นการบังคับให้ต้องใช้ทุกครั้งไป แต่กิจกรรมจะมีขั้นตอนการสอนโดยละเอียดที่ละเอียดที่สุดตอนไว้ให้ ประกอบกับจุดเน้นในการสอนเมื่อจำเป็น ทั้งนี้ ครุสามารถดัดแปลง ยืดขยาย และปรับปรุงกิจกรรมและสถานการณ์จำลองได้ เพื่อให้สอดรับและเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 : รู้และเข้าใจเรื่องเพศภาวะกับ ความเสมอภาคทางเพศภาวะ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2: ยกระดับการรับรู้เรื่องความ รุนแรงบนฐานเพศภาวะ	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3: พัฒนาทักษะสำหรับสัมพันธภาพ ที่เคารพเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน
<ul style="list-style-type: none">หัวข้อที่1: เพศภาวะกับความ เสมอภาคหัวข้อที่ 2: ความเสมอภาค ทางเพศภาวะและแบบอย่าง เชิงบวก	<ul style="list-style-type: none">หัวข้อที่3: การรับรู้เรื่องความ รุนแรงบนฐานเพศภาวะหัวข้อที่ 4: ความรุนแรงบน ฐานเพศภาวะในบริบทสถาน ศึกษา	<ul style="list-style-type: none">หัวข้อที่ 5: ทักษะการสื่อสาร เพื่อสัมพันธภาพที่เคารพ เอาใจใส่กันและกันหัวข้อที่ 6: ทักษะสำหรับรู้สึกเห็น เหตุการณ์ความรุนแรงหัวข้อที่ 7: ทักษะการสำรวจหา ความช่วยเหลือและทักษะการ เก็บข้อมูลโดยกลุ่มเพื่อน

แต่ละหัวข้อการเรียนรู้ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

- กิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 4-5 กิจกรรม ออกแบบให้สอดรับและเข้ากันได้ดีกับหลักสูตรแกนกลางของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ (คำแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้จัดเตรียมไว้ให้แล้วในที่นี่)
- เกมสำรอง เตรียมไว้ให้เพื่อช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่อื้ออำนวยและเป็นมิตรกับผู้เรียน แต่ก็สามารถใช้เป็นกิจกรรมที่สื่อแgnสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการเรียนรู้แต่ละหัวข้อได้เช่นกัน
- งานเพิ่มเติม ครุสามารถมอบหมายให้นักเรียนทำเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา หรืออาจใช้กิจกรรมเสริมสร้างความยืดหยุ่นทางสังคม เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม ภาคพลเมืองและสังคม ทั้งในระดับโรงเรียนและชุมชน
- ข้อเสนอแนะสำหรับกิจกรรมเสริมสร้างชุมชน เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเป็นผู้สนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมของโรงเรียนปลอดภัยและโรงเรียนเพื่อนเด็ก

แต่ละกิจกรรมประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

- จุดประสงค์การเรียนรู้
- เวลาโดยประมาณซึ่งจะแตกต่างกันไปตามความจำเป็น
- คำสำคัญ เพื่อแนะนำคำศัพท์ที่จะใช้ในแต่ละกิจกรรม
- ขั้นตอนการสอนสำหรับครู ในการปฏิบัติตามเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- จุดเน้นสำหรับครูผู้สอนเพื่อช่วยให้ครูสามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับบริบท ประเด็นปัญหาและความต้องการในท้องถิ่น
- สรุปประเด็นสำคัญ เพื่อช่วยให้ครูสามารถเน้นสาระสำคัญและย้ำประเด็นสำหรับการเรียนรู้ของกิจกรรมนั้นๆ ให้ทุกคนในชั้นเรียนได้ทราบอีกด้วย

เสริมสร้างความมั่นใจให้แก่ครู จัดอบรมตามความต้องการครูส่วนใหญ่จะรู้สึกซาบซึ้งพึงพอใจหากได้รับโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพที่เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่การจัดการเรียนการสอน ยกตัวอย่างเช่น การอบรมเรื่องหลักสูตรก่อนนำไปใช้จริงในห้องเรียน การอบรมดังกล่าวจะช่วยเพิ่มพูนความรู้ของครูเกี่ยวกับเนื้อหาและสร้างความมั่นใจในการใช้เทคนิคสอนตามที่แนะนำในหลักสูตร บางพื้นที่อาจจัดให้มีการอบรมครุอย่างเป็นทางการ แต่บางกรณี โรงเรียนก็อาจจัดกิจกรรมอบรมภายใต้ชื่อ เช่น ไม่ว่าจะเป็นกรณีใดก็ตาม ครูผู้สอนควรได้ใช้เวลาและเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน (เช่น การประชุมคณะครุผู้สอนรายวิชาเดียวกัน) ก่อนสอนจริงในชั้นเรียน การศึกษาวิจัยแสดงให้เห็นว่า เมื่อครูได้ลองทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองแล้ว ครูจะมีความคุ้นเคยกับเนื้อหา ทักษะ และยุทธศาสตร์การเรียนการสอนซึ่งจะเป็นการยกระดับความมั่นใจและความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตัวเอง[14]

เตรียมก่อนสอนทีหลัง...

ศึกษาให้ทะลุปรุโปร่ง!

ควรอ่านและทำความเข้าใจคำแนะนำสำหรับครูโดยละเอียดก่อนนำหลักสูตรนี้ไปสอน (ในส่วนที่ 1 ของเอกสารฉบับนี้) ซึ่งเป็นคำแนะนำเบื้องต้นที่มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประเด็น เพศภาวะและความรุนแรง และให้ข้อเสนอแนะอิงหลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับบูรณาการ คู่มือการเรียนรู้ในชั้นเรียนชุดนี้เข้ากับการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อให้เป็นโรงเรียนที่ปลอดภัย ไร้ความรุนแรง และเป็นเพื่อนเด็ก นอกจากนี้ บทนำยังจะช่วยให้เข้าใจว่าเหตุใด

หลักสูตรนี้จึงสำคัญ และได้ทราบเคล็ดลับโดยละเอียดเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร หากไม่แน่ใจหรือสงสัยประการใดเกี่ยวกับคำศัพท์ที่ใช้ในเอกสารชุดนี้ โปรดย้อนกลับไปศึกษาบททวนจากอภิธานศัพท์ดังแสดงไว้แล้วโดยละเอียดในส่วนต้นของเอกสารคู่มือ

หากกลุ่มสาระหลักแล้วจึงเขียนแผนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ชุดนี้ได้รับการออกแบบให้นำไปใช้สอนโดยเรียงตามลำดับ แม้ว่าจะสามารถแยกใช้เพียงบางกิจกรรมหรือบางหัวข้อตามวัตถุประสงค์ แต่ถ้าจะให้ได้ผลดีที่สุด ควรสอนจนครบถ้วนกิจกรรม ส่วนกิจกรรมสำรองที่มีไว้ให้นำไปใช้สอนเสริมนั้น จะช่วยให้มีส่วนร่วมอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น ทั้งยังส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาและการมีส่วนร่วมภาคพลเมือง กับชุมชนโรงเรียนในระดับกว้างขึ้น

สำหรับสถานศึกษาที่ได้ดำเนินงานเป็นประจำสม่ำเสมออยู่แล้ว ทั้งด้านเพศภาวะ เพศภาวะ หรือความรุนแรง อาจยังหลักสูตรให้สัมภาษณ์บลังก์วันนี้ได้ แต่สำหรับบริบทที่บรรทัดฐานทางเพศภาวะเคร่งครัดอย่างมาก ไม่ค่อยยืดหยุ่น และระดับการยอมรับความรุนแรงก็ค่อนข้างสูง อาจจำเป็นต้องยืดเวลาที่ใช้สำหรับกิจกรรมยกระดับการรับรู้ทางเพศภาวะออกไปอีก ก็ได้ ทั้งนี้ ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ในหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น บางกิจกรรมอาจเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาทักษะภาษา แต่บางกิจกรรมก็อาจหมายความกับกลุ่มสาระสังคมศึกษา กิจกรรมแนะนำ ทักษะชีวิต หน้าที่พลเมือง สุขศึกษา และกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม หรือบูรณาการเข้ากับหลักสูตรเพศภาวะศึกษารอบด้าน เป็นต้น

ทั้งนี้ ควรส่งเสริมให้เพื่อนครูได้ทำงานร่วมกัน เพื่อช่วยกันเตรียมการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนี้ อนึ่ง ดังที่ได้อธิบายและให้คำแนะนำไว้แล้วในบทนำ ตั้งแต่ส่วนต้นเอกสารฉบับนี้ว่า จะเป็นการดีอย่างยิ่ง หากหลักสูตรการสอนในชั้นเรียนชุดนี้มีการนำไปดำเนินการโดยบูรณาการเข้ากับโครงการริเริめเพื่อการต่อต้านความรุนแรงในโรงเรียนทั้งระบบเป็นวงกว้าง ซึ่งให้ความสำคัญโดยตรงกับความรุนแรงที่มีพื้นฐานมาจาก เพศภาวะโดยธรรมชาติ

ปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องเข้ากับบริบทท้องถิ่น

คุณภาพการสอนชุดนี้ออกแบบมาเพื่อให้นำไปใช้กับโรงเรียนในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีความหลากหลาย ถึงแม้ประเทศต้นแบบหลายที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงบนฐาน เพศภาวะในบริบทสถานศึกษาจะเป็นเรื่องปกติที่พบเห็นได้ทั่วไปในหลาย ๆ ประเทศทั่ว ภูมิภาค แต่ยังจำเป็นต้องปรับแต่งหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและจุดแข็ง ของแต่ละท้องถิ่น

สำหรับกิจกรรมที่ต้องใช้กรรณศึกษาหรือสถานการณ์สมมตินั้น จากตัวอย่างที่มีไว้ให้ในคู่มือ ฉบับนี้ ครูควรเลือกใช้สถานการณ์ที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นมากที่สุด หรืออาจใช้ความ รู้ความชำนาญจากผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่นให้ช่วยจำลองสถานการณ์สมมติที่เป็นการสะท้อน ภาพบริบทท้องถิ่นได้ดีเด่นที่สุด

ในการณ์ที่มีการปรับแต่งสถานการณ์สมมตินั้น ครูต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าเนื้อหาเกี่ยวกับใคร ทำอะไร ที่ไหน มีความสอดคล้องสมพันธ์กัน ทั้งนี้ โปรดเลี่ยงการใช้สถานการณ์ที่เป็นกรณี รายแรงที่สุด โดยเน้นสถานการณ์ประเภทที่นักเรียนมีโอกาสเผชิญมากที่สุด

ในคอลัมน์ด้านขวาเมื่อของท่านนี้ แสดงตัวอย่างวิธีปรับแต่งสถานการณ์ให้สอดคล้องกับท้อง ถิ่น โดยยกตัวอย่างจากหัวข้อที่ 6 กิจกรรมที่ 1

หัวข้อที่ 6: กิจกรรมที่ 1:

<p>สถานการณ์สมมติตามที่ปรากฏ ในคู่มือ:</p> <p>บนรถโรงเรียนระหว่างทางกลับบ้าน ผู้เด็กนักเรียนเด็กหญิงกำลังหารือ เด็กชายหิมะฯ ข้อ야ที่เรียนอยู่ห้อง เดียวกันกับพื้น</p>	<p>วิธีพิจารณาปรับแต่ง:</p> <p>ทบทวนให้แน่ใจว่าเนื้อหาเกี่ยวกับใคร ทำอะไร ที่ไหน มีความสอดคล้องสมพันธ์กัน</p> <p>ครร= เด็กสามห้องยม ชื่อผึ้ง (ครูอาจใช้ชื่อเด็กที่เป็นผู้รู้เท่าน แห่งการณ์ต่างจากนี้ หรือเลือกเพื่อน หรือเปลี่ยนแปลง เด็กที่เป็นผู้ก่อเหตุหรือผู้ถูกกระทำเป็นกลุ่มอายุอ่อน หรือเพื่อน)</p> <p>ที่ไหน = บนรถโรงเรียน (ครูอาจพิจารณาเปลี่ยนเป็นรถไฟ หรือเดินไปโรงเรียน ขึ้นอยู่กับพาหนะหรือรูปแบบการเดินทางที่นักเรียนส่วนใหญ่ใช้มากที่สุดในการเดินทางไปกลับ ระหว่างบ้านกับโรงเรียน)</p> <p>ทำอะไร = กลุ่มเด็กหนุ่มกำลังหารือเด็กหนุ่มอีกคน ความรุนแรงทางร่างกาย (ครูอาจเปลี่ยนรูปแบบความ รุนแรงที่เกิด เช่น จากทางร่างกายเป็นทางวาจา)</p>
--	---

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

เมื่อปรับแต่งสถานการณ์สมมติให้เข้ากับบริบทท้องถิ่นนั้น ครูผู้สอนต้องไม่ใช้เรื่อง ส่วนตัวที่นักเรียนในชั้นเรียนนั้นๆ เป็นอย่างดี เพราะเด็กจะสามารถระบุได้ทันที ว่าสถานการณ์ตัวอย่างนั้นเป็นเรื่องของใคร มีใครเกี่ยวข้องบ้าง หากการณ์เช่นนี้ อาจทำให้ผู้เกี่ยวข้องในเหตุการณ์รู้สึกเจ็บปวดหรือเป็นอันตรายได้

การบริหารจัดการชั้นเรียน

การใช้หลักการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

กิจกรรมการเรียนการสอนที่นำเสนอบนนี้ ส่วนใหญ่ใช้หลักการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เพื่อช่วยให้นักเรียนได้เพิ่มพูนความรู้และเสริมสร้างทักษะ ซึ่งเป็นหลักการที่เน้นการมี ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน มากกว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เพียงอย่างเดียว ทั้งยังเป็นหลักการที่ช่วยนักเรียนพัฒนาความรู้และทักษะ (เช่น การคิดอย่าง มีวิจารณญาณ ทักษะทางสังคม และการแก้ปัญหา) ประกอบด้วยกิจกรรมอันหลากหลาย ได้แก่ การจับคู่ภาระ กิจกรรมแก้ปัญหากลุ่มย่อย กิจกรรมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

แบบฝึกหัดพัฒนาทักษะ และบทบาทสมมติ เป็นต้น ถึงแม้จะเป็นเรื่องท้าทายอยู่บ้างสำหรับ ครูที่คุ้นเคยกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง แต่กิจกรรมการเรียนรู้แบบ มีส่วนร่วมก็มีข้อดีหลายประการ ทั้งยังสามารถใช้ร่วมกับการอภิปรายในชั้นเรียนที่ครูเป็น ผู้ดำเนินการได้อย่างลงตัวและประสบความสำเร็จได้ดี เป็นที่ทราบกันดีว่า ผู้เรียนมีแนวโน้ม จะจำสิ่งที่กำลังเรียนรู้ได้หากได้ลั่งมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้แบบส่วนร่วม นั้นเป็นพระ ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเองและเพื่อนนักเรียน อีกทั้งยังได้ฝึกฝน ทักษะการแก้ปัญหาและการสื่อสาร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้นั้นเอง ทั้งนี้ อาจเป็นไปได้ที่นักเรียนบางคนจะรู้สึกวิตกกังวลในระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน เนื่องจากเหตุการณ์ที่ตนเคยประสบมาในอดีต หากสรับรู้ว่ามีกรณีดังกล่าว เป็นสิ่งสำคัญ อย่างยิ่งที่ครูจะต้องหาวิธีอ่อนรับตอบให้เด็กกลุ่มตัวอย่างมีศักดิ์ศรี แล้วหากิจกรรม ทางเลือกอื่นให้เด็กทำ สำหรับกรณีดังกล่าว เช่น ครูควรใช้การสนทนาริดิตตามผลรายบุคคล (โปรดดูข้อเสนอแนะข้างล่างนี้) หรืออาจส่งต่อ หรือจัดหาความช่วยเหลือเพิ่มเติมตามสมควร

กลวิธีที่จะช่วยให้ครุสามารถจัดการขั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ได้แก่

- แจ้งวัตถุประสงค์/จุดมุ่งหมายของกิจกรรมอย่างชัดเจน
- อธิบายวิธีการขั้นตอนโดยละเอียด พร้อมทั้งยกตัวอย่างให้ดูเจนก่อนให้นักเรียนทำงานคู่หรืองานกลุ่ม
- เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามก่อนลงมือทำงาน
- กำหนดเวลาทำงานให้ชัดเจน
- กระตุ้นให้นักเรียนผลักดันพูดทีละคนตามลำดับ (สำหรับกิจกรรมกลุ่ม)
- ส่งเสริมให้นักเรียนเลือกหัวหน้ากลุ่ม (สำหรับกิจกรรมกลุ่ม)
- ปล่อยให้เกินเวลาได้นิดหน่อย ให้นักเรียนได้มีโอกาสเปลี่ยนคู่เพื่อทำงานร่วมกับหลาย คน จะได้สร้างความมั่นใจและพัฒนาทักษะเพิ่มเติม

นอกจากนี้ ข้อมูลเพิ่มเติมอื่นๆ ที่ว่าเพราเหตุใดหลักการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมจึงเป็นกลวิธี การเรียนรู้ที่ดี ปรากฏดังแสดงไว้แล้วในบทนำ อีกทั้งยังมีคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีบริหารจัดการ ขั้นเรียนในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ด้วย

การจัดการหัวข้ออ่อนไหว

ถือเป็นเรื่องสำคัญอย่างมากที่ครูจะต้องมีความไวต่อปัญกิริยาของนักเรียนระหว่างการเรียน การสอนด้วยกิจกรรมชุดนี้ เพราะเด็กบางคนอาจมีแพ้ก่อมาจากการณ์ความรุนแรงแล้ว บางส่วนก็อาจใช้ชีวิตอยู่กับเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัวหรือความรุนแรงระหว่างเพื่อนนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ขณะที่บางคนก็อาจเป็นผู้ก่อเหตุความรุนแรงเสียเอง ซึ่งกลุ่มนี้จำเป็นต้องรับรู้ว่าสิ่งที่ตนกระทำนั้นเป็นสิ่งที่ไม่อาจยอมรับได้ ควรหลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำหหยาดหยาดดุกว่ากัน แต่ควรหันมาสอนพฤติกรรมเชิงบวกที่ปลดความรุนแรง เพื่อใช้เป็นหนทางไปสู่การสร้างสัมพันธภาพที่เคารพเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่โรงเรียนและชุมชนที่ทั้งปลอดภัยและเข้มแข็ง ซึ่งข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการติดตามและบริหารจัดการการเปิดเผยข้อมูลความรุนแรงของนักเรียนมีไว้ให้ในคู่มือครุฉบับนี้แล้ว

ส่งเสริมการเคารพความเป็นส่วนตัว

ในหลักสูตรนี้ เราจะใช้สถานการณ์สมมติที่มีเนื้อหาใกล้เคียง แทนการเชิญชวนให้นักเรียนเล่าเรื่องราวส่วนตัวของตนเอง เพื่อแสดงการเคารพความเป็นส่วนตัว แต่บางครั้ง ครูต้องคุยกับเดือนให้ผู้เรียนทราบว่า เราจำเป็นจะต้องเคารพความเป็นส่วนตัวของกันและกัน ถ้าเท่านั้นว่าเด็กบางคนกำลังจะพูดอะไรไม่เหมาะสมเกี่ยวกับคนอื่น ครูควรจะกล่าวแทรกด้วยคำว่าเดือนทันที ซึ่งเป็นวิธีการที่เรียกว่าการขัดจังหวะเชิงป้องกัน

และครูผู้สอนเองก็ควรมีสิทธิ์ในความเป็นส่วนตัว เช่นเดียวกับนักเรียน กล่าวคือ ครูควรเลือกประสบการณ์ส่วนตัวที่เหมาะสมอย่างเท่าทันมาเล่าให้นักเรียนฟัง ทั้งยังควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์อีกด้วย บทบาทสำคัญของครูคือการส่งเสริมให้ลูกศิษย์ได้คิด โครงสร้างก่อนแล้วจึงค่อยพูดตอบโต้ในระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้

ครูควรเตรียมการสอนอย่างดีเพื่อให้สามารถนำกิจกรรมได้อย่างราบรื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ครูเคยผ่านเหตุการณ์ความรุนแรงมา กับตัวเองโดย[46] ลิ่งหนึ่งที่จะช่วยครูให้เกิดกิจกรรมเพิ่มเติม มีร่วมไว้แล้วในตอนท้ายของส่วนที่ 1 คำชี้แจงและข้อแนะนำสำหรับครู ส่วนตัวเลขในวงเล็บ เช่น [1] หมายถึง รายการอ้างอิงเพิ่มเติมที่ปรากฏในตอนท้ายของส่วนที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

การคุยกับเดือนนักเรียนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการทำงานกลุ่มและงานเดี่ยวให้สำเร็จ ก็ถือเป็นมาตรฐานการเชิงป้องกันสำหรับนักเรียนได้อีกทางหนึ่ง หรืออาจใช้กลวิธีการพัฒนาโดยเน้นจุดแข็งที่ช่วยได้ เช่นกัน เพราะทำให้เกิดความรู้สึกว่าครูฯ ก็มีส่วนช่วยในการป้องกันความรุนแรงบนฐานเพศภาวะได้ไม่ทางได้ทางหนึ่ง

ครูสามารถย้ำเดือนนักเรียนถึงวิธีการรักษาความเป็นส่วนตัวได้ โดยอาจกล่าวว่า “การไปเที่ยวเล่าเรื่องคนอื่นว่าใครเคยทำอะไรมาแล้วบ้างนั้น มันง่ายเกินจริง แต่วิธีแบบนี้ จะทำให้เราถึงกัน ด่าว่ากัน โทษกันไปโถกกันมา เพราะฉะนั้น เราจะใช้สถานการณ์สมมติเป็นต้นเรื่องของการพูดคุยแลกเปลี่ยนความเห็นกัน อีกอย่างหนึ่งที่เราต้องพูดถึงก็คือ เรายังทำอย่างไรให้สถานการณ์ถูกต้องเหมาะสมดีขึ้นในอนาคต เวลาเขียนงานส่งครูก็เหมือนกัน ถ้าเราเล่าเรื่องประสบการณ์ของครูบางคน นักเรียนก็ต้องรู้จักเคารพความเป็นส่วนตัวของเขาด้วย นั่นคือ เราจะต้องไม่ใช้ชื่อจริง ไม่ใช้ข้อมูลจริง ที่พอมีคนมาอ่านแล้วทราบทันทีว่า เป็นเรื่องของใคร นักเรียนจำไว้นะ นี่คือวิธีการหนึ่งที่เราจะแสดงว่าเคารพเขาใจใส่กัน และกัน ช่วยเหลือเพื่อพากันและกันจนประสบความสำเร็จในการเรียนด้วยดีไปพร้อมหน้า พร้อมหากัน”

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

ถ้ารู้สึกว่าเดือนนักเรียนคนใดกำลังจะทำผิดกฎหมายเป็นส่วนตัว ครูควรตรวจสอบทันที ด้วยการพูดว่า “ครูรู้สึกว่าหนูกำลังจะเล่าเรื่องส่วนตัวที่มันจะเสียด่อนอยู่หรือเปล่า ครูให้เวลาหนูพูดทวนก่อนนิดหนึ่งนะว่า หนูจะเล่ายังไงให้เรื่องนี้เข้ากับกฎหมายเป็นส่วนตัวและเอาใจใส่ต่อผู้อื่นของเรา”

ทักษะการฟังแบบไตร์ตรองโดยการสะท้อนคิด

การฟังโดยการสะท้อนคิดเป็นวิธีแสดงให้คู่สุนทราน้อกฝ่ายได้ทราบว่าท่านเข้าใจสิ่งที่เขาพูด ซึ่งเป็นทักษะสำคัญสำหรับครู เมื่อนักเรียนเล่าเรื่องหรือแสดงความคิดเห็นใดๆ ครูควรตอบสนอง ด้วยวิธีการที่แสดงให้เห็นว่าตนเข้าใจสิ่งที่นักเรียนร่วมนำเสนอ ยกตัวอย่างเช่น ครูอาจสรุป และสะท้อนกลับตามที่เข้าใจว่านักเรียนกำลังสื่ออะไร (เช่น “หนูกำลังจะบอกว่าแม่จะอย ยับยั่งไม่ให้ลูกสาวได้พูด เพราะแม่กลัวขัยหน้า ใช่ไหมจ๊ะ? ”) ในกรณีนี้ การฟังโดยการ สะท้อนคิดจะมีประโยชน์มากกว่าการแสดงความเห็นด้วยการตัดสิน (เช่น ‘ทำได้ดีมากจ๊ะ ’ หรือ ‘ เป็นตัวอย่างที่ดีจังเลย ’) เพราะช่วยในการทำความเข้าใจที่ถูกต้องและขยายความให้ ละเอียดยิ่งขึ้น ทั้งยังทำให้นักเรียนทราบว่าสิ่งที่ตนนำเสนอออกเป็นที่เข้าใจตรงกัน หรือ อาจจะเพิ่มเติมข้อมูลหรืออธิบายให้เข้าใจง่ายขึ้น

การส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศและการยอมรับ วิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศภาวะที่หลากหลาย

บางกิจกรรมในหลักสูตรสำหรับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนหลักสูตรนี้ ได้แนะนำ วิธีรับรู้สิ่งของผู้ที่มีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศภาวะอันหลากหลายและความประบาก ของผู้ที่ถูกมองว่า ‘แตกต่าง’ ต่อการเผยแพร่ความรุนแรงหรือการเกิดกัน บางคน (ทั้งครูและ นักเรียน) ไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานทางเพศภาวะหรือเพศวิถีตามแบบแผน และมักจะเผชิญ กับการถูกติตราหรือการเลือกปฏิบัติซึ่งเป็นอันตรายต่อการเรียนสุขภาพและสวัสดิภาพ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ครูจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านวิธีปฏิบัติที่ยอมรับเพศภาวะและ ความหลากหลาย ซึ่งอาจทำได้โดยการใช้ภาษาและตัวอย่างที่ครอบคลุมความแตกต่าง หลากหลาย แทนที่จะใช้แนวทางหรือตัวอย่างที่เหมารวมว่าไม่ควรมีความหลากหลาย นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมบางกิจกรรมที่ให้ภาระแก่ครูที่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษาที่ครอบคลุมความ แตกต่างหลากหลาย โดยหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาหรือวิธีปฏิบัติใดๆ อันเป็นการตีตราผู้ที่ไม่ สอดคล้องกับความคาดหวังเชิงบรรทัดฐานทางสังคม

ในบางโรงเรียนนักเรียนอาจได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความ หลากหลายของวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศภาวะอยู่แล้ว (ยกตัวอย่าง เช่น โรงเรียน ที่ใช้หลักสูตรเพศวิถีศึกษารอบด้าน) ดังนั้นจึงควรมีความคุ้นเคยเป็นอย่างดีและไม่ควรรู้สึก อึดอัดลำบากใจกับประเด็นเหล่านี้ ยิ่งไปกว่านั้น ถ้าเป็นเด็กนักเรียนที่อาศัยอยู่ในกลุ่ม ประเทศที่ยอมรับและให้สิทธิอย่างเป็นทางการแก่คุณรักเพศเดียวกันและคุณข้ามเพศด้วยแล้ว

ก็ยิ่งจะมีแนวโน้มที่ความรู้ทั่วไปและการยอมรับในชุมชนติ่งว่าภูมิภาคอื่นๆ อย่างไรก็ตาม ในสถานศึกษาและชุมชนบางแห่ง ชุดข้อมูลดังกล่าวมีข้อบกพร่อง เช่น ไม่ได้นำความรู้ความ เข้าใจสาธารณะที่จะสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ได้นั้น อาจจะยังมีอยู่เพียงเล็กน้อย

ในสถานการณ์เช่นนี้ นับเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ครูจะต้องให้ข้อมูลที่ชัดเจนโดยปราศจากการ ตัดสิน ทั้งนี้ ครูหลายคนอาจเห็นว่าเป็นประโยชน์ดี หากจะยึดรูปแบบการทำงานให้อยู่ภายใต้ กระบวนการเครื่องและปลดความรุนแรงต่อกัน ไม่ว่าจะเป็นส่วนหนึ่งของคนกลุ่มใหญ่ หรือคนกลุ่มน้อยก็ตาม เพราะมีงานวิจัยแสดงให้เห็นแล้วว่าแม้เราจะขาดความรู้ความเข้าใจ เรื่องนี้เพียงใดในอดีตคนที่มีวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศภาวะอันหลากหลายมีอยู่ ทั่วไปในทุกประชาชาติและวัฒนธรรม

การให้ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับเพศกำเนิดโดยธรรมชาติ เพศภาวะ วิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศภาวะ

สำหรับกิจกรรมที่ศึกษาเกี่ยวกับวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศภาวะนั้น ครูจำเป็นจะ ต้องช่วยให้นักเรียนสามารถเปรียบต่างและจำแนกแยกแยะให้ได้ระหว่างเพศสรีระ เพศ ภาวะ วิถีทางเพศ และอัตลักษณ์ทางเพศภาวะ (เด็กนักเรียนที่เพิ่งเรียนและเป็นข้อมูลใหม่ มักจะสับสนแนวคิดเหล่านี้)

เพศสรีระ (biological sex) คือเพศทางชีวภาพตอนแรกเกิดของแต่ละบุคคล (เช่น อัลกายนะ ทางกายวิภาคของอวัยวะเพศภายในและ/หรือภายนอกตัวเด็กนักเรียน) บางคนเกิดมา พร้อมกับอวัยวะเพศผู้ชาย บางคนเกิดมาพร้อมอวัยวะเพศหญิง บางคนมีเพศกำเนิด ไม่ชัดเจนหรือปอนกันทั้งเพศชายและเพศหญิง (เรียกว่า ‘ คนเพศกำเนิด ’) เพศสรีระของ แต่ละคนไม่ได้เป็นสิ่งกำหนดว่าบุคคลนั้นจะดึงดูดสนใจใคร เช่น คนที่มีอัลกายนะทาง กายวิภาคของอวัยวะเพศชายอาจดึงดูดสนใจผู้หญิง ผู้ชาย หรือทั้งผู้หญิงและผู้ชายก็ได้ ซึ่งอัลกายนะเดียวกันนี้ ทั้งผู้หญิงและคนเพศกำเนิดก็เป็นได้เช่นเดียวกัน

เพศภาวะ (gender) คือคำศัพท์ที่ใช้เพื่อหมายถึงความแตกต่างที่ถูกประกอบสร้างขึ้น อันเป็นผลมาจากการคาดหวังและบรรทัดฐานทางสังคมวัฒนธรรมว่าการเป็น “ ผู้ชาย ” หรือ “ ผู้หญิง ” ในสังคมได้สังคมหนึ่งนั้นหมายถึงอะไร

อัตลักษณ์ทางเพศภาวะ (gender identity) คือคำศัพท์ที่ใช้เพื่ออธิบายว่าบุคคลรู้สึกว่าตนเป็นใคร เช่น รู้สึกว่าตนเป็นผู้ชาย หรือผู้หญิง หรือกำกับโดยส่วนมากแล้วคนที่เกิดมาพร้อมกับเพศกำหนดตามธรรมชาติของผู้หญิงหรือผู้ชาย ก็มักรู้สึกว่าตนอยู่ในประเทศนั้นๆ ขึ้นอยู่กับเพศกำหนดโดยธรรมชาติ แต่บาง คนก็รู้สึกว่าตนกิตามในร่างกายที่ ‘ไม่ถูกต้อง’ ตนสมควรจะได้อยู่ในร่างกายของเพศตรงข้าม คนกลุ่มนี้อาจระบุตัวตนว่าเป็น ‘คนข้ามเพศ’ หรือ ‘คนเพศที่สาม’ ยกตัวอย่างเช่น ผู้หญิงข้ามเพศ (คนข้ามเพศจากชายเป็นหญิง) คือ คนที่เกิดมาพร้อมกับร่างกายและอวัยวะของผู้ชาย แต่รู้สึกว่าจริงๆ แล้วตนเป็นผู้หญิง ดังนั้น จึงพยายามแสวงหาการเปลี่ยนแปลงรูปร่างลักษณะทางกายภาพ การแสดงออกความเป็นตัวตน และบทบาทที่บ้านและที่ทำงาน เพื่อให้ตนสามารถแสดงออกได้ว่าเป็นผู้หญิง (หรือ อาจมีความประนันอย่างมากที่จะทำเช่นนี้ แต่รู้สึกว่าตนไม่อาจทำได้ เนื่องจากการตีตราและแรงกดดันทางสังคม)

วิถีทางเพศ (sexual orientation) คือคนที่บุคคลมีความรู้สึก吸引 เส้นทางคนกลุ่มใด กลุ่มนึง บาง คนก็รู้สึกสนใจคนต่างเพศ บาง คนก็รู้สึกกับเพศเดียวกัน บาง คนก็รู้สึกกับทั้งสองเพศ และบาง คนไม่มีรู้สึกกับเพศใดเลย เพศสัมพันธ์ของบุคคลไม่ได้เป็นสิ่งกำหนดวิถีทาง เพศหรืออัตลักษณ์ทางเพศภาวะของบุคคลคนนั้น ทั้งนี้วิถีทางเพศไม่ใช่สิ่งเดียวกันกับ กิจกรรมทางเพศหรือพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งบุคคลอาจรู้สึก吸引 หรือมีวิถีทางเพศกับ คนประเภทใดประเภทหนึ่งก็จริง แต่อาจไม่ได้มีเพศสัมพันธ์หรือมีพฤติกรรมทางเพศกับคน ประเทศนั้นจริงๆ ก็ได้

ทั้งนี้ คำนิยามของคำศัพท์อื่นๆ ปรากฏดังแสดงไว้แล้วในส่วนอภิธานศัพท์ของคู่มือเล่มนี้

การรับมือกับมุมมองที่แตกต่าง

การสร้างบรรยากาศที่เอื้อให้นักเรียนสามารถแสดงมุมมองที่แตกต่างได้อย่างเต็มที่นั้นถือว่า เป็นสิ่งสำคัญ นักเรียนไม่ควรรู้สึกว่าจำเป็นต้องเห็นด้วยกับทุกคนทุกเรื่องเสมอไป สิ่งสำคัญ สำหรับครูคือ การตั้งคำถามปลายเปิดเพื่อนำไปสู่การอภิปราย การสรุปความเห็นต่าง ที่แต่ละคนนำเสนอ และการให้นักเรียนคิดโครงรูปถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการ กระทำในลักษณะต่างๆ หากความเห็นที่ไม่ลงรอยกันเหล่านี้นำไปสู่การข่มเหงรังแก ความรุนแรง การกีดกัน หรือการหยอกล้อให้อับอายรูปแบบอื่น ครูควรใช้ภูมิปัญญาของ โรงเรียนที่ห้ามพฤติกรรมดังกล่าวแล้วจึงค่อยใช้แผนการจัดการพฤติกรรมเพื่อให้ความรู้อีก รอบแก่ผู้กระทำผิดหรือมีส่วนในการแสดงพฤติกรรมก่อความรำคาญหรือละเมิดเหล่านั้น

การใช้เกมให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ในแต่ละหัวข้อการเรียนรู้ จะมีเกมสำรองเตรียมไว้ให้ซึ่งเป็นเกมที่สามารถนำไปใช้เพื่อช่วยให้เด็กๆ ในชั้นได้เรียนรู้ที่จะเข้าหาเพื่อนๆ หรือรู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้อย่างกลมกลืน หรือสร้างสัมพันธภาพอันเข้มแข็ง หรือเพิ่มความมั่นใจทางสังคม นอกจากนี้ แต่ละเกมยังสามารถนำมาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือให้เด็กได้สำรวจตัวตนเนื้อหาสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง กับหัวข้อการเรียนรู้แต่ละหัวข้อ โดยมีคำถามเตรียมไว้ช่วยครูให้สามารถดำเนินการอภิปราย เกี่ยวกับสาระสำคัญของแต่ละหัวข้อได้สะดวกยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ครูยังสามารถใช้เกมเป็นเครื่องมือในการนำเข้าสู่บทเรียน หรือเล่นระหว่างทำกิจกรรมเพื่อเติมพลังหรือกระตุ้นความสนใจในบทเรียน และ/หรือเน้นย้ำเนื้อหาสาระสำคัญก็ได้ ทั้งนี้ ครูควรเล่นเกมร่วมกับเด็ก นักเรียนในชั้นเรียนด้วย

แผนผังวัตถุประสงค์และเนื้อหาการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ในครุเมื่อเล่นนี้ ออกแบบมาโดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมทักษะ และปลูกฝังทัศนคติตามต้องการด้านล่างนี้ แสดงวัตถุประสงค์หลัก จุดเน้นสำคัญของกลวิธีการเรียนการสอน และงานที่ต้องทำที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ทักษะและทัศนคติที่เกี่ยวข้องบนพื้นฐานที่ได้รับจากการเรียนรู้ที่แตกต่างกันหลายหัวข้อ ดังนั้นจึงอาจปรากฏให้เห็นในตารางได้หลายครั้ง

วัตถุประสงค์	กลวิธีการเรียนการสอน	กิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง
<p>บูรณาการภาษาและกรอบแนวคิด: เพื่อให้สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณเกี่ยวกับความรุนแรงบนฐานเพศภาวะได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้และเข้าใจคำศัพท์และกรอบแนวคิดสำคัญเพื่อช่วยในการสนทนากับความรุนแรงเพื่อคร่าวๆ</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อบูรณาการภาษาและกรอบแนวคิด จะสอนประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้:</p> <ul style="list-style-type: none">นิยามและความหมายของศัพท์คำว่า ‘เพศสรีระ’ กับ ‘เพศภาวะ’การใช้ศัพท์คำว่า ‘ความรุนแรง’ ที่ครอบคลุมรูปแบบต่างๆ ได้แก่ ความรุนแรงทางสังคมทางร่างกายทางเพศ และทางจิตใจการประเมินคำศัพท์ระหว่างคำว่าเพศภาวะกับความรุนแรงเพื่อทำความเข้าใจความหมายของศัพท์คำว่า ‘ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ’ โดยอาจใช้สลับกับคำว่าความรุนแรงจากเพศภาวะนิยามและความหมายของศัพท์คำว่า ‘สิทธิมนุษยชน’ โดยอ้างอิงจากอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (CRC) และหลักความเชื่อ ที่ว่าบุคคลทุกคนกิดมาโดยมีคุณค่าของมนุษย์เสมอภาคกัน และมีสิทธิในความยุติธรรมทางเพศเท่าเทียมกันนิยามและความหมายของศัพท์คำว่า ‘การเลือกปฏิบัติ’ เพื่อช่วยทำความเข้าใจว่าคนบางกลุ่มเผชิญความรุนแรงซึ่งเป็นรูปแบบที่ร้ายแรงขึ้นเพราะเป็นสมาชิกกลุ่มใดกลุ่มนี้ได้อย่างไรนิยามศัพท์คำว่า ‘คนข้ามเพศ’ ‘คนรักเพศเดียวกัน’ และ ‘ความพึงพอใจทางเพศ’ ความเข้าใจคำศัพท์เหล่านี้จำเป็นสำหรับการยกระดับการรับรู้ว่าคนกลุ่มนี้เผชิญความรุนแรงรูปแบบที่ร้ายแรงขึ้นอย่างไรการประเมินคำศัพท์ระหว่างคำว่าเพศภาวะกับความรุนแรงเพื่อทำความเข้าใจความหมายของศัพท์คำว่า ‘ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ’ โดยอาจใช้สลับกับคำว่าความรุนแรงจากเพศภาวะ	<p>หัวข้อที่ 1: กิจกรรมที่ 1: เพศภาวะคืออะไร? หัวข้อที่ 2: กิจกรรมที่ 2: เพียงธรรม เท่าเทียมและสิทธิมนุษยชน หัวข้อที่ 2: กิจกรรมที่ 5: ความแตกต่างกับการเลือกปฏิบัติ หัวข้อที่ 3: กิจกรรมที่ 1: ความรุนแรงคืออะไร? หัวข้อที่ 3: กิจกรรมที่ 2: ความรุนแรงจากเพศภาวะคืออะไร? หัวข้อที่ 3: ทำความรู้จักกับการยืนยันในความคิดเห็น หัวข้อที่ 2: กิจกรรมที่ 6: เพศวิถีกับการตีตรา</p>

หน่วยที่ 2

สุขภาพดี

วัตถุประสงค์	กลวิธีการเรียนการสอน	กิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง
<p>เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เกี่ยวกับการประกอบสร้างเพศภาวะ: เพื่อให้สามารถทำความเข้าใจอิทธิพลของบรรทัดฐานทางเพศ ภาวะในแหล่งเรียนและสามารถดำเนินการเพื่อคัดค้าน หัดทาน รายงาน หรือป้องกันความรุนแรงได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องมี ความสามารถดังต่อไปนี้:</p> <ul style="list-style-type: none"> รู้และเข้าใจว่าบรรทัดฐานทางเพศภาวะมีอิทธิพลต่ออัตลักษณ์ ความปรารถนา การปฏิบัติ และพฤติกรรมอย่างไร รู้และเข้าใจว่ามีขั้นบรรณเนียมประเพณี การปฏิบัติกับความเชื่อ กฎหมาย ระเบียบ และนโยบาย ที่ก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมระหว่างเพศภาวะทั้งที่บ้าน โรงเรียน ชุมชน และสำนักงาน ระบุและหัดทานความรังเกียจเดียดฉันท์ทางเพศและภาพเหมือนด้านเพศภาวะ รู้จักคุณลักษณะสำคัญและผลกระทบของบรรทัดฐานทางเพศภาวะที่ไม่เท่าเทียมกัน 	<p>นักเรียนเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมเพื่อยกระดับการรับรู้แบบมีวิจารณญาณ เรื่องบรรทัดฐานทางเพศภาวะ ดังต่อไปนี้:</p> <ul style="list-style-type: none"> ระบุและอธิบายภาพเหมือนทางเพศภาวะที่แสดงให้เห็นผ่านนิทานสำหรับเด็กนิทานพื้นบ้านสืบและวรรณกรรม ระบุและอภิปรายเกี่ยวกับลักษณะวิธีที่ความรุนแรงรุปแบบต่างๆ เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของคนในโรงเรียน ในชุมชน รวมทั้งในสังคมอื่นๆ คาดเดยที่แสดงงบประมาณที่ความรุนแรงประเภทต่างๆ เกิดขึ้นตามพื้นที่ต่างๆ ในเขตห้องเรียน บริเวณโรงเรียน และสั่นทางระหว่างบ้านกับโรงเรียน แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการหักล้างภาพเหมือนทางเพศภาวะโดยการแต่งนิทานสำหรับเด็กหรือนิทานพื้นบ้านที่ตัวละครออกสามารถล้มล้างทำลายบรรทัดฐานทางเพศภาวะและทำให้เกิดผลกระทบในเชิงบวกได้สำเร็จ 	<p>หัวข้อที่1: กิจกรรมที่2: ตัวแปรบรรทัดฐานทางเพศ หัวข้อที่ 2: กิจกรรมที่7: เยาวชนแกนนำ หัวข้อที่2: กิจกรรมที่1: แบบอย่างที่ดี</p> <p>หัวข้อที่1: กิจกรรมที่3: บทบาทชายหญิงที่นำเสนอผ่านพื้นที่ในสือ หัวข้อที่3: กิจกรรมที่2: ความรุนแรงจากเพศภาวะคืออะไร? หัวข้อที่4: กิจกรรมที่1: แผนที่ความรุนแรงจากเพศภาวะในโรงเรียน หัวข้อที่5: กิจกรรมที่2: สัมพันธภาพชายหญิงที่เคราะฟใส่ใจกันและกัน</p>
<p>ปลูกฝังทัศนคติเพื่อสังคม: เพื่อให้สามารถทำงานป้องกัน รายงาน คัดค้าน หรือแก้ปัญหา ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องเชื่อว่า ความไม่เท่าเทียมระหว่างเพศและความรุนแรงเป็นเรื่องที่ ยอมรับไม่ได้ และต้องเชื่อว่าคนทุกคนมีคุณค่าเท่าเทียมกันไม่ว่าจะมีเพศภาวะ ความพิจิกทางเพศ อายุ ฐานะใดก็ตาม ทั้งนี้ แก่นความเชื่อหลักที่ต้องปักฝังส่งเสริมมีดังนี้:</p> <ul style="list-style-type: none"> มนุษย์ทุกคนล้วนนี่คุณค่าและมีความเท่าเทียมกันไม่ว่าจะมีเพศภาวะใด ความไม่เสมอภาคทางเพศภาวะคือความอยุติธรรม คนทุกคนไม่ว่าจะมีเพศภาวะใดยอมรับสิทธิ์ได้รับการปฏิบัติในลักษณะที่ให้เกียรติและเคารพสิทธิมนุษยชน ทุกคนมีหน้าที่ให้เกียรติและเคารพสิทธิมนุษยชนของผู้อื่น โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางเพศภาวะ 	<p>กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทัศนคติที่ดีเหล่านี้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติตั้งต่อไปนี้:</p> <ul style="list-style-type: none"> กำหนดภาพตามวิสัยทัศน์ของตนเองว่าสังคมที่เป็นธรรมและเสมอภาคกับควรประกอบสร้างขึ้นจากอย่างไร อธิบายตามความเชื่อของตนเองว่าการปฏิบัติที่เป็นธรรมและเท่าเทียมกันควรมีลักษณะย่างไรสำหรับสัมพันธภาพในชีวิตประจำวันที่บ้าน ที่โรงเรียนและในชุมชน ระบุว่าคนกลุ่มใดมีแนวโน้มจะต้องเผชิญการเลือกปฏิบัติหรือการละเมิดสิทธิมนุษยชนของตนเองในระดับที่สูงกว่าผู้อื่นทั้งในชุมชน ในประเทศและทั่วโลก ระบุกฎระเบียบบรรทัดฐานและวิธีปฏิบัติที่จำเป็นจะต้องมีเพื่อสร้างสังคมที่เป็นธรรมและไม่ทอดทิ้งคนทั้งมวล เรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดของสิทธิมนุษยชน ให้เหตุผลเพื่อยืนยันความสำคัญของสิทธิมนุษยชนด้านต่างๆ อธิบายลักษณะของความรุนแรงบนฐานเพศภาวะประเภทที่นักเรียนอาจพบเจอที่โรงเรียน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับยุทธศาสตร์เพื่อการลดความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ 	<p>หัวข้อที่1: กิจกรรมที่4: หัดทานบรรทัดฐานทางเพศเชิงลบ หัวข้อที่1: กิจกรรมที่5: หักล้างความเชื่อผิดๆ</p> <p>หัวข้อที่2: กิจกรรมที่2: เที่ยงธรรม เท่าเทียมและสิทธิมนุษยชน หัวข้อที่2: กิจกรรมที่3: สิทธิมนุษยชนและความเสมอภาคทางเพศ ในชีวิตประจำวัน</p> <p>หัวข้อที่2: กิจกรรมที่4: การใช้พลังอำนาจทางบวกและลบ หัวข้อที่2: กิจกรรมที่5: ความแตกต่างกับการเลือกปฏิบัติ</p> <p>หัวข้อที่5: กิจกรรมที่1: เพื่อนดีที่น่าคบ</p>

วัตถุประสงค์	กลวิธีการเรียนการสอน	กิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง
<p>ส่งเสริมการลงมือปฏิบัติ: เพื่อให้สามารถดำเนินงานป้องกันความรุนแรง บนฐานเพศภาวะได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้จัก และเข้าใจผลกระทบเชิงลบของความรุนแรงประเภทนี้ และต้องเชื่อว่าตนมีโอกาสและ สามารถสร้างความแตกต่างเชิงบวกให้เกิดขึ้นได้ ด้วยการลงมือปฏิบัติตั้งแต่ล่าง</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการตระหนักรู้และความร่วมมือสืกให้เล็กซึ้ง ยิ่งขึ้น เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติตั้งต่อไปนี้:</p> <ul style="list-style-type: none"> แสดงรายละเอียดผลกระทบทางสังคมอารมณ์และร่างกายที่เกิดจาก ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ สำรวจรูปแบบวิธีที่ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะสามารถตัดตอน การมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกันในการพักผ่อนหย่อนใจกีฬา หน้าที่ การทำงานการเรียนชุมชนและชีวิตครอบครัว เรียนรู้เกี่ยวกับผลเสียของความรุนแรงบนฐานเพศภาวะที่มี ต่อการเรียน และต่อสุขภาพทางสังคมสุขภาพกายและสุขภาพจิต อธิบายถึงผลในเชิงบวกและประโยชน์ที่ได้รับเมื่อเพื่อนหรือผู้ใหญ่ ใช้ปฏิบัติการป้องกัน พื้นฟู แก้ไขในการตอบสนองความรุนแรง บนฐานเพศภาวะ พัฒนากลยุทธ์สำหรับการต้านแรงกดดันเชิงลบจากเพื่อน ให้มีส่วนร่วมในการกระทำอันเป็นความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ 	<p>หัวข้อที่3: กิจกรรมที่3: ผลของความรุนแรงจากเพศภาวะ หัวข้อที่3: กิจกรรมที่4: ผลเสียต่อสุขภาพจากบรรทัดฐานทางเพศ หัวข้อที่4: กิจกรรมที่3: ความร่วมมือสืกจินตนาการ และการฝึกแห่งเรียน</p>
<p>สนับสนุนการเริ่มสร้างพลังอำนาจทางสังคม: เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในการเปลี่ยนแปลง บรรทัดฐานสังคมเชิงลบได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนให้ทำงาน ได้อย่างต่อเนื่องยั่งยืนจากกลุ่มคนที่มีความมุ่งมั่นเช่นเดียวกัน</p>	<p>กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังความรู้สึกถึงแรงสนับสนุนทางสังคมเปิด โอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติตั้งต่อไปนี้:</p> <ul style="list-style-type: none"> กำหนดภาระเบี่ยงและลิ่งที่คาดหวังซึ่งจำเป็นสำหรับการรักษา ห้องเรียนและโรงเรียนให้ปลอดจากความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ เรียนรู้เกี่ยวกับผลกระทบของความรุนแรงบนฐานเพศภาวะที่มีต่อ^{ผู้รู้เห็นเหตุการณ์ผู้ถูกกระทำ และผู้ก่อเหตุความรุนแรง} ระบุการกระทำและฝึกปฏิบัติสิ่งที่ผู้รู้เห็นเหตุการณ์จะสามารถทำได้^{เพื่อลดข้อจังหวะป้องกัน หรือรายงานความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ} ยกระดับการรับรู้ผลเสียของความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบท โรงเรียนของตนเอง ผลิตข้อความที่สื่อแรงบันดาลใจและแรงสนับสนุนทางสังคม ในเชิงบวก เพื่อส่งให้แก่ผู้เคยประสบเหตุการณ์ความรุนแรง ระบุแหล่งให้การสนับสนุนในโรงเรียนแก่ผู้เคยประสบเหตุการณ์ ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ 	<p>หัวข้อที่4: กิจกรรมที่2: กฎเบื้องต้นของพื้นที่เรียนรู้อันปลอดภัย หัวข้อที่5: กิจกรรมที่1: เพื่อนดีที่น่าคบ หัวข้อที่6: กิจกรรมที่1: ผลกระทบต่อผู้รู้เห็นเหตุการณ์ หัวข้อที่6: กิจกรรมที่2: การสร้างกลยุทธ์เกื้อหนุน หัวข้อที่7: กิจกรรมที่2: แหล่งให้ความช่วยเหลือ หัวข้อที่7: กิจกรรมที่3: เอาชนะแรงด้านการแสวงหาความช่วยเหลือ</p>

วัตถุประสงค์	กลิ่นจิตรเรียนการสอน	กิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง
สร้างเสริมทักษะและพัฒนากลยุทธ์: เพื่อให้รู้และเข้าใจว่าควรทำอย่างไร และทำเมื่อไหร่ ในการรายงาน หยุดยั้ง คัดค้าน หักดาน หรือทำงานเพื่อป้องกัน ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องได้เรียนรู้ทักษะในการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น การซึ้งและสารณะและสนับสนุนผลักดันเชิงนโยบาย การดูแลตนเอง การเกี้ยวหนุนเชิงบวกโดยกลุ่มเพื่อน การยืนยันในความคิดเห็น และการตรวจสอบหาความช่วยเหลือ	<p>กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะและพัฒนากลยุทธ์เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามดังต่อไปนี้:</p> <ul style="list-style-type: none"> เรียนรู้และฝึกฝนทักษะในการควบคุมตนเองและการจัดการความโกรธที่สามารถนำมาใช้เมื่อรู้สึกอภัยให้ความก้าวร้าวเพื่อยืนยันและแสดงพลังอำนาจเหนือผู้อื่น เรียนรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการขอโทษ ปฏิบัติการฟื้นฟูและการไม่ทำซ้ำ หากตนเป็นผู้ก่อเหตุความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ เรียนรู้และฝึกฝนทักษะในการยืนกรานเพื่อต้านแรงกดดันเชิงลบจากสังคมให้มีส่วนร่วมในความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ เรียนรู้และฝึกฝนบริรยืนยันสิทธิของตน วิธีรายงานความรุนแรงหรือวิธีแสดงหาความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ ฝึกฝนทักษะในการส่งต่อเพื่อนนักเรียนและเกี้ยวหนุนเพื่อนนักเรียนซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ ฝึกฝนทักษะในการสื่อ互通ผลเชิงบวกต่อเพื่อนนักเรียนซึ่งเป็นผู้ที่มีความอ่อนเยี้ยงไปสู่การมีส่วนร่วมกับความรุนแรงบนฐานเพศภาวะรูปแบบต่างๆ 	<p>หัวข้อที่4: กิจกรรมที่4: การกล่าวคำขอโทษ หัวข้อที่5: กิจกรรมที่3: ทำความรู้จักกับการยืนยันในความคิดเห็น หัวข้อที่5: กิจกรรมที่4: ใช้ประโยชน์ ‘เรา’ แสดงความรู้สึกและยืนยันความต้องการ หัวข้อที่6: กิจกรรมที่3: จะทำอะไรเพื่อช่วยดีนะ! หัวข้อที่6: กิจกรรมที่4: แคตติ้งใจฟังก์ช่วยเพื่อนได้แล้ว หัวข้อที่7: กิจกรรมที่1: ถ้าจะขอความช่วยเหลือ หัวข้อที่7: กิจกรรมที่2: แหล่งให้ความช่วยเหลือ หัวข้อที่7: กิจกรรมที่3: เอาชนะแรงด้านการตรวจสอบหาความช่วยเหลือ หัวข้อที่7: กิจกรรมที่4: ข้อความให้กำลังใจ</p>

หัวข้อที่ 1: เพศภาวะกับความเสมอภาค

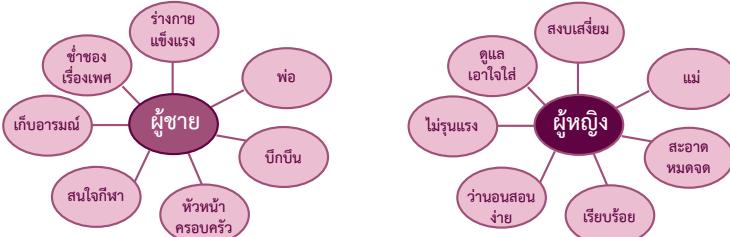
ทำความเข้าใจกลวิธีการจัดการเรียนการสอน

ครูจำเป็นจะต้องช่วยนักเรียนให้สามารถทำความเข้าใจในทัศน์ของคำว่า ‘เพศภาวะ’ และเข้าใจว่าบรรทัดฐานทางเพศมีอิทธิพลต่อวิธีการที่ผู้คนแสดงพฤติกรรมและได้รับการปฏิบัติในลักษณะต่างๆ ได้อย่างไร นักเรียนจะต้องเข้าใจคำสำคัญทุกคำเพื่อช่วยในการทำงานที่เป็นกรอบความคิดเชิงนโยบายทัศน์นี้ ครูควรใช้ตัวอย่างเพื่อช่วยนักเรียนให้สามารถเหยียบความเข้าใจเข้ากับความเป็นจริงในชีวิตประจำวันได้ โดยดึงความสนใจผู้เรียนมาสู่วิธีการที่เด็กๆ เรียนรู้บรรทัดฐานเหล่านี้ หรือผ่านกระบวนการขัดแย้งโดยยังคงรอบตัวเด็ก ทั้งนี้ ครูควรมองโลกในแง่ดีและเปิดใจยอมรับว่าคนเรามีศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงบรรทัดฐานเชิงลบขณะที่ปกป้องบรรทัดฐานเชิงบวกของสังคมไปพร้อมกันได้

กิจกรรมที่ 1: เพศภาวะคืออะไร?

ขั้นตอนการสอน

- อธิบายว่าผู้หญิงกับผู้ชายจะพบเจอบรสนิยมทางเพศแตกต่างๆ ตลอดช่วงชีวิตตั้งแต่วัยเด็กจนเป็นผู้ใหญ่ไม่เหมือนกัน มีบางสิ่งบางอย่างที่เรามักคิดว่าเกี่ยวข้องกับผู้หญิง และบางอย่างก็มักเกี่ยวข้องกับผู้ชาย ในกิจกรรมนี้เราจะสำรวจกันว่าสิ่งเหล่านั้นมีอะไรบ้าง และเริ่มต้นด้วยการตั้งคำถามว่า อะไรบ้างคือความแตกต่างทางชีวภาพหรือกายภาพ และอะไรบ้างคือความแตกต่างที่เราถูกอบรมสั่งสอนตามขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม
- เริ่มต้นด้วยการเขียนสองคำนี้บนกระดาน ผู้ชาย ผู้หญิง
- ถามนักเรียนในขั้นหรือกลุ่มย่อยว่า: มีคำว่าอะไรบ้างที่เรามักจะนึกถึงเวลาบรรยายผู้หญิง สักคนหนึ่ง? ให้นักเรียนทำ ‘แผนผังคำศัพท์’ บนกระดาน โดยนักเรียนช่วยกันคิดคำที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงทำเข็นเดียวกันกับศัพท์คำว่า ผู้ชาย

- ให้นักเรียนใช้เวลาประมาณ 10 นาที เขียนแผนผังคำศัพท์ของตัวเองลงในสมุดจด (ครูอาจให้นักเรียนทำเป็นคู่ก็ได้)

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

กิจกรรมนี้เป็นการพิจารณาดูความแตกต่างที่พบได้จากบรรทัดฐานทางเพศของผู้ชาย และผู้หญิงทั้งนี้ มีเพศภาวะอื่นๆ ที่บุคคลอาจระบุว่าตัวเองเป็น ได้แก่ ‘คนข้ามเพศ’ หรือ ‘เพศที่สาม’ หลายประเทศประกาศให้คนข้ามเพศหรือเพศที่สามเป็นเพศภาวะที่ถูกต้องตามกฎหมาย ครูควรศึกษาเพิ่มเติมว่าประเทศไทยยอมรับบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศอย่างเป็นทางการหรือยัง ถ้าครูเห็นว่าเพศภาวะคนข้ามเพศดังกล่าวเป็นที่รู้จักกันดี อาจเพิ่มเติมไว้ตั้งแต่ตอนนี้ก็ได้ โดยวิเคราะห์กลมเพื่อถักทิ่ง แล้วเขียนคำว่า ‘คนข้ามเพศ’ เพื่อทำแผนผังคำศัพท์เพิ่มเติม แต่ถ้าไม่เป็นที่รู้จักหรือเด็กอาจยังไม่ค่อยเข้าใจ ครูควรปล่อยไว้ก่อน แล้วจึงค่อยสอนให้เด็กทำความเข้าใจเรื่องคนข้ามเพศ หรือเพศที่สาม โดยให้เด็กทำงานตามที่ปรากฏในกิจกรรมที่ 6 หัวข้อที่ 2

- ชี้ให้นักเรียนเห็นว่าความแตกต่างบางส่วนจากรายการที่ช่วยกันคิดนั้นเกี่ยวข้องกับลักษณะทางชีวภาพตามธรรมชาติที่กำหนดเพศชายและเพศหญิง เป็นความแตกต่างที่ติดตัวเราตั้งแต่เกิด เราจึงใช้คำว่าเพศกำเนิดเพื่ออธิบายตามหลักชีววิทยา เช่น เพศชายหรือเพศหญิง จากนั้นชี้ให้นักเรียนเห็นว่าความแตกต่างอื่นๆ เกี่ยวข้องกับเพศภาวะ ซึ่งเป็นความแตกต่างที่ประกอบสร้างขึ้นโดยวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และการขัดแย้งทางสังคมว่าเพศชายควรทำอะไร เพศหญิงควรทำอะไร ซึ่งเรากลุ่มบرمสั่งสอนให้เข้าว่าสิ่งเหล่านี้คือการเป็นผู้ชายหรือเป็นผู้หญิง เพราะว่านั่นคือวิถีที่สืบทอดกันมา เกิดขึ้นและพบราก្យดโดยทั่วไป แต่ความเชื่อและวิธีปฏิบัติเหล่านี้ก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

คำว่า gender หรือ เพศภาวะ บางครั้งก็ไม่สามารถถ่ายทอดความหมายได้เป็นคำตรงๆ หรือบัญญัติศัพท์ได้ง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาษาไทยที่ใช้คำว่าเพศสื่อความได้ หมายความหมายและพับในหลายคำ ทำให้เด็กสับสนได้ ดังนั้นครูควรยกตัวอย่างให้เด็กเห็นอย่างชัดเจนเพื่อเข้าใจความหมายและโน้มโน้มทัศน์ของคำนี้.

หน่วยที่ 2

หัวข้อที่ 1

6. ให้นักเรียนเขียนหมายเหตุกำกับลักษณะทุกลักษณะที่เป็นความแตกต่างทางเพศภาวะลงในสมุดจด (หรืออาจส่งให้ทำเป็นกลุ่มโดยใช้แผนผังคำศัพท์บนกระดาน)
7. ให้นักเรียนจดคำจำกัดความของเพศสรีระและเพศภาวะลงในสมุด
 - เพศสรีระ คือ คำที่ใช้อธิบายลักษณะทางชีวภาพตามธรรมชาติที่กำหนดความแตกต่างระหว่างเพศชายกับเพศหญิง
 - เพศภาวะ คือ คำที่ใช้อธิบายลักษณะที่ความเชื่อของคนยึดถือว่าผู้ชายและผู้หญิงควรประพฤติตัวอย่างไรส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนนั้น ได้แก่ ลักษณะการแต่งกาย สิ่งที่จะทำ และความสัมพันธ์กับผู้อื่น บทบาทและความคาดหวังทางเพศภาวะ เป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ เปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา และแตกต่างข้ามวัฒนธรรมหรือแม้แต่ในวัฒนธรรมเดียวกัน

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

ครูจำเป็นจะต้องใช้การอภิปรายเกี่ยวกับบทบาททางเพศในการระบุและหักล้างภาพเหมาร่วมทางเพศภาวะ แต่โปรดระวังว่าสิ่งที่ครูพูดออกไปและตัวอย่างที่ครูยกให้เด็กเห็นต้องไม่เป็นการส่งเสริมภาพเหมาร่วมเสียเอง ทั้งนี้ อาจจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ถ้าครูจะถามคำถามที่กระตุ้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เช่น ความแตกต่างนี้ เป็นความแตกต่างทางชีวภาพหรือทางกายภาพหรือเป็นสิ่งเราเรียนรู้ได้?

8. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- คำว่า เพศสรีระ เป็นคำที่ใช้อธิบายความแตกต่างทางชีวภาพระหว่างเพศชายกับเพศหญิง
- คำว่า เพศภาวะ เป็นคำที่ใช้อธิบายบทบาทและความคาดหวังของผู้ชายและผู้หญิงที่เราเรียนรู้จากชุมชน
- บทบาทและความคาดหวังทางเพศภาวะเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา
- เป็นเรื่องธรรมชาติคนเราจะไม่สอดคล้องตามภาพเหมาร่วมทางเพศภาวะลงในสมุดจดก็ได้

กิจกรรมนี้
มีเอกสารเสริม
เตรียมไว้ให้
ในส่วนท้ายหัวข้อ
ครูอาจแจกเอกสาร
หรือให้นักเรียนเขียน
แผนผังคำศัพท์
ลงในสมุดจดก็ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ในกิจกรรมนี้นักเรียนจะได้:

- พิจารณาว่าบรรทัดฐานทางเพศภาวะอย่างใดอย่างหนึ่งเนื่องจากเพศภาวะ (เพราะเป็นเด็กผู้หญิงหรือเด็กผู้ชาย) ได้หรือไม่ นักเรียนอาจจำได้ว่าเคยถูกสอนให้ทำอย่างนั้นอย่างนี้ เพียง เพราะนั่นเป็นสิ่งที่เข้าตามกันมาว่าถูกต้องเหมาะสมและควรค่าแก่การเป็นเด็กผู้หญิง ซึ่งตรงกันข้ามกับเด็กผู้ชาย ถ้าหากจะเรอกอกกิ้หัดลงสมุด
- ให้นักเรียนเลือกความทรงจำที่เหมาะสมแล้วแลกเปลี่ยนกันคู่ๆ หรือกลุ่มๆ อย่าง
- เลือกนักเรียนบางคู่หรือบางกลุ่มออกแบบนำเสนอหน้าชั้นเรียน
- ร่วมกันอภิปรายถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้สำคัญๆ บางส่วนเกี่ยวกับเพศภาวะที่เกิดขึ้นตั้งแต่บุคคลยังเป็นเด็กเล็ก แล้วลงนิทานการตระหนักรู้ในเวลาถัดมา ในช่วงวัยเรียนระดับประถม

กิจกรรมที่ 2: ตีแผ่บรรทัดฐานทางเพศ

ขั้นตอนการสอน

- ให้นักเรียนนึกย้อนกลับไปในวัยเด็กและบททวนดูว่าจะจำช่วงเวลาที่ตนเองเริ่มรู้สึกว่าถูกปฏิบัติตัวด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งเนื่องจากเพศภาวะ (เพราะเป็นเด็กผู้หญิงหรือเด็กผู้ชาย) ได้หรือไม่ นักเรียนอาจจำได้ว่าเคยถูกสอนให้ทำอย่างนั้นอย่างนี้ เพียง เพราะนั่นเป็นสิ่งที่เข้าตามกันมาว่าถูกต้องเหมาะสมและควรค่าแก่การเป็นเด็กผู้หญิง ซึ่งตรงกันข้ามกับเด็กผู้ชาย ถ้าหากจะเรอกอกกิ้หัดลงสมุด
- ให้นักเรียนเลือกความทรงจำที่เหมาะสมแล้วแลกเปลี่ยนกันคู่ๆ หรือกลุ่มๆ อย่าง
- เลือกนักเรียนบางคู่หรือบางกลุ่มออกแบบนำเสนอหน้าชั้นเรียน
- ร่วมกันอภิปรายถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้สำคัญๆ บางส่วนเกี่ยวกับเพศภาวะที่เกิดขึ้นตั้งแต่บุคคลยังเป็นเด็กเล็ก แล้วลงนิทานการตระหนักรู้ในเวลาถัดมา ในช่วงวัยเรียนระดับประถม

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

งานศึกษาวิจัยจากต่างประเทศแสดงให้เห็นว่าเด็กมีแนวโน้มเริ่มตระหนักรู้ทางเพศภาวะตอนอายุสองหรือสามปี [81] เด็กจะเรียนรู้บทบาทที่แตกต่างของตัวเองผ่านรูปแบบวิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติกับตน ผ่านของเล่นที่ผู้ใหญ่หยอดยื่นให้เล่น ผ่านการเฝ้าสังเกตดูคนนั้นคนนี้ ผ่านรูปแบบเลือกผ้าการแต่งตัวและจากภาพและข้อความที่ได้เห็นได้ยินในหนังสือและสื่อต่างๆ

- ทวนความจำของนักเรียนเรื่องความหมายของคำว่าเพศภาวะ โดยอธิบายว่าเพศภาวะนั้นจะถูกกำหนดโดยความคาดหวังหรือบรรทัดฐานทางสังคมหรือวัฒนธรรมว่าคาดหวังอะไรบ้างจากผู้ชายและผู้หญิง ผู้คนรอบตัวเราเริ่มปฏิบัติกับเราในลักษณะที่แตกต่างกันโดยที่น้อยกว่าเราเป็นผู้หญิงหรือผู้ชายมาตั้งแต่เราเป็นเด็กแล้ว นี่คือวิธีการที่เรารีบมัดและรับรู้บรรทัดฐานทางเพศภาวะของครอบครัวและสังคมของเรา บางครั้งเราก็จะถูกอบรมสั่งสอนว่าเราต้องประพฤติตัวให้สอดคล้องและปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางเพศภาวะของครอบครัวและสังคม ซึ่งความคาดหวังและมาตรฐานแบบนี้เรียกว่า ‘บรรทัดฐานทางเพศภาวะ’ ด้วยเช่นกัน

- ให้นักเรียนจดตารางต่อไปนี้ลงในสมุดและใช้ข้อมูลจากการอภิปรายก่อนหน้านี้มาช่วยในการระบุความคาดหวังบางอย่างที่มีต่อผู้ชายและผู้หญิงในช่วงอายุต่างๆ (ครูอาจยกตัวอย่างหนึ่งหรือสองตัวอย่างลงในตารางเพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถมือทำได้ เช่น หรืออาจให้นักเรียนทำงานเป็นคู่เพื่อช่วยให้ได้ตัวอย่างที่ชัดเจนยิ่งขึ้น)

อายุโดยประมาณ	ความคาดหวังทางสังคมที่มีต่อผู้ชาย	ความคาดหวังทางสังคมที่มีต่อผู้หญิง	ความคาดหวังทางสังคมที่มีต่อทั้งสองเพศ
5 ปี	เล่นแรงๆ และส่งเสียงดัง	เล่นเงียบๆ	เชื่อฟังพ่อแม่
10 ปี	ห้ามร้องไห้หรือแสดงอาการโศกเศร้าเสียใจ	ต้องแสดงความอ่อนโยน รักใคร่เอื้อมตุ	ตั้งใจเรียนหนังสือ เชื่อฟังพ่อแม่
15 ปี	แสดงความกล้าหาญและสามารถพิสูจน์ได้	แสดงความสุภาพเรียบร้อย สนใจในรูปลักษณะ ช่วยเหลือดูแลคนอื่น	เชื่อฟังพ่อแม่
วัยผู้ใหญ่	หาเลี้ยงครอบครัว	อบรมเลี้ยงดูลูก ดูแลงานบ้านอยู่กับบ้าน	รักลูก
วัยปู ย่า ตา ยาย	ไปไหนมาไหนได้ด้วยตัวเอง	ต้องการการปกป้อง คุ้มครองจากผู้ชาย เวลาเดินทาง	ประพฤติตัวแบบเดียว กับที่พ่อแม่เคยปฏิบัติ

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

มีตัวอย่างเพิ่มเติมไว้ให้ท้ายหัวข้อนี้แล้ว ครูควรใช้ตัวอย่างที่สอดคล้องให้เห็นความคาดหวังที่มีต่อผู้ชายและผู้หญิงในบริบทของสังคมไทย

- ให้นักเรียนออกแบบนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน ครูควรเรียนักเรียนหลักๆ คนเพื่อให้ได้ตัวอย่างที่ชัดเจนและแตกต่างหลากหลาย
- ในการอภิปรายทั้งชั้นเรียน ครูควรใช้คำตอบของนักเรียนเพื่อเสริมประเด็นที่ว่า ถึงแม้เราจะไม่ทันได้สังเกตหรือตั้งคําถามกับความคาดหวังทางเพศภาวะเหล่านี้ แต่ก็มีบางครั้งที่เราระจับต้องตั้งชื่อสิ่งบางอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ต่อไปนี้ ก) เมื่อบรรทัดฐานและความคาดหวังก่อให้เกิดอันตราย ข) เมื่อบรรทัดฐานและความคาดหวังนำไปสู่ความไม่เสมอภาคหรือความไม่เป็นธรรมทางเพศ ค) เมื่อบรรทัดฐาน

หน่วยที่ 2

หัวข้อที่ 1

กิจกรรมที่ 2 : ตีแผ่บรรทัดฐานทางเพศ

- นักเรียนคิดว่าบรรทัดฐานในชุมชนอื่นในจังหวัดเดียวกันกับเรา หรือในประเทศอื่นๆ จากที่ว่าทุกมุมโลกแตกต่างกันหรือไม่

12. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- บรรทัดฐานทางเพศภายนอกและความคาดหวังมีอิทธิพลต่อวิธีการดำเนินชีวิตของผู้คน
- บรรทัดฐานทางเพศภายนอกจะประการอาจเป็นอันตรายและสามารถหยุดยั้งผู้คนจากการกระทำสิ่งที่เชื่อว่าถูกต้องเหมาะสมสมควรบดบัง
- การตระหนักในบรรทัดฐานทางเพศภายนอกจะช่วยให้ผู้คนรู้จักตั้งคำถามถึงความเป็นธรรมของบทบาทและท้าทายวิธีปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมและเป็นอันตราย
- บรรทัดฐานทางเพศภายนอกและความคาดหวังมีอิทธิพลอย่างมากต่อรูปแบบการใช้ชีวิตของคนเรา บางครั้งก็เป็นไปในทางบวก หลายครั้งก็เป็นไปในทางลบและก่อความเสียหาย จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่เราจะต้องตระหนักรู้บรรทัดฐานทางเพศภายนอกและความคาดหวังในครอบครัวและชุมชนของเราเอง และต้องมุ่งมั่นทำงานเพื่อเปลี่ยนแปลงบรรทัดฐานและความคาดหวังที่เห็นว่าจะนำไปสู่อันตรายหรือความไม่เท่าเทียมกัน (ครุยวารอชัยฯ เสริมว่านักเรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องความเสมอภาคทางเพศเพิ่มเติมอีกในหัวข้อที่ 2)

และความคาดหวังปิดกั้นทางเลือกของผู้คน และ) เมื่อบรรทัดฐานและความคาดหวังถูกใช้ในการตัดสินและแบ่งแยกผู้คน หรือทำให้คนรู้สึกว่าตนของผิดปกติ

- ภายนอกเรียนในชั้นว่าบรรทัดฐานและความคาดหวังได้บังที่นักเรียนคิดว่าอาจนำไปสู่อันตรายหรือความไม่เสมอภาค (ตัวอย่างบรรทัดฐานทางเพศที่เป็นอันตรายต่อผู้ชายได้แก่ การคาดหวังว่าผู้ชายจะต้องบึกบึนกำยั่ล่าสัตว์ ซึ่งอาจจะมีอิทธิพลต่อโอกาสที่ผู้ชายจะกล่าวเป็นผู้มีส่วนในการกระทำการรุนแรง ส่วนตัวอย่างบรรทัดฐานทางเพศที่เป็นอันตรายต่อผู้หญิง ได้แก่ การคาดหวังว่าผู้หญิงจะต้องว่าวนอนสอนร่าย ยอมอยู่ในอำนาจต้องของผู้ชาย ซึ่งอาจจะทำให้ผู้หญิงคิดว่าเป็นสิ่งที่ยอมรับได้หากผู้ชายจะใช้ความรุนแรงกับตน ตัวอย่างของบรรทัดฐานที่นำไปสู่ความไม่เท่าเทียมกันอีกประการหนึ่ง ได้แก่ การคาดหวังว่าผู้หญิงจะต้องแต่งงานตั้งแต่อายุยังน้อย ดังนั้นจึงไม่ต้องเรียนหนังสือสูงๆ) ให้นักเรียนวางแผนล้มลุบของบรรทัดฐานจากรายการทัวร์อย่างทั้งหมดที่คิดว่าอาจก่อให้เกิดอันตราย
- ให้นักเรียนในชั้นช่วยกันตอบว่าบรรทัดฐาน/ความคาดหวังได้บังที่นักเรียนคิดว่าอาจนำไปสู่ความไม่เท่าเทียมกันและอาจจะเป็นอันตรายสำหรับผู้หญิงและสำหรับผู้ชาย
- บอกนักเรียนในชั้นให้หาคำตอบต่อไปนี้:
 - นักเรียนคิดว่าบรรทัดฐานเปลี่ยนแปลงไปบ้างหรือไม่นับตั้งแต่สมัยปัจจุบันเป็นต้นมา

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

ทุกวัฒนธรรมล้วนมี ‘กฎติกา’ กำกับสิ่งที่คาดหวังจากเพศชายและสิ่งที่คาดหวังจากเพศหญิง ความคาดหวังเหล่านี้อาจครอบคลุมรวมถึงสิ่งต่างๆ เช่น ทรงผมสือผ้าและอาชีพ รวมทั้งคาดหวังว่าผู้คนควรจะกระทำหรือประพฤติตัวอย่างไร

บางคนอาจรู้สึกว่าตนไม่เหมาะสมกับร่างกายที่ติดตัวมาโดย自然และปรารถนาจะเป็นเพศตรงข้ามหรือเชื่อว่าที่จริงแล้วตนเองเป็นสมาชิกคนหนึ่งของเพศตรงข้ามแต่เกิดมาในร่างกายที่ผิดกับตัวอย่างเช่น บางคนอาจเกิดมาในลักษณะทางชีวภาพเป็นผู้ชายแต่รู้สึกว่าตนเองควรเป็นผู้หญิง จึงไม่ยอมหรือแต่งตัวในลักษณะที่สอดคล้องกับบรรทัดฐานเพศหญิงแทนที่จะเป็นไปตามธรรมเนียมของเพศชาย คำศัพท์ที่ใช้เช่น ‘คนข้ามเพศ’ หรืออีกคำหนึ่งคือ ‘เพศที่สาม’ กลุ่มนี้คนข้ามเพศจึงไม่ระบุตัวตนว่าสอดคล้องกับบทบาททางเพศตามแบบแผนที่ถูกกำหนดให้โดยอาศัยเพศสรีระที่ติดตัวมาโดย自然

บางคนเกิดมาพร้อมกับลักษณะทางกายวิภาคอวัยวะเพศที่ไม่สอดคล้องกับคำนิยามโดยทั่วไปของชายหรือหญิง คำศัพท์ที่ใช้เรียกคนกลุ่มนี้คือ ‘คนเพศหลากหลาย’ ซึ่งเพศภายนี้ไม่ใช่ความเจ็บป่วยหรือเป็นอาการของโรคอะไร แต่เป็นความแตกต่างทางกายภาพ คนเพศหลากหลายมีสิทธิในการเติบโตขึ้นโดยได้รับการยอมรับในตัวตนที่เขาเป็นและสมควรได้รับอนุญาตให้แสดงออกตามความพึงใจทางเพศของตนเอง

ในบางชั้นเรียน อาจมีความหมายสมที่ครุยจะนำเสนอโน้ตศัพท์เรื่องคนข้ามเพศและคนเพศหลากหลายตั้งแต่กิจกรรมนี้แล้วในบางชั้นเรียนครุยอาจจะเลือกนำเสนอห้องสองเพศนี้ครั้งแรกด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่ออกแบบมาเพื่อสอนเรื่องนี้อย่างชัดเจนโดยตรง (โปรดดูกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6 หัวข้อที่ 2) และหลังจากนั้นจึงค่อยรวมทั้งสองเพศนี้เข้าไว้ในกิจกรรมในสถานการณ์สมมติ และในงานที่จะมอบหมายให้นักเรียนทำ

กิจกรรมที่ 3: บทบาทชายหญิงที่นำเสนอผ่านพื้นที่ในสื่อ

ขั้นตอนการสอน

1. 问问ความจำ�นักเรียนว่าในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านมา นักเรียนได้สำรวจว่าบรรทัดฐานทางเพศและความคาดหวังเมื่อทิพลดต่อโอกาสและพฤติกรรมของชายและหญิงอย่างไรบ้าง การเรียนรู้บรรทัดฐานนั้นมือญี่ปุ่นไทยวิธี ยกตัวอย่างเช่นเด็กๆ จะเรียนรู้ว่าตนเองถูกคาดหวังอะไรไว้บ้างจากพฤติกรรมของพ่อแม่และการสังเกตลักษณะที่ผู้ชายกับผู้หญิงถูกปฏิบัติต่างกัน อีก维ธีหนึ่งที่เด็กๆ เรียนรู้บรรทัดฐานก็คือ การซึมซับผ่านนิทานหรือภาพลักษณ์ชายหญิงที่เด็กได้เห็นได้ยินจากหนังสือนิตยสารโทรทัศน์ ภาพยนตร์และสื่ออื่นๆ
2. ให้นักเรียนจับคู่หรือรวมกลุ่มสามคนเพื่อทำกิจกรรมนี้ อธิบายว่า�ักเรียนจะต้องอภิปรายร่วมกับคู่หรือกลุ่ม แล้วออกมานำเสนอรายงานหน้าชั้น โดยเลือกแนวทางทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้:

แนวทางที่ 1:

ให้นักเรียนพูดคุยอภิปรายเกี่ยวกับหนังสือที่ได้อ่านล่าสุดหรือเมื่อไม่นานมานี้ แล้วตอบคำถามว่า ตัวละครชายและตัวละครหญิงแตกต่างกันอย่างไรบ้าง? ถูกปฏิบัติแตกต่างกันอย่างไรบ้าง? บุคลิกของตัวละครถูกนำเสนอให้เห็นแตกต่างกันอย่างไรบ้าง? มีตัวละครอื่นใดบ้างหรือไม่ที่ไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานทางเพศภาวะตามแบบแผนทั่วไป?

แนวทางที่ 2:

ให้นักเรียนพูดคุยอภิปรายโดยนึกถึงรายการหรือละครโทรทัศน์ที่ตัวเองชื่นชอบ แล้วตอบคำถามว่าผู้ร่วมรายการหรือตัวละครชายและหญิงแตกต่างกันอย่างไรบ้าง? ถูกปฏิบัติแตกต่างกันอย่างไรบ้าง? บุคลิกของแต่ละคนถูกนำเสนอให้เห็นแตกต่างกันอย่างไรบ้าง? มีผู้ร่วมรายการหรือตัวละครอื่นใดบ้างหรือไม่ที่ไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานทางเพศภาวะตามแบบแผนทั่วไป?

แนวทางที่ 3:

ให้นักเรียนพูดคุยอภิปรายโดยดูหนังสือพิมพ์เก่าและนิตยสารเก่า แล้วตอบคำถามว่า ตัวแสดงชายและตัวแสดงหญิงแตกต่างกันอย่างไรบ้าง? ตัวแสดงแต่ละตัวถูกนำเสนอให้เห็นอย่างไรบ้าง? มีตัวแสดงอื่นใดบ้างหรือไม่ที่ไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานทางเพศภาวะตามแบบแผนทั่วไป? (ยกตัวอย่างเช่นผู้ชายอาจจะมีแนวโน้มประภูมิในสื่อว่า เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมหรือธุรกิจ ส่วนผู้หญิงก็อาจจะมีแนวโน้มประภูมิในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความงามหรือความเป็นแม่ หรือผู้ชายอาจจะถูกนำเสนอออกมาในบทบาทที่กระฉับกระเฉดปราดเปรื่อยว่า.org ผู้หญิงหรือมีความเป็นผู้นำ ส่วนผู้หญิงก็อาจจะได้รับบทบาทที่มีบุคลิกของการเป็นผู้ให้ ดูแลห่วงใย หรือมีความเป็นแม่)

แนวทางที่ 4:

ให้นักเรียนพูดคุยอภิปรายโดยดูจากโฆษณา(ทางโทรทัศน์นิตยสารหรือหนังสือพิมพ์) แล้วตอบคำถามว่าผลิตภัณฑ์ประเภทใดที่เป้าหมายทางการตลาดมุ่งไปที่ผู้หญิง ประเภทใดมีเป้าหมายที่ผู้ชาย? โฆษณาเหล่านี้อาจมีอิทธิพลต่อบรรทัดฐานทางเพศภาวะได้อย่างไรบ้าง?

3. สำหรับการสรุปกิจกรรมการเรียนรู้นี้ ให้นักเรียนออกแบบรายงานหน้าชั้นเรียน โดยพูดคุยอภิปรายว่าสื่อประเภทต่างๆ สามารถเป็นส่วนเสริมแรงบรรทัดฐานทางเพศภาวะได้อย่างไร รวมทั้งศักยภาพของสื่อในฐานะที่เป็นพื้นที่ที่จะสามารถท้าทายภาพเหมาร่วมทางเพศภาวะตามแบบแผนได้

4. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- สื่อและวรรณกรรมเติมไปด้วยเรื่องราวที่แสดงให้เห็นบทบาททางเพศและบรรทัดฐานที่เป็นภาพเหมาร่วมต่างๆ ซึ่งแนวคิดการสร้างภาพแทนเหล่านี้อาจจะจำกัดทางเลือกของผู้คน
- เรื่องราวต่างๆ ในสื่อและวรรณกรรมจะมีอิทธิพลต่อวิธีคิดของเราเกี่ยวกับบทบาททางเพศและบรรทัดฐาน
- เราจำเป็นต้องคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณเกี่ยวกับวิธีที่คนถูกนำเสนอให้เห็นในสื่อเพื่อที่เราจะสามารถท้าทายภาพเหมาร่วมอันเข้มงวดและเป็นอันตราย

- พัฒนาศักยภาพและแผน
ทัดทานบรรทัดฐานทาง
เพศภาวะ

เพศภาวะ
บรรทัดฐานทางเพศภาวะ

กิจกรรมนี้
มีเอกสารเสริมเตรียมไว้
ให้ในส่วนท้ายหัวข้อ
ครูอาจแจกเอกสาร
ที่เตรียมไว้หรือให้
นักเรียนเขียนตาราง
ลงในสมุดจดของก็ได้

กิจกรรมที่ 4: ทัดทานบรรทัดฐานทางเพศเชิงลบ

ขั้นตอนการสอน

- ให้นักเรียนจดคำศัพท์และความหมายของคำว่าเพศสรีระและเพศภาวะลงในสมุด
- ในกิจกรรมนี้เราจะพิจารณาดูวิธีการที่เราสามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เราเห็นว่าใครบางคนที่ได้รับอิทธิพลทางลบจากบรรทัดฐานทางเพศภาวะ
- เมียนสถานการณ์ต่อไปนี้บนกระดาษ แล้วให้นักเรียนทำงานกลุ่มย่อย ช่วยกันคิด พิจารณาว่าตัวละครแต่ละตัวควรจะพูดว่าอย่างไรในการตอบโต้ถ้อยคำที่เป็นข้อความตอกย้ำบรรทัดฐานทางเพศภาวะเชิงลบ

ข้อความตอกย้ำ....	ตัวละครควรตอบโต้ว่าอย่างไร?
‘ผู้หญิงเล่นฟุตบอลไม่ได้หรอก ไปไกลๆ เลยไปมีแต่ผู้ชายนั่นแหละ เขาเนี่ยพากัน’	เด็กหญิง 5 ขวบ ที่อยากระเบอลควรจะพูดว่า...
‘เด็กผู้ชายเขาไม่ทำอาหารกันหรอก งานทำกับข้าวเป็นเรื่องของผู้หญิงนะ’	เด็กชาย 10 ขวบ ที่อยากรทำอาหารควรจะพูดว่า...
‘รู้หรอกว่าแก่แก่นของไปโรงเรียนแต่ตอนนี้แก่ 15 แล้วนะ หยุดสนใจเรื่องเรียนได้แล้ว ตั้งหน้าตั้งตาหาแฟนให้ดีซักทีเถอะ’	เด็กสาววัย 15 ปีที่อยากรึกษาสูงๆ ควรจะพูดว่า...
‘นายนี่ข้าดเกินไป ไม่กล้าทำหรือก’	เด็กหนุ่มวัย 15 ปีที่ไม่อยากร่วมกิจกรรมเสี่ยงควรจะพูดว่า...

4. ตัวอย่างคำตอบอาจจะเป็นดังนี้:

ข้อความตอกย้ำ....	ตัวละครควรตอบโต้ว่าอย่างไร?
‘ผู้หญิงเล่นฟุตบอลไม่ได้หรอก ไปไกลๆ เลยไปมีแต่ผู้ชายนั่นแหละ เขาเนี่ยพากัน’	เด็กหญิง 5 ขวบที่อยากระเบอลควรจะพูดว่า... “หนูตะเบอบเท่านานรึงๆ นะ หนูสีใจจังที่ไม่ให้เล่นด้วย ถ้าให้เข้าทีมหนูจะช่วยให้ชนยได้เลียละ ผู้หญิงก็ตะเบอบเก่งเหมือนกันนะ จะบอกให้!”

5. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- บรรทัดฐานทางเพศและความคาดหวังประภณอยู่ในครอบครัวเรา ในโรงเรียน ในชุมชน
- บรรทัดฐานทางเพศและความคาดหวังภายในครอบครัวโรงเรียนและชุมชนบางอย่างสามารถนำไปสู่อันตรายและความไม่สงบภาค
- เราสามารถระบุบรรทัดฐานทางเพศและความคาดหวังที่ไม่เป็นธรรมได้
- เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่เราจะต้องทัดทานบรรทัดฐานทางเพศภาวะและความคาดหวังที่ก่อให้เกิดอันตรายและไม่เป็นธรรมเพื่อการสร้างครอบครัวโรงเรียนและชุมชนที่มีความเป็นธรรมทางเพศภาวะ
- มีหลายสิ่งหลายอย่างที่คนเรารสามารถพูดตอบโต้ได้เพื่อทัดทานและหักล้างภาพเหมาร่วมและบรรทัดฐานทางเพศภาวะที่เป็นอันตรายและไม่เป็นธรรม

- ระบุเรื่องโกหกเกี่ยวกับบรรทัดฐานทางเพศ และความคาดหวัง
- ทัศนคติของกลุ่มคนที่มีความเชื่อในเรื่องโกหกที่มีผลต่อสังคม
- ความสามารถในการวิเคราะห์และตัดสินใจอย่างรอบคอบ

กิจกรรมที่ 5: หักล้างความเชื่อผิดๆ

ขั้นตอนการสอน

1. เยียนคำ ‘myth - เรื่องโกหก’ บนกระดาน แล้วถามว่า นักเรียนคิดว่าคำนี้หมายถึงอะไร แล้วจึงเขียนคำจำกัดความว่า เรื่องโกหก คือ ความคิดหรือความเชื่อที่ยอมรับตามกันโดยทั่วไปในวงกว้างแต่จริงๆ แล้วไม่ใช่ความจริง
2. อธิบายว่าบรรทัดฐานทางเพศที่มีอยู่ในสังคมอาจนำไปสู่เรื่องโกหกเกี่ยวกับความสามารถของผู้ชายและผู้หญิง ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องรับรู้และทัศนคติที่มีต่อความเชื่อผิดๆ เหล่านี้ เพราะบางครั้งอาจทำให้เจ็บปวดหรือเป็นอันตรายได้
3. ถามนักเรียนในชั้นว่า มีครรภ์หรือนมเรื่องโกหกเกี่ยวกับผู้ชายและผู้หญิงออกบ้างไหม?
4. อธิบายว่าในกิจกรรมนี้นักเรียนจะได้ทำงานร่วมกันเพื่อทัศนคติและหักล้างเรื่องโกหกที่พบบ่อยๆ ให้นักเรียนจับกลุ่ม แบ่งออกเป็นกลุ่มละสามหรือสี่คน และกระดาษที่เขียนเรื่องโกหกไว้ให้กลุ่มละหนึ่งแผ่น ควรรวมสิ่งที่นักเรียนได้ระบุไว้ก่อนหน้านี้ด้วย

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

ก่อนเริ่มทำการสอนนี้ ครูควรตัดกระดาษเป็นริ้วๆ เตรียมไว้ก่อนล่วงหน้า แต่ละแผ่นจะมีเรื่องโกหกที่เชื่อกันมาผิดๆ อยู่หนึ่งเรื่องตามที่เตรียมไว้ให้ดังรายการข้างล่างนี้ ครูจะต้องใช้หนึ่งเรื่องต่อหนึ่งกลุ่มที่มีสามหรือสี่คน และเตรียมกระดาษเปล่าไว้เพื่อให้นักเรียนได้เขียนเพิ่มเติม

เรื่องโกหก: (เขียนเรื่องโกหกแล้วตัดกระดาษเป็นริ้วๆ หนึ่งเรื่องต่อหนึ่งชิ้น)

เด็กผู้ชายร้องให้เป็นคนอ่อนแอ
เด็กผู้หญิงเล่นกีฬามิ่งเก่ง
เด็กผู้ชายใส่สีชมพูไม่ได้
ในแต่ละครอบครัว ผู้ชายควรเป็นคนตัดสินใจเรื่องสำคัญทุกเรื่อง
ผู้หญิงควรทำงานบ้านทุกอย่าง
เด็กผู้ชายฉลาดกว่าเด็กผู้หญิง

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มพูดคุยกับประยุกต์เพื่อตอบคำถามดังต่อไปนี้:
 - เรื่องโกหกเรื่องนี้เป็นสิ่งที่เชื่อตามกันโดยทั่วไปในชุมชนของเราหรือไม่?
 - อะไรคือสิ่งที่พิสูจน์ให้เห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องโกหก (เชื่อตามกันมาผิดๆ)?
 - สิ่งที่เชื่อตามกันในเรื่องโกหกนี้นำไปสู่อะไร?
 - เราจะพบเห็นด้วยว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องโกหกไม่ใช่ความเป็นจริงได้ที่ไหน?
 - เราจะทัดทานหักล้างเรื่องโกหกที่เชื่อตามกันมาผิดๆ เรื่องนี้ได้อย่างไร?
6. ให้นักเรียนบางกลุ่มอ่านออกเสียงเรื่องโกหกของกลุ่มให้เพื่อนในห้องฟัง และนำเสนอแนวคิดของกลุ่มในการทัดทานหักล้างเรื่องโกหกด้วยการข้อเท็จจริง

7. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- บรรทัดฐานทางเพศนำไปสู่เรื่องโกหกว่าอะไรเป็นไปได้และอะไรเป็นไปไม่ได้สำหรับเรา
- เรื่องโกหกที่เชื่อตามกันมาผิดๆ เหล่านี้บางครั้งก็อาจเป็นอันตราย
- ความสามารถทำงานร่วมกันเพื่อทัดทานหักล้างเรื่องโกหกที่เชื่อตามกันมาผิดๆ เหล่านี้ได้

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

โปรดเตรียมคำตอบเพื่ออธิบายเพิ่มเติม หากมีนักเรียนบางคนยังน้ำเสียงเรื่องโกหกเป็นข้อเท็จจริง จะเป็นการดีอย่างยิ่งถ้าครูสามารถยกตัวอย่างบุคคลที่มีเชื่อเสียงระดับชาติให้เด็กได้เห็น ที่เป็นผู้หญิงเก่งด้านกีฬาและวิทยาศาสตร์และผู้ชายเก่งด้านศิลปะ โดยเชื่อให้นักเรียนได้เห็นว่าความแตกต่างระหว่างคนเพศเดียวกันอาจจะโดดเด่นชัดเจนยิ่งกว่าความแตกต่างระหว่างคนต่างเพศกันเสียอีก

เกมสำรอง: ปรบมือส่งต่อ

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

ใช้เกมที่เตรียมไว้ให้ในที่นี่เป็นการเปิดประเด็นที่เกี่ยวข้องเพื่อนำเข้าสู่การอภิปราย เพราะการเล่นเกมนั้นสนุกสนาน ช่วยให้นักเรียนเข้าร่วมกลุ่มกันเพื่อนได้อย่างกลมกลืน และยังช่วยสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรอีกด้วย นอกจากนี้ การเล่นเกมยังแฟรงสาระสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการเรียนรู้เอาไว้ด้วย ดังนั้น ครูจึงควรจบเกมด้วยการสรุปสาระสำคัญ โดยถามนักเรียนว่าได้ข้อคิดอะไรบ้างจากการเล่นเกม

1. ชี้ให้นักเรียนเห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรนี้เกี่ยวข้องกับการสร้างสมัพนภาพ ที่เคารพเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน ทั้งภายในและนอกห้องเรียน ดังนั้น เพื่อส่งเสริมให้ทุกคนอยู่ร่วมกันฉันมิตรที่เคารพซึ่งกันและกันที่โรงเรียนเราทุกคนจึงต้องทำงานร่วมกัน เช่นเดียวกับในเกมที่เรากำลังจะเล่นต่อไปนี้
2. ให้นักเรียนทุกคนยืนล้อมวงเป็นวงกลมขนาดใหญ่ (แต่ถ้ามีพื้นที่จำกัดให้นักเรียนยืนล้อมรอบโดยเป็นวงขนาดย่อมหลายๆ วงก็ได้) หัวหน้ากลุ่มเริ่มปรบมือเพื่อส่งให้เพื่อนที่อยู่ข้างไดก่อนกีตี้ จากนั้นคนที่รับไว้ก็จะส่งต่อไปยังเพื่อนคนที่ยืนข้างๆ โดยการปรบมือส่งให้กัน ต่อจากนั้นคนต่อๆ ไปก็รับไว้และปรบมือส่งต่อกันไปเป็นทอดๆ เหมือนลูกโซ่ (ครูสามารถเล่นให้เด็กดูก่อนหนึ่งรอบ)
3. ในรอบที่สองแสดงให้นักเรียนเห็นว่าการปรบมือส่งให้เพื่อนสามารถเปลี่ยนทิศทางได้โดยการปรบมือส่งย้อนกลับคืนไปยังทิศทางเดิมทันที่ส่งมา
4. จากนั้นรีเมต้นเกมปรบมือส่งต่ออีกรั้ง รอบนี้ให้เพิ่มการล่าวคำว่า ‘เคารพ’ หรือ ‘ສิ่ง’ พร้อมกับปรบมือส่งให้เพื่อน
5. จากนั้นจึงเริ่มรอบใหมโดยกล่าวคำว่า ‘เพื่อนกัน’ หรือ ‘ฉันมิตร’ พร้อมปรบมือส่งต่อ
6. อภิปราย:
จากเกมนี้ เราได้รับสาระสำคัญอะไรบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่นสารสาระสำหรับคนที่ทำงานเพื่อให้สร้างโรงเรียนที่ปลอดภัยเป็นมิตรและเคารพเอาใจใส่ทุกคน? ในเกมนี้ เราได้ส่งต่อเสียงปรบมือหรือถ้อยคำให้กัน แต่ในชีวิตจริงนั้นความคิดเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนและวิธีการปฏิบัติต่อผู้อื่นถูกส่งต่อไปยังผู้คนได้อย่างไร?

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

ครูควรร่วมเล่นเกมกับนักเรียนด้วย เพราะจะช่วยเสริมสร้างสมัพนภาพอันเข้มแข็ง ระหว่างครูกับลูกศิษย์

งานเพิ่มเติม: เปลี่ยนบรรทัดฐานทางเพศ

เปลี่ยนความคาดหวังทางเพศภาวะด้วยนิทานเด็ก:

ให้นักเรียนในชั้นนี้ก็สนใจนิทานเด็กหรือนิทานพื้นบ้านที่เป็นที่รู้จักันดีว่ามีเนื้อร่องที่เสริมแรงบรรทัดฐานทางเพศภาวะที่เป็นภาพเหมารวม ให้นักเรียนดัดแปลงเรื่องราวเพื่อให้ตัวละครหลักไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานที่คาดหวังตามแบบแผน อธิบายให้นักเรียนฟังว่าการดัดแปลงและเล่าเรื่องใหม่แบบนี้ จะเป็นการสอนเด็กเล็กว่าคนเรามีสมควรต้องถูกกักขัง จงจำอยู่ภายในการอบรมบรรทัดฐานทางเพศอันคับแคบแต่เราควรได้รับการเคารพและเป็นคนดีด้ ถึงแม้ว่าเราจะแตกต่างจากบรรทัดฐานแบบแผนดังเดิมจัดให้นักเรียนได้นำเสนอ เพื่อแบ่งปันความคิดเมื่อนักเรียนได้ปรับแต่งเรื่องราวและแทรกภาพประกอบที่เหมาะสม แล้ว ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสไปอ่านให้เด็กเล็กฟัง แล้วกลับมานำเสนอรายงานถ่ายทอดประสบการณ์เกี่ยวกับปฏิกริยาตอบสนองจากเด็กๆ

ปฏิบัติการโรงเรียนทั้งระบบ:

โครงการรณรงค์ ‘พลังวัยใส่ทำอะไรก็สำเร็จ!’

ให้นักเรียนออกแบบโปสเตอร์แสดงข้อความเชิงบวกเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนได้เห็นว่า ครรา กีสามารถมุ่งมั่นบรรลุตามความปรารถนาได้ ไม่ว่าคุณจะเป็นเพศภาวะใด

เอกสารเสริม

กิจกรรมที่ 2: ตีแผ่บรรทัดฐานทางเพศ

	ความคาดหวังทางสังคม ที่มีต่อผู้ชาย 	ความคาดหวังทางสังคม ที่มีต่อผู้หญิง 	ความคาดหวังทางสังคม ที่มีต่อทั้งสองเพศ
5 ปี			
10 ปี			
15 ปี			
วัยผู้ใหญ่			
วัย ปู ย่า ตา ยาย			

หน่วยที่ 2

หัวข้อที่ 1

เอกสารเสริม

กิจกรรมที่ 2: ตีแผ่ปรับหัดฐานทางเพศ

การหัดทานบรรทัดฐานทางเพศเชิงลบ	
ข้อความตอกย้ำ....	ตัวละครควรตอบโต้ว่าอย่างไร?
	เด็กหญิง 5 ขวบ ที่อยากรีบบอลง่ายๆว่า...
	เด็กชาย 10 ขวบ ที่อยากทำอาหาร ควรจะพูดว่า...
	เด็กสาววัย 15 ปีที่อยากรีบศึกษาสูงๆ ควรจะพูดว่า...
	เด็กหนุ่มวัย 15 ปีที่ไม่อยากร่วมกิจกรรมเสียง ควรจะพูดว่า...

- อธิบายคุณลักษณะและอุปนิสัยที่เป็นจุดแข็งที่นักเรียนให้คุณค่าในตัวผู้อื่น
- พิจารณาธรรมชาติของคุณลักษณะส่วนบุคคลและอุปนิสัยที่เป็นจุดแข็งที่ได้รับการให้คุณค่าซึ่งไม่ใช่ลักษณะทางเพศ

หัวข้อที่ 2: ความเสมอภาคทางเพศภาวะและแบบอย่างเชิงบวก

ทำความเข้าใจกลวิธีการจัดการเรียนการสอน

การใช้กลวิธีพัฒนาโดยเน้นจุดแข็งและวิธีการที่คนได้รับแรงบันดาลใจจากแบบอย่างที่ดี ถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการจัดทำกลยุทธ์เพื่อลดความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ

กิจกรรมที่ 1: แบบอย่างที่ดี

ขั้นตอนการสอน

1. อธิบายให้นักเรียนฟังว่ากิจกรรมนี้จะให้ความสำคัญกับคุณลักษณะในเชิงบวกที่เราชื่นชมในตัวผู้อื่นและให้คุณค่ากับตัวเราเอง ในตอนแรกจะเริ่มต้นด้วยการมุ่งความสนใจไปที่คุณลักษณะของคนที่เรารู้จักและชื่นชม

2. ทำเป็นตัวอย่างโดยการบรรยายคุณลักษณะของบุคคลที่ครูชื่นชมยกตัวอย่างด้วยการบอกว่าคุณลักษณะส่วนบุคคลเหล่านี้สามารถมองเห็นได้จากพฤติกรรมของบุคคลได้อย่างไร เช่นคุณลักษณะส่วนบุคคลหรือลักษณะนิสัยที่เป็นจุดแข็งเหล่านี้บางส่วนบนกระดาษตัวอย่างเช่น:

กล้าหาญ	ชื่อสัตย์	เมตตา
เป็นธรรม	สร้างสรรค์	ฉลาด
เป็นผู้นำ	มั่นใจ	รักใคร

3. ให้เวลา_nักเรียนได้คิดไคร่คرعاญถึงคนที่ชื่นชมหรือนับถือในทางใดทางหนึ่ง ซึ่งต้องเป็นคนที่นักเรียนเคยพบด้วยตนเอง อาจจะเป็นคนใกล้ตัว เช่น ญาติฯ หรือคนสนิทของครอบครัว โดยจะต้องปกปิดชื่อบุคคลนั้นเก็บเป็นความลับ ให้นักเรียนเขียนคำบรรยายลงสมุดอย่างน้อยสามคำ เพื่อบรรยายคุณลักษณะที่นักเรียนชื่นชมในตัวบุคคลผู้นั้น

4. จัดให้นักเรียนได้ทำงานเป็นคู่หรือเป็นกลุ่มสามคน เพื่อแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบุคคลที่ตนเองชื่นชม โดยนำเสนอคำที่ตนเลือกมาบรรยายคุณลักษณะพิเศษของบุคคลผู้นั้น

5. ขออาสาสมัครจากแต่ละกลุ่มเพื่อนำเสนอรายงานคำที่ใช้บรรยายคุณลักษณะที่รวมรวมได้ในกลุ่มของตน ครูเขียนรายการคำบรรยายบนกระดาษ อาจเพิ่มเติมคำอื่นๆ ตามสมควร (เช่น คำที่เตรียมไว้ให้ในรายการลักษณะนิสัยที่เป็นจุดแข็งในตอนท้ายกิจกรรมนี้)

6. ชี้ให้นักเรียนเห็นว่า คุณลักษณะที่เราชื่นชมหลายคุณลักษณะโดยธรรมชาติแล้วไม่เกี่ยวกับเรื่องเพศ กล่าวคือ เราอาจชื่นชมจุดแข็งต่างๆ เช่น ความกล้าหาญความภักดี ภูมิปัญญาความสร้างสรรค์ อารมณ์ขันหรือความอดทน ขอให้รู้ว่าได้โดยไม่เกี่ยวกับเพศภาวะของคนนั้น

7. เมื่อทำกิจกรรมระดมความคิดกลุ่มเสร็จแล้วให้นักเรียนแต่ละคนวาดรูปก้างปลาบุคคลตัวแบบของตัวเองลงในสมุด เว้นพื้นที่รอบๆ รูปคนก้างปลาบุคคลไว้เพื่อเขียนคุณลักษณะเชิงบวกทุกประการที่นักเรียนเห็นในตัวบุคคลผู้นั้น โดยเลือกจากรายการคำบรรยายที่เห็นบนกระดาษ อีกวิธีหนึ่งก็คือให้นักเรียนออกแบบเป็นสตอร์เพื่อจัดแสดงและแบ่งปันให้คนอื่นได้เห็นว่าสิ่งที่เราชื่นชมในตัวผู้อื่นเป็นอย่างไร

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

ทุกคนมีลักษณะนิสัยที่เป็นจุดแข็งส่วนบุคคลหลายข้อ จุดแข็งเหล่านี้จะช่วยให้เราเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ มีความเป็นธรรมและเข้ากับผู้อื่นได้ดี ช่วยให้เราควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเอง ตลอดจนสามารถรับมือกับความท้าทายต่างๆ ได้อย่างดี ตัวอย่างของจุดแข็งประเภทนี้ ได้แก่ เมตตา เที่ยงธรรม หลักกล้าหาญ ให้ภัย ไฟเรียนรู้ ชื่อสัตย์ ขยันหมั่นเพียร และเอื้อเพื่อเพื่อแผ่

8. ให้นักเรียนย้อนไปดูคุณลักษณะที่ตนมองระบุไว้ และวงกลมล้อมรอบคุณลักษณะที่ชอบเป็นพิเศษ และให้นักเรียนแต่ละคนบอกสิ่งที่ตนมองเลือกให้เพื่อนๆ ในชั้นฟัง

หน่วยที่ 2

หัวข้อที่ 2

กิจกรรมที่ 1 : แบบอย่างที่ดี

9. เมื่อตอบครบทุกคนแล้ว อธิบายให้นักเรียนฟังว่า โดยปกติคนมักจะเลือกคุณลักษณะที่ตรงสิ่งที่ตัวเองก็มีอยู่แล้วซึ่งหมายความว่าสิ่งที่นักเรียนวงกลมล้อมรอบไว้นั้นอาจจะเป็นจุดแข็งที่ตัวเองก็มีอยู่แล้วก็ได้ ให้นักเรียนลองคิดว่าถ้าตัวเองมีคุณลักษณะ เช่นนั้นจริง นักเรียนจำได้หรือไม่ว่ามีสถานการณ์ใดบ้างที่เคยใช้จุดแข็งนั้น

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

นักจิตวิทยาได้แสวงให้เห็นแล้วว่า หากเราช่วยนักเรียนในการระบุและใช้จุดแข็งของตัวเองและผู้อื่นได้แล้ว นักเรียนจะมีแนวโน้มอยู่ดีมีสุขและประสบความสำเร็จที่โรงเรียน [82, 83]

10. ถามนักเรียนว่า คุณลักษณะใดบ้างที่เราทุกคนควรประพฤติปฏิบัติเพื่อทำให้โรงเรียนของเราระเป็นสถานที่ที่ทุกคนจะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมและด้วยความเคารพไม่ว่าเราจะมีเพศภาวะใด หรือไม่ว่าเราจะมีความแตกต่างใดๆ? คำตอบที่ได้รับอาจจะมีคุณลักษณะเช่น ความเที่ยงธรรม ความใจกว้าง และความอดทนอดกลั้น เป็นต้น

11. ส่งเสริมให้นักเรียนใช้ภาษาดันนี้เป็นเครื่องคีย์เตือนลักษณะนิสัยที่เป็นจุดแข็งที่ตนเองชื่นชม และพยายามเตือนตัวเองไว้เสมอว่าให้ใช้จุดแข็งดังกล่าวที่ตัวเองมีอยู่แล้วนั้นอย่างสม่ำเสมอในชีวิตประจำวัน

12. กิจกรรมเสริมสำหรับการพัฒนาทักษะทางภาษา:

ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลที่ตนเองชื่นชม โดยเขียนบุคคลผู้นั้นโดยไม่ต้องระบุชื่อก็ได้เนื้อหาควรจะกล่าวถึงคุณลักษณะอย่างน้อยสามประการที่นักเรียนคิดว่าเป็นจุดแข็งที่พับในตัวบุคคลผู้นั้น พร้อมทั้งบรรยายการกระทำที่แสดงคุณลักษณะเหล่านั้นอย่างชัดเจน

13. กิจกรรมขยายผลเพิ่มเติมสำหรับการมีส่วนร่วมของนักเรียนกับชุมชนโรงเรียนในระดับกว้าง:

จัดโครงการพื้นบดดีหรือเพื่อนคู่หู โดยให้นักเรียนรุ่นพี่ทำหน้าที่เป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นพี่เลี้ยงให้รุ่นน้อง นักเรียนรุ่นพี่ที่เป็นอาสาสมัครต้นแบบอาจช่วยสอนการบ้านให้รุ่นน้อง เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะทางสังคม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และช่วยเหลือรุ่นน้องหากน้องต้องการ พี่อาสาสมัครกลุ่มนี้อาจจะเข้าร่วมการอบรมที่เกี่ยวกับความรุ่นแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษาลักษณะคล้ายกันนี้ เพื่อจะได้เตรียมตัวสำหรับการรับบทบาทเป็นเพื่อนดันแบบที่ดีอีกด้วย

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

ครูควรใช้เวลาในการสะท้อนคิดคุณลักษณะส่วนบุคคลของตัวเองด้วย คุณลักษณะของตัวเองที่ทำให้เป็นครูที่ดีได้แก่อะไรบ้าง? คุณลักษณะใดบ้างที่ครูจำเป็นจะต้องมีเพื่อให้สามารถปฏิบัติกับทุกคนได้อย่างเท่าเทียมกัน?

ครูสามารถเป็นแบบอย่างทางเพศภาวะในเชิงบวกที่มีประสิทธิภาพแก่ลูกศิษย์ได้อย่างดียิ่ง เพราะนักเรียนมักจะเรียนรู้จากการสังเกตหัศคนพัฒนารูปแบบและกิริยาท่าทางตลอดจนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครูนั้นเอง

14. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- เราทุกคนล้วนมีลักษณะนิสัยที่เป็นจุดแข็งส่วนบุคคลที่หลากหลายด้วยกันทั้งสิ้น
- จุดแข็งเหล่านี้สามารถพัฒนาได้ทั้งในเพศชายและเพศหญิง
- เราสามารถเลือกบุคคลที่เราอยากเอาเป็นเยี่ยงอย่างในการประพฤติปฏิบัติตามได้ในชีวิต
- ลักษณะนิสัยที่เป็นจุดแข็งและคุณค่าสามารถนำมาใช้เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เคารพเอาใจใส่ทุกคนโดยไม่ทอดทิ้งผู้ใด

ลักษณะนิสัยที่เป็นจุดแข็ง *

ห่วงใย ทำเพื่อคนอื่น โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	กล้าหาญ ทำสิ่งที่ถูกต้องแม้จะกลัว หรือติดกังวล	ให้อภัย ปล่อยวางความโกรธและ ความเจ็บปวด下来มีใครทำให้ อารมณ์ไม่ดี
ภาวะผู้นำ คิดทางานทางและ ให้คำแนะนำเพื่อช่วยเหลือกลุ่ม	อ่อนน้อมข้น หัวเราะง่ายและชอบทำให้คนอื่นหัวเราะไปด้วย	เที่ยงธรรม ทำให้ทุกคนมีโอกาสเท่ากัน และทำให้รวมกัน
ห่วงใย ทำเพื่อคนอื่น โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	เอื้อเฟื้อ แบ่งปันข้าของกับผู้อื่น และให้คนอื่นเล่นด้วย	พากเพียร ตั้งใจทำงานให้สำเร็จ แม้จะไม่ใช่สิ่งที่ทำได้ยาก
ห่วงใย ทำเพื่อคนอื่น โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	ข่มใจตนเอง ควบคุมอารมณ์รุนแรงต่างๆ ได้ดี แม้จะอยากกระดือด โอดครรภ์ หงุดหงิด อารมณ์เสียได้คนอื่น	ความใฝร ชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ

* ดัดแปลงและแก้ไขจาก
ลักษณะนิสัยที่เป็น
จุดแข็ง 24 ประการ
ของนักจิตวิทยา
คริส ปีเตอร์สัน และ
มาร์ติน เชลิกแมน
(2004) จากหนังสือ
Character strengths
and virtues: A
handbook and
classification
สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัย
อ็อกซฟอร์ด

- อธิบายลักษณะของการปฏิบัติที่เป็นธรรม
เสมอภาค และเคารพ
เอื้อให้ได้ทั้งนักเรียน
เชื่อว่าควรจะมีใน
ครอบครัว โรงเรียน
ชุมชน และที่ทำงาน
• ชั้น雷沙ราณะให้เห็น
คุณลักษณะส่วนบุคคล
ที่จำเป็นในการสร้างโลก
ที่คนได้รับการปฏิบัติ
อย่างมีคุณค่าความเป็น
มนุษย์เท่ากัน
โดยถ้วนหน้า

- ความเสมอภาค
ศักดิ์ศรี
ความเคารพ
สิทธิมนุษยชน

กิจกรรมที่ 2: เที่ยงธรรม เท่าเทียม และสิทธิมนุษยชน

ขั้นตอนการสอน

- ให้นักเรียนหลับตาลงแล้วจินตนาการถึงโลกใบใหม่แต่ความเที่ยงธรรม สถานที่ที่คนได้รับ การปฏิบัติอย่างดีและเท่าเทียมกันโดยถ้วนหน้า ไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิง ไม่ว่าจะมี เชื้อชาติ ศาสนา หรือภาวะทุพพลภาพใดๆ ลองคิดดูว่าโลกใบนี้จะเป็นอย่างไรสำหรับผู้คน
 - ให้เวลา_nักเรียนได้แลกเปลี่ยนโลกทัศน์ของตัวเองกับคู่ห้องกลุ่มย่อยกลุ่มละ 3-4 คน ให้นักเรียนบางคนหรือบางกลุ่มเล่าให้เพื่อนในชั้นฟัง
 - ถามนักเรียนว่า จำเป็นต้องมีกติกาหรือความคาดหวังอะไรบ้างเพื่อรักษาความเที่ยงธรรม ให้คงอยู่ในโลกใบนั้น กระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงความเห็นเพื่อเป็นความคิดร่วมกัน ของห้อง
 - ให้นักเรียนทำงานเป็นคู่หรือรวมกันเป็นกลุ่มย่อยเพื่อกำหนดความคาดหวังหรือกฎ กติกาของตนเอง จากนั้นครุพิม์ความท้าทายเข้าไปด้วยการตั้งเงื่อนไขว่า ถ้า_nักเรียน สามารถตั้งกติกาที่จะทำให้โลกเป็นสถานที่มีความเที่ยงธรรมได้เที่ยงห้าข้อ นักเรียน จะกำหนดกฎกติกาอะไรบ้าง?
 - ให้นักเรียนรายงานให้เพื่อนในชั้นฟัง ครุยวารุณความคิดของนักเรียนโดยเย็บเข็มขัด เทิ่นทั้งหมดบนกระดาษ
 - อธิบายให้นักเรียนฟังว่า ตั้งแต่สมัยโบราณมาแล้ว บรรพบุรุษของเราร่างจากบุคคลอย่างหนัก เกี่ยวกับการสร้างโลกที่มีความเที่ยงธรรมที่ทุกคนได้รับการปฏิบัติด้วยความเคารพใน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ คิดหาวิธีปกป้องผู้คน รวมทั้ง ‘กฎกติกา’ ที่จำเป็นต้องมีไว้ เครื่องมืออย่างหนึ่งที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อช่วยให้เราสร้างโลกที่ทุกคนได้รับการปฏิบัติอย่าง เท่าเทียมกันด้วยความเคารพที่คือ ปฏิญญาสาขาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือภาษาอังกฤษเรียกว่า The United Nations Universal Declaration of Human Rights (UNDHR) อีกเครื่องมือหนึ่ง ได้แก่ อนุสัญญาฯด้วยสิทธิเด็ก หรือ ภาษาอังกฤษเรียกว่า The Convention of the Rights of the Child (CRC) ซึ่งมี จุดเน้นสำคัญเฉพาะทางเกี่ยวกับวิธีการที่เด็กได้รับการปฏิบัติ และอีกเครื่องมือหนึ่ง ได้แก่ อนุสัญญาฯด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ หรือภาษาอังกฤษ เรียกว่า The Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women (CEDAW) ซึ่งมีจุดเน้นสำคัญเป็นพิเศษเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้หญิงได้ รับการปฏิบัติ
 - ถามนักเรียนในชั้นว่า นักเรียนรู้จักสิทธิมนุษยชนหรือไม่ ถ้ารู้จัก ให้บอกว่าสิทธิมนุษยชนของตัวนักเรียนเองนั้นมีอะไรบ้าง
 - เขียนคำจำกัดความบนกระดาษ ให้นักเรียนจดลงในสมุด
- สิทธิมนุษยชน หมายถึง สิทธิที่เป็นของมนุษย์ทุกคน เราทุกคนล้วนมีสิทธิมนุษยชน เนื่องจากความเชื่อที่ว่า มนุษย์เราเกิดมาพร้อมกับความเท่าเทียมกันทั้งศักดิ์ศรีและ สิทธิ นั้นย่อมหมายความว่า เราทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติด้วยความเคารพและ ความเป็นธรรม [18]
- ตลอดระยะเวลาปีที่ผ่านมา อนุสัญญาฯด้วยสิทธิมนุษยชนหลายฉบับได้รับการ พิจารณาอนุมัติในระดับสากลรัฐบาลของประเทศต่างๆ ทั่วโลก จนลงนามเข้าร่วมใน อนุสัญญาระหว่างประเทศ เพื่อประกาศว่าจะปกป้องสิทธิของประชาชนที่อาชัยอยู่ ในประเทศของตน อนุสัญญาฯคือบัญชีรายริการความคาดหวังที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อปกป้องศักดิ์ศรีของมนุษย์ และทำให้คนอยู่ดีมีสุขและปลอดภัยจากอันตราย ยกตัวอย่างเช่นรัฐบาลของทุกประเทศยกเว้นสาธารณรัฐโมริเกิดได้ลงนามในอนุสัญญาฯ ว่าด้วยสิทธิเด็กเมื่อประเทศไดลงนามในอนุสัญญาแล้ว ย่อมมีภาระผูกพันในการ ดำเนินการทุกภารกิจทางตามขอบเขตอำนาจของตนเพื่อปกป้องสิทธิของพลเมืองทุกคน
 - อธิบายให้นักเรียนฟังว่ามีสิทธิมนุษยชนด้านต่างๆ จำนวนมากระบุไว้ในอนุสัญญาฯ ว่าด้วยสิทธิซึ่งทุกข้อล้วนแต่มีความสำคัญแต่มืออยู่สองข้อที่คนรู้จักมากเป็นพิเศษ คือเรียนสิทธิทั้งสองข้อต่อไปบนกระดาษ:
 - เด็กทุกคนเมื่อเกิดมา ย่อมมีสิริและควรได้รับการปฏิบัติในลักษณะเดียวกัน
 - เด็กทุกคนย่อมสามารถเรียนรู้ด้วยสิทธิของตน โดยไม่คำนึงถึงเพศสีผิวภาษาความ คิดและความเชื่อศาสนาด้วยความมั่งคั่งประเทศที่เกิด [18] - ให้นักเรียนจดสิทธิทั้งสองข้อลงในสมุด
 - ให้นักเรียนเบรี่ยบเทียบสิทธินี้กับกฎกติกาที่คิดขึ้นมาสำหรับ‘โลกใบใหม่แต่ความเที่ยงธรรม’ ของแต่ละคู่ห้องกลุ่ม มีข้อเหมือนและข้อต่างอย่างไรบ้าง?

หน่วยที่ 2

หัวข้อที่ 2

13. ให้นักเรียนทำงานในกลุ่มย่อยเพื่อพูดคุยเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องเปลี่ยนเพื่อทำให้ทุกคนได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน ในเวลา 10 นาที และให้แต่ละกลุ่มอ�述นารายงานหน้าชั้นและเขียนบนกระดานว่าต้องการเปลี่ยนอะไรบ้าง เพื่อทำให้ประเทศของเราเป็นชาติที่มีความเที่ยงธรรมและเท่าเทียมกัน

จุดเน้นสำหรับครุพัสดุ:

สิทธิบางข้อที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญาฯ ด้วยสิทธิเด็กทุกคนมีสิทธิในสุขภาพ โภชนาการการศึกษาการเล่น และการบ่งชี้อัตลักษณ์บุคคล สิทธิในการเรียนรู้และใช้ภาษา และวัฒนธรรมของครอบครัว และอื่นๆ นอกเหนือนี้ ได้แก่ ควรจะดูกาญจน์สิ่งต่างๆ ต่อไปนี้ ได้แก่ การเข้าร่วมสังคมการค้ามนุษย์งานที่เป็นอันตรายหรือให้โทษต่อสุขภาพ ตลอดจนสิ่งอื่นในลักษณะนี้

14. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- หากทำงานร่วมกันแล้ว เราจะสามารถสร้างโลกที่มีความเที่ยงธรรมได้ โลกที่คนปฏิบัติต่อกันด้วยความเคารพ
- เราสามารถกำหนดความคาดหวังและกฎติกาเพื่อช่วยปกป้องสิทธิของประชาชน
- อนุสัญญาฯ ด้วยสิทธิมนุษยชนเป็นเครื่องมือที่คุณผู้คนให้ปฏิบัติต่อกันด้วยความเคารพและเท่าเทียมกัน

จุดเน้นสำหรับครุพัสดุ:

สิทธิมนุษยชนอาจเป็นแนวคิดที่ยากจะเข้าใจและต่างคนก็อาจมีมุมมองที่ต่างกันว่าควรจะรวมสิ่งใดไว้บ้างในสิทธิมนุษยชนของเรา หลักสูตรนี้จะดึงความสนใจไปยังความเชื่อที่ว่ามนุษย์ทุกคนควรได้รับการปฏิบัติอย่างมีศักดิ์ศรีและเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะมีความแตกต่างทางเพศภายนอกอย่างใดก็ตาม

กิจกรรมที่ 3: สิทธิมนุษยชนและความเสมอภาคทางเพศในชีวิตประจำวัน

ขั้นตอนการสอน

- ทบทวนความหมายของคำศัพท์ เพศภาวะ และสิทธิมนุษยชน ที่เรียนจากกิจกรรมก่อนๆ
- ชี้แจงว่า นักเรียนจะได้ทำงานร่วมกันเพื่อช่วยกันขับคิดว่า การที่คุณในครอบครัว ในโรงเรียนและที่ทำงาน ปฏิบัติต่อคุณอย่างเท่าเทียมด้วยความเคารพใส่ใจในสิทธิของคุณ และคุณโดยไม่มีการแบ่งเพศนั้น จะมีลักษณะอย่างไร
- อันดับแรก ให้นักเรียนเล่นเกมที่ออกแบบมาเพื่อเปิดโอกาสให้เด็กๆ ได้ขับคิดเกี่ยวกับ สิ่งที่เราจำเป็นต้องทำให้ได้ เพื่อการปฏิบัติต่อคุณอื่นด้วยความเคารพเอาใจใส่ ครูอธิบาย วิธีการและขั้นตอนการเล่นเกมจะจากเจ้า และให้เวลาเล่นเกมสักครู่หนึ่ง

⌚ วิธีเล่นเกมกระจายเงา:

- ยืนหันหน้าเข้าหากันกับคู่ คนที่หนึ่งจะเริ่มเป็นผู้นำก่อน โดยการทำท่าทางต่างๆ ด้วย การเคลื่อนไหวร่างกายขาๆ คนที่สองพยายามทำตามให้เหมือนที่สุด เมื่อนักเรียนเป็น เจ้าของในกระจาย หลังจากนั้นจึงให้ลับกันเป็นผู้นำ ให้คนที่สองเป็นคนเริ่มออกทำ ทางก่อน แล้วให้คนที่หนึ่งเลียนแบบ ทำตามให้เหมือนว่าเป็นกระจายเจ้าของท้าทونภาพ ของกันและกัน
- หลังจากเล่นเกมเสร็จแล้วเลือกคู่หรือสองคู่ที่ประสบงานกันได้ดีให้ออกมาแสดง ท่าทางกระจายให้เพื่อนในชั้นคู ครูสามารถเพื่อนในชั้นที่เหลือ ซึ่งทำหน้าที่เป็น ผู้สังเกตการณ์ว่า นักเรียนเห็นอะไรจากการเล่นเกมนี้ ที่ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับ สัมพันธภาพที่เคารพเอาใจใส่กันและกัน

5. ให้นักเรียนทำงานกับเพื่อนคนเดิม (หรือไปรวมกับคู่อื่นเป็นกลุ่มน้ำสีคน) งานที่ต้องทำก็ คือ อธิบายว่าจะเกิดอะไรขึ้นในแต่ละสถานการณ์ ถ้าผู้ชายและผู้หญิงได้รับโอกาสที่ เท่าเทียมกัน

- ที่บ้าน - ถ้ามีความเสมอภาคทางเพศในครอบครัวแล้วล่ะก็:
 - พ่อแม่คงจะให้ลูกสาวได้...
 - พ่อแม่คงจะให้ลูกชายได้...
- ที่โรงเรียน - ถ้ามีความเสมอภาคทางเพศในโรงเรียนแล้วล่ะก็:
 - ครูคงจะให้นักเรียนหญิงได้...
 - ครูคงจะให้นักเรียนชายได้...
 - เพื่อนนักเรียนคงจะให้นักเรียนหญิงได้....
 - เพื่อนนักเรียนคงจะให้นักเรียนชายได้...

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

เมื่อมีนักเรียนไม่เห็นพ้องต้องกัน ล่ำเสริมให้นักเรียนกลุ่มน้ำสีแสดงความเห็นที่ไม่ตรงกัน ในลักษณะที่น่าพอใจทั้งสองฝ่าย กล่าวคือ ไม่ใช้ถ้อยคำหรือน้ำเสียงที่ด่าว่า ถากถาง หรือ ประชดประชันกัน ก่อนที่นักเรียนจะตอบข้อโต้แย้งของกันและกัน ขอให้นักเรียนสรุปถิ่ง ที่ฝ่ายตรงข้ามได้กล่าวมาเสียก่อน เพื่อคุ้มครองนักเรียนเข้าใจตรงกันหรือตั้งใจฟังเพื่อนพูด แสดงมุมมองอย่างชัดเจนดีแล้วหรือไม่ จากนั้นจึงให้นักเรียนได้แสดงความเห็นของ ตนเองบ้าง และให้บอกข้อสังเกตด้วยว่า ส่วนใดคือความเห็นต่างกันและส่วนใด คือ ความเห็นตรงกัน

- พิจารณาพลังอำนาจ
ประเภทต่างๆ
ที่มีอยู่ในความ
สัมพันธ์รูปแบบต่างๆ
- ทำความเข้าใจ
การใช้พลังอำนาจ
ในทางบวก
และทางลบ
- ระบุการใช้พลังอำนาจ
ในทางบวกและ
ทางลบที่พบเห็น
ในสัมพันธภาพ
ระหว่างเพื่อนและ
ระหว่างเพศภาวะ

กิจกรรมที่ 4: การใช้พลังอำนาจทางบวกและลบ

ขั้นตอนการสอน

- อธิบายว่าในกิจกรรมนี้นักเรียนจะได้พูดคุยถึงรูปแบบบริบทที่ใช้พลังอำนาจถูกใช้ซึ่งสามารถเป็นไปในทางบวกหรือทางลบก็ได้ ขั้นแรก นักเรียนจะได้เล่นเกมส้นๆ เพื่อให้ได้คิดและเห็นว่าการเป็นคนที่มีพลังอำนาจเป็นอย่างไร และการเป็นคนที่ไม่มีพลังอำนาจเป็นอย่างไร อธิบายวิธีเล่นเกมทุนตนต์กับผู้คุ้ม

⌚ วิธีเล่นเกมทุนตนต์กับผู้คุ้ม:

- ยืนหันหน้าเข้าหากันกับคู่ คนที่หนึ่งจะเป็นผู้นำก่อน เรียกว่าผู้คุ้ม เริ่มด้วยการยื่นมือข้างหนึ่งออกไปข้างหน้า หันฟ้ามือออก คนที่สองจะเป็นทุนตนต์ โดยต้องรักษาระยะห่างระหว่างจมูกของตัวเองกับฝ่ามือของผู้คุ้มให้ได้ระยะคงที่สม่ำเสมอ เมื่อผู้คุ้มยกมือไปทางไหน ทุนตนต์ต้องขับตาม ผู้คุ้มอาจพาทุนตนต์เดินไปเดินมารอบๆ ห้องก็ได้ ให้เวลาสักครู่หนึ่งแล้วจึงสลับบทบาท

อภิปรายผล:

- นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อได้เป็นทุนตนต์ในเกมนี้ แทนที่จะได้เป็นผู้คุ้ม?
นักเรียนเห็นสิ่งใดบ้างจากเกมนี้ที่ทำให้รู้สึกได้ว่าการที่บุคคลหนึ่งมีพลังอำนาจเหนือคนอื่นในชีวิตจริงนั้นเป็นอย่างไร?
- ชี้ให้นักเรียนเข้าใจว่าเกมนี้แสดงให้เราเห็นแล้วว่า เป็นเรื่องง่ายแค่ไหนที่คนที่มีอำนาจเหนือคนอื่นอาจจะละเลยไม่ทันสังเกตเห็นผลกระทบของการใช้อำนาจของตัวเองต่อคุณภาพชีวิตของผู้ที่อยู่ภายใต้อำนาจนั้น เช่นนี้แล้วเราควรเข้าใจว่าการใช้พลังอำนาจไปล่วงละเมิดคนอื่นนั้นทำได้อย่างง่ายดาย
- ถามนักเรียนในข้อว่า นักเรียนคิดว่าคำว่า พลังอำนาจ มีความหมายว่าอย่างไร เก็บรวบรวมคำตอบจากหลายๆ คน
- อธิบายให้นักเรียนฟังดังนี้ การเข้าใจว่าการใช้พลังอำนาจระหว่างบุคคลในลักษณะต่างๆ บางครั้งก็มีประโยชน์ เช่น
 - พลังอำนาจเหนือกว่า: คือการมีอำนาจควบคุมผู้อื่นหรือควบคุมสถานการณ์ พลังอำนาจเหนือผู้อื่นนี้สามารถนำไปใช้ได้ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ยกตัวอย่างเช่น พ่อแม่มีพลังอำนาจเหนือลูกๆ แต่ก็จะใช้ในการดูแลและนุ่มนวลลูก แต่ในทางตรงกันข้าม ผู้ใหญ่บางคนก็อาจทำร้ายเด็ก ซึ่งถือเป็นการใช้พลังอำนาจในทางลบ
 - พลังอำนาจร่วม: การมีพลังอำนาจร่วมกับผู้อื่นหรือกลุ่มอื่น ได้แก่ การทำงานร่วมกันกับคนอื่นๆ เพื่อให้งานลุյด้วยกัน หรือทำให้บางสิ่งบางอย่างเกิดขึ้นได้สำเร็จ พลังอำนาจประเภทนี้สามารถนำมาใช้ได้ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ยกตัวอย่างเช่น คนในกลุ่มสามารถทำงานร่วมกันเพื่อให้ชุมชนเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าอยู่ขึ้น หรืออาจไปช่วยเหลือคนในชุมชน นี่เรียกว่าการใช้พลังอำนาจร่วมในเชิงบวก แต่ต้องยังไงก็ได้ คนสามารถรวมกลุ่มกันไปก่ออาชญากรรมหรือเป็นอันธพาลสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่นก็ได้ นี่เรียกว่าการใช้พลังอำนาจร่วมในเชิงลบ

- พลังอำนาจภายใน: หมายถึง การมีทรัพยากรความคิดความรู้เครื่องมือและทักษะ สำหรับการโน้มน้าวใจตัวเองและผู้อื่นให้ทำอะไรบางอย่างตัวอย่างเช่นคนที่กล่าว สุนทรพจน์อันทรงพลังที่สามารถใช้ชวนให้คนหันมาใส่ใจดูแลสภาพแวดล้อม จน กระทึ่งสามารถลดปริมาณขยะลงได้ นี่คือการใช้พลังอำนาจภายในที่เป็น เชิงบวก แต่อย่างไรก็ตาม อาจจะมีอีกคนหนึ่งที่ใช้การประศรัยโงมตีฝ่ายอื่น ยุบ ปลุกปั่นให้ผู้คนเกลียดชังกัน เช่น ผู้ที่นับถือต่างศาสนา กัน เป็นต้น ลักษณะนี้คือ การใช้พลังอำนาจภายในที่เป็นเชิงลบ
- ให้นักเรียนกลับไปปูดสถานการณ์ตัวอย่างก่อนหน้านี้ แล้วซึ่งให้นักเรียนเห็นว่าเด็กโต ย่อมมีพลังอำนาจมากกว่าเด็กเล็ก กล่าวคือเด็กโตจะมีพลังอำนาจเหนือกว่า เพราะ ว่าตัวโตกว่า ขณะเดียวกัน เด็กโตก็มีพลังอำนาจร่วมอีกด้วยเช่นกัน เพราะสามารถ ไปขอให้ผู้ใหญ่ที่อยู่ใกล้ๆ มาช่วยเหลือได้นั่นเอง

นอกจากนี้ เด็กโตยังมีพลังอำนาจภายในอีกด้วย เพราะว่ามีทักษะความสามารถ และความคิดว่าควรจะจัดการสถานการณ์นี้อย่างไร จะเห็นว่าเด็กอายุ 13 ปี คนนี้ได้รับคำสั่งให้เป็นผู้ดูแล นั่นคือการได้รับการมอบหมายพลังอำนาจจาก ผู้ใหญ่ ซึ่งการได้รับบทบาทพิเศษหรือตำแหน่งพิเศษ หรือหน้าที่พิเศษนั้น สามารถ เพิ่มพลังอำนาจของบุคคลได้

8. ให้นักเรียนนึกถึงตัวอย่างอื่นๆ ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบของพลังอำนาจทั้งสามประเภท ดังกล่าวข้างต้น
9. ให้นักเรียนทำรายการสิ่งที่มีอิทธิพลต่อระดับพลังอำนาจของผู้คน (บางคนอาจจะให้ คำตอบดังต่อไปนี้ ได้แก่ ความมั่งคั่ง อายุ การงานเพื่อ恩เพศภาวะ เชื้อชาติ เพศวิถี ภาษาศาสนา ขนาดร่างกาย ความแข็งแรง ความโดดเด่นที่นิยมทักษะความรู้ ทรัพย์สิน เป็นต้น)

10. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- เราสามารถใช้พลังอำนาจได้ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ
- พลังอำนาจมีหลายประเภท ได้แก่ พลังอำนาจเหนือกว่า พลังอำนาจร่วม และพลัง อำนาจภายใน
- สัมพันธภาพรูปแบบต่างๆ ได้รับอิทธิพลจากวิธีการใช้พลังอำนาจของคนภายใน สัมพันธภาพนั้นๆ
- พลังอำนาจกำหนดโดยลักษณะต่างๆ ได้แก่ อายุ เพศภาวะ เชื้อชาติ การศึกษา ความมั่งคั่ง และแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ต่างๆ
- ผู้ที่มีพลังอำนาจเหนือผู้อื่นมีหน้าที่รับผิดชอบในการใช้พลังอำนาจดังกล่าวใน ลักษณะที่เป็นการเคารพต่อสิทธิมนุษยชนของผู้อื่น

⌚ 30 นาที

จุดประสงค์
การเรียนรู้
ในกิจกรรมนี้นักเรียนจะ
ได้:

- ทำความเข้าใจ
ศักดิ์ค่าของ การเลือกปฏิบัติ
- เพิ่มการตระหนัก
ว่าการเลือกปฏิบัติ
คือการใช้พลังงาน
โดยมีข้อบังคับ
- ระบุกลุ่มคนและ
กลุ่มย่อยที่มี
แนวโน้มเชิงลบ
การเลือกปฏิบัติ
สูงกว่าผู้อื่น

คำสำคัญ
การเลือกปฏิบัติความ
ทุพพลภาพ

กิจกรรมที่ 5: ความแตกต่างกับการเลือกปฏิบัติ

ขั้นตอนการสอน

- อธิบายให้นักเรียนฟังว่าในสังคมจะมีคนบางคนหรือบางกลุ่มที่เพลิดอำนาจกว่าผู้อื่น คนกลุ่มนี้จะมีความเสี่ยงและเปราะบางต่อการถูกเลือกปฏิบัติมากยิ่งขึ้น ครูเขียนคำว่า “การเลือกปฏิบัติ” บนกระดาน
- ครูให้นักเรียนบอกความหมายของคำตามที่นักเรียนเข้าใจ จดคำสำคัญตามที่นักเรียนบอกรวมไว้บนกระดาน
- ครูอธิบายความหมายและเขียนคำนิยามบนกระดาน การเลือกปฏิบัติ คือ วิธีปฏิบัติ ที่ไม่เป็นธรรมต่อกัน หรือบางครั้งจะมีพื้นฐานมาจาก ลักษณะแตกต่างทางประการ ได้แก่ เพศ สีผิว ศาสนา สัญชาติ ชาติพันธุ์ (วัฒนธรรม) เขื้อชาติ ฐานะทางสังคม หรือลักษณะส่วนบุคคลอื่นๆ
- ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมระดมสมองเพื่อรับบุคคลุ่มต่างๆ ทั่วโลกที่เคยเผชิญ เหตุการณ์การเลือกปฏิบัติ โดยให้นักเรียนจดแต่ละสถานการณ์แยกกันไว้ในกระดาษ คนละแผ่น เมื่อได้สถานการณ์ต่างๆ มาแล้ว ครูให้นักเรียนนึกถึงสถานการณ์ใน ประเทศไทยที่มีลักษณะเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน และให้นักเรียนบอกว่าในแต่ละ สถานการณ์นั้นใครคือผู้ถูกเลือกปฏิบัติ ทั้งสถานการณ์ในประเทศไทยและต่างประเทศ
- เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมระดมความคิดเสร็จแล้ว ครูแจกกระดาษที่เขียนสถานการณ์ ต่างๆ นั้นให้นักเรียนคนละหนึ่งสถานการณ์ (แต่ถ้าหากในชั้นเรียนในชั้นมีจำนวนมาก แจกคู่ละหนึ่งสถานการณ์ก็ได้)
- ครูลากเส้นบนพื้นหน้าห้องหนึ่งเส้น สมมติให้ปลายด้านหนึ่งเป็นระดับการเลือกปฏิบัติ สูงสุด ส่วนปลายอีกด้านหนึ่งเป็นระดับการเลือกปฏิบัติต่ำสุด
- ครูชี้แจงให้นักเรียนฟังว่า จะให้นักเรียนผลักดันนำกระดาษสถานการณ์ไปวางบนเส้น ระดับการเลือกปฏิบัติ โดยให้นักเรียนเล่าให้เพื่อนๆ ฟังว่า ใครคือคนหรือกลุ่มคนที่ถูก เลือกปฏิบัติในสถานการณ์นั้น พร้อมทั้งให้เหตุผลว่าทำไมจึงว่างสถานการณ์ไว้ที่ระดับ การเลือกปฏิบัติระดับนั้นๆ เมื่อถึงتاคราว คนนั้นจะมีสิทธิร้ายแรงทางสถานการณ์ของ คนอื่นไปทางที่ระดับนั้น แต่ต้องสามารถให้เหตุผลได้ว่าทำไมจึงสมควรร้ายไประดับอื่น
- ครูควรย้ำให้นักเรียนเข้าใจว่าในกิจกรรมนี้มี ‘คำตอบที่ถูกต้องที่สุด’ เพราะสิ่งที่ นักเรียนทำก็คือ การคิดพิจารณาให้ครุภัยต่อการเลือกปฏิบัติรูปแบบต่างๆ มีผลกระทบ ต่อใครและกระทบอย่างไร

- เมื่อนักเรียนวางแผนกระดาษสถานการณ์ครบหมดทุกคนแล้ว ครูรวมกระดาษสถานการณ์ สองถึงสามสถานการณ์ข้าด้วยกัน และถามนักเรียนว่า ถ้าผู้ที่ถูกเลือกปฏิบัติมีลักษณะ ส่วนบุคคลมาหากว่าหนึ่งลักษณะ ระดับการเลือกปฏิบัติควรจะอยู่ที่ระดับใด ยกตัวอย่าง เช่นบุคคลดังต่อไปนี้

- หญิงสาวที่อาศัยอยู่ในค่ายผู้ลี้ภัย
- คนพิการที่มีฐานะยากจน
- คนกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นชนกลุ่มน้อยผู้ด้อยโอกาสและว่างงาน

- ครูให้นักเรียนคุ้นเคยด้วยการเลือกปฏิบัติที่ทางสถานการณ์เสร็จ เรียบร้อยแล้ว และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า นักเรียนสังเกตเห็นรูปแบบความ “ไม่เป็นธรรม” หรือไม่ มีลักษณะอย่างไรบ้าง ถ้าหากเรียนไม่สามารถตอบได้ ครูควร ช่วยแนะนำให้นักเรียนตั้งข้อสังเกตว่า คนบางคนหรือบางจำพวกต้องเจ็บปวด ด้วยโอกาสและการเลือกปฏิบัติหลายรูปแบบ นอกจากนั้นแล้ว กลุ่มนี้ยังเป็นกลุ่ม บุคคลที่ต้องการความช่วยเหลืออย่างมากที่สุดจากผู้คนที่อยู่รอบๆ ตัวพากษา ด้วยการซื้อขายและผลักดันเข้านโยบายเพื่อสิทธิที่ทุกคนพึงได้รับ

11. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- บางคนได้รับการปฏิบัติตัววิธีที่ไม่ดี เพราะสาเหตุจากเพศภาวะ ศาสนา ชาติพันธุ์ (วัฒนธรรม) เขื้อชาติ วิถีทางเพศ ฐานะทางสังคม หรือลักษณะส่วนบุคคลอื่นๆ
- รูปแบบการปฏิบัติตัววิธีเชิงลบนี้เรียกว่าการเลือกปฏิบัติ
- การเลือกปฏิบัติก่อให้เกิดอันตรายได้ เมื่อจากขัดขวางผู้คนไม่ให้ได้รับโอกาสที่เท่า เทียมกัน หรือไม่ให้ได้ใช้ชีวิตที่ปลอดภัย
- การเลือกปฏิบัติรูปแบบหนึ่ง ได้แก่ การเลือกปฏิบัติบนฐานเพศภาวะ ซึ่งเกิดขึ้น เมื่อคนบางคนหรือบางกลุ่มที่มีเพลิดอำนาจกว่าผู้อื่นใช้เพลิดอำนาจในเชิงลบ รวม ทั้งมีส่วนร่วมหรือปั่นป่วนให้เกิดการปฏิบัติในเชิงลบต่อกลุ่มคนอีกบางจำพวก

จุดเน้นสำคัญ:

ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการเห็นต่างในทางที่น่าพอใจทั้งสองฝ่าย กระตุ้นให้นักเรียน ได้แสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างชัดเจน รวมทั้งสรุปประเด็นที่เห็นต้องกันหรือเห็น ต่างกันกับผู้อื่น อธิบายให้นักเรียนได้เข้าใจว่า บันทึกที่อภิปรายที่ควรพิจารณาตัดสินใจ ให้กับตัวเอง ไม่ได้หมายความว่า “ถูกต้อง” แต่เป็น “ดีที่สุด” หมายความว่า “ดีที่สุด” คือ “ดีที่สุด” ที่มีความคิดต่างจากตนแต่อย่างใด

- สร้างความตระหนัก
ว่าการเลือกปฏิบัติ
บนฐานเพศภาวะ
หลายแบบมีความ
รุนแรงอย่างยิ่ง
- ต่อคนข้ามเพศหรือ
คนรักเพศเดียวกัน

กิจกรรมที่ 6: เพศวิถีกับการตีตรา

ขั้นตอนการสอน

- อธิบายให้นักเรียนฟังว่า คนบางจำพวกต้องเผชิญการเลือกปฏิบัติอย่างรุนแรง หลายรูปแบบมาจากเพศภาวะ สถิติทั่วโลกพบว่าผู้หญิงคือกลุ่มคนที่มักต้องเผชิญการเลือกปฏิบัติและการกีดกันโอกาส ซึ่งในบางพื้นที่จะเกิดขึ้นอย่างร้ายแรง กว่าที่อื่นๆ ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างรูปแบบการเลือกปฏิบัติที่ผู้หญิงต้องเผชิญ (โปรด อ้างอิงเอกสารสรุปข้อมูลสำคัญทางเพศเพื่อช่วยในการอธิบาย ทั้งนี้ รายละเอียดในภาคผนวกนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในประเทศต่างๆ ทั่วโลก)
- ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเพิ่มเติมว่า คนบางจำพวกต้องเผชิญการเลือกปฏิบัติ เพราะ สาเหตุที่มีพื้นฐานจาก ‘วิถีทางเพศ’ โดยให้ความหมายของคำว่า วิถีทางเพศ ว่าหมายถึง คำศัพท์ที่ใช้อธิบายความรู้สึกรักใคร่ส่งหาต่อผู้อื่น ซึ่งอาจเป็นคนที่มีเพศภาวะตรงข้ามหรือเดียวกันกับตน หรือคนที่มีอัตลักษณ์ทางเพศภาวะอื่นก็ได้ บางคนอาจมีความรู้สึกสนใจคนที่มีเพศภาวะตรงข้ามกับตน ซึ่งจะเรียกว่าคนรักต่างเพศ ส่วนบางคนก็จะมีความรู้สึกสนใจคนที่มีเพศภาวะเดียวกันกับตน ซึ่งมักจะเรียกว่าคนรักเพศเดียวกัน และบางคนก็อาจจะมีความรู้สึกสนใจทั้งสองเพศ ซึ่งคำที่มักจะใช้เรียกคนกลุ่มนี้ก็คือ คนรักสองเพศ ทั้งนี้ กลุ่มคนที่เป็นคนรักเพศเดียวกัน หรือถูกเชื่อว่าเป็นคนกลุ่มนี้นั้น มักจะถูกเลือกปฏิบัติด้วยเจ่นกัน ทั้งยังอาจต้องเผชิญการตีตราและการข่มเหงรังแก ได้ในช่วงชีวิต ซึ่งรวมถึงที่โรงเรียนด้วย การเลือกปฏิบัติในลักษณะนี้ย่อมส่งผลกระทบเชิงลบต่อคนเหล่านี้อย่างมาก

อีกกลุ่มหนึ่งที่มักถูกเลือกปฏิบัติด้วยสาเหตุที่มีพื้นฐานมาจากเพศภาวะคือคนข้ามเพศ ครูควรอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเพิ่มเติมว่า คนข้ามเพศคือคนที่มีเพศกำเนิดเป็นชาย หรือหญิง แต่รู้สึกว่าที่จริงแล้วตนเป็นคนอีกเพศหนึ่ง คนข้ามเพศที่มีเพศกำเนิดเป็นชายจะรู้สึกว่าตนควรมีรูปลักษณ์ของผู้หญิง ส่วนคนที่มีเพศกำเนิดเป็นหญิงก็จะรู้สึกว่าตนควรมีรูปลักษณ์ของผู้ชาย ดังนั้น คนข้ามเพศส่วนใหญ่จึงต้องการแต่งกายและใช้ชีวิตตามแบบเพศที่ตนเองรู้สึกว่าเป็นตัวตนของเขา แต่คนกลุ่มนี้ต้องเผชิญอุปสรรค ทางสังคมมากมาย ทำให้บางคนเลือกเข้ารับการรักษาทางการแพทย์เพื่อช่วยเปลี่ยนแปลงทางร่างกายให้เหมือนเพศตรงข้ามมากที่สุด คนข้ามเพศต้องเผชิญการเลือกปฏิบัติหลากหลายรูปแบบ รวมทั้งแรงกดดันเชิงลบมากจากคนรอบข้าง ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการเรียน การจ้างงาน สุขภาพ และความอยู่ดีมีสุข

อีกกลุ่มหนึ่งที่ต้องเผชิญการเลือกปฏิบัติก็คือคนที่มีเพศกำกับ คำว่า เพศกำกับ เป็นคำที่ใช้อธิบายบุคคลที่มีคุณลักษณะตัวบ่งชี้ความเป็นเพศสตรีไม่ชัดเจน

เป็นบุคคลที่มีลักษณะทางกายวิภาคของเพศสตรีแตกต่างจากลักษณะทางกายวิภาค เพศชายหรือเพศหญิงทั่วไป กล่าวคือมีเพศกำเนิดไม่ชัดเจนว่าเป็นชายหรือเป็นหญิง แต่มีลักษณะปานกลางทั้งเพศชายและเพศหญิง ดังนั้นจึงจำแนกเป็นเพศเฉพาะ เรียกว่า เพศกำกับ ซึ่งไม่ใช่ความเจ็บป่วย แต่เป็นลักษณะเพศกำเนิดของบุคคล ทั้งนี้ คนเพศกำกับมักจะต้องเผชิญกับการตีตราและการเลือกปฏิบัติ ซึ่งส่วนหนึ่งนั้นเป็นเพราะ หลายคนยังไม่เข้าใจว่ามีเพศนี้อยู่ด้วย ทำให้คนกลุ่มนี้มักจะถูกเข้าใจผิดว่ามีอาการเจ็บป่วยหรือเป็นโรค หรือต้องรู้สึกอับอาย เมื่อต้องพยายามปกปิดหรือฝืนเป็นอีกคนหนึ่ง แทนที่จะได้เป็นคนที่ตนรู้สึกภาคภูมิใจและยอมรับความเป็นตัวตนของตัวเอง คนข้ามเพศนั้นก็ควรได้รับการปฏิบัติด้วยความเคารพเช่นเดียวกับคนอื่นๆ เพราะการตีตราและการเลือกปฏิบัติล้วนแต่ส่งผลเสียต่อการเรียน การจ้างงาน สุขภาพ และความอยู่ดีมีสุขของคนทุกคน

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

การเลือกปฏิบัติต่อคนข้ามเพศ คนเพศกำกับ คนรักสองเพศ และคนรักเพศเดียวกัน เป็นประเด็นปัญหาที่รุนแรงอย่างยิ่ง การศึกษาวิจัยแสดงให้เห็นว่า การเลือกปฏิบัติ สามารถทำให้สุขภาพจิตเสื่อมลงได้ รวมทั้งอัตราการฆ่าตัวตายของคนกลุ่มนี้สูงกว่ามาก ดังนั้น ครูจึงควรใช้ประโยชน์จากสถานการณ์เช่นนี้ โดยพยายามสะท้อนให้เห็นทัศนคติ ของครูด้วยการระมัดระวังการใช้คำศัพท์หรือการกระทำในชั้นเรียน โดยเลี่ยงคำศัพท์หรือ การกระทำที่มีความหมายส่อไปในแผลหรือเป็นการตีตรา

3. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- คนเราอาจมีความรู้สึกดึงดูดสนใจคนเพศเดียวกันหรือต่างเพศกันก็ได้ คนที่มีความรู้สึกดึงดูดสนใจคนเพศเดียวกันเรียกว่าคนรักเพศเดียวกัน
- บางคนอาจรู้สึกว่าตนเกิดมาในร่างกายที่ไม่เหมาะสมกับตัวตนที่แท้จริง จึงอาจเลือกแสดงออกว่าเป็นอีกเพศหนึ่งซึ่งต่างไปจากเพศสตรีกำเนิดของตน คนกลุ่มนี้เรียกว่า คนข้ามเพศ
- บางคนอาจเกิดมาโดยมีลักษณะทางกายวิภาคของเพศสตรีปนกันทั้งเพศชายและเพศหญิง คนกลุ่มนี้เรียกว่าคนเพศกำกับ
- คนรักเพศเดียวกัน คนรักสองเพศ คนข้ามเพศ และคนเพศกำกับ มักจะต้องเผชิญการถูกเลือกปฏิบัติ ซึ่งถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนของเขาเหล่านี้

- ระบุการแสดงน้ำใจ
ไม่รึ่ง่ายๆ ที่ใช้
เป็นแรงสนับสนุน
เชิงบวกแก่เพื่อนได้

- พัฒนาบรรทัดฐานและ
จังหวัดที่ต้องการ
ข้ามชาติเป็นแรง
สนับสนุนเชิงบวก
แก่เพื่อนที่ถูกตัดออก
หรือเลือกปฏิบัติ

🔑 คำสำคัญ
แบบอย่าง
ภาวะผู้นำ

☒ เอกสาร
เสริม

กิจกรรมนี้มี เอกสาร
เสริมเตรียมไว้ให้
ในส่วนท้ายหัวข้อนี้
ครูอาจแจกเอกสาร
ให้นักเรียน แต่ละคู่
หรือให้นักเรียน
จดคำมาลงในสมุด
หรือบนกระดาษ
พลีปาร์ท ก็ได้

กิจกรรมที่ 7: เยาวชนแغانนำ

ขั้นตอนการสอน

- ครูแนะนำให้นักเรียนในชั้นรู้จักตัวละครทั้งสาม ได้แก่ แทน ใหม่ และไอล่า ในฐานะ ‘แบบอย่างที่ดี’ หรือบุคคลที่เราควรนิยมชมชอบ ทั้งสามคนนี้เป็นที่ชื่นชอบ เพราะ像个ล้าทำตามค่านิยมที่ตนมองเห็น นั่นคือการเคารพใส่ใจผู้อื่น ทั้งยังมีปฏิกิริยาที่ให้พริบ รู้จักประพฤติปฏิบัติตัวเพื่อบำเพ็ญประโยชน์ในการลดการติดตราและเลือกปฏิบัติในชีวิตประจำวันภายใต้รั้วโรงเรียน บางครั้งเพื่อนักเรียนก็เรียกเด็กสามคนนี้ว่า ‘เยาวชน แغانนำ’ และหันมาทำตามอย่างที่ทั้งสามคนใช้ ซึ่งเป็นการกระทำเรียบง่ายและแสดงออกถึงมิตรภาพ เพื่อต่อต้านการข่มเหงรังแกและความรุนแรง (โปรดดูข้อมูลของแทน ใหม่ และไอล่า จากตาราง ‘เยาวชน แغانนำ’ ข้างล่างนี้)

เยาวชน แغانนำ		
ใหม่ ใครๆ ก็ชื่นชมและชอบใหม่ เพราะใหม่จะกล้าพูดตรงๆ เล่าเห็นคนถูกแกek แล้วยัง รู้จักสรุหาราคำพูดที่ชัดเจนเพื่อ บอกว่าการรังแกคนอื่นเป็น สิ่งไม่ดี ซึ่งใหม่จะมีวิธีพูด เรื่องนี้โดยไม่เป็นการหารือเรื่อง ชวนทะเลข เธอจะเป็นที่รัก ของเพื่อน ใครๆ ก็อยากรอหา เพราะเธอ มีวิธีการแก้ไข มิตรกับทุกคน ทำให้เพื่อนๆ รู้สึกดีเวลาได้ดูยิ่กลักษณ์	แทน เด็กผู้ชายล้วนชื่นชมยกย่อง แทน เมื่อจะไม่ใช่คนที่วิ่งเร็ว ที่สุด เรียนเก่งที่สุด หรือแข็ง แรงที่สุด แต่เขาก็เป็นคนที่มี อรยกาศไม่ต่ำที่สุดในห้อง แทนจะกล้าพูดตรงๆ ออกรับ แทนเพื่อนเวลาเห็นเพื่อน ถูกแกek เขายืน้ำใจให้เพื่อน ทุกคน มีเมตตาและเคารพใส่ใจ เพื่อนทุกคนเท่าอย่างเที่ยมกัน รู้จักสรุหาราคำพูดที่ชัดเจนเพื่อ บอกว่าการรังแกคนอื่นเป็นสิ่ง ไม่ดีมีวิธีพูดโดยไม่ดูเหมือนหา เรื่องชวนทะเลขหรือทำให้คุณ อื่นรู้สึกอาย	ไอล่า ไอล่าเป็นเด็กล้าหาญเด็ดเดี่ยว ตัดสินใจเปิดเผยตัวตนว่าเป็น คนข้ามเพศจากเด็กชายเป็น เด็กหญิง จึงเริ่มไว้ผิดมายากและ รวมเสื้อผ้าแบบผู้หญิง และใช้ ชื่อผู้หญิงว่าไอล่า เด็กนักเรียน คนอื่นต่างชื่นชมความตั้งใจมุ่ง มั่นและกล้าหาญเด็ดเดี่ยว ของเธอ เพื่อนๆ ยังชอบที่ไอล่า เป็นคนคลอก อารมณ์ดี ชอบทำ ให้เพื่อนๆ หัวเราะ และใช้ชีวิต อย่างร่าเริงอยู่เสมออีกด้วย เพื่อนๆ ในห้องยังชื่นชมไอล่า เพราะเธอกล้ามายัดต่อการถูก ข่มเหงรังแกอีกด้วย เพราะตัว เองนั้นเข้าใจดีว่าการถูกรังแก เป็นอย่างไร เธอจึงกล้าพูด ตรงๆ ออกรับแทนเพื่อนเวลา เห็นเพื่อนถูกแกek ไอล่าเป็น เด็กที่รู้จักยืนยันในความคิดเห็น ว่าทุกคนควรได้รับการชื่นชม ตามที่ควรเป็น

- ครูให้นักเรียนทำงานเป็นคู่หรือกลุ่มละสามคน โดยเลือกตัวละครตัวใดตัวหนึ่งจาก ‘เยาวชน แغانนำ’ เป็นตัวละครเอกแล้วเลือกสถานการณ์มาหนึ่งสถานการณ์ (หรือมากกว่าก็ได้) จากตัวอย่างในตาราง “การรับมือกับการเลือกปฏิบัติในชีวิตประจำวัน”

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

ถ้าครูดัดแปลงแก้ไขเรื่องราวของตัวละครที่ให้ในกิจกรรมนี้ ครูต้องແນใจว่าไม่ได้ตัดขาดเนื้น
 สำคัญของลักษณะนิสัยที่แสดงความเคารพใส่ใจและเมตตาต่อผู้อื่นทั้งไป สำนการรู้จัก
 ยืนหยัดต่อสู้กับการติดตราและเลือกปฏิบัติที่ต้องไม่ถูกตัดออกไปด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะ
 อย่างยิ่งการเลือกปฏิบัติต่อคนข้ามเพศ คนเพศกำกับ หรือสนใจเพศเดียวกัน หรือคนที่
 ไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานทางเพศภาระภาระและลักษณะสังคม

- เมื่อเลือกตัวละครเอกและสถานการณ์หลักที่ตัวละครเอกจะต้องเผชิญได้แล้ว งานที่
 นักเรียนต้องลงมือปฏิบัติในลำดับถัดไปมีดังนี้
 - เลือกรการแสดงน้ำใจไมตรีต่อคนรอบข้าง 5 วิธี (หรือมากกว่าก็ได้) ที่ แทน ใหม่
 และไอล่าอาจจะเลือกใช้ในสถานการณ์นั้นๆ โดยสามารถเลือกจากตาราง
 “50 วิธีแสดงน้ำใจไมตรีต่อคนรอบข้าง” เพื่อเป็นแนวทางในการคิดหาวิธีเลือก
 การกระทำการของตัวละคร เมื่อเสร็จแล้วจึงทำขั้นตอนต่อไป
 - เขียนบทพูดสั้นๆ ที่นักเรียนคิดว่าแทน ใหม่ หรือไอล่าอาจจะพูดในสถานการณ์
 นั้นๆ โดยนักเรียนจะเขียนบทพูดขึ้นมาเองก็ได้ หรืออาจจะใช้ตัวอย่างจากตาราง
 ‘อ่านภาษาแห่งถ้อยคำ’ เพื่อเป็นแนวทางก็ได้
- เมื่อนักเรียนทำงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนออกแบบนำเสนอหน้าชั้นเรียน
 พร้อมอธิบายว่าทำไมจึงเลือกวิธีและถ้อยคำเหล่านั้น

5. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- เราสามารถใช้การแสดงน้ำใจไม่ตรึงในชีวิตประจำวันเพื่อแสดงว่าเราไม่สนับสนุนการปฏิบัติในเชิงลบหรือการเลือกปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมโรงเรียนเดียวกัน
- เราสามารถแสดงภาวะผู้นำในฐานะแบบอย่างที่ดีของเพื่อนนักเรียนได้โดยการเลือกใช้การแสดงน้ำใจไม่ตรึงเชิงบวก และการพูดตรงๆ เพื่อยืดหยั่งไม่เห็นด้วยกับการเลือกปฏิบัติบนฐานเพศภาวะหรือความสนใจทางเพศ

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

ชีวันนักเรียนเห็นว่า ถึงแม้การแสดงน้ำใจไม่ตรึงเหล่านี้จะเป็นวิธีการง่ายๆ แต่การกระทำในชีวิตประจำวันธรรมดาราก็ถือว่าเป็นภาวะผู้นำรูปแบบหนึ่งเช่นกัน หากเป็นผู้คนเลือกใช้การแสดงน้ำใจไม่ตรึงเหล่านี้อยู่บ่อยครั้ง และแม้ว่าเราจะไม่ได้เป็นคนเริ่มทำ คนแรก แต่เราสามารถยืนมือเข้าช่วยเสริมความแข็งแกร่งของภาวะผู้นำนั้นได้ โดยการเข้าร่วมทำตาม ส่วนผู้ค้ายาชามเหตุการณ์ผู้รู้เห็นเหตุการณ์และผู้สังเกตการณ์ ก็สามารถช่วยทำให้โลกใบนี้น่าอยู่ขึ้นได้ หากรู้จักปฏิเสธที่จะเข้าร่วมติดตามการกระทำของผู้นำในเชิงลบ และหันมาช่วยเสริมแรงให้การกระทำการของผู้นำในเชิงบวกเข้มแข็งยิ่งขึ้น นอกจากนี้ เรายังอาจมีประสบการณ์ในการแสดงภาวะผู้นำหรือเป็นคนเริ่มกระทำการบางอย่างเป็นคนแรกได้ในช่วงชีวิต ซึ่งการเป็นคนเริ่มคนแรกนั้นต้องอาศัยความกล้าหาญ เด็ดเดี่ยวอย่างยิ่ง

หน่วยที่ 2

หัวข้อที่ 2

เอกสารเสริม

กิจกรรมที่ 3: สิทธิมนุษยชนและความเสมอภาคทางเพศในชีวิตประจำวัน

สิทธิมนุษยชนและความเสมอภาคทางเพศในชีวิตประจำวัน		
ที่บ้าน - ถ้ามีความเสมอภาคทางเพศในครอบครัวแล้วล่ะก็ พ่อแม่คงจะให้ลูกสาวได้...	ที่โรงเรียน - ถ้ามีความเสมอภาคทางเพศที่โรงเรียนแล้วล่ะก็ ครูคงจะให้นักเรียนหญิงได้...	ที่ทำงาน - ถ้ามีความเสมอภาคทางเพศในที่ทำงานแล้วล่ะก็ เจ้านายคงจะให้ผู้หญิงได้...
พ่อแม่คงจะให้ลูกชายได้...	ครูคงจะให้นักเรียนชายได้...	เพื่อนร่วมงานคงจะให้ผู้หญิงได้...
พ่อแม่คงจะให้ลูกที่เป็นเด็กข้ามเพศได้...	ครูคงจะให้นักเรียนที่เป็นเด็กข้ามเพศได้...	เจ้านายคงจะให้ผู้ชายได้...
	เพื่อนนักเรียนคงจะให้นักเรียนหญิงได้...	เพื่อนร่วมงานคงจะให้ผู้ชายได้...
	เพื่อนนักเรียนคงจะให้นักเรียนชายได้...	เจ้านายคงจะให้คนข้ามเพศได้...
	เพื่อนนักเรียนคงจะให้นักเรียนที่เป็นเด็กข้ามเพศได้...	

เอกสารเสริม

กิจกรรมที่ 7: เยาวชนแกนนำ

การรับมือกับการเลือกปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	
แทนจะทำ/พูดอย่างไรในสถานการณ์ต่อไปนี้	<p>เพื่อนผู้ชายในกลุ่มของแทนพากันพูดติดตอก กระซ้ำเย้ายวนะ ส่งเสียงแซวตังๆ เกี่ยวกับรูปร่างของเด็กผู้หญิงที่พากษาเดินตามระหว่างทางเวลาเดินกลับจากโรงเรียน?</p> <p>แทนได้ยินกับต้นที่มีกีฬาขายนอกเด็กรุ่นน้องสองคนว่า ‘ไม่ให้มาร่วมเล่นเพื่อคัดเลือกด้านกีฬา เพราะไม่อยากให้มีพวก ‘ดืดแต่ร่ำ’ อุยู่ในทีม?’</p> <p>เพื่อนในห้องคนหนึ่งบอกแทนว่าตัวเองเป็นเด็กข้ามเพศ และอยากให้ทุกคนในโรงเรียนได้รับรู้และ ปฏิบัติกับตนของในฐานะคนข้ามเพศ?</p>
ไลลาจะทำ/พูดอย่างไรในสถานการณ์ต่อไปนี้	<p>ไลล่าเห็นเด็กนักเรียนคนอื่นๆ ปฏิเสธเด็กผู้ชายคนหนึ่ง ‘ไม่ยอมทำงานร่วมด้วย เพราะคิดว่าเขามีกิริยาท่าทางเป็นผู้หญิงมากเกินไป’</p> <p>ไลลาได้ยินพวกเด็กผู้ชายใช้คำว่า ‘ผู้หญิง’ เป็นคำสบประมาทกัน เช่น บอกเพื่อนร่วมทีมกีฬาว่า ‘หยุดเล่นเหมือนพวกผู้หญิงซะที’</p> <p>ไลลาได้ยินเด็กผู้ชายกลุ่มนึงแสดงความเห็นว่า ‘ไม่ควรให้มีเด็กผู้หญิงมาร่วมอยู่ในห้อง เด็กเก่งคณิตศาสตร์’</p>
ใหม่จะทำ/พูดอย่างไรในสถานการณ์ต่อไปนี้	<p>ใหม่สังเกตเห็นว่าเพื่อนในห้องคนหนึ่งนักจะถูกคนอื่นๆ ไล่ลักษณะเรียกว่า ‘อี้เกย’ ระหว่างเข้าแครอเร็กซ์ห้องเรียนในแต่ละวัน</p> <p>ใหม่ได้ยินเพื่อนนักเรียนในห้องคนอื่นๆ รังแกเพื่อนผู้หญิงอีกคนหนึ่ง เพราะลักษณะท่าทาง รูปร่างหน้าตาของเธอ</p> <p>ใหม่ทราบมาว่าเพื่อนนักเรียนหญิงในห้องคนหนึ่งถูกเด็กผู้ชายรุ่นพี่คุกคามล่วงละเมิดระหว่างทาง มาโรงเรียนแทบทุกวัน</p>

หน่วยที่ 2

หัวข้อที่ 2

เอกสารเสริม

กิจกรรมที่ 7: เยาชน์แก่นนำ

ถ้อยคำนั้นทรงพลัง แค่พูดก็เท่ากับการกระทำ – ฉะนั้นเรารอယากจะพูดอะไร?		
ปกติเรอก็เป็นคนน่ารักมีน้ำใจดีอยู่บ่อยๆ ทำไมไม่ลองแสดงน้ำใจกับ ก. บ้างล่ะ? เราถือสิ่งไม่ดีเลยเวลาเห็นเรอพูดอะไรเกี่ยวกับ ก. อย่างนั้น	บางทีนายอาจคิดว่ามันเป็นเรื่องตลก เราก็รู้ เพื่อนๆ เขาทัวเราะกัน เรายังเห็น แต่ที่นายพูดบ่นทำร้ายจิตใจของ ก. นั้น เราว่าพ่อหรือไปทะเลบลอกันดีกว่า	คำว่า เด็กผู้หญิง ประจำใช่คำสบประมาทกันนะ
มุขตลกใช่ไหมเนี่ย แต่มันออกแนวเหยียดเพศไปหน่อยนะ ไม่ค่อยทำเท่าไหร่ เราขอบมุขอื่นมากกว่า	คนเข้าใจชอบนายมากกว่าพี่อีกนัก ถ้านายทำกับทุกคนในทีมเหมือนๆ กัน เคราพรทุกคนเท่าๆ กัน นายเป็นกับตันทีมของเรานะ พวกรำชื่นชมนาย อยากเป็นอย่างนายอย่างร่วมทึ่มที่มีมิตรภาพดีๆ ให้กัน	เรามีเมตตากรุณาต่อสัตว์ต่างๆ ได้แล้วทำไมเราถึงไม่เลิกใจร้ายกับคนด้วยกันบ้างล่ะ
โรงเรียนไม่ใช่ที่ประจวบความงามนะ เลิกพูดรื่องรูปร่างหน้าตาของคนอื่นกันเถอะ เราว่าไม่มีใครดีกว่าใคร เพราะความสวยงามหล่อความเป็นแคนน์หรอก อีกอย่างหนึ่ง คนเรอก็ไม่ได้แย่ไปกว่าคุณอื่น เพราะรูปร่างหน้าตาของเขาด้วย	เราว่าดีอกที่โรงเรียนเรามีคุณหลายๆ แบบ โลกคงน่าเบื่อແย่นอะ ถ้าทุกคนเหมือนกันไปหมดเราชอบนะเวลา ก. เขาทำอะไรไม่เหมือนคนอื่น เราจะชื่นชมที่ ก. เขากล้าทำอย่างนั้นด้วยซ้ำ	นั่นมันรังแกกันเพราเหยียดเพศนะ เราไม่ชอบนะ พอจะที่เถอะ
ไม่ตกละย มันเจ็บนะ	เราไม่ชอบเล่ยวลาดตัดใจรอออก เพราะเขาแค่ไม่เหมือนคนอื่น แค่นั้น มันทำให้เราดูวิเศษกว่าคนอื่น ดีกว่าคนอื่น เราว่าไปบอกให้ ก. มาเข้ากลุ่มกันเถอะ	คนเขากลัวกันนะ มาที่ยิวไล่ลักษกันทั่วโรงเรียนแบบนี้ หยุดทำเดือนะ มันดูไม่ดีเท่าไหร่หรอก เวลาคนสามคนมารุมแกล้งคนคนเดียวนะ
การเป็นผู้ชายนะ มีวิธีเป็นได้ตั้งหลายอย่าง แต่ที่มาบังคับให้เด็กผู้ชายทุกคนรู้สึกว่าตัวเองต้องแข็งแรงบึกบึนนั่นนะ มันไม่ดีต่อพวกระเลยนะ	เรอตั้งใจว่าเราหรือเปล่าเราไม่รู้นะ แต่คำพูดเรอเหมือนเป็นการดูถูกเรา	บางทีนายอาจไม่รู้ตัวนะ แต่เวลาตายไปไล่ลักษกันอื่นนะ มันทำให้คนกลัว แบบนี้ไม่มีใครกล้าอยู่ใกล้ๆ นายนะ
หรือ พูดอย่างที่ใจเรารอယากบอก เราจะพูดอย่างไร?		

เอกสารเสริม

กิจกรรมที่ 7: เยาวชนแกนนำ

การรับมือกับการเลือกปฏิบัติในชีวิตประจำวัน				
ทำการติดต่อกัน	ส่งข้อความให้กัน	ส่งยิ้มให้หรือกอด	ตอบให้เหล่าฯ	แบ่งขนมให้
ชวนมาร่วมกลุ่ม	นั่งด้วยกัน	ปรับความเข้าใจ	เล่นเกม	ทำการบ้านด้วยกัน
เดินกลับบ้านด้วยกัน	ส่งรูปน่ารักให้	เล่าเรื่องทำขันด้วยกัน	ให้ยิ่งของ	เชิญมางานวันเกิด
ร้องเพลงหรือเต้นด้วยกัน	จับมือ	กล่าวคำทักทายกัน	ถามสารทุกข์สุขดิบ	เล่าเรื่องตกใจกันฟัง
ชุมชน	ขอให้ช่วย	อาสาช่วยเหลือ	ขอโทษสำหรับสิ่งที่เกิดขึ้น	ตั้งใจรับฟัง
โพสต์ข้อความแสดงมิตรภาพ บนสื่อสังคม	ถ่ายรูปด้วยกัน	ช่วยทำงานของโรงเรียน	จัดภาระด้วยกัน	ชวนเข้ามาร่วมกิฬาด้วยกัน
บอกเพื่อนว่าเราไม่สนับสนุน การกลั่นแกล้งรังแก	ไปเป็นเพื่อนเพื่อขอความช่วยเหลือ หรือรายงานการละเมิด	นั่งในรถไปโรงเรียนด้วยกัน	ขอให้ช่วยทำงาน	ขอคำแนะนำ
ใช้เวลาหลังเลิกเรียนด้วยกัน	ส่งเสริมให้เพื่อนคนอื่น ยอมให้ทุกคนเข้ากลุ่ม	พูดอกรับแทนเมื่อเห็นคนอื่น มาหาเรื่องรังแก	รายงานการถูกรังแก กับผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ	ไม่หัวเราะเยาะหรือร่วมพูดคุย เรื่องด่ากันอื่น
เขียนจดหมาย	ส่งอีเมลให้กัน	แบ่งครุคอมขนมหวานให้กัน	โน้มือทักทายกัน	ถามความรู้สึกกัน
สังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นกับเพื่อน	แบ่งปันเรื่องราวตกใจกันฟัง	บอกความรู้สึกของตนเอง	กล่าวขอบคุณ	สนับสนุนให้เข้าร่วมกลุ่ม

หน่วยที่ 2

หัวข้อที่ 2

เกมสำรอง: “เอ็ช ไครกันนะ...”

- จัดเก้าอี้เป็นรูปวงกลม ให้นักเรียนนั่งตามที่นั่งที่จัดไว้ (เก้าอี้ที่ว่างให้ยกออก)
- ครูนำเด่นเกมโดยยืนอยู่กลาง อธิบายวิธีเล่นว่า ครูจะเป็นคนเริ่มก่อนโดยใช้ประโยค ว่า ‘เอ็ช ไครกันนะที่...’ (เช่น ‘เอ็ช ไครกันนะที่ขอบกินไอศกรีม’) เรียกให้คนที่มีลักษณะ เช่นนั้น รีบลุกขึ้นวิ่งไปสลับที่นั่งกับคนที่มีลักษณะเดียวกันทดลองเล่นรอบแรกด้วย ลักษณะได้ก็ได้ (เช่น ‘เอ็ช ไครกันนะที่สามารถเท้าขาว’)ขณะที่นักเรียนลุกขึ้นวิ่งไป สลับที่นั่ง ครูยกเก้าอี้ว่างออกหนึ่งตัว จะทำให้นักเรียนที่ไม่มีที่นั่งเหลืออยู่กลาง หนึ่งคน
- นักเรียนที่เหลือคนนี้ จะเป็นคนเรียกเพื่อนในรอบต่อไป (ยกตัวอย่าง เช่น เด็กคนนี้อาจ จะเรียกเพื่อนๆ ว่า ‘เอ็ช ไครกันนะที่เดินมาโรงเรียนวันนี้’) แล้วคนที่เดินมาโรงเรียน ทุกคนก็ต้องลุกขึ้นวิ่งไปสลับที่นั่งกัน ส่วนคนที่หาที่นั่งไม่ทัน ก็จะเป็นคนเรียกเพื่อน ในรอบถัดไป
- เล่นหลายๆ รอบจนครุเทื่อนว่านักเรียนนั่งสลับที่กันตามความเหมือนและความต่าง ประปนกันอย่างทั่วถึง และนักเรียนก็เริ่มสังเกตเห็นความเหมือนและความต่างเหล่านี้
- ครูถามนักเรียนว่า เกมนี้สอนให้เราเห็นสิ่งที่เป็นสาระสำคัญอะไรบ้าง มีข้อความสำคัญ อะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่องที่เราจะเรียน และมีสาระอะไรบ้างที่สืบทอดกัน ทุกคนล้วนแตกต่างกัน
- ครูเน้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญว่า มีความแตกต่างมากมายระหว่างคนในกลุ่มคน เราทุกคนก็ล้วนแต่มีความคิดและจุดแข็งที่แตกต่างกันเราจึงจำเป็นต้องเคารพใส่ใจ และยอมรับคนที่มีความแตกต่างจากเรา รวมทั้งคนที่เหมือนกันกับเราด้วยเช่นกัน

งานเพิ่มเติม: เปลี่ยนบรรทัดฐานทางเพศ

แนวทางที่ 1:

สร้างสรรค์หนังสือนิทานภาพสำหรับเด็กเล็ก

- สร้างสรรค์ตัวละครเอกที่เป็นสัตว์ขึ้นมาหนึ่งตัว ตัวละครเอกตัวนี้จะเป็นคนพับ สถานการณ์ที่มีความไม่เที่ยงธรรมหรือมีความรุนแรงเกิดขึ้นเนื่องจากเพศภาวะ อาจจะเป็นที่บ้าน ที่โรงเรียน ในชุมชน หรือที่ทำงาน
- ให้ดำเนินเรื่องโดยมีเนื้อหาดังนี้
 - สถานการณ์เป็นอย่างไร
 - ทำให้คนที่เชี่ยวชาญความรุนแรงรู้สึกอย่างไร
 - ทำให้ผู้เห็นเหตุการณ์รู้สึกอย่างไร และ
 - ผู้เห็นเหตุการณ์ช่วยเหลืออย่างไรบ้าง

แม่แบบหนังสือนิทานภาพสำหรับเด็กเล็ก	
เขียนเรื่องและภาพประกอบหนังสือนิทานภาพสำหรับเด็กเล็กขนาด 6 หน้า โดยใช้แม่แบบข้างล่างนี้	
หน้า 1	หน้า 2
แนะนำตัวละคร ควรเป็นสัตว์ชนิดใดก็ได้ เลือก ฉากร่องเรื่องที่ได้ที่หนึ่ง ดังนี้ • ที่บ้าน • ที่โรงเรียน • การแข่งกีฬาหรืองานเทศกาล • ที่ทำงาน	เล่าสถานการณ์ที่ตัวละครหลักเห็นตัวละครอีก ตัวถูกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมหรือกำลังเผชิญ ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ
หน้า 3	หน้า 4
แสดงอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครที่เป็นผู้ถูก กระทำด้วยความรุนแรงบนฐานเพศภาวะที่เกิด จากการปฏิบัติตั้งกล่าว ส่งผลอย่างไรต่อการไป โรงเรียน ชีวิตที่บ้านหรือในชุมชน	ตัวละครออกถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดว่ามีอะไร บ้างที่ไม่ยุติธรรมจากสถานการณ์ที่ได้เห็นได้ยิน
หน้า 5	หน้า 6
บอกการกระทำที่ตัวละครเอกเลือกปฏิบัติเพื่อ ช่วยเหลือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงบนฐาน เพศภาวะ	อธิบายว่าคนอื่นเรียนรู้อะไรบ้างจากตัวอย่างที่ดี ที่ตัวละครหลักแสดงให้เห็นในการช่วยเหลือผู้ ถูกกระทำด้วยความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ

แนวทางที่ 2:

ร่างจดหมายถึงนายจ้าง

- เผยนจดหมายส่งถึงนายจ้างเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงในที่ทำงานเพื่อให้เป็นสถานที่ที่มีความเท่าเทียมระหว่างเพศ เนื้อหาในจดหมายควรมีดังต่อไปนี้
 - รายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบของการเลือกปฏิบัติ
 - รายละเอียดของผลกระทบจากการเลือกปฏิบัติรูปแบบนี้ที่มีต่อผู้คน
 - ข้อเสนอแนะถึงสิ่งที่ควรดำเนินการในเรื่องนี้

ปฏิบัติการโรงเรียนทั้งระบบ:

เขียนจดหมายส่งถึงชุมชนโรงเรียนหรือผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อแนะนำวิธีปรับปรุงด้านสิทธิทางเพศภาวะในโรงเรียนให้ดีขึ้น โดยนำเสนอตัวอย่างสำหรับการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก และข้อเสนอแนะที่เฉพาะเจาะจงสำหรับโรงเรียนของเรา

- เรียนรู้ว่าความรุนแรง มีหลายรูปแบบ ได้แก่ ทางร่างกาย ทางจิตใจ ทางวาจา และทางเพศ
- บันทึกไว้ในเวลาต่างๆ คนเราอาจตอบเป็น เป้าหมายพยาน หรือผู้สังเกตการณ์ ผู้ก่อเหตุและ/หรือ ผู้สมคบ และระบุ ผลเสียของ ความรุนแรงต่อ บุคคลเหล่านี้
- ทำความเข้าใจว่า การกระทำใดๆ ก็ตาม คำว่าความรุนแรง นั้นยังสามารถนำมาใช้เพื่อหมายความรวมถึงการกระทำและ พฤติกรรมต่างๆ ที่ทำให้เราทุกข์ทรมานและเป็นอันตราย เช่น ความรุนแรงทางวาจา ซึ่ง เป็นสิ่งที่คนพูดหรือเขียนเกี่ยวกับคนอื่น แม้จะเป็นเพียงถ้อยคำก็ตาม แต่ข้อความเหล่านี้ นี้ก็สามารถสร้างความเจ็บปวดเดือดร้อนอย่างร้ายแรงแก่เราได้ ดังนั้น การกระทำด้วย ถ้อยคำเหล่านี้จึงถือเป็นความรุนแรงด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ ความรุนแรงยังอาจเกิดขึ้น กับจิตใจของเรา (ส่งผลกระทบต่อจิตใจหรืออารมณ์ผู้อื่น) และทางเพศ (เกี่ยวข้องกับ อวัยวะของส่วนของผู้อื่น หรือส่งผลกระทบต่อส่วนนั้นของผู้อื่น) ทั้งนี้ สามารถเกิดขึ้น โดยซึ่งหน้ากับตัวเอง หรือผ่านทางโลกไซเบอร์ หรือผ่านสื่อสังคมหรือเว็บไซต์อื่นๆ หรือ ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ เช่น โทรศัพท์ และไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ก็สามารถ เป็นได้ทั้งผู้ก่อเหตุหรือเป้าหมายด้วยกันทั้งล้วน

หัวข้อที่ 3: การรับรู้เรื่องความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ

ทำความเข้าใจกลวิธีการจัดการเรียนการสอน

นักเรียนจำเป็นจะต้องรู้และเข้าใจว่า ความรุนแรงทางเพศภาวะ และการรังแกเมลักษณะเช่นใด ทั้งยังจำเป็นต้องรู้จักและเข้าใจความรุนแรงประเภทต่างๆ อย่างถ่องแท้ รวมทั้งทราบคำศัพท์ที่ควรใช้ในการบอกเล่าเหตุการณ์ที่เกิดกับตนเองหรือผู้อื่น นอกจากนี้ ยังจำเป็นต้องรู้และเข้าใจผลเสียของความรุนแรงทุกรูปแบบที่มีต่อผู้เผชิญเหตุการณ์ ผู้สังเกตการณ์ และผู้ก่อเหตุอีกด้วย

กิจกรรมที่ 1: ความรุนแรงคืออะไร?

ขั้นตอนการสอน

- ครูเขียนคำต่อไปนี้บนกระดานเป้าหมาย ผู้ก่อเหตุ ผู้สมคบ ผู้รู้เห็นเหตุการณ์ และไว้ให้นักเรียนบอกว่ารู้จักและเข้าใจคำเหล่านี้อย่างไรบ้าง เมื่อพูดคุยเสร็จแล้ว ครูบอกความหมายให้นักเรียนเข้าใจ (นักเรียนตรวจสอบความหมายลงในสมุด)

เป้าหมาย (บางครั้งเรียกว่าผู้ถูกกระทำ) = บุคคลผู้เผชิญเหตุการณ์ความรุนแรง ผู้ก่อเหตุ = บุคคลผู้ลงมือการกระทำที่ใช้ความรุนแรง หรือทำให้เกิดความเจ็บปวดและบาดเจ็บ

ผู้สมคบ = บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ส่งเสริม ร่วมวง หรือแสดงว่าตนได้รับความเพลิดเพลิน จากเหตุการณ์ความรุนแรง

ผู้รู้เห็นเหตุการณ์ (หรือผู้สังเกตการณ์) = บุคคลผู้พบเห็นเหตุการณ์ความรุนแรง ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเพิ่มเติมว่า ตามปกติแล้วเรามักจะใช้คำว่าความรุนแรงเพื่อเรียกการกระทำการร้ายกาจต่อผู้อื่นท่านั้น เช่น ทุบตีบ้าฟ้า เตะถีบ เป็นต้นอย่างไร ก็ตามคำว่าความรุนแรงนี้ยังสามารถนำมาใช้เพื่อหมายความรวมถึงการกระทำและพฤติกรรมต่างๆ ที่ทำให้เราทุกข์ทรมานและเป็นอันตราย เช่น ความรุนแรงทางวาจา ซึ่ง เป็นสิ่งที่คนพูดหรือเขียนเกี่ยวกับคนอื่น แม้จะเป็นเพียงถ้อยคำก็ตาม แต่ข้อความเหล่านี้ นี้ก็สามารถสร้างความเจ็บปวดเดือดร้อนอย่างร้ายแรงแก่เราได้ ดังนั้น การกระทำด้วยถ้อยคำเหล่านี้จึงถือเป็นความรุนแรงด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ ความรุนแรงยังอาจเกิดขึ้น กับจิตใจของเรา (ส่งผลกระทบต่อจิตใจหรืออารมณ์ผู้อื่น) และทางเพศ (เกี่ยวข้องกับ อวัยวะของส่วนของผู้อื่น หรือส่งผลกระทบต่อส่วนนั้นของผู้อื่น) ทั้งนี้ สามารถเกิดขึ้น

โดยซึ่งหน้ากับตัวเอง หรือผ่านทางโลกไซเบอร์ หรือผ่านสื่อสังคมหรือเว็บไซต์อื่นๆ หรือ ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ เช่น โทรศัพท์ และไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ก็สามารถ เป็นได้ทั้งผู้ก่อเหตุหรือเป้าหมายด้วยกันทั้งล้วน

2. วัดตารางต่อไปนี้บนกระดาน

ความรุนแรงทางร่างกาย	ความรุนแรงทางวาจา
ความรุนแรงทางจิตใจ	ความรุนแรงทางเพศ

- ให้นักเรียนร่วมอภิปรายแสดงความเห็นว่าคำศัพท์ต่อไปนี้หมายความว่าอย่างไรบ้าง พร้อมทั้งยกตัวอย่างสองถึงสามเหตุการณ์สำหรับคำศัพท์แต่ละคำ ครูควรให้คำจำกัดความเพิ่มเติม ตามสมควรและจำเป็น

ความรุนแรงอาจเกิดขึ้นกับตัวโดยซึ่งหน้า ผ่านสื่อสังคมด้วยการโพสต์ข้อความ ผ่านภาพ วิดีโอเขียนในที่สาธารณะหรืออีเมลแสดง ‘ความเกลียดชัง’ อาจจะมีถ้อยคำ ภาพ รูป เรื่องราว สัญลักษณ์ วัตถุ ทรัพย์สินหรือการแสดงเนื้อต้องตัวลุบคล้ำสัมผัสบางอย่าง

ความรุนแรงทางจิตใจได้แก่ การรู้สึกหงุดหงิด ความเจ็บปวด ความอับอาย รู้สึกเดือดเนื้อร้อนใจ แม้จะไม่ได้แต่ต้องร่างกายแต่ต้องใจ

ความรุนแรงทางร่างกายได้แก่ การทำร้ายร่างกายหรือทำลายหรือพยายามขู่ขู่ของ ทรัพย์สินของผู้อื่น

ความรุนแรงทางเพศหมายถึง การสัมผัสร่างกายโดยที่ผู้อื่นไม่เต็มใจหรือไม่อนุญาต ได้แก่ การข่มขืนกระทำชำเรา และการสัมผัสร่างกายรุนแรงแบบอื่น เช่น การลูบคลำ ลิ่มสัมผัสริเวณของส่วนโดยไม่ได้รับอนุญาต นอกจากนี้ยังอาจรวมถึงการพูดจาที่ส่อไปในเรื่องเพศเกี่ยวกับผู้อื่น การเล่าเรื่องลามกสปดัน หรือการโพสต์รูปภาพที่มีลักษณะทางเพศของใครบางคน

ความรุนแรงทางวาจาได้แก่ การใช้ถ้อยทำทั้งการพูดและการเขียน ซึ่งเป็นการด่า骂 ด้วยคำหยาบคาย ด้วยพฤติกรรมข่มขู่ ด้วยการแพร่กระจายข่าวลือเรื่องใครบางคน หรือการตัวติด ตะคอก และตะโกนใส่ผู้อื่น

4. ครูสั่งให้นักเรียนหาดตารางพร้อมทั้งจดความหมายของความรุนแรงแต่ละประเภทลงในสมุด

5. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- ความรุนแรงมีทั้งทางร่างกาย ทางจิตใจ ทางวาจา และทางเพศ
- คนเราสามารถตอกยุ่นฐานะต่างๆ ได้หลายฐานะในเหตุการณ์ความรุนแรงแต่ละครั้ง ได้แก่ ผู้ที่เชื่อมโยงเหตุการณ์ความรุนแรงโดยตรง ผู้ก่อเหตุความรุนแรง ผู้สมคบ และพยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

สำหรับนักเรียนบางคนแล้ว ความรุนแรงถือเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ครูควรจะต้องมีความไวต่อปฏิกิริยาของนักเรียนเหล่านี้ในระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนบางคนอาจเคยประสบเหตุการณ์ความรุนแรงมาแล้ว บางคนก็อาจเป็นผู้ก่อเหตุความรุนแรงเสียเอง และบางคนก็อาจเคยเป็นผู้ร่วมสมคบในเหตุการณ์ ดังนั้น จึงนับว่ามีความสำคัญยิ่งที่ครูจะต้องดึงใจແน่ว່ແນในการสอนเรื่องพฤติกรรมทางเลือก เชิงบวกซึ่งไม่ใช้ความรุนแรง ให้เป็นวิธีสร้างสัมพันธภาพที่เคร่งไส้ผู้อื่นและเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง พยายามหลีกเลี่ยงการทำให้ขั้นเรียนต้องกลایเป็นสถานที่ที่นักเรียนสามารถใช้คำหยาบ ด่าว่า หรือหยอกล้อให้เพื่อนอับอายหรือเสียใจ โดยครูควรจะพูดแทรกเพื่อป्रามณเด็กนักเรียนที่กำลังจะเล่าเรื่องที่เพื่อนในห้องเคยทำ นอกจากนี้ ครูควรกระตุนให้เด็กที่จะรายงานการกระทำรุนแรงให้ดำเนินการโดยส่วนตัว แล้วเลือกบริบทที่ เป็นส่วนตัวเพื่อติดตามพฤติกรรมเด็กที่อยู่รายงานว่าเป็นผู้ก่อเหตุความรุนแรง

- ให้นิยามคำว่าความรุนแรงจากเพศภาวะ
- ยกตัวอย่างความรุนแรงจากเพศภาวะต่างๆ
- ตระหนักรู้ว่าทุกคนสามารถเป็นเป้าหมายของความรุนแรง หรือสามารถเป็นเป้าหมายของความรุนแรงจากเพศภาวะได้

คำสำคัญการเลือกปฏิบัติความรุนแรง
จากเพศภาวะ**เอกสาร
เสริม**กิจกรรมนี้มี เอกสาร
เสริมเตรียมไว้ให้
ในส่วนท้ายหัวข้อนี้
ครูอาจแจกเอกสาร
ให้กับเรียน แต่ละคู่
หรือให้นักเรียน
จดคำมาลงในสมุด
หรือบันทึกตาม
ฟลิปchart ก็ได้

กิจกรรมที่ 2: ความรุนแรงจากเพศภาวะคืออะไร?

ขั้นตอนการสอน

- ครูขี้ให้นักเรียนทราบว่า ในกิจกรรมที่ผ่านมา นักเรียนได้ทราบแล้วว่า การเลือกปฏิบัติ และความรุนแรงมีหลายประเภท ทั้งทางวาจา ทางร่างกาย และทางจิตใจ จากนั้นครูตั้งคำถามให้นักเรียนนึกย้อนกลับไปทบทวนคุณว่า คนกลุ่มนี้มีแนวโน้มติดเป็นเหยื่อ หรือต้องเผชิญการเลือกปฏิบัติและความรุนแรงมากกว่าผู้อื่น? ครูเขียนคำตอบตามที่นักเรียนบอกบนกระดาน
- ครูอธิบายให้นักเรียนฟังเพิ่มเติมว่า สถิติจากทั่วโลกพบว่า ผู้หญิงมีแนวโน้มเผชิญการเลือกปฏิบัติที่มีสาเหตุจากเพศภาวะมากกว่าผู้ชาย แต่ผู้ชายบางคนก็อาจมีประสบการณ์ถูกเลือกปฏิบัติ เพราะเพศภาวะด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่ไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานทางเพศ ในกิจกรรมนี้ เราจะได้พูดคุยและขับคิดด้วยกัน เกี่ยวกับเรื่องความรุนแรงจากเพศภาวะ
- ครูให้นักเรียนนึกบททวนคุณว่า ศัพท์คำว่า เพศภาวะ หมายความว่าอย่างไร (โปรดดูหัวข้อที่ 1: กิจกรรมที่ 1 และ 2) จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมว่า เมื่อเรานำคำศัพท์คำว่า ความรุนแรง มารวมกับ เพศภาวะ เราจะได้ศัพท์คำใหม่ที่มีความหมายใหม่ว่า ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ หรือความรุนแรงที่มีสาเหตุมาจากเพศภาวะ หรือความรุนแรงจากเพศภาวะ
- ครูให้ความหมายของคำศัพท์ ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ ดังต่อไปนี้

ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ คือ การกระทำรุนแรงที่เจาะจงไปที่คนบางคน เพราะเพศภาวะของคนกลุ่มนี้ ซึ่งเป็นการกระทำที่มุ่งให้เกิดการบาดเจ็บเสียหายหรือทุกข์ทรมาน ทั้งทางร่างกาย ทางจิตใจ และทางเพศแก่ผู้หญิงกระทำ (ผู้ชาย ผู้หญิง คนข้ามเพศ) ทั้งนี้เกิดขึ้นจากความคาดหวังในเรื่องบทบาทหญิงชายและจากภาพเหมารวมด้านเพศภาวะ นอกจากนี้ ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะยังเกิดขึ้นจากความคาดหวังต่อบรรทัดฐานที่กำหนดเพศภาวะของบุคคล และสัมพันธภาพที่มีพลังอำนาจไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศ ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะสามารถส่งผลกระทบต่อผู้คนได้ทุกคน (ไม่ว่าจะเป็นผู้ชาย ผู้หญิง คนเพศกำกับ หรือคนข้ามเพศก็ตาม)

- ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างความรุนแรงบนฐานเพศภาวะมาประเกล็ดหนึ่งตัวอย่างโดยพิจารณาให้นักเรียนตอบให้ครบทุกประเภททั้งทางร่างกาย ทางจิตใจ ทางวาจา และทางเพศ (โปรดดูตัวอย่างบางส่วนจากด้านล่างนี้)

ตัวอย่างความรุนแรงจากเพศภาวะ

ทางร่างกาย สามีตบตีภรรยา เพราะภรรยาทำอาหารเย็นยังไม่เสร็จตอนที่เขาหิวข้าว ทางวาจา เด็กหนุ่มกลุ่มนี้งั้งร้องตะโกนใส่ชายคนหนึ่ง แซวเข่าแรงๆ เพราะว่าเขามีกิริยาท่าทางเหมือนผู้หญิง

ทางจิตใจ เด็กชายคนหนึ่งซึ่งแฝงว่าจะประจันให้เรืออืบอายหยาดหัวเสียชื่อเสียง ถ้าเรอไม่ยอมทำตามที่เขาต้องการ

ทางเพศ ผู้ชายคนหนึ่งบังคับเขินใจผู้หญิงให้เร้อยอมปล่อยให้ขาลุบคลำสัมผัส

- ครูขี้แจงคำสำคัญให้นักเรียนทำงานกลุ่มย่อย แต่ละกลุ่มจะได้รับมอบหมายให้ทำงานกับสถานการณ์สมมติ และให้คิดสถานการณ์ของกลุ่มเพิ่มขึ้นมาด้วยอีกหนึ่งสถานการณ์ โดยให้ยกตัวอย่างเหตุการณ์ความรุนแรงจากเพศภาวะรูปแบบต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กหนุ่มสาวทั้งในและนอกวัยเรียน ให้บอกประเภทของความรุนแรงที่เกิดขึ้นในแต่ละสถานการณ์ และสิ่งที่ควรดำเนินการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหาความรุนแรงจากเพศภาวะในแต่ละสถานการณ์ดังกล่าวบ้าง

สถานการณ์ที่ 1

เมื่อวันพุธสับดีที่แล้ว ตอนสารสินีเดินไปโรงเรียน ตามปกติเรอจะต้องเดินไปพร้อมเพื่อนๆ แต่บังเอิญวันนั้นรอตั้งนานแล้วเพื่อนก็ยังไม่มาเสียที สารสินีกลัวไปไม่ทันเวลาโรงเรียนเข้าเรียน จึงรีบไปก่อน เรอต้องเดินประมาณสองช้อยจึงจะถึงโรงเรียน แต่ระหว่างทางนั้น เเรอจะต้องเดินผ่านกลุ่มเด็กผู้ชายรุ่นพี่โรงเรียนเดียวกับกลุ่มนึงที่ชอบมารุมตัวกันกลุ่มใหญ่คือyle เชวะหญิง พอสารสินีเดินมาถึง พากันนักพากันผิวปากใส่หน้าซ้ายมีคนหนึ่งแอบย่องมาจับน่องของเรอด้วยซ้ำ

สถานการณ์ที่ 2

ไฮท์เป็นเด็กนักเรียนชั้นม. 2 อายุประมาณหนึ่งปี เพื่อนๆ ในห้องก็เริ่มแกล้งไฮท์ต่างๆ นานา หยอดกล้อง ทำว่าเขามีเมื่องพูดถูก พ่อไปซื้อบาสเกตบอลตามปกติ เพื่อันร่วมทีมกีเดินมาบอกว่าเขาไม่ต้องมาซ้อมอีกแล้ว เพราะทุกคนไม่อยากให้เขารู้ร่วมทีมอีกต่อไป หลังจากนั้นไฮท์จึงไปเล่นฟุตบอลเพื่อนๆ ว่ามีครัวรู้บ้างไหม เกิดอะไรขึ้น ทำไม่ถูก ทุกคนกีพากันเกลียดเขา เพื่อนคนหนึ่งจึงบอกไฮท์ว่า มีคนโพสต์รูปดัดต่อเป็นหน้าไฮท์แต่แต่งตัวเป็นผู้หญิงเต็มเฟซบุ๊กไปหมด

สถานการณ์ที่ 3

นุ้ยเป็นเด็กสาววัย 13 ปี ช่วงปิดเทอมที่ผ่านมา ร่างกายของนุ้ยเปลี่ยนแปลงเข้าสู่วัยแรกรุ่น เริ่มเป็นสาวแล้ว พอดีวันเปิดภาคเรียนวันแรก พากเด็กผู้ชายกีซึ่งมีชื่อามาทางนุ้ยแล้วพากันหัวรือต่อกระซิค บังก์ทำเป็นแกล้งมาเดินชนนุ้ยตามระเบียงทางเดินบนอาคารเรียน มีเด็กห้ามอยู่คุณหนึ่งดังใจเดินมาหีที่หน้าอกของนุ้ย และก์ทำห่าทางบอกว่าหน้าอกนุ้ยโตขึ้นมาก คนอื่นๆ เลยพากันหัวเราะเอ่า ทำให้นุ้ยเริ่มรู้สึกว่าไม่น่ามาโรงเรียนเลย

สถานการณ์ของกลุ่ม

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

สร้างสรรค์สถานการณ์สมดิขึ้นมาให้เป็นตัวแทนและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน โดยพยายามยกตัวอย่างที่มีระดับความรุนแรงสูงมากและเป็นเหตุการณ์ที่พบได้ทั่วไปบ่อยๆ แทนที่จะเป็นเหตุการณ์ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะขั้นร้ายแรงแต่อย่างเดียว นี่จะช่วยให้นักเรียนได้ตระหนักรู้เหตุการณ์เหล่านี้อาจเกิดขึ้นที่ได้บ้างในชีวิตประจำวันของทุกคน เมื่อครุสั่งงานและชี้แจงขั้นตอนการทำงานสร้างสรรค์สถานการณ์ของแต่ละกลุ่มนั้น โปรดย้ำเตือนนักเรียนว่า ต้องไม่ระบุชื่อของตัวเอง ชื่อเพื่อน หรือชื่อคนอื่นที่เพื่อนในห้องรู้จักดี และต้องหลีกเลี่ยงการละเมิดความเป็นส่วนตัวของผู้อื่น โดยพยายามไม่ใช้รายละเอียดเหตุการณ์ที่เพื่อนในชั้นจะจำได้ว่าเป็นเรื่องของใคร

8. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะเป็นการกระทำรุนแรงต่อเป้าหมายด้วยเหตุแห่งพื้นฐานทางเพศภาวะ
- ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะอาจส่งผลกระทบต่อคุณทุกคน แต่ส่วนใหญ่มักจะเป็นคนที่ไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานทางเพศที่มักจะเชิญบอยๆ
- เราอาจไม่ทันสังเกตเห็นความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ เพราะมักจะถูกมองว่าเป็นส่วนหนึ่งของบรรทัดฐานทางเพศในการใช้ความรุนแรงต่อบุคคลที่ไม่สอดคล้องกับความคาดหวังทางเพศ
- ความสามารถทำงานต่อต้านความรุนแรงบนฐานเพศภาวะได้โดยการเรียนรู้วิธีบังคับความรุนแรงทุกแบบ การระบุว่าความรุนแรงเหล่านี้เป็นการกระทำผิด ก็ถือเป็นก้าวแรกของความพยายามป้องกันหรือแก้ไขประเด็นปัญหานี้อย่างเหมาะสม
- ความสามารถทำงานเพื่อลดอันตรายที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะได้ผ่านการผสมผสานระหว่างกลยุทธ์เชิงป้องกันกับกลยุทธ์การแก้ไขที่มีประสิทธิภาพ

เอกสาร เสริม

กิจกรรมนี้ เอกสารเสริมเตรียมไว้ให้ในส่วนท้ายหัวข้อนี้ ครูอาจแจกเอกสารให้นักเรียน แต่ละคู่ หรือให้นักเรียนจัดคัดลงในสมุดหรือบันทุกษา ก็ได้

คำถามเพื่อการอภิปราย:

- ความรุนแรงจากเพศภาวะในสถานการณ์นี้เป็นความรุนแรงประเภทใด? (ทางร่างกาย ทางวาจา ทางจิตใจ ทางเพศ)
 - สถานการณ์นี้อาจส่งผลกระทบต่อผู้เดียวเหตุการณ์ความรุนแรงอย่างไรบ้าง?
 - ต้องมีการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้?
 - จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างเพื่อดำเนินการตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพถ้าเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นจริง?
7. ให้เวลาแต่ละกลุ่มอภิหารงานนำเสนอผลการอภิปรายและข้อเสนอแนะเพื่อการป้องกันและแก้ไข

)b. จุดประสงค์**การเรียนรู้**

ในกิจกรรมนี้นักเรียน

จะได้:

- อธิบายความรุนแรง
จากเพศภาวะประเภท
ที่ผู้ชายมักจะสังเกต
กระทำ หรือเป็น<sup>เป้าหมายทั้งภายใน
และภายนอกโรงเรียน</sup>
- อธิบายความรุนแรง
จากเพศภาวะประเภท
ที่ผู้หญิงมักจะสังเกต
กระทำ หรือเป็น<sup>เป้าหมายทั้งภายใน
และภายนอกโรงเรียน</sup>
- ระบุผลกระทบทาง
ร่างกายและจิตใจของ
ความรุนแรงรูปแบบต่างๆ
เหล่านี้

🔑 คำสำคัญการเลือกปฏิบัติความ
รุนแรงจากเพศภาวะ

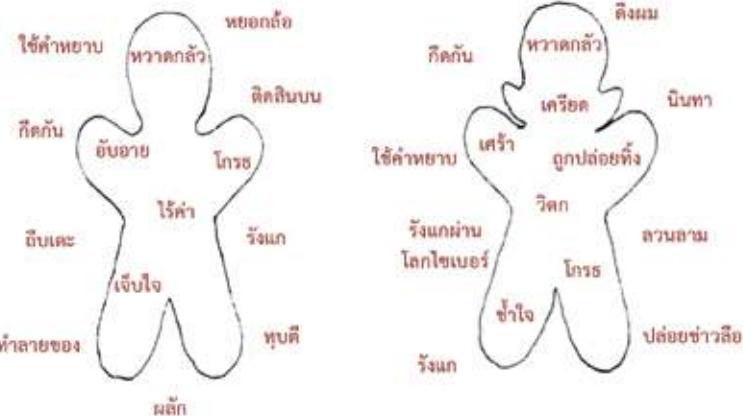
กิจกรรมที่ 3: ผลของความรุนแรงจากเพศภาวะ

ขั้นตอนการสอน

- จัดให้นักเรียนทำงานกลุ่มย่อย กลุ่มละสามหรือสี่คน
- ครูชี้แจงให้นักเรียนฟังว่าในกิจกรรมนี้นักเรียนจะได้พูดคุยกันกับความรุนแรงประเภทต่างๆ ที่นักเรียนชาย นักเรียนหญิง และนักเรียนที่เป็นคนข้ามเพศ อาจเผชิญภัยในบริเวณโรงเรียนและรอบๆ โรงเรียน หลังจากนั้นนักเรียนจะได้ระบุอารมณ์ความรู้สึกที่อาจเกิดขึ้นกับคนที่ประสบเหตุการณ์ความรุนแรงเหล่านั้น
- แจกกระดาษให้นักเรียนกลุ่มละแผ่น (หรือให้นักเรียนใช้กระดาษสมุดของตนเองก็ได้)
- ให้นักเรียนพับกระดาษทบทวนแบบครึ่งหน้า ด้านหนึ่งให้วาดรูปร่างผู้หญิง ยืกด้านหนึ่งให้วาดรูปร่างผู้ชาย
- สำหรับพื้นที่น่องร่างกาย ให้นักเรียนเขียนความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยเขียนแยกกันระหว่างผู้ชาย ผู้หญิง และคนข้ามเพศ ครุช่วยแนะนำนักเรียนให้ยกตัวอย่างความรุนแรงทางร่างกาย (เช่น ทุบตี ถีบเตะ) และความรุนแรงทางวิชาจิตใจ (เช่น ข่มขู่ ขู่ว่าลือ ใช้คำหยาบ)
- สำหรับพื้นที่ในร่างกาย ให้นักเรียนเขียนอารมณ์ความรู้สึกที่อาจเกิดขึ้นกับคนที่ประสบเหตุการณ์ความรุนแรงรูปแบบต่างๆ เหล่านี้

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

ครูควรเน้นย้ำให้นักเรียนเห็นว่า การที่นักเรียนรู้จักและเข้าใจว่าผลกระทบทางอารมณ์ของความรุนแรงมีอะไรบ้างนั้นถือเป็นสิ่งสำคัญ เมื่อเราได้ทราบถึงผลกระทบของความรุนแรงแล้ว เราจะสามารถรู้สึกเห็นอกเห็นใจเป็นอย่างมาก จนกระทั่งมีแนวโน้มลดลงที่จะกลایเป็นผู้ก่อเหตุความรุนแรงหรือมีความอดกลั้นต่อความรุนแรง หรือหาข้อแก้ตัวว่าเป็นแค่เรื่องตกลงหรือล้อกันเล่น การระบุพฤติกรรมต่างๆ ว่าเป็นรูปแบบความรุนแรง หรือการกลั่นแกล้งรังแก เป็นขั้นตอนแรกสุดความเข้าใจว่าพฤติกรรมประเภทนี้ไม่เป็นที่ยอมรับ

- ในระหว่างการนำเสนอหน้าชั้นเรียน ช่วยกันเปรียบเทียบความรุนแรงประเภทที่มักเผชิญโดยเด็กหนุ่ม เด็กสาว และเยาวชนข้ามเพศ
- ครุตั้งคำถามต่อไปนี้ให้นักเรียนช่วยกันตอบ
 - ความรุนแรงรูปแบบใดที่คนมีประสบการณ์เผชิญปอยที่สุด มีรูปแบบเดียวกันหรือไม่ สำหรับเด็กสาว เด็กหนุ่ม และเยาวชนข้ามเพศ?
 - ความรุนแรงรูปแบบใดที่ผู้ชายมักก่อเหตุต่อผู้ชาย รูปแบบใดต่อผู้หญิง และรูปแบบใดต่อคนข้ามเพศ?
 - ความรุนแรงรูปแบบใดที่ผู้หญิงมักก่อเหตุต่อผู้หญิง รูปแบบใดต่อผู้ชาย และรูปแบบใดต่อคนข้ามเพศ?
 - นักเรียนสังเกตเห็นรูปแบบการเกิดความรุนแรงรูปแบบใดบ้างหรือไม่?
- ครุให้ samaชิกแต่ละกลุ่มรายงานสิ่งที่สังเกตเห็นจากการทำแบบฝึกหัดในกิจกรรมนี้

10. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- ความรุนแรงภายในโรงเรียน ความรุนแรงทางจิตใจ ทางวาจา ทางร่างกาย หรือทางเพศ ล้วนแต่มีผลกระทบเชิงลบมากมายต่อผู้ที่เคยเผชิญเหตุการณ์ดังกล่าว
- สามารถก่อให้เกิดอันตรายต่อจิตใจ ร่างกาย และสุขภาพ ทั้งยังส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเรียนของบุคคลอีกด้วย
- การที่เราสามารถรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้ที่เคยประสบเหตุการณ์ความรุนแรงทางเพศ ได้นั้น จะทำให้เรามีโอกาสสนับสนุนที่จะกล้ายเป็นผู้ก่อเหตุความรุนแรงหรือมีความอดกลั้นต่อความรุนแรงทุกรูปแบบ
- ในหลายพื้นที่ เด็กหนุ่ม เด็กสาว และเยาวชนข้ามเพศ มีแนวโน้มที่จะใช้และเผชิญความรุนแรงรูปแบบที่แตกต่างกัน
- ในหลายพื้นที่ เด็กผู้ชายมีแนวโน้มเผชิญและเป็นผู้ก่อเหตุความรุนแรงทางร่างกาย ถูกลาก่อน แต่เด็กผู้หญิงจะมีแนวโน้มเผชิญความรุนแรงบนฐานเพศภาวะสูงกว่า

กิจกรรมที่ 4: ผลเสียของบรรทัดฐานทางเพศต่อสุขภาพ

ขั้นตอนการสอน

- จัดให้นักเรียนทำงานกลุ่มย่อย กลุ่มละสามหรือสี่คน
- ครูซึ่งจะให้นักเรียนฟังว่าในกิจกรรมนี้นักเรียนจะได้รับทราบสถิติเกี่ยวกับหนุ่มสาว ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพที่ดี ตัวเลขสถิติก็จะเป็นตัวบ่งชี้ว่าประชากรที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยนี้ ซึ่งเก็บรวบรวมได้หลายวิธี เช่น การสำรวจจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยต่างๆ หรือจังหวัดต่างๆ ข้อมูลมีประโยชน์และสำคัญเพื่อสามารถช่วยเน้นพื้นที่ที่มีปัญหา ให้เดินชัดขึ้น ทั้งยังช่วยผู้คน (เช่น รัฐบาล) ในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้ เราจะเริ่มต้นด้วยการดูข้อมูลเกี่ยวกับคนที่มีอายุรุ่นเดียวกันกับนักเรียนในโรงเรียนเรา ครูเลือกข้อมูลข้างหน้านี้ชุดอ่อนให้นักเรียนในชั้นฟังแล้วร่วมกันอภิปราย ใช้คำถามต่อไปนี้ เพื่อนำมาอภิปราย
 - นักเรียนคิดว่า ทำไมคนเพศหนึ่งจะได้รับผลกระทบด้านสุขภาพและสิทธิมากกว่า คนเพศอื่น?
 - บรรทัดฐานและความคาดหวังทางเพศมีผลต่อรูปแบบน้อยอย่างไร?
- ครุยอมหมายสถิติหนึ่งชุดต่อหนึ่งกลุ่ม ให้เล่านักเรียนเตรียมตัวอธิบายให้เพื่อนในชั้นฟังว่าชุดข้อมูลที่ได้รับนานั้นประกอบอะไรบ้าง (สถิติบางส่วนเกี่ยวกับงานเรื่องเพศภาวะ บางส่วนเกี่ยวกับเรื่องความรุนแรง และบางส่วนเกี่ยวกับเรื่องผลผลกระทบของการเลือกปฏิบัติและความรุนแรง)

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

บรรทัดฐานทางเพศและความคาดหวังของชุมชนส่งผลกระทบอย่างมากต่อสุขภาพของคนเราหรือไม่? บางครั้งก็อาจเป็นไปได้ที่บรรทัดฐานทางเพศและความคาดหวังจะมีผลเสียต่อสุขภาพของคน เช่น ทำให้เรามีความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยหรือได้รับบาดเจ็บมากขึ้น เป็นต้น ยกตัวอย่างเช่น บรรทัดฐานทางเพศที่ส่งเสริมให้ผู้ชายเป็นคนเข้มแข็งบึกบึนอาจนำไปสู่อัตราการมีเพศติดต่อสูงขึ้นได้ เช่นการใช้ยาสเตติดหรือขับขี่ยานพาหนะโดยไม่ปลอดภัยในภูมิภาคเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทางการแพทย์อันดับต้นๆ ของเด็กหนุ่มอายุ 10-14 ปี ได้แก่ การเกิดอุบัติเหตุจากการจราจรบนท้องถนน ซึ่งส่วนหนึ่งนั้นเป็นเพราะผู้ชายมักจะมีพฤติกรรมเสี่ยงบนท้องถนนนั่นเอง [41]

สำหรับประเทศไทยฯ นั้น บรรทัดฐานทางเพศที่มีอิทธิพลต่อการเข้าโรงเรียนของเด็กผู้หญิง ทำให้เด็กสาวหล่ายคนต้องออกจากโรงเรียนกลางคืน ซึ่งจะเป็นผลเสียต่อสุขภาพของตัวเด็กเอง รวมไปถึงสุขภาพของลูกๆ ของเด็กเหล่านี้อีกด้วย [84]

- ครูเรียนักเรียนบางกลุ่มนำเสนอข้อมูลให้เพื่อนในชั้นฟัง ผลลัพธ์สอนเพื่อนในชั้นว่า ข้อมูลของตนหมายความว่าอย่างไร โดยให้นักเรียนอธิบายเพิ่มเติมว่าชุดข้อมูลนั้นๆ ดีหรือไม่ดีอย่างไร และเกี่ยวข้องกับเพศภาวะและการเลือกปฏิบัติอย่างไร

5. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- ถ้าเราดูข้อมูลแล้ว เราจะพบว่าบรรทัดฐานทางเพศนำไปสู่ผลกระทบเชิงลบต่อการเรียนของเรา และสุขภาพจิตและสุขภาพกายของเรา ได้อย่างไร
- การตัดสินใจของนักเรียน ในการทำงานต่อต้านความรุนแรงทางเพศและส่งเสริมการมีสัมพันธภาพที่เคารพใส่ใจกันและกัน

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

ตัวอย่างสถิติบางส่วนได้นำเสนอไว้ด้านล่างนี้แล้ว ทั้งยังมีข้อมูลสถิติเพิ่มเติมไว้ให้ในภาคผนวก ซึ่งเป็นข้อมูลสถิติทั่งระดับภูมิภาคและระดับชาติจากบางประเทศ เช่น สป.ลาว ทั้งนี้ มีลิงค์เชื่อมโยงข้อมูลไว้ให้แล้วเพื่อให้ครูสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเทศไทยได้โดยสะดวก

<p style="text-align: center;">ตัวอย่างสถิติบางส่วน (ข้อมูลเพิ่มเติมโปรดดูที่ภาคผนวก)</p> <p>นักเรียนหญิงที่เข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาในภูมิภาคເອເຊຍໃຫຍ່ໄດ້ຄິດເປັນຮ້ອຍລະເທົ່າໄດ?</p> <p>ร้อยละ 46</p> <p>ตัวเลขสถิตินີ້ມີຈຳນວນໄສ່ງຄົງໜຶ່ງຂອງທັງໝົດ ນອກຈາກນີ້ ເຖິງຜູ້ທຸກໆຢັ້ງມີແນວໂນມເຂົ້າເຮັດໃນ ໃນໂຮງຮຽນປະໂພນທີ່ກົບນີ້ມີຍອດກວ່າເທິງຜູ້ທຸກໆ ກລ່າວົກມີເທິງຜູ້ທຸກໆຢ້ອຍລະ 54 (ຫຼືເກີນຄົງໜຶ່ງທີ່ເປີ່ມເລື່ອນ້ອຍ) ເຂົ້າເຮັດໃນໂຮງຮຽນປະໂພນທີ່ກົບນີ້</p> <p>http://www.unicef.org/sowc2014/numbers/documents/english/EN-FINAL%20Table%205.pdf</p> <p>ໃນภົມືກາເອເຊຍໃຫຍ່ໄດ້ເພົ່າຫຍ່າຍຫຼືເພົ່າຫຍ່າຍມີແນວໂນມເຂົ້າເຮັດໃນໂຮງຮຽນມັງມຍມທີ່ກົບນີ້ມາກວ່າກັນ?</p> <p>ເພົ່າຫຍ່າຍຂໍ້ມູນນີ້ເອີ້ນ ພ.ສ. 2556 ພບວ່າ ເຖິງຜູ້ທຸກໆຢ້ອຍລະ 55ເຂົ້າເຮັດໃນໂຮງຮຽນມັງມຍມທີ່ກົບນີ້ ຊື່ງຄິດເປັນຈຳນວນໄສ່ງ 6 ໃນ 10 ດັບທັງໝົດ ເນື້ອເຫັນກັບເພົ່າຫຍ່າຍແລ້ວ ພບວ່າ ເຖິງຜູ້ທຸກໆມີເພື່ອງຢ້ອຍລະ 46 ທີ່ໄດ້ຄິດເປັນຈຳນວນໄສ່ງ 5 ໃນ 10 ດັບ [40]</p> <p>*ໜ້າຂໍ້ມູນປະເທດໄທຢູ່ໄດ້ຈາກທີ່ນີ້</p> <p>:http://www.unicef.org/sowc2013/files/Table_5_Stat_Tables_SWCR2013_ENGLISH.pdf</p> <p>ໃນພົມືກາເອເຊຍຕະວັນອອກເສີ່ງໃຫ້ສາເຫຼຸດຂອງການເສີ່ງຊື່ວິດທີ່ພບບ່ອຍທີ່ສຸດສອງອັນດັບແຮກ ໃນວัยຮຸ່ນໜ້າຍ່າຍຸ 15-19 ປີ ໄດ້ແກ່ວ່າ?</p> <p>ການໄດ້ຮັບບາດເຈັບຈາກອຸບັດເຫຼຸດບຸນທັງຄົນເປັນສາເຫຼຸດຂອງການເສີ່ງຊື່ວິດໃນວัยຮຸ່ນໜ້າຍ່າຍຸ 15-19 ປີ ທີ່ພບບ່ອຍທີ່ສຸດ ອັບດັບຮອງລົມນາ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຮຸ່ນແຮງຮ່ວງບຸກຄຸລ ຜຶ່ງນີ້ໃຫ້ສາເຫຼຸດຫຼັກຂອງປັນຫາ ສຸກາພທີ່ກົບນີ້ມີເຫັນຢ້າງກຳນົດກຳນົດ[41]</p> <p>*ໜ້າຂໍ້ມູນປະເທດໄທຢູ່ໄດ້ຈາກທີ່ນີ້</p> <p>:http://vizhub.healthdata.org/irank/arrow.php</p> <p>ຈຳນວນວัยຮຸ່ນໜ້າຍ່າຍຸ 15-19 ປີ ໃນພົມືກາເອເຊຍໃຫຍ່ໄດ້ທີ່ສມຽດແລ້ວຄິດເປັນຮ້ອຍລະເທົ່າໄດ?</p> <p>ຮ້ອຍລະ 29</p> <p>ຫຼືໄດ້ຄິດເປັນຈຳນວນເກືອບ 3 ໃນ 10 ດັບທັງໝົດ[40]</p> <p>*ໜ້າຂໍ້ມູນປະເທດໄທຢູ່ໄດ້ຈາກທີ່ນີ້</p> <p>:http://www.unicef.org/sowc2013/files/Table_11_Stat_Tables_SWCR2013_ENGLISH.pdf</p>	<p style="text-align: center;">ຄໍາອະນຸຍາບຍ່າງສ່ວນທີ່ເກີ່ມຂຶ້ນເປົ້າກະວະຈາມມີດັ່ງນີ້</p> <p>ຜູ້ທຸກໆມີໂຄກສອງຢູ່ນີ້ທັງຄົນສູງກວ່າເພົ່າຫຍ່າຍ ເພຣະໃນຫລາຍໆ ປະເທດຜູ້ທຸກໆມີແນວໂນມ ‘ເຄື່ອນຍ້າຍ’ ສູງກວ່າຜູ້ທຸກໆ ກລ່າວົກມີຜູ້ທຸກໆໄດ້ຮັບອຸນຸມາດໃຫ້ອອກນອກບ້ານແລະຂັບໜີຢານພາຫະນະເຕືອຢ່າງອືສະ ນາກກວ່າຜູ້ທຸກໆ</p> <p>ຜູ້ທຸກໆສອນວ່າຈະຕົວເປັນຜູ້ທຸກໆ ທ້າຫຍ່າຍ ເສີ່ງກັຍ ແລະທ້າມກລັວເລັບປັດຫຼືອົບາດແພລບາງຄົງສິ່ງນີ້ ຈາກສ້າງແຮງກົດນີ້ໃຫ້ ຈຶ່ງມັກເສີ່ງວັນດຽວຈາກຄວາມເຮົາຫຼືອົບການແຂ່ງຂັນນີ້ທັງຄົນ</p> <p>ເທິກຫຸ່ມແລະຜູ້ທຸກໆມີແນວໂນມດີ່ມຄົງດີ່ມແລກອອລີ່ມແລະໃໝ່ຢາເສົດດີ່ນໆ ສູງກວ່າຜູ້ທຸກໆ ຊຶ່ງ ທຳໃໝ່ມີຄວາມເສີ່ງສູງຂຶ້ນມີ່ມີຕົວເປັນຂັບໜີຢານພາຫະນະຫຼືອແມ້ແຕ່ເດີນຕາມທັງຄົນ</p> <p>ບາງຄັ້ງ ເຖິງຜູ້ທຸກໆແລະຜູ້ທຸກໆສາກົ່ງຄຸກຄາດຫວັງວ່າຈະຕົວອູ້ກັບບ້ານ ຂ່າຍຮັບຜິດຂອງງານບ້ານຈານ ເຮືອແລະເລື່ອງດູເຖິກ</p> <p>ໃນຫລາຍໆ ປະເທດບາງຄັ້ງການສຶກຂາຂອງເຖິງຜູ້ທຸກໆຈະຄຸນອງວ່າໄມ່ສຳຄັນທ່າການສຶກຂາຂອງເຖິກ ຜູ້ທຸກໆ ເພຣະຜູ້ທຸກໆນີ້ມີຕົວເປັນໂທຂຶ້ນໄປເພື່ອທາຮາຍໄດ້ເລື່ອງຄຣອບຄວ້າ ແລະຜູ້ທຸກໆຄືອນທີ່ຕົວຮັບໜ້າທີ່ໄດ້ ກຳລັງນັ້ນ</p> <p>ໃນບາງປະເທດ ລູກສາຈະຈຸກເລື່ອງຫຼູ່ທະນຸນອນໃຫ້ອູ້ແຕ່ກັບບ້ານເທົ່ານັ້ນ ເພຣະພ່ອແກ່ລັວວ່າ ລູກສາຈະໄດ້ຮັບວັນຕາຍທາກໄປໂຢູ່ນອກບ້ານ</p> <p>ເຖິງຜູ້ທຸກໆແລະໜ້າໜຸ່ນລູກຄາດຫວັງວ່າຕ້ອງສາມາດແສດງໃຫ້ຜູ້ທຸກໆເຫັນວ່າແຈ້ງແກ່ ບົກບົນ ສນ່າຍ ໜາຕຣີ ເພື່ອພິສູ່ຈົນຄວາມເປັນລູກຜູ້ທຸກໆເຕີມຕ້ວ</p> <p>ຜູ້ທຸກໆຈະມີແຮງກົດນີ້ຢ່າງໜຶ່ງກີ່ກົບນີ້ ການເປັນໜັງທ້າຫລັງຫຼືອຍ່ອມອູ້ໃນໂວກຫອງຜູ້ທຸກໆ</p> <p>ເພຣະຄວາມເຂົ້າໃຫ້ທີ່ວ່າຜູ້ທຸກໆເຫັນວ່າຜູ້ທຸກໆທຸກໆດ້ານ ແລະດັ່ງນັ້ນຜູ້ທຸກໆຈຶ່ງຄວາມມຳນາຈຄວບຄຸມຜູ້ທຸກໆ</p> <p>ຄວາມເຂົ້າໃຫ້ທີ່ວ່າລູກຜູ້ທຸກໆຕົວເປັນເຂົ້າໃຫ້ຝັ້ງສານີ</p>
--	--

เกมสำรอง: “ประสานกันเป็นหนึ่งเดียว”

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

ครูสามารถนำเกมนี้มาใช้เวลาได้ก็ได้ เพื่อช่วยให้ห้องเรียนสนุกสนาน แต่ยังคงความตื่นเต้น พร้อมยิ่งขึ้น และกลับมาสนใจบทเรียน ตั้งใจเรียนยิ่งขึ้น

- ให้นักเรียนยืนเป็นวงกลมขนาดใหญ่ (หรือถ้าพื้นที่จำกัด ให้นักเรียนยืนอยู่ที่ตัวหันหน้าหากกระดาน) ครูอธิบายว่า ในการเล่นเกมนี้ ทุกคนต้องทำงานร่วมกัน พยายามเลียนแบบให้เหมือนที่สุด เมื่อันกันบ่าทุกคนเป็นกระจกเงาบ้านใหญ่ คนที่เป็นผู้นำจะต้องค่อยๆ ออกท่าทาง ทำซ้ำๆ เมื่อันเป็นภาพข้า
- ครูเริ่มทำเป็นตัวอย่างก่อน เคลื่อนไหวช้าๆ เพื่อดูว่านักเรียนทุกคนสามารถทำตามทันหรือไม่ พยายามรักษาจังหวะการเคลื่อนไหวให้เหมือนๆ กัน หลังจากนั้น ให้ตัวแทนนักเรียนผลัดกัน อกมาเป็นผู้นำ โดยเน้นย้ำว่า ผู้นำต้องทำท่าเป็นภาพข้า ผลัดเปลี่ยนผู้นำโดยให้นักเรียน ส่งต่อ กันไปเรื่อยๆ
- หลังจากนั้น ครูถามนักเรียนว่า สังเกตเห็นสาระสำคัญอะไรบ้างจากการเล่นเกมนี้ ข้อความที่เกมนี้สื่อถึงนักเรียนก็คือการพยายามทำงานร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางบวก เพื่อสร้างใบป่าไม้อยู่ยิ่งขึ้น นักเรียนจะทราบได้อย่างไรว่า เรา ควรเชื่อฟังใคร เอาอย่างใคร และไม่ควรทำงานไม่ตรงตามใครในพฤติกรรมทางสังคมของเรา
- ครูอธิบายให้นักเรียนฟังเพิ่มเติมว่า เมื่อมีบรรทัดฐานทางเพศที่เป็นอันตรายอยู่ในหมู่ชนของเรารา (ตัวอย่างเช่นบรรทัดฐานทางเพศที่ก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพ) เราต้องทำงานร่วมกันเพื่อเปลี่ยนแปลงบรรทัดฐานดังกล่าวนั้น แล้วมองหาหนทางเพื่อทำความเป็นผู้นำในเชิงบวก ไม่ใช่ภาวะผู้นำเชิงลบ และอาจมีบางครั้งที่พากเราเองแต่ละคนนั้นแหละ จะมีโอกาสเป็นผู้นำในสถานการณ์ทางสังคมของเรา ดังนั้นเราจึงควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้อื่นเสมอ

งานเพิ่มเติม: เปลี่ยนบรรทัดฐานทางเพศ

แนวทางที่ 1:

ให้นักเรียนแต่งบทกวีเพลงหรือแร็ป ที่ให้ความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับผลกระทบของความรุนแรงที่อาจมีต่ออาชมณ์ความรู้สึกของบุคคลที่เผชิญเหตุการณ์ความรุนแรงโดยตรงหรือเป็นพยานรู้เห็นเหตุการณ์ดังกล่าว

แนวทางที่ 2:

ให้นักเรียนแต่งนิทาน/วدادการ์ตูนที่มีเนื้อหาแห่งบวกซึ่งมีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับเด็กเล็กๆ ได้ฟัง คำบรรยายจากปู่ย่าตายายว่าให้รู้จักการพยายามรับนับถือกันมากกว่าหันไปใช้ความรุนแรง

แนวทางที่ 3:

ให้นักเรียนออกแบบไปสเตอร์แสดงแบบอย่างทางเพศในเชิงบวก หรือไปสเตอร์แสดงผลกระทบของบรรทัดฐานทางเพศเชิงลบ

ปฏิบัติการโรงเรียนทั้งระบบ:

ยืนหยัดต่อต้านความรุนแรงจากเพศภาวะ: แตกต่างในสิ่งที่ถูกที่ควร เปิดเวทีให้นักเรียนได้จัดแสดงการ์ตูน/นิทานให้ห้องเรียนรุ่นน้องได้เข้าชม จัดเวทีให้นักเรียน ได้แสดงคอนเสิร์ต/ร้องเพลงแร็ป/อ่านบทกวี ให้เพื่อนนักเรียนชั้นอื่นๆ รับชม หรืออาจใช้ ช่วงเวลาเข้าแตร เพื่อเป็นการส่งเสริมการมีสัมพันธภาพที่ปลอดความรุนแรง หรืออาจจัด ให้มีการประกวดแข่งขันระดับโรงเรียนและจัดเทศกาลศิลปะการแสดงประจำภาคเรียน

การเสนอชื่อผู้ปฏิบัติหน้าที่ ‘กัลยาณมิตร’

อธิบายให้นักเรียนทราบว่า เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่นักเรียนจะต้องมีคนที่ไว้วางใจได้เพื่อขอ ความช่วยเหลือเมื่อเผชิญเหตุการณ์ความรุนแรงนักเรียนควรจะรู้สึกสะดวกในการไปขอ ความช่วยเหลือจากครู นอกจากรา นักเรียนรุ่นพี่บางคนอาจรับหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงหรือเป็น กัลยาณมิตรซึ่งหมายความว่า นักเรียนกลุ่มนี้เสนอตัวเข้ามารажางในฐานะคนที่เพื่อน นักเรียนและรุ่นน้องรู้สึกสบายใจที่จะเข้าหาเพื่อขอความช่วยเหลือ เวลาเผชิญเหตุการณ์ พบรเหิน หรือได้ยินข่าวความรุนแรง รวมทั้งเป็นคนที่สามารถให้คำแนะนำที่ดีว่าควรปฏิบัติ ตัวอย่างไรในสถานการณ์ดังกล่าว นั้น ครูควรประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนรุ่นน้องรู้จักรุ่นพี่ กัลยาณมิตรกลุ่มนี้ว่า เป็นคนที่น้องๆ จะไปขอคำแนะนำว่าควรไปขอความช่วยเหลือจากที่ ได้ได้บ้าง ทั้งนี้ โรงเรียนต้องจัดให้มีการอบรมอย่างเพียงพอเหมาะสมเพื่อให้นักเรียน กัลยาณมิตรเหล่านี้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

หน้าที่
2

หัวข้อที่ 3

เอกสารเสริม

กิจกรรมที่ 2: ความรุนแรงจากเพศภาวะคืออะไร?

ความรุนแรงจากเพศภาวะในรั้วโรงเรียนหรือรอบบ้านโรงเรียน

สถานการณ์ที่ 1

เมื่อวันพุธที่สับดีที่แล้ว ตอนสารสินีเดินไปโรงเรียน ตามปกติเรอจะต้องเดินไปพร้อมเพื่อนๆ แต่บังเอิญวันนั้นรอตั้งนานแล้วเพื่อนก็ยังไม่มาเสียที่ สารสินีเกล้าไว้ไม่ทันเวลาโรงเรียนเข้าเรียน จึงรีบไปก่อน เเรอต้องเดินประมาณสองช้อยจึงถึงโรงเรียน แต่ระหว่างทางนั้น เเรอจะต้องเดินผ่านกลุ่มเด็กผู้ชายรุ่นพี่โรงเรียนเดียวกันกลุ่มนี้ที่ชอบรวมตัวกันกลุ่มใหญ่ค่ายแซวหญิง พอสารสินีเดินมาถึง พวกนั้นก็พากันพิavaใส่ หน้าซ้ายร้องมายคนหนึ่งแอบย่องมาจับไห่ของเรอตัวขี้ชา

คำถามเพื่อการอภิปราย:

- ความรุนแรงจากเพศภาวะในสถานการณ์นี้เป็นความรุนแรงประเภทใด? (ทางร่างกาย ทางวาจา ทางจิตใจ ทางเพศ)
- สถานการณ์นี้อาจส่งผลกระทบต่อผู้แพชญ์เหตุการณ์ความรุนแรงอย่างไรบ้าง?
- ต้องมีการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้?
- จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างเพื่อดำเนินการตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นจริง?

สถานการณ์ที่ 2

ไฮท์เป็นเด็กนักเรียนชั้น ม. 2 อายุมาวันหนึ่ง เพื่อนๆ ในห้องก็เริ่มแก้กลังไฮท์ต่างๆ นานา หยอกล้อเขา หาว่าเขาเหมือนผู้หญิง พอไปซ้อมบาสเกตบอลตามปกติ เพื่อนร่วมทีมก็เดินมาบอกว่า เขายังไม่ต้องมาซ้อมอีก แล้ว เพราะทุกคนไม่อยากให้เขาอยู่ร่วมทีมอีกด้วยต่อไป หลังจากนั้นไฮท์จึงไปเล่นตามเพื่อนๆ ว่ามีครรภ์บ้างไหม เกิดอะไรขึ้น ทำไม่ถูกๆ ทุกคนก็พากันเกลียดเขา เพื่อนคนหนึ่งจึงบอกไฮท์ว่า มีคนโพสต์รูปตัดต่อเป็นหน้าไฮท์แต่แต่งตัวเป็นผู้หญิงเต็มเฟซบุ๊กไปหมด

คำถามเพื่อการอภิปราย:

- ความรุนแรงจากเพศภาวะในสถานการณ์นี้เป็นความรุนแรงประเภทใด? (ทางร่างกาย ทางวาจา ทางจิตใจ ทางเพศ)
- สถานการณ์นี้อาจส่งผลกระทบต่อผู้แพชญ์เหตุการณ์ความรุนแรงอย่างไรบ้าง?
- ต้องมีการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้?
- จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างเพื่อดำเนินการตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นจริง?

สถานการณ์ที่ 3

นัยเป็นเด็กสาววัย 13 ปี ช่วงปีเดือนที่ผ่านมา ร่างกายของนัยเปลี่ยนแปลงเข้าสู่วัยแรกรุ่น เริ่มเป็นสาวแล้ว พอกลืนเปิดภาคเรียนวันแรก พวกรักเด็กผู้ชายก็ซื้้มือมาทางนัยแล้วพากันหัวรือต่อกระซิค บังก์ทำเป็นแก้กลังมาเดินชนนัยตามระเบียงทางเดินบนอาคารเรียน มีเด็กห้ามอยู่คนหนึ่งตั้งใจเดินมาซื้อหัวอกของนัย แล้วก็ทำท่าทางบอกว่าหัวอกนัยโตขึ้นมาก คนอื่นๆ เลยพากันหัวเราะเย่า ทำให้นัยเริ่มรู้สึกว่าไม่น่ามาโรงเรียนเลย

คำถามเพื่อการอภิปราย:

- ความรุนแรงจากเพศภาวะในสถานการณ์นี้เป็นความรุนแรงประเภทใด? (ทางร่างกาย ทางวาจา ทางจิตใจ ทางเพศ)
- สถานการณ์นี้อาจส่งผลกระทบต่อผู้แพชญ์เหตุการณ์ความรุนแรงอย่างไรบ้าง?
- ต้องมีการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้?
- จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างเพื่อดำเนินการตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นจริง?

เอกสารเสริม

กิจกรรมที่ 2: ความรุนแรงจากเพศภาวะคืออะไร?

สร้างสถานการณ์ของกลุ่ม

คำถามเพื่อการอภิปราย:

- ความรุนแรงจากเพศภาวะในสถานการณ์นี้เป็นความรุนแรงประเภทใด? (ทางร่างกาย ทางวาจา ทางจิตใจ ทางเพศ)
- สถานการณ์นี้อาจส่งผลกระทบต่อผู้เผชิญเหตุการณ์ความรุนแรงอย่างไรบ้าง?
- ต้องมีการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้?
- จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างเพื่อดำเนินการตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นจริง?

จุดเน้นสำหรับครุ่นซ่อน:

ครุ่นซ่อนรายได้ต้อนนักเรียนโดยวิธีการรักษาความเป็นส่วนตัวได้ โดยอาจกล่าวว่า “การไปเที่ยวเล่าเรื่องคนอื่นว่าใครเคยทำอะไรมาแล้วบ้างนั้น มันง่ายเกินจริง แต่วิธีแบบนี้ จะทำให้เราถูกกัน ด่าวิกัน โทษกันไปโถหักกันมา เพราะฉะนั้น เราจะใช้สถานการณ์สมมติเป็นต้นเรื่องของการพูดคุยกแลกเปลี่ยนความเห็นกัน อีกอย่างหนึ่งที่เราต้องพูดถึงก็คือ เราชรทำอย่างไรให้สถานการณ์ถูกต้องเหมาะสมสมดุลขึ้นในอนาคต เวลาเขียนงานส่งครุภารกิจเมื่อกัน ถ้าเราเล่าเรื่องประสบการณ์ของครอบครัว นักเรียนก็ต้องรู้จักเคารพความเป็นส่วนตัวของเขาด้วย นั่นคือ เราจะต้องไม่ใช้ชื่อจริง ไม่ใช้ข้อมูลจริง ที่พอมีคนมาอ่านแล้วทราบทันทีว่าเป็นเรื่องของใคร นักเรียนจำไวนะ นี่คือวิธีการหนึ่งที่เราจะแสดงว่าเราเคารพเขาใจใส่กัน และกัน ช่วยเหลือเพื่อกันและกันจนประสบความสำเร็จในการเรียนด้วยดีไปพร้อมหน้าพร้อมตา กัน”

หัวข้อที่ 4: ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษา

ทำความสะอาดให้กลิ่นจากการเรียนการสอน

ถือเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่เราจะต้องพัฒนาความรู้สึกรับผิดชอบร่วมกันในการทำให้โรงเรียนเป็นพื้นที่ปลอดภัยและเป็นมิตรสำหรับทุกคน ดังนั้น ส่วนหนึ่งของกระบวนการนี้จึงเป็นการ
ระบุประเภทความรุนแรงจากเพศภาวะที่มักเกิดขึ้นในบริเวณโรงเรียน ระบุสถานที่และเวลาที่ความรุนแรงนี้มักเกิดขึ้นบ่อยที่สุด ระบุผลกระทบที่มีต่อผู้คน และระบุสิ่งที่เราจะทำได้
เพื่อป้องกันความรุนแรงจากเพศภาวะและให้แรงสนับสนุนแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบ โดยหลักเลี่ยงการใช้ถ้อยคำหยาบคายกล่าวหาหรือด่าว่ากันในการทำงานดังกล่าว

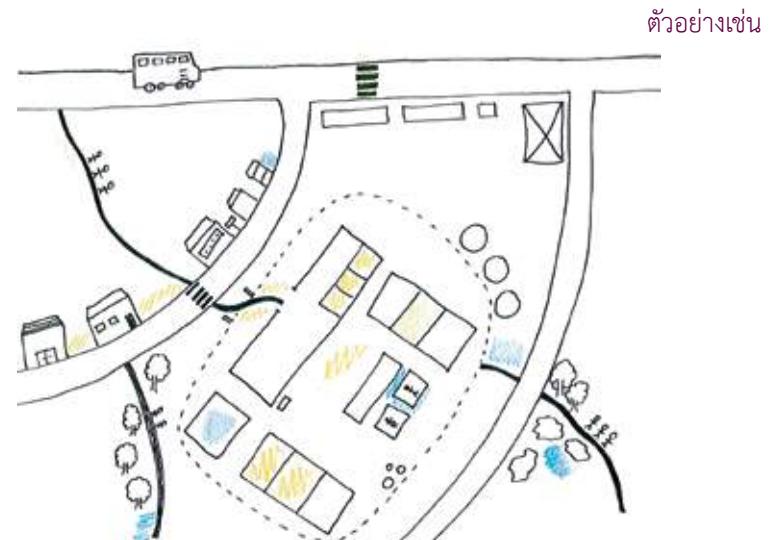
กิจกรรมที่ 1: แผนที่ความรุนแรงจากเพศภาวะในโรงเรียน

ขั้นตอนการสอน

- ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนที่บริเวณโรงเรียนแบบคร่าวๆ แสดงถนนเส้นหลัก ทางเดิน และอาคารร้านรวงรอบๆ โรงเรียน โดยให้ระบุเส้นทางต่างๆ ที่เด็กนักเรียนใช้เดินทางไปกลับ การคุณภาพรูปแบบต่างๆ (เช่น เดิน รถเมล์ รถแท็กซี่ และอื่นๆ) ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ให้สัญลักษณ์หรือระบุชื่อพื้นที่ส่วนต่างๆ ตามจำเป็น
- ครูถามนักเรียนดังนี้
- พื้นที่ใดบ้างที่ในโรงเรียนและรอบๆ บริเวณโรงเรียน ที่ปลอดภัยและเป็นมิตรต่อนักเรียนทุกคน? ให้นักเรียนระบายน้ำเสียทำสัญลักษณ์พื้นที่ดังกล่าวด้วยสีได้สีหนึ่ง
- พื้นที่ใดบ้างที่ในโรงเรียนและรอบๆ บริเวณโรงเรียน ที่นักเรียนเคยพบเห็นหรือประสบเหตุการณ์ความรุนแรง? ให้นักเรียนระบายน้ำเสียทำสัญลักษณ์พื้นที่ดังกล่าวด้วยสีอีกสีหนึ่ง

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการวิจัยเพื่อระบุว่าความรุนแรงในโรงเรียนเกิดขึ้นที่ไหน และเกิดขึ้นอย่างไร กิจกรรมนี้จะช่วยให้นักเรียนทราบถึงรูปแบบการเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงได้ นอกเหนือจากนั้น ยังช่วยให้ครูได้รับทราบว่าความรุนแรงเกิดขึ้นที่ไหนและอย่างไรบ้าง เพื่อให้สามารถช่วยสร้างสรรค์โรงเรียนที่ปลอดภัยยิ่งขึ้นและเป็นมิตรกับนักเรียนมากขึ้นอีกด้วย

4. ครูถามนักเรียนดังนี้

ความรุนแรงประเภทใดเกิดขึ้นในสถานที่เหล่านี้? ทั้งนี้ ครูควรย้ำเตือนนักเรียนให้นึกถึงความรุนแรงจากเพศภาวะประเภทต่างๆ ที่มักเกิดขึ้นในโรงเรียน

กำหนดเครื่องหมายแสดงความรุนแรงประเภทต่างๆ ลงในแผนที่ ยกตัวอย่างเช่น

- ความรุนแรงทางจิตใจ
- ความรุนแรงทางวาจา
- ⊖ ความรุนแรงทางร่างกาย
- ✖ ความรุนแรงทางเพศหรือการคุกคามทางเพศ

ให้นักเรียนเขียนสัญลักษณ์กำกับว่าแต่ละเครื่องหมายใช้แทนความรุนแรงประเภทใด

5. ให้นักเรียนสองถิ่นสามกลุ่มอาสาอภิภานนำเสนอภิ婆าดແຜນที่ของตนเอง ครูใช้คำถามต่อไปนี้เพื่อนำการอภิปรายในชั้น:
 - นักเรียนหญิงและนักเรียนชายเผชิญความรุนแรงอยู่ที่เดียวกันในโรงเรียนหรือไม่?
 - ความรุนแรงมักจะเกิดขึ้นที่ไหนมากที่สุด?
 - เพราะเหตุใดคนจึงไม่ได้รับการลงโทษจากการก่อเหตุการณ์ความรุนแรงในสถานที่ดังกล่าว?
 - เราต้องทำอะไรบ้างเพื่อยุติเหตุการณ์ความรุนแรงนี้?

6. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- ความรุนแรงสามารถเกิดขึ้นได้ทุกแห่งพื้นที่ในบริเวณโรงเรียน ตามอาคารบ้านเรือน รอบๆ โรงเรียน และระหว่างการเดินทางไปกลับบ้านและโรงเรียน
- บางครั้งเราจะสามารถบูรุปแบบการเกิดความรุนแรงได้ว่ามักจะเกิดที่ไหนและเกิดขึ้นเมื่อไหร่
- การระบูรุปแบบการเกิดความรุนแรงจากเพศภาวะในบริบทโรงเรียนได้นั้น สามารถช่วยในการพัฒนากลยุทธ์การทำงานเพื่อยุติความรุนแรงและสร้างสรรค์พื้นที่ปลอดภัยสำหรับทุกคน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ในกิจกรรมนี้นักเรียนจะได้:

- กำหนดกฎกติกา และข้อตกลงที่นักเรียนต้องการเพื่อสนับสนุนให้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ปลอดภัย เป็นมิตร และเท่าเทียมกัน สำหรับทุกคน ในห้อง/ห้องเรียน

คำสำคัญ
ความเท่าเทียมระหว่างเพศ บรรทัดฐานทางเพศพื้นที่ปลอดภัย บรรยากาศ สภาพแวดล้อม

กิจกรรมที่ 2: กฎเชิงบวกของพื้นที่เรียนรู้อันปลอดภัย

ขั้นตอนการสอน

- ครูทบทวนให้นักเรียนจำได้ว่า เราได้พูดคุยเรื่องความปลอดภัยในโรงเรียนมาแล้ว เราได้ระบุพื้นที่ปลอดภัยลงในแผนที่โรงเรียนแล้ว (หัวข้อที่ 4: กิจกรรมที่ 1) เราได้พูดคุยกับสิ่งที่เราสามารถมือทำได้เพื่อสร้างความเท่าเทียมระหว่างเพศในโรงเรียนแล้ว (หัวข้อที่ 2: กิจกรรมที่ 3) และเราต่างก็ต้องการห้องเรียนที่ดีอย่างเท่าเทียมกันสำหรับทุกคน ดังนั้น ในกิจกรรมนี้ เราจะจะมาพูดคุยกันถึงความปลอดภัยและความเท่าเทียมกันในห้องเรียนของเราและขยายไปถึงระดับโรงเรียนด้วย เราจะมาตัดสินใจร่วมกันว่าเราสามารถทำอะไรได้บ้างเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยและความเท่าเทียมกันด้วยการออกแบบกฎโรงเรียนเชิงบวก
- ให้นักเรียนหยิบแผนที่โรงเรียนที่ได้ทำสัญลักษณ์แสดงพื้นที่ปลอดภัยและไม่ปลอดภัยในบริเวณโรงเรียนไว้แล้วขึ้นมาดู แล้วช่วยกันออกแบบ กฎ กติกา และข้อตกลงใหม่ๆ เพื่อทำให้โรงเรียนและห้องเรียนเป็นสถานที่ปลอดภัย ทุกคนได้รับการปฏิบัติตัวด้วยความเคารพยอมรับ และใส่ใจ
- ครูควรเน้นย้ำว่า ข้อกำหนดใหม่นี้จะต้องส่งเสริมให้ทุกคน ทั้งผู้ชาย ผู้หญิง และผู้ที่ไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานทางเพศตามแบบแผน ได้มีสิทธิเท่าเทียมกันในการร่วมใช้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ปลอดภัย และเป็นมิตร
- ครูแจ้งให้นักเรียนในชั้นทรายว่า ในขั้นตอนนี้ เราจะช่วยกันออกแบบ กฎ กติกา ข้อตกลงใหม่ๆ สำหรับห้องเรียนและโรงเรียนของเราเพื่อเป็นสิ่งยืนยันว่าทุกคนปลอดภัย มีสุข และหนุนเพียร (ขั้นตอนนี้สามารถทำร่วมกันทั้งห้องก็ได้ หรืออาจสั่งให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มย่อย หรือเป็นคู่ โดยอาจแบ่งกลุ่มนักเรียนตามเพศเป็นกลุ่ม เพศเดียวกันก็ได้)

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

การให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการคิดพิจารณา เกี่ยวกับกฎ กติกา ข้อตกลง ที่ตนเองจำเป็นต้องมีนั้น จะช่วยในการปลูกฝังความรู้สึกรับผิดชอบ ทั้งยังสอนนักเรียนให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งว่าทำไมเราจึงต้องมีกฎระเบียบ

- ให้นักเรียนขอบคิดพิจารณาประดิษฐ์อีกหนึ่ง
 - เราต้องการกฎติกาอะไรบ้างเพื่อเป็นสิ่งยืนยันว่าทุกคนมีความสุขที่โรงเรียน? เมื่อจะกำหนดกฎแต่ละข้อ นักเรียนต้องคำนึงถึงเด็กผู้ชาย เด็กผู้หญิง และเด็กที่ไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานทางเพศตามแบบแผนด้วย
 - เราต้องการกฎติกาอะไรบ้างเพื่อเป็นสิ่งยืนยันว่าทุกคนปลอดภัยที่โรงเรียน ซึ่งต้องรวมไปถึงความปลอดภัยจากความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ?

- เราจำเป็นต้องมีกฎระเบียบอื่นใดอีกรึไม่ สำหรับพื้นที่อื่นๆ ในโรงเรียน? ยกตัวอย่าง เช่น บริเวณห้องสุขา ระเบียงทางเดิน หรือสนามกอล์ฟ เช่นไร?
- เราจำเป็นต้องมีกฎระเบียบอะไรบ้างเพื่อเป็นสิ่งยืนยันว่าทุกคนขยันหมั่นเพียรและด้วยใจเรียนได้อย่างเต็มที่ขณะอยู่ในโรงเรียน?

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

คำว่า ‘ผู้หญิง’ไม่ใช่คำสำหรับการดูหมิ่นหรือเหยียดหยามกัน ครูต้องทำให้นักเรียนเข้าใจว่า เมื่อได้ก้ามที่มีคุณใช้คำว่า ‘ผู้หญิง’ หรือ ‘ตัวเมีย’ไปคุยกับเด็กผู้ชาย นั่นหมายถึงการเลือกปฏิบัติขั้นกันถึงสองครั้ง ขั้นแรกคือการใช้คำที่หมายถึงเพศหญิงเป็นคำบ่มประมาท และขั้นที่สองคือการเหยียบย่ำเด็กผู้ชายคนนั้นว่าเขาไม่ควรมีคุณค่าปกติเกี่ยวกับการเป็นเพศชาย

- ติดกฎ กติกา ข้อตกลง ที่นักเรียนช่วยกันกำหนดไว้ที่หน้าห้องเรียน (หรือที่อื่นตามความเหมาะสม) เพื่อเป็นเครื่องตื่นใจนักเรียนว่าเรามีกฎ กติกา ข้อตกลงที่จะทำให้ห้องเรียน/โรงเรียนของเราเป็นสถานที่ยุติธรรม

สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- นักเรียนและครูจำเป็นจะต้องทำงานร่วมกันเพื่อออกแบบ กฎ กติกา ข้อตกลงเพื่อการสร้างห้องเรียนและโรงเรียนที่ปลอดภัย
- คนบางกลุ่ม เช่น เด็กผู้หญิงและคนที่ไม่สอดคล้องกับบรรทัดฐานทางเพศ มักจะเป็นผู้เสื่อมเสียการณ์ความรุนแรง ดังนั้นเราจึงต้องนึกถึงคนกลุ่มนี้ไว้เสมอเมื่อออกแบบกฎต่างๆ
- พื้นที่บ้างแห่งที่ในรั้วโรงเรียนและบริเวณรอบๆ โรงเรียนจะปลอดภัยน้อยกว่าที่อื่น เราจึงจำเป็นต้องตระหนักถึงรูปแบบการเกิดความรุนแรง เพื่อให้สามารถกำหนดกฎระเบียบในการทำให้พื้นที่เหล่านั้นเป็นพื้นที่ปลอดภัยได้

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

การเล่นเกมจะช่วยให้นักเรียนจดจำกฎระเบียบต่างๆ ได้ดีขึ้น เพราะมีลักษณะที่เล่นที่จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อครูเห็นว่าเด็กๆ ที่ต้องดักเตือนนักเรียนบ้างแล้ว

- หาสิ่งของที่เด็กนักเรียนจะโยนส่งกันไปมาได้ยาก และไม่ทำให้เด็กเจ็บตัว (เช่น ลูกบอลเป่าลม หรือ ของเล่นยัดไส้)
- ให้นักเรียนยืนเป็นวงกลม หรือยืนอยู่กับโต๊ะก้าพื้นที่จำกัด
- อธิบายวิธีเล่นว่า ครูจะโยนสิ่งของส่งให้นักเรียน เมื่อรับได้แล้วจะต้องบอกกฎ กติกา ข้อตกลงของห้องเรียน มาคนละหนึ่งข้อต่อไปเรื่อยๆ

(⌚ 30 นาที

**จุดประสงค์
การเรียนรู้**

ในกิจกรรมนี้นักเรียนจะได้:

- เรียนรู้เกี่ยวกับมโนทัศน์ของคำว่าความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ ความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่นนี้เรียกว่า ‘ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ’
- พิเคราะห์คุณลักษณะของคนที่เป็นคนดี รวมทั้งความสามารถในการจัดการเรียนรู้และการจัดการเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ
**ความรู้สึก
เห็นอกเห็นใจ
จินตนาการ**

กิจกรรมที่ 3: ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การจินตนาการ และอารมณ์แห่งเร้น

ขั้นตอนการสอน

1. ครูถามนักเรียนดังนี้

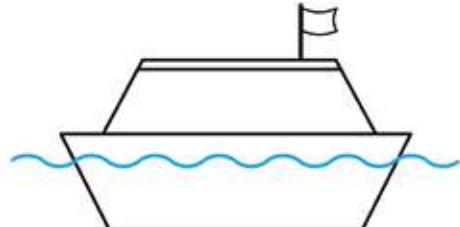
เรามีวิธีอกรหือทราบได้อย่างไรว่าคนอื่นกำลังคิดอะไรหรือรู้สึกอย่างไรอยู่? (นักเรียนอาจจะตอบว่า เรารู้สึกจากสังเกตได้จากภาษาถ้า อาการท่าทาง และปฏิกิริยา หรือตั้งใจรับฟังสิ่งที่เข้ามา หรือลองจินตนาการว่าเราตกลงอยู่ในสถานการณ์นั้นๆ ถ้าเป็นตัวเราเอง เราจะรู้สึกนึกคิดอย่างไร)

2. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า คนเราจำเป็นจะต้องรู้จักจินตนาการว่าคนอื่นๆ เขาใช้ชีวิตกันอย่างไร บางครั้งเราก็สามารถ ‘อ่าน’ คนอื่นและเดาได้ว่าเขากำลังคิดอะไรกันอยู่หรือรู้สึกอย่างไร โดยการสังเกตภาษาถ้า พื้นที่ เสียง และสังเกตอาการท่าทาง เป็นต้น แต่บางครั้งสิ่งเหล่านี้ก็อาจไม่เพียงพอ นั่นเป็นเพราะผู้คนอาจปิดบัง อำพราง ซ่อนเร้นอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง หรือแกล้งทำเป็นว่าทุกอย่างปกติ เราจึงจำเป็นต้องทำทั้งสองอย่าง ได้แก่ จินตนาการว่าเราอยู่ในสถานการณ์นั้น และถามขาตรๆ ว่ารู้สึกอย่างไร ความสามารถในการเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่นนี้เรียกว่า ‘ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ’

ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ คือ ความสามารถในการจินตนาการและหยั่งรู้อารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น

3. ครูแนะนำโน้นทัศน์ของอารมณ์แห่งรักให้นักเรียนในชั้นได้ทำความเข้าใจ โดยวิธีภาพแสดงแบบจำลอง ‘เรื่องอารมณ์’ ประกอบการสอน จากนั้นครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าการใช้คำประยิบประยิบหรืออุบมายันนี้เป็นวิธีอธิบายว่าอารมณ์บางอารมณ์ที่เห็นเด่นชัด เพราะอยู่ใกล้ผิวน้ำ ส่วนอารมณ์อื่นๆ อาจถูกปิดบัง ฝังลึก ซ่อนเร้นเอาไว้ (อยู่ใต้ผิวน้ำ) แต่ก็ยังคงส่องประทบท่อราญูนั่นเอง ทั้งนี้ อารมณ์ที่อยู่สีสีกลงไปใต้ผิวน้ำนั้น จะเป็นอารมณ์ที่สำคัญกับเรามากที่สุดก็ได้ หรืออาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดอารมณ์อื่นๆ ที่อยู่ใกล้ผิวน้ำได้ยกตัวอย่างเช่น ความหวาดกลัว หรือเจ็บช้ำน้ำใจ หรืออับอาย害羞หน้า มักจะเป็นสาเหตุของความโกรธดีดดาล หรืออิจฉาริษยา หรือการโทษตัวเอง หรือขยับเขยื้อนกระดูกกาย โดยจะเห็นว่ามีพิยความโกรธดีดดาลและขยับเขยื้อนกระดูกกายเท่านั้นที่แสดงเด่นชัดออกมา

แบบจำลองเรื่องอารมณ์

4. ครูให้นักเรียนทำงานเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม ในขั้นแรกนี้ให้เขียนสถานการณ์สั้นๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงจากสภาพภูมิประเทศนี้ จากนั้นให้วาดรูปแบบนี้ จากนั้นให้วาดรูปเรือรักหรืออารมณ์เพื่อแสดงการเปรียบเปรย เมื่อนักเรียนมีสถานการณ์ไว้ในใจแล้ว ให้เขียนอารมณ์ที่อาจเป็นอารมณ์ฝังลึก แห่งเร้น หรืออารมณ์ที่แสดงออกอย่างเด่นชัด ครูทำเป็นตัวอย่างพร้อมกันทั้งห้อง เพื่อให้นักเรียนแต่ละคู่หรือกลุ่มสามารถทำงานได้ด้วยตนเอง

ตัวอย่างอารมณ์แห่งเร้นฝังลึกอาจมีดังต่อไปนี้

เคร้าใจໂກຮົດເຄືອງກຸນໆໃຈຮະດາກອຍຫວາດຫວັນກຳຫາຍຸ
ອັບອາຍເກຣງກລັວເສີຍເກີຍຕີຮ້ອນນິຈ້າວັງສິ້ນຫວັງ

5. เมื่อเขียนเสร็จตามตำแหน่งที่เหมาะสมลงบนเรื่องอารมณ์แล้ว ให้นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนความเห็นกันว่าอารมณ์แห่งเร้นฝังลึกใดบ้างที่ตัวละครน่าจะพยายามปิดซ่อนเร้นไม่ให้คนอื่นได้รู้มากที่สุด และมีแรงกดดันที่แตกต่างกันหรือไม่ระหว่างเด็กผู้ชายกับเด็กผู้หญิงในการปิดบังของเร้นอารมณ์บางอย่าง?

6. ครูให้เวลาแต่ละกลุ่มอ่านสถานการณ์ของตนเองให้เพื่อนในชั้นฟัง และบอกว่ามีอารมณ์ใดบ้างที่ตัวละครออกแบบตัวละครจะต้องเผชิญ รวมทั้งบอกว่าแรงกดดันนี้ของเพศภาวะมีส่วนเกี่ยวข้องด้วยหรือไม่

7. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังเพิ่มเติมว่า โดยทั่วไปแล้ว คนที่เคยประสบเหตุการณ์ความรุนแรงมักรู้สึกไม่ค่อยสะอาดใจเวลาต้องไปปราบงานเหตุการณ์ต่อไปในบ้านคน เพราะสุดท้ายแล้วมักจะคิดกันไปเองว่า อย่างไรเสียส่วนหนึ่งนั้นก็เป็นความผิดของตนเอง เช่น กัน ที่ตนเองอาจผลักทำอะไรบางอย่างที่ไปกระทบด้วยความรุนแรงเข้าก็ได้ หรือไม่ก็อาจหลงลืมความเป็นจริงไปข้อนึงว่า ใครบางคนจะเลือกใช้พลังอำนาจของเขามาในทางที่เป็นโทษหรือไม่ก็อาจรู้สึกอบอ้ายหายหน้า จึงพยายามหาทางจัดการอารมณ์เหล่านี้ด้วยการแก้ลงทำเป็นว่า เหตุการณ์ความรุนแรงนั้นไม่เคยเกิดขึ้นเลย หรือไม่มีผลกระทบอะไรต่อตัวเองเลย

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

ครูอาจเลือกให้นักเรียนทำกิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมรวมทั้งห้องก็ได้ โดยขออาสาสมัครให้ออกมาหน้าชั้นเรียนและแสดงอารมณ์ความรู้สึกให้เพื่อนๆ ดู ด้วยการแสดงทางสีหน้า และภาษาถ้า แล้วให้เพื่อนนักเรียนคนอื่นๆ ดู/บอกว่าอารมณ์ความรู้สึกที่เพื่อนกำลังแสดงให้ดูหรือนำเสนออยู่นั้นคืออะไร

8. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ คือ ความสามารถในการจินตนาการและหันรู้ว่าผู้อื่นอาจกำลังรู้สึกนึกคิดอะไร
- บางคนอาจมีอารมณ์ฝังลึกบางอย่างที่รู้สึกได้ลึกซึ้งกว่าผู้อื่น จึงมักประนuna จะปกปิดอารมณ์ฝังลึกเหล่านี้ไว้ เนื่องจากไม่สะดวกใจที่จะบอกเล่าให้แก่ผู้อื่นได้รับทราบ
- เราอาจพัฒนาความสามารถในการรู้สึกเห็นอกเห็นใจขึ้นได้ผ่านการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะในการสังเกต การรับฟัง การจินตนาการ การถามไถ่ และการแสดงความห่วงใย
- ทักษะเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเราจะพบได้บ่อยครั้งว่าคนที่เคยประสบเหตุการณ์ความรุนแรงมักจะไม่ค่อยบอกเล่าให้ใครฟัง ดังนั้นทักษะเหล่านี้จึงทำให้เรามีทางช่วยเหลือโดยการแสดงความเข้าใจและให้แรงสนับสนุน
- หากเราสามารถร่วมรับรู้อารมณ์ความรู้สึกของผู้ที่เคยประสบเหตุการณ์ความรุนแรงมาแล้ว เราจะมีแนวโน้มน้อยลงอย่างมากที่จะกล้ายเป็นผู้ก่อเหตุความรุนแรงตังกล่าวเสียเอง หรือรับรู้ด้วยอย่างนิ่งเฉยเมือยพบทึนหรือได้ยินว่ามีคนกระทำการรุนแรงต่อผู้อื่น

⌚ 20 นาที

**จุดประสงค์
การเรียนรู้**ในกิจกรรมนี้นักเรียน
จะได้:

- ฝึกใช้ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ เป็นเครื่องมือในการกล่าวคำขอไทย

คำสำคัญ
ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ
คำขอไทย

กิจกรรมที่ 4: การกล่าวคำขอไทย

ขั้นตอนการสอน

- ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า เราทุกคนล้วนแต่เคยทำผิดพลาดมาแล้วด้วยกันทั้งนั้น เมื่อได้ก้าวที่เราต้องรับอย่างไรบ้างเพื่อการ ‘สำนึกผิด’ หรือกล่าวคำขอไทย? เรายังสังเกตด้วยว่าเราต้องรับอย่างไรบ้างหากมีครัวคนมาขอโทษเราหลังจากทำไม่ดีกับเราต่างๆ นานา? การให้คำมั่นสัญญาว่าจะไม่กระทำผิดซ้ำอีกแล้วนั้นมีความสำคัญอย่างไรบ้าง?
- ส่วนประกอบสำคัญของการกล่าวคำขอไทยนั้นมีหลายประการ ครูเขียนขั้นตอนต่อไปนี้บนกระดาน
 - รับรู้ว่าตัวเองได้ทำอะไรลงไปบ้าง (ระบุการกระทำหรือพฤติกรรม)
 - บรรยายว่าความซอกซานใจ อันตรายความรู้สึกขุนเคืองหรือผลกระทบของการกระทำนั้นที่มีต่อผู้อื่น
 - บอกความตั้งใจว่าการกระทำนั้นจะให้เกิดผลอย่างไร
 - ระบุความตั้งใจครั้งใหม่ว่าต่อไปจะทำอะไร (ยืนยันว่าจะซ่อมให้/จ่ายค่าเสียหาย และสัญญาว่าจะไม่ทำอีก)
 - พูดว่าขอโทษ
 - ยอมรับทุกรณีไม่ว่าคนนั้นจะมีปฏิกิริยาอย่างไร และให้เวลาเข้าได้ทำใจพิจารณาทบทวนคำขอของไทยของเรา เขาอาจจะไม่อยากยกโทษให้เรา หรืออาจใช้เวลาสักหน่อยกว่าจะให้อภัย แต่ไม่ว่าจะอย่างไร การกล่าวคำขอไทยก็ไม่ได้ขึ้นอยู่กับว่าเขาจะยอมยกโทษให้เราหรือเปล่า
- ครูให้นักเรียนเลือกสถานการณ์สมมติที่เคยเรียนมาแล้วหนึ่งสถานการณ์ (หรือให้นักเรียนคิดสถานการณ์สมมติขึ้นมาใหม่ แต่ต้องเป็นสถานการณ์ที่จำเป็นต้องมีการกล่าวคำขอไทย) จากนั้นให้นักเรียนเขียนบทพูดเพื่อกล่าวคำขอไทยโดยทำตามขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น
- ครูเรียกอาสาสมัครออกมารับบทพูดเพื่อกล่าวคำขอไทยให้เพื่อนในชั้นฟัง

เกมสำรอง: สวัสดีเรօจា

1. ครูย้ำเตือนนักเรียนให้พึงจำได้อยู่เสมอว่าเราจำเป็นต้องแสดงมิตรภาพและยินดีต้อนรับทุกคนที่โรงเรียน อธิบายให้นักเรียนฟังเพิ่มเติมว่าเกมนี้เป็นเกมที่ช่วยสร้างมิตรภาพและความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของ
2. ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเดินไปเดินมาทั่วห้อง เมื่อครูสั่ง 'หยุด' ให้นักเรียนจับคู่กับคนที่อยู่ใกล้ที่สุด (ครูว่า�ักเรียนมีคู่ครบทุกคนหรือไม่ หากเหลือเศษ ให้รวมเป็นกลุ่มสามคน) คู่นั้นจะเรียนว่า คู่หมายเลย 1 จากนั้นแต่ละคู่มีเวลา 1 นาที ช่วยกันประดิษฐ์และฝึกการทักทายด้วยท่าทางพิเศษ จะเป็นการจับมือ การไหว้ หรือการทำสัญลักษณ์อื่นๆ ก็ได้ ซึ่งการทักทายด้วยท่าทางพิเศษนี้ต้องเป็นสัญญาณเฉพาะของคนกลุ่มพิเศษบางกลุ่มเท่านั้น เพื่อความสร้างสรรค์ อาจใช้เสียงประกอบร่วมกับการออกท่าทางด้วยก็ได้
3. ให้เวลาแต่ละคู่ฝึกการทักทายด้วยท่าทางพิเศษสองสามนาที
4. จากนั้นครูออกคำสั่งให้นักเรียนเดินทั่วห้องอีกรอบ เมื่อครูสั่ง 'หยุด' ให้นักเรียนต้องรีบหาคู่ของตนเองให้เจอเร็วที่สุดเพื่อฝึกทักทายด้วยท่าทางพิเศษ
5. เมื่อนักเรียนแสดงการทักทายด้วยท่าทางพิเศษแล้ว ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเดินทั่วห้องอีกรอบ แล้วสั่ง 'หยุด'
6. รอบนี้นักเรียนต้องหาคู่ใหม่ โดยรอบนี้จะเรียกว่า คู่หมายเลย 2 ช่วยกันประดิษฐ์ และฝึกการทักทายด้วยท่าทางพิเศษใหม่ แต่ละคู่มีเวลา 1 นาที ฝึกทำท่าทางสองสามรอบ
7. จากนั้นครูออกคำสั่งให้นักเรียนเดินทั่วห้องอีกรอบ เมื่อครูสั่ง 'หยุด' รอบนี้ให้นักเรียนรีบหาคู่หมายเลย 2 ให้เจอแล้วแสดงการทักทายด้วยท่าทางพิเศษ จากนั้นรีบไปคู่หมายเลย 1 แล้วแสดงการทักทายด้วยท่าทางพิเศษเฉพาะของตน
8. ให้นักเรียนได้เล่นแบบนี้อีกหนึ่งรอบ จากนั้นรอบสุดท้าย ให้นักเรียนจับกลุ่มสี่คนแล้วประดิษฐ์การทักทายด้วยท่าทางพิเศษเฉพาะของกลุ่มนี้ขึ้นใหม่
9. ครูให้นักเรียนได้ขบคิดและครอกรวบถึงว่าการเล่นเกมนี้สอนให้รู้ว่าอะไรบ้าง? เกมนี้มีสาระสำคัญที่ซ่อนอยู่คือ เราจะมีการกล่าวทักทายต้อนรับด้วยท่าทางพิเศษเฉพาะกลุ่ม แล้วถามนักเรียนว่า มีสิ่งใดบ้างที่ทำให้เรารู้สึกเป็นที่ต้อนรับเมื่อเรามาโรงเรียน?

10. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า การทักทายกันอย่างมิตรสหายนั้นเป็นเรื่องที่ดี เพราะทุกคนต่างก็ต้องการรับรู้ว่าตนเองได้รับการต้อนรับอย่างดี เป็นที่ยอมรับของคนอื่นที่โรงเรียน ส่งเสริมให้ทักษะทักทายคนอื่นขึ้น มิตรภาพเมื่อเจอกันที่โรงเรียน ไม่ใช่จะเป็นเด็กรุ่นน้องรุ่นพี่ รุ่นเดียวกัน เหมือนกับเราหรือต่างจากเราเกิดตาม!

งานเพิ่มเติม: เปลี่ยนบรรทัดฐานทางเพศ

ครูให้นักเรียนร่างจดหมายถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา ตอนนี้ นักเรียนรับบทบาทเป็น 'นักเรียนที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ' ซึ่งจะเป็นผู้ให้มุมมองจากนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านต่างๆ ในกรณีนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรุนแรงที่นักเรียนต้องเผชิญทั้งภายในรั้วโรงเรียน และรอบนอกบริเวณโรงเรียน เนื้อหาในจดหมายต้องประกอบด้วยข้อแนะนำต่างๆ ว่ามีสิ่งใดบ้างที่จะช่วยในการลดเหตุการณ์ความรุนแรงลงได้ นักเรียนอาจใช้แผนที่ (ที่ทำในกิจกรรมที่ 1) และกฎ กติกา ข้อตกลง(ที่ทำในกิจกรรมที่ 2) ช่วยในการร่างจดหมายก็ได้ หรืออาจจะส่งสำเนาแบบไปกับจดหมายก็ได้ โดยแนบแผนที่แสดงพื้นที่และประเภทเหตุการณ์ความรุนแรงที่นักเรียนพบว่าเกิดขึ้นทั้งภายในและรอบๆ โรงเรียน รวมทั้งเชิญผู้อำนวยการสถานศึกษาให้มาเยี่ยมชมห้องเรียนเพื่อรับฟังนักเรียนนำเสนอข้อแนะนำ และ/หรือ จัดแสดงแผนที่

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

โปรดสังเกตว่า จะเป็นประโยชน์แก่ครูอย่างยิ่งหากให้นักเรียนได้แสดงนุ่มนวลของต่อประธาน ปัญหาต่างๆ ที่เข้าต้องเผชิญ บ่อยครั้งที่การกลั่นแกล้งรังแกและความรุนแรงเป็นเหตุการณ์ที่นักเรียนประสบในบริเวณพื้นที่ลับตาคน ซึ่งมักเลือดอดสายตาของผู้ใหญ่ การเชิญให้นักเรียนได้นำเสนอข้อมูลเช่นนี้จะช่วยให้ครูผู้สอนได้รับมุมมองจากคนวงใน นอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนมีความรู้สึกว่ามุมมองของตนมีความสำคัญ ซึ่งจะทำให้พวกเขารู้สึกว่ามีคุณค่าและได้รับการเคารพเอาใจใส่

ปัญหติกการโรงเรียนทั้งระบบ:

โครงการรณรงค์โรงเรียนส่งเสริมสัมพันธภาพที่เคารพใส่ใจ

ครูเชิญชวนให้นักเรียนวางแผนออกแบบโครงการรณรงค์ที่เผยแพร่สื่อสารเกี่ยวกับการส่งเสริมโรงเรียนปลอดภัยและเป็นมิตรกับทุกคน ยกตัวอย่าง เช่น การออกแบบและจัดทำโปสเตอร์ส่งเสริมพฤติกรรมแสดงน้ำใจและมิตรภาพ แล้วนำไปติดตามบริเวณทางเข้าโรงเรียน และ/หรือ การสร้างสรรค์คำวัญ สโลแกนหรือเพลงเกี่ยวกับโรงเรียนเพื่อนเด็ก

หัวข้อที่ 5: ทักษะการสื่อสารเพื่อสัมพันธภาพที่เคารพใส่ใจกันและกัน

ทำความเข้าใจกลวิธีการจัดการเรียนการสอน

การส่งเสริมสัมพันธภาพทางเพศในเชิงบวกเป็นส่วนหนึ่งของการป้องกันความรุนแรงบนฐานเพศภาวะนักเรียนย่อมได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้เพื่อให้รู้จักใช้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเคารพให้เกียรติใส่ใจกันและกัน

กิจกรรมที่ 1: เพื่อนดีที่น่าคบ

ขั้นตอนการสอน

- ครูชี้ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของมิตรภาพในช่วงที่เราเติบโตขึ้นไปเป็นวัยรุ่นเต็มตัว แต่บางครั้งมิตรภาพก็เป็นเรื่องยากลำบากสำหรับครุภัณฑ์นักเรียนได้ เช่นกัน เป็นเรื่องปกติที่เราอาจจะต้องเผชิญกับความอ้างว้างบ้าง หรืออาจกล่าวว่าเพื่อนๆ จะชอบเราหรือเปล่า บางครั้งเราก็อาจเป็นกังวลหรือกังวลใจที่ต้องด้อยเอากันเพื่อนๆ และนั่นอาจทำให้เราหลงลืมไปว่าอะไรคือสิ่งที่ถูกต้องสำหรับตัวเราเอง
- ครูให้นักเรียนจับกลุ่มทำงาน กลุ่มละประมาณห้าหรือหกคน
- ครูแจกกระดาษและให้แต่ละกลุ่มเตรียมดินสอปากกาเพื่อทำกิจกรรมระดมความคิด ซึ่งจะให้นักเรียนเข้าใจว่าในระหว่างทำกิจกรรมระดมสมอง นักเรียนจะต้องจดบันทึกความคิดทุกอย่างที่สามารถนำเสนององไปโดยไม่ต้องกลัวว่าทุกคนจะเห็นด้วยหรือไม่ เพราะกิจกรรมระดมสมองคือกิจกรรมที่ช่วยให้เราได้รับรู้ความคิดเห็นที่แตกต่างหลากหลายที่สุดเท่าที่จะทำได้
- ครูสั่งให้นักเรียนแบ่งกระดาษออกเป็นสองส่วน ด้านหนึ่งให้เขียนว่า คงจะดีนักเพื่อเรา.... และอีกด้านหนึ่งให้เขียนว่า คงไม่ดีเท่าไหร่ถ้าเพื่อเรา...
- จากนั้นให้นักเรียนระดมความคิดตามหัวข้อทั้งสองดังกล่าว

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

โปรดสังเกตว่าในการทำกิจกรรมเช่นนี้ จะไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด เพราะเป็นกิจกรรมที่ออกแบบมาเพื่อให้นักเรียนได้รู้จักคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ จะเป็นการดีอย่างยิ่งถ้าหากนักเรียนแต่ละคนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป เพราะนี่คือเหตุผลว่าทำไมจึงเป็นสิ่งสำคัญที่เราควรให้เวลาแก่กันและกันได้ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

ควรให้นักเรียนรวมความคิดเห็นจากหัวข้อ คงจะดีนักเพื่อเราเป็นอย่างนี้....แล้วทำเป็นโปสเตอร์ไปติดผนังห้อง

ตัวอย่างของแต่ละหัวข้ออาจมีดังนี้

คงจะดีนักเพื่อเรา...	คงไม่ดีเท่าไหร่ถ้าเพื่อเรา...
น่าไว้ใจ ให้กำลังใจ ช่วยทำการบ้าน แบ่งปันสิ่งต่างๆ ช่วยเหลือเพื่อน ใส่ใจให้เกียรติเรา	ไม่เชื่อสัตย์ กระจายข่าวลือ ชอบออกคำสั่งบังการ อิจฉาเรา หัวเราะเยาะเรา ไม่ให้เราเข้ากลุ่ม

- ครูเรียกให้นักเรียนกลุ่มๆ ได้กลุ่มนั่นอ่านรายการจากหัวข้อ ‘คงจะดี’ และให้อีกกลุ่มนั่นอ่านหัวข้อ ‘คงไม่ดี’ จากนั้นให้กลุ่มอื่นๆ เพิ่มเติมสิ่งที่แตกต่างไปจากสองกลุ่มนี้
- ในระหว่างที่แต่ละกลุ่มน้ำเสนความคิดเห็นของกลุ่มอยู่นั้น ครูขออาสาสมัครให้มาร่วมรวมความคิดเห็นของเพื่อนๆ และเขียนบนกระดาน.
- ครูแนะนำให้นักเรียนใช้ตาราง 50 วิธีแสดงน้ำใจหรือเก็บนรบข้าง และให้นักเรียนวิธีใดเหมาะสมที่สุดที่จะช่วยคนที่เคยตกเป็นเป้าหมายของเหตุการณ์ความรุนแรงจากเพศภาวะพร้อมทั้งอธิบายเหตุผล จากนั้นส่งเสริมให้นักเรียนนำความคิดเห็นเหล่านี้ไปช่วยในการสร้างสรรค์โรงเรียนให้เป็นสถานที่เป็นมิตรกับทุกคน

9. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- มิตรภาพเป็นสิ่งสำคัญ เพราะช่วยให้เรารู้สึกอุ่นไอความสุขและมีความมั่นใจมากขึ้น
- เป็นเรื่องธรรมชาติที่เราอาจกังวลว่าคนจะชอบเราหรือไม่
- เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการเลือกแนวทางสำหรับการลงมือปฏิบัติที่มีความเหมาะสมสำหรับตัวเองมากที่สุด แทนที่จะเป็นการพยายามทำตัวเพื่อเอาใจคนอื่น
- ความสามารถออกพัฒนาการที่มีการแสดงการเคารพให้เกียรติใส่ใจกันได้
- ไม่ว่าจะเป็นมิตรภาพใดก็ตาม เราสามารถทัดทานห้าทายการกระทำที่ไม่เคารพให้เกียรติใส่ใจกันได้

จุดประสงค์
การเรียนรู้
ในกิจกรรมนี้นักเรียน
จะได้:

- ระบุว่าคุณลักษณะ
การกระทำและ
ทัศนคติแบบบวก
สามารถเสริมสร้าง
ความสัมพันธ์ชัย
หญิงให้เข้มแข็งได้
อย่างไร ทั้งระหว่าง
พื้นท้องเพื่อนคู่สมรส
เพื่อนนักเรียนและ
เพื่อร่วมงาน

คำสำคัญ
มิตรภาพ
จุดแข็ง

กิจกรรมที่ 2: สัมพันธภาพชายหญิงที่เคร่งใช้ใจกันและกัน

ขั้นตอนการสอน

- จากกิจกรรมที่แล้ว นักเรียนได้ขับคิดพิจารณาถึงคุณลักษณะแบบบวกและแบบลบของ มิตรภาพ และได้รับทราบว่ามิตรภาพเกิดขึ้นได้กับทุกคน ทั้งระหว่างเพื่อนเพศเดียวกัน และเพื่อนต่างเพศกัน แต่บางครั้งในสัมพันธภาพระหว่างคนเพศตรงข้ามกันนั้น ยังมี คุณลักษณะสำคัญอีกหลายประการที่เราควรพยายามตั้งใจทำให้เกิดขึ้น ในกิจกรรมนี้เราจะมาช่วยกันคิดว่าคุณลักษณะแบบบวกสำคัญที่ควรมีในมิตรภาพที่ดีระหว่างกันนั้น คุณลักษณะใดบ้างที่มีคุณค่าต่อสัมพันธภาพระหว่างหนุ่มสาวและผู้หญิงกับผู้ชาย ได้อีกบ้าง
- ครูให้นักเรียนกลับไปปูโภสเตอร์แสดงรายการ คงจะดีนะถ้าเพื่อนเรา.... ที่ทำไว้ใน กิจกรรมที่แล้ว
- อธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าคุณลักษณะที่ดีที่เพื่อนพึงแสดงต่อกันนั้น ก็เป็นคุณลักษณะ ที่มีความสำคัญต่อสัมพันธภาพด้วยเช่นกัน
- ครูสั่งให้นักเรียนทำเครื่องหมายสีเหลี่ยมข้าวหลามตัดไว้ข้างๆ คุณลักษณะที่นักเรียน คิดว่ามีความสำคัญต่อสัมพันธภาพระหว่างพื้นท้อง ตามนักเรียนว่า มีคุณลักษณะอื่นๆ เพิ่มเติมหรือไม่ที่สำคัญสำหรับพี่ชายน้องชายพี่สาวน้องสาวควรแสดงแก่กันเพื่อสร้าง สัมพันธภาพที่ดีมีสุขและเท่าเทียมกัน?
- ครูสั่งให้นักเรียนทำเครื่องหมายหัวใจไว้ข้างๆ คุณลักษณะที่นักเรียนคิดว่ามีความ สำคัญต่อสัมพันธภาพระหว่างคู่สมรส (สามีภรรยา) ใน การใช้ชีวิตสมรสร่วมกันตาม นักเรียนว่า มีคุณลักษณะอื่นๆ เพิ่มเติมหรือไม่ที่สำคัญสำหรับคู่สามีภรรยาที่ควรแสดง แก่กันเพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีมีสุขและเท่าเทียมกัน?
- ครูสั่งให้นักเรียนทำเครื่องหมายวงกลมไว้ข้างๆ คุณลักษณะที่นักเรียนคิดว่ามีความ สำคัญต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนร่วมงาน (เพศตรงข้าม) ใน การใช้ชีวิตทำงานร่วม กันตามนักเรียนว่า มีคุณลักษณะอื่นๆ เพิ่มเติมหรือไม่ที่สำคัญสำหรับเพื่อนร่วมงาน ที่ควรแสดงแก่กันเพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีมีสุขและเท่าเทียมกัน?

คงจะดีมากที่่อนเร้า...
นำไว้ใจ ♦ ♥ ●
ให้กำลังใจเวลาเจอเรื่องเย่ๆ ♦ ♥
ช่วยทำการบ้าน ♦
แบ่งปันสิ่งต่างๆ ♦ ♥
ทำให้ราชสกัด ♦ ♥
ช่วยเหลือขอเรา ♦ ♥
เคร่งใช้ใจให้เกียรติเรา ♦ ♥ ●

♦ พื้นอ่อง
+
ช่วยเหลือแก้ปัญหา
แบ่งหน้าที่ทำงานบ้าน

♥ คู่สมรส
+
แบ่งหน้าที่ทำงานบ้าน
เข้าใจความต้องการ
รับฟังความคิดเห็น

● เพื่อนร่วมงาน
+
เป็นกันเอง
ปฏิเสธต่อทุกคนอย่าง
เท่าเทียมกัน
ช่วยเชิงตรงเวลา!

- เพื่อเป็นการสรุปห้องคิดไคร่ครวญ ครูให้นักเรียนรายงานแสดงความเห็นว่า นักเรียน สังเกตเห็นอะไรบ้าง เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสัมพันธภาพ ระหว่างชายหญิงในสถานการณ์ต่างๆ

- ครูเน้นย้ำให้นักเรียนสังเกตเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์หลายประการที่ส่งเสริม ความเสมอภาคนั้น มักเป็นคุณลักษณะที่ทำให้ผู้คนมีสัมพันธภาพที่ดีมีความสุข

สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- มีคุณลักษณะที่ดีหลายประการที่เราต่างมองหาเพื่อการมีมิตรภาพอันดีระหว่าง เพื่อน
- คุณลักษณะที่ดีที่เรามองหาจากมิตรภาพอันดีระหว่างเพื่อนมีความสำคัญต่อ สัมพันธภาพด้วยเช่นกัน
- คุณลักษณะที่ส่งเสริมความเสมอภาคก็คือคุณลักษณะที่ทำให้คนเรามีสัมพันธภาพ ที่ดีมีความสุข

- เรียนรู้ความแตกต่างระหว่าง พฤติกรรมการ แสดงออกที่ยืนยัน ความคิดเห็น กล่าวว่า ‘ถ้าได้ดังต่อไปนี้ ก็จะเป็นคนที่ดี’ และการคิดเห็นของตนโดยไม่เป็นการคาดโทษ他人 หรือใช้ความรุนแรง กล่าวคือ การที่บุคคลแสดงความรู้สึกความคิดเห็นของตนในลักษณะที่เป็นการคาดโทษ他人 ซึ่งมักจะมีความรุนแรง เช่น ‘ถ้าได้ดังต่อไปนี้ ก็จะเป็นคนที่ดี’
- ฝึกกลยุทธ์สื่อสารในการยืนยันความคิดเห็น ตามที่นักเรียนได้เลือกทำ

กิจกรรมที่ 3: ทำความรู้จักกับการยืนยันในความคิดเห็น

ขั้นตอนการสอน

- ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าเราทุกคนจำเป็นต้องมีทักษะเพื่อให้สามารถสื่อสารความจำเป็นและสิทธิของเรานะส่วนตัวกับเพื่อน ครอบครัว เพื่อนร่วมงาน และนายจ้าง โดยไม่ต้องมีความรุนแรงหรือก้าวร้าว แต่กระนั้น เรายังต้องทำให้สิทธิของเราได้รับการเคารพด้วย ไม่ว่าเราจะมีเพศภาวะใดหรืออายุเท่าไหร่ก็ตามทั้งนี้ เราไม่ควรรู้สึกผิด เมื่อต้องพูดปฏิเสธบางอย่างเมื่อเรารู้ว่ามันไม่ดีต่อตนเอง หรือไม่เคารพเรา หรือเป็นอันตรายต่อตัวเรา
- ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเพิ่มเติมว่า เราสามารถเลือกใช้วิธีแสดงออกได้สามรูปแบบ เพื่อสื่อสารความรู้สึก ความต้องการความคิดเห็นหรือความจำเป็นของเราได้ดังต่อไปนี้
 - แบบก้าวร้าว คือ การที่บุคคลแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นของตนในลักษณะที่เป็นการคาดโทษ他人 ซึ่งมักจะมีความรุนแรง กล่าวคือ การที่บุคคลผลักดันเพื่อสิทธิของตัวเองเกินควร จนสิทธิของผู้อื่นไม่มีความหมาย หรือมีน้ำหนักของการจะกล่าวว่า ‘นี่คือสิ่งที่ฉันต้องการนะ สิ่งที่เรอต้องการนั่นไม่สำคัญหรอก!’ การก้าวร้าว เป็นวิธีให้พลังงานอำนาจงานของผู้อื่นในแต่ละ
 - แบบยืนยันความคิดเห็น (ชัดเจนและสุภาพและเคารพ) คือ การที่บุคคลแสดงความรู้สึกความจำเป็น สิทธิอันพึงมีตามกฎหมาย หรือความคิดเห็นของตนโดยไม่เป็นการคาดโทษ他人 ซึ่งมีความรุนแรงน้อยลงและไม่ใช่การคาดโทษ他人 กล่าวคือ การที่บุคคลแสดงความคิดเห็นของตนโดยไม่ต้องมีความรุนแรง เช่น ‘ฉันต้องการน้ำดื่มน้ำด้วย’
 - แบบยอมจำนน คือ การที่บุคคลไม่สามารถแสดงความรู้สึกความจำเป็น ความคิดเห็นหรือความชอบของตนเอง หรืออาจแสดงออกในลักษณะที่อ้อมค้อมกินไปจนผู้อื่นไม่อาจเข้าใจสารที่ต้องการจะสื่อ คนที่มีลักษณะหัวอ่อนยอมคนง่าย อาจจะรู้สึกผิดเมื่อต้องกล่าวปฏิเสธ แม้ว่าการทำบางสิ่งบางอย่างจะไม่ดีหรือเป็นอันตรายต่อตนเองก็ตาม หรือมีการแสดงถึงความคิดเห็นว่า ‘สิ่งที่เรอต้องการนั่นสำคัญนน แต่ฉันไม่เป็นไรหรอก อย่าห่วงเลย’
- แสดงตัวอย่างสมมติสั้นๆ เพื่อให้นักเรียนเห็นความแตกต่างระหว่างการสื่อสารทั้งสามรูปแบบนี้ (อธิบายให้เข้าใจว่าใช้สถานการณ์สมมติต่อไปนี้เป็นตัวอย่างก็ได้)
 - สถานการณ์สมมติ:เด็กหญิงวัย 13 ปีถามเด็กผู้ชายกลุ่มนั่นว่าขออะไรบล็อกตัวคนได้ไหม เด็กชายคนหนึ่งตอบกลับมาว่า “บ้าหรือเปล่า! ผู้หญิงจะไปได้เรื่องอะไร! มีแต่ผู้ชายหิวอกเขาอะบล็อกกัน!”
 - คำตอบแบบก้าวร้าว เด็กหญิงตะโกนใส่คืน บอกว่า“อ้าว ก็ฉันเห็นแก่วิงเหมือนผู้หญิงนี่!!! ถ้าแก่วิงเหมือนหญิงแล้วยังอะบล็อกได้ ฉันก็คงเล่นได้เหมือนกันนะ แหลก!!”
 - คำตอบแบบยืนยันความคิดเห็น เด็กผู้หญิงพูดว่า “เราอะบล็อกเก่นะ แยกจังหวะ ไม่ให้เราเล่นด้วย ถ้าให้เราเข้าทีม เราช่วยพากนายให้ชนะได้นะ ผู้หญิงก็อะบล็อกเก่นะเหมือนกันบอกไว้ก่อน!”
 - คำตอบแบบยอมจำนน เด็กผู้หญิงไม่พูดอะไรตอบโต้ได้แต่เดินจากไปเงียบๆ แล้วเริ่มร้องไห้
- ครูชี้ให้นักเรียนเห็นว่า ในสถานการณ์ที่เราต้องแก้ไขความขัดแย้ง หรือในสถานการณ์ที่เราต้องแก้ไขความขัดแย้ง หรือในสถานการณ์ที่เราต้องทำอะไรบางอย่างที่เราอีดอัดใจ การยืนยันความคิดเห็นจะเป็นทักษะที่มีประโยชน์สำหรับเราอย่างยิ่ง หากเราต้องยืนยันความคิดเห็นของตัวเอง เราจะยังคงมีความสุภาพ แต่ขณะเดียวกันเราก็จะไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งที่อาจเป็นอันตรายหรือไม่ก่อประโยชน์สูงสุดแก่เรา
- ครูชี้แจงคำสำคัญให้นักเรียนเลือกทำงานหนึ่งอย่างจากแนวทางต่อไปนี้ โดยให้นักเรียนแสดงให้เห็นความแตกต่างของวิธีตอบโต้รูปแบบต่างๆ อย่างชัดเจน ทั้งแบบก้าวร้าว แบบยืนยันความคิดเห็น และแบบยอมจำนน ทั้งนี้นักเรียนอาจสร้างสรรค์สถานการณ์ของตนเองขึ้นมาใหม่ก็ได้ หรืออาจใช้สถานการณ์สมมติตั้งขึ้นมาเอง

สถานการณ์สมมติ นักเรียนใช้คำทำนายหยอกล้อกัน

แนวทาง ก การตูน ให้นักเรียนวาดภาพการตูนง่ายๆ สามภาพเพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ที่เป็นเป้าหมายหรือพยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์ควรตอบโต้อย่างไรในลักษณะของ ก) แบบก้าวร้าว ข) แบบยืนยันความคิดเห็น และ ค) แบบยอมจำนน

แนวทาง ข ทำท่าตัวแข็ง ให้นักเรียนทำงานเป็นคู่เพื่อสร้างสรรค์การแสดงทำท่าตัวแข็ง (หรือพาณิช) เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ที่เป็นเป้าหมายหรือพยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์ควรตอบโต้อ่าย่างไรในลักษณะของ ก) แบบก้าวร้าว ข) แบบยืนยันความคิดตน และ ค) แบบยอมจำนน จากนั้นครุจัดให้นักเรียนออกแบบหน้าชั้นให้เพื่อนในห้องได้รับชม แล้วเพื่อนๆ ช่วยกันทายว่าแต่ละท่านนั้นกำลังแสดงให้เห็นการตอบโต้รูปแบบใด

แนวทาง ค บทบาทสมมุติ ให้นักเรียนทำงานเป็นคู่หรือเป็นกลุ่มเพื่อเตรียมการแสดงบทบาทสมมติสั้นๆ สามเรื่องเพื่อสาธิตให้เห็นว่าผู้ที่เป็นเป้าหมายหรือพยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์ควรตอบโต้อ่าย่างไรในลักษณะของ ก) แบบก้าวร้าว ข) แบบยืนยันความคิดตน และ ค) แบบยอมจำนน จากนั้นครุจัดให้นักเรียนออกแบบหน้าชั้นให้เพื่อนในห้องได้รับชม แล้วเพื่อนๆ ช่วยกันทายว่าแต่ละเรื่องนั้นกำลังแสดงให้เห็นการตอบโต้รูปแบบใด

แนวทาง ง บทพูด ให้นักเรียนเขียนบทพูดสั้นๆ สามบทเพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ที่เป็นเป้าหมายหรือพยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์ควรตอบโต้อ่าย่างไรในลักษณะของ ก) แบบก้าวร้าว ข) แบบยืนยันความคิดตน และ ค) แบบยอมจำนน

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

การทำท่าตัวแข็งก็คือการทำภาพนิ่ง ไม่มีการเคลื่อนไหว ไม่มีการส่งเสียง เหมือนการถ่ายภาพ นักเรียนสามารถสร้างสรรค์เพริมภาพที่แสดงจาก/ทำท่าตัวแข็งได้โดยการใช้ภาษาถ่ายทอดและการแสดงออกทางสีหน้า

10. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- การรู้จักยืนยันความคิดตนจะช่วยให้สามารถยืนหยัดเพื่อรักษาสิทธิของตนเองและผู้อื่น
- เราสามารถยืนยันความคิดตนในลักษณะมีความสุภาพได้
- ทักษะการยืนยันความคิดตนสามารถนำไปใช้ได้กับครอบครัวที่บ้าน กับสัมพันธภาพต่างๆ ที่โรงเรียนและที่ทำงานเพื่อช่วยในการสร้างสัมพันธภาพที่เคร่งครัดและกัน

⌚ 20 นาที

)b) จุดประสงค์**การเรียนรู้**

ในกิจกรรมนี้นักเรียนจะได้:

- เรียนรู้และฝึกใช้ประโยค ‘เรา’ เป็นกลุ่มหรือสื่อสาร ยืนยันความคิดเห็น
- ฝึกใช้ประโยค ‘เรา’ ในบริบทการป้องกันและรายงานความรุนแรงจากเพศภาวะ
- ฝึกแสดงความจำเป็น ส่วนตัวในทางบวกโดยไม่ใช้คนอื่น

ค คำสำคัญ

การสื่อสาร
การยืนยันความคิดเห็น
ประโยค ‘เรา’

☒ เอกสาร

กิจกรรมนี้มี เอกสาร
เสริม
เตรียมไว้ให้ในส่วนท้าย
หัวข้อนี้ ครูอาจแจก
เอกสารให้นักเรียน
แต่ละคู่หรือให้นักเรียน
จดคำกลงในสมุด
หรือบนกระดาษพิมพ์
ชาร์ท ก็ได้

กิจกรรมที่ 4: ใช้ประโยค ‘เรา’ แสดงความรู้สึกและยืนยันความต้องการ

ขั้นตอนการสอน

1. ในกิจกรรมที่แล้ว เราได้เรียนรู้การสื่อสารเพื่อยืนยันความคิดเห็นเมื่อมีความขัดแย้ง หรือปัญหาสัมพันธภาพที่ต้องจัดการแก้ไข นอกจากนั้นยังมีประโยชน์อีกด้วยเมื่อเราต้องการจะให้คนอื่นรับรู้ความรู้สึกความชอบความจำเป็น ความต้องการหรือข้อกังวลของเรามีเรากำลังเผชิญความทุกข์ใจ ความบีบคั้นทางจิตใจ หรือมีปัญหาเรื่องสัมพันธภาพกับใครก็ตาม สิ่งหนึ่งที่จะช่วยเราได้อย่างยิ่งคือ การที่สามารถบอกไครสักคนว่าเรารู้สึกอย่างไรในขณะที่เราลง工夫สามารถควบคุมการแสดงความรู้สึกของเราไปด้วย วิธีหนึ่งที่เราจะทำได้ในลักษณะที่เคราะฟใส่ใจกันและกันรวมทั้งยืนยันในความคิดของเราไปในตัวก็คือการใช้ประโยค ‘เรา’ นี้คือวิธีการแสดงความรู้สึกหรือบอกความในใจอย่างสุภาพ นุ่มนวล และชัดเจน แทนที่จะไปต่อว่าด่าทอกันและกัน

2. ในการใช้ประโยค ‘เรา’ เพื่อบอกกล่าวความในใจนั้น เราจะบรรยายว่าการกระทำหรือพฤติกรรมต่างๆ ทำให้เรารู้สึกอย่างไร

ยกตัวอย่างเช่น

- เวลาพากันยายทิ้งเราไว้ในอาการไม่ให้ร่วมเกมเรารู้สึกอ้างว้างว่าโดยเดียว
- เวลาพากเรอหัวเราะเยาะเราตอนที่เราได้คัดแนะนำน้อยๆ เรารู้สึกเสียใจ
- เวลาพากนายบอกว่าไม่ให้เราเล่นฟุตบอลด้วย เพราะว่าเราเป็นผู้หญิง เรารู้สึกถูกทอดทิ้ง
- เวลาพากเรอแกล้งล้อเรา ทำว่าเราไม่เข้าพวก เรารู้สึกปวดร้าวใจ

3. การใช้ประโยค ‘เรา’ ยังสามารถช่วยให้เราบอกกล่าวหรือแนะนำวิธีแก้ปัญหาหรือขอความช่วยเหลือได้อย่างสุภาพนุ่มนวล

ยกตัวอย่างเช่น

- เรารู้สึกหงุดหงิดรำคาญใจนะ เวลาเรอามาในปากกาโดยไม่ขอราก่อน แล้วพอเราจะใช้มันก็ไม่อยู่ที่เดิม เรายังเลียอยากขอร้องเรอว่าเวลาจะมาใช้อะไรของเรา ช่วยบอกเราก่อนหน่อนาน
- เวลานายล้อซื้อต่อนเป็นเด็กของเรานะเรารู้สึกเหมือนนายคิดว่าเรายังเป็นเด็กอยู่จริงๆ ถึงนายจะพูดว่าแค่ล้อเล่นก็罷หวะ เรายังเลียอยากขอร้องว่าช่วยเรียกชื่อเราดีๆ หน่อยได้ไหม

4. ครูให้นักเรียนใช้แม่แบบดังต่อไปนี้ เพื่อลองเขียนตัวอย่างของตนเอง จากนั้นให้นักเรียนแลกเปลี่ยนตัวอย่างของตนเองกับคู่หรือกับกลุ่ม แล้วคัดเลือกประโยคเพื่อฝึกพูดแล้วอภิการแสดงหน้าชั้น

ประโยค ‘เรา’**เรา**

(บอกว่ารู้สึกอย่างไร)

เวลา

(เล่าการกระทำหรือสิ่งที่เกิดขึ้น)

เรา

(ระบุคำขอร้อง/ความในใจ)

5. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- เมื่อเผชิญกับความวิตกกังวลหรือมีปัญหาสัมพันธภาพ สิ่งหนึ่งที่จะช่วยเราได้ก็คือ การบอกความรู้สึกของเราด้วยวิธีสุภาพและเคราะฟใส่ใจ
- การใช้ประโยค ‘เรา’ คือวิธีการแสดงความรู้สึกหรือบอกความในใจอย่างเคราะฟผู้อื่น และเป็นวิธีขอร้องผู้อื่นอย่างสุภาพ นุ่มนวล และยืนยันความคิดเห็น
- การใช้ประโยค ‘เรา’ ช่วยให้เราสามารถแสดงความรู้สึกหรือบอกความในใจโดยไม่ต้องด่าว่าผู้อื่น

จุดเน้นสำคัญผู้สอน:

สำหรับบางภาษาและวัฒนธรรม การใช้ประโยค ‘เรา’ อาจทำได้ยากและเป็นเรื่องผิดปกติ ดังนั้นครูจึงควรช่วยนักเรียนให้สามารถเลือกวิธีการแสดงความรู้สึกหรือบอกความในใจโดยใช้ประโยค ‘เรา’ ที่เหมาะสมที่สุด

เกมสำรอง:

1. ครูให้นักเรียนยืนเป็นวงกลมวงใหญ่
2. ครูอธิบายขั้นตอนการเล่นเกมว่า ครูจะเป็นผู้นำก่อน โดยจะทำเสียงและออกท่าทางจากนั้นทุกคนในวงต้องเลียนแบบและต้องทำตามพร้อมๆ กัน (ตัวอย่างเช่น ชูมือขึ้นพร้อมทำเสียง ‘เบร์ริง!’ หรือกระโดดพร้อมทำเสียง ‘ตึ๊ง!’)
3. ทำซ้ำอีกรอบหนึ่งโดยทำท่าใหม่และออกเสียงใหม่ (อย่างสร้างสรรค์)
4. ครูนำอีกสองสามรอบ จากนั้นให้นักเรียนเป็นผู้นำเกม
5. หลังจากที่เล่นไปสักพัก เมื่อนักเรียนหลาย ๆ คนมีโอกาสได้เป็นผู้นำเกม ครูถามนักเรียนดังต่อไปนี้
 - เมื่อไหร่จะถือว่าเป็นสิ่งที่ดีในการเลียนแบบการกระทำหรือคำพูดของคนอื่น เมื่อไหร่ที่เราทำความเคารพให้กับผู้อื่น?
 - แล้วเมื่อไหร่จะถือว่าเป็นสิ่งไม่ดีในการเลียนแบบการกระทำหรือคำพูดของคนอื่น? (ตัวอย่างคำตอบอาจได้แก่ เมื่อเข้าประพฤติปฏิบัติตัวในลักษณะที่ไม่ให้เกียรติหรือเป็นโหงหงฮาๆ)
 - นักเรียนควรทำอย่างไรบ้าง หากเราพบเห็นว่าใครมีพฤติกรรมที่ทำร้ายหรือเป็นอันตรายต่อผู้อื่น?
6. ครูอธิบายสรุปว่า บางครั้งการกระทำและคำพูดของคนเราอาจทำร้ายหรือให้โทษต่อผู้อื่น และเมื่อใดที่เราพบเห็นเหตุการณ์เช่นนั้น เราต้องระมัดระวังตัวเองให้ดีและต้องไม่ไปเลียนแบบพฤติกรรมเช่นนั้น

งานเพิ่มเติม: เปลี่ยนบรรทัดฐานทางเพศ

ให้นักเรียนเลือกหนังสือหรือนิทานที่ได้อ่านในสาระภาษาและวรรณคดี กลุ่มสาระภาษาไทย แล้วเลือกจากหัวเรื่องที่ตัวละครรู้สึกเครียด อารมณ์เสีย โกรธเกรี้ยว หรืออึดอัดคับข้องใจ งานที่ต้องทำก็คือ ให้นักเรียนบอกอารมณ์ว่าตัวละครกำลังรู้สึกอย่างไร จากนั้นให้นักเรียนใช้ประโยค ‘เรา’ แบบบันยันความคิดเห็น ที่ตัวละครออกตัวนั่นควรใช้เพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึก ของความในใจ หรือเปลี่ยนคำขอร้องตามที่เกี่ยวข้อง

ปฏิบัติการโรงเรียนทั้งระบบ:

กิจกรรมที่นำโดยผู้เรียนเพื่อสร้างสรรค์โรงเรียนเพื่อนเด็ก

ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการนำเสนอแนวความคิดและวิธีปฏิบัติสำหรับการจัดโครงการ รณรงค์เพื่อสร้างสรรค์โรงเรียนเพื่อนเด็ก ยกตัวอย่างเช่น การนำกิจกรรมสร้างสรรค์ตาม ланกีฬากลางแจ้ง การมีส่วนร่วมในปฏิสัมพันธ์แบบข้ามอายุ การจัดแสดงรูปภาพนักเรียน ตัวอย่างที่ดี เป็นต้น

เอกสารเสริม

กิจกรรมที่ 1: เพื่อนดีที่น่าคบ

หัวข้อที่ 5

50 วิธีแสดงน้ำใจไม่ตรึงต่อคนรอบข้าง				
ทำการดีให้กัน	ส่งข้อความให้กัน	ส่งยิ่มให้หรือกอด	ตอบไฟล์เบาๆ	แบ่งขนมให้
ชวนมาร่วมกลุ่ม	นั่งด้วยกัน	ปรับความเข้าใจ	เล่นเกม	ทำการบ้านด้วยกัน
เดินกลับบ้านด้วยกัน	ส่งรูปน่ารักให้	เล่าเรื่องทำขันด้วยกัน	ให้ยืมของ	เชิญมางานวันเกิด
ร้องเพลงหรือเต้นด้วยกัน	จับมือ	กล่าวคำทักทายกัน	ถามสารทุกข์สุขดิบ	เล่าเรื่องตลกให้กันฟัง
ชุมชน	ขอให้ช่วย	อาสาช่วยเหลือ	ขอโทษสำหรับสิ่งที่เกิดขึ้น	ตั้งใจรับฟัง
โพสต์ข้อความแสดงมิตรภาพบนสื่อสังคม	ถ่ายรูปด้วยกัน	ช่วยทำงานของโรงเรียน	จักรยานด้วยกัน	ชวนเข้าชุมชนกีฬาด้วยกัน
บอกเพื่อนว่าเราไม่สนับสนุนการกลั่นแกล้งรังแก	ไปเป็นเพื่อนเพื่อขอความช่วยเหลือหรือรายงานการละเมิด	นั่งในรถไปโรงเรียนด้วยกัน	ขอให้ช่วยทำงาน	ขอคำแนะนำ
ใช้เวลาหลังเลิกเรียนด้วยกัน	ส่งเสริมให้เพื่อนคนอื่นยอมให้ทุกคนเข้ากลุ่ม	พูดอกรับแทนเมื่อเห็นคนอื่นมาหาเรื่องรังแก	รายงานการถูกรังแกกับผู้ใหญ่ที่โรงเรียน	ไม่หัวเราะเยาะหรือร่วมพูดคุยเรื่องด่าว่าคนอื่น
เขียนจดหมายให้กัน	ส่งอีเมลให้กัน	แบ่งลูกอมขนมหวานให้กัน	โบกมือทักทายกัน	ถามความรู้สึกกัน
สังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นกับเพื่อน	แบ่งปันเรื่องราวตลกให้กันฟัง	บอกความรู้สึกของตนเอง	กล่าวขอบคุณ	สนับสนุนให้เข้าร่วมกลุ่ม

เอกสารเสริม

กิจกรรมที่ 1: เพื่อนดีที่น่าคบ

ใช้ประโยชน์ ‘เรา’ สื่อสารความในใจ

เรารู้สึก _____ (บอกว่ารู้สึกอย่างไร)

เวลา _____ (เล่าการกระทำหรือสิ่งที่เกิดขึ้น)

เราก็เลย _____ (ระบุคำขอร้อง/ความในใจ)

ศึกษาจากตัวอย่างต่อไปนี้: เรายังรู้สึกหงุดหงิดรำคาญใจนะ เวลาเรอามายืมปากกาโดยไม่ขอ
เราก่อน แล้วพอเราจะใช้มันก็ไม่อยู่ที่เดิม เรา ก็เลยอยากร้องเรอ่าว่าเวลาจะมาใช้

หัวข้อที่ 6: ทักษะสำหรับผู้รู้เห็นเหตุการณ์ความรุนแรง

หัวข้อที่
6

กิจกรรมที่
1

ทำความเข้าใจกลวิธีการจัดการเรียนการสอน

งานวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันการกลั่นแกล้งรังและดงให้เห็นว่าการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่พยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์ความรุนแรงในการตอบสนองที่ดีนั้นเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพยิ่งกว่าการมุ่งความสนใจเฉพาะผู้ที่เป็นเป้าหมายของความรุนแรงหรือผู้ก่อเหตุความรุนแรงเท่านั้น

กิจกรรมที่ 1: ผลกระทบต่อผู้รู้เห็นเหตุการณ์ ขั้นตอนการสอน

- ครูเดือนความจำให้นักเรียนนึกถึงคำว่า พยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์ความรุนแรง ว่าหมายถึงบุคคลที่พบเห็นหรือได้ยินเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับบุคคลอื่น
- สำหรับกิจกรรมนี้ ครูสั่งให้นักเรียนช่วยกันบุคคลว่า ความรุนแรงส่งผลกระทบต่อผู้พบเห็นหรือได้ยินเหตุการณ์ความรุนแรงอย่างไรบ้าง งานที่นักเรียนต้องทำก็คือ ให้นักเรียนลงนึกถึงพยานผู้รู้เห็นจะคิดว่าอย่างไรเมื่อได้เห็นการกระทำการรุนแรง และให้นักเรียนเพียงข้อความที่เป็นความรู้สึกนึกคิดนั้นลงไปใน ‘กล่องสำหรับเพียงความคิด’ ในภาพกรรฟุนหรือภาพร่างตัวละครและเหตุการณ์
- ครูให้ตัวอย่างเพื่อเป็นแนวทางสำหรับนักเรียนในการเขียนความคิดของตนเอง
- ลองให้นักเรียนเลือกใช้สถานการณ์สมมติที่เตรียมไว้ให้แล้ว (ในหน้าถัดไป) เหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง หรือคิดขึ้นมาใหม่ด้วยตนเองก็ได้ จากนั้นครูถามนักเรียนว่าตัวละครน่าจะคิดว่าอะไรหรือรู้สึกอย่างไร

ตัวอย่างความคิดหรือความรู้สึกที่ตัวละครอาจจะมี ได้แก่

น่ากลัวจังเลย	จะทำยังไงดีล่ะเนี่ย?
ถ้าเป็นเราคงดูแยกกว่านั้นอีก	เราไปฟ้องใครดีไหมนะ?
เราไปขอให้คนช่วยดีไหมนะ?	อยู่เฉียบๆ แบบนี้ดีกว่าเรา
เราจะโดนดีไปด้วยไหมเนี่ยถ้าขึ้นพูดอะไรไป	ฉันวิงหนင์ดีไหมน้า?
เอาใจดี เข้าไปช่วยดีไหมนะ?	แล้วถ้าเจ้าพากันหันมาเล่นงานเราล่ะ?
โรงเรียนนี่น่ากลัวซัมดเลย	

5. ครูเรียนักเรียนสองสามคนให้รายงานให้เพื่อนๆ พังว่าต้น英勇บัง ระหว่างที่นักเรียนรายงานผลนั้น ครูถามคำถามต่อไปนี้ให้นักเรียนช่วยกันคิด
- ผลกระทบที่เกิดกับพยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์จะแตกต่างกันไปไหม ถ้าเราเปลี่ยนตัวละครเป็นเพศอื่น ไม่ว่าจะเป็นตัวเด็กที่เป็นพยานหรือเด็กที่เป็นเป้าหมาย?
 - จะมีอะไรเปลี่ยนแปลงหรือไม่ถ้าเราเปลี่ยนอายุหรือขนาดร่างกายของพยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์หรือเด็กที่เป็นเป้าหมาย?

6. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- ไม่ใช่แค่บุคคลที่ประสบเหตุการณ์ความรุนแรงกับตัวเองโดยตรงแต่ผู้เดียวเท่านั้น ที่ได้รับอันตราย ผู้ที่พบเห็นหรือได้ยินเหตุการณ์ความรุนแรงก็อาจได้รับประสบการณ์อันตรายนั้นด้วยเช่นกัน
- การไปอยู่ในบริเวณที่เกิดเหตุการณ์ความรุนแรง อาจทำให้พยานผู้รู้เห็นเกิดความรู้สึกวิตกง่วงและหวาดผวาได้ หรืออาจทำให้เกิดความคิดว่าการปฏิบัติต่อผู้อื่น เช่นนั้นเป็นสิ่งที่ยอมรับได้
- การเป็นผู้รู้เห็นเหตุการณ์ความรุนแรงอาจมีผลกระทบระยะยาวได้ เมื่อจากทำให้คนเราไม่สามารถเลือกกระทำการใดๆ ตามที่ต้องการ เพราะหวัดกลัวว่าต้น英勇จะตกเป็นเป้าหมายของความรุนแรงบ้างเมื่อไหร่ก็ได้

⌚ 20 นาที

📖 จุดประสงค์
การเรียนรู้

ในกิจกรรมนี้นักเรียน

จะได้:

- สำรวจผลกระทบของความรุนแรงที่มีต่อพยานผู้รู้เห็นหรือได้ยินเหตุการณ์ความรุนแรง

🔑 คำสำคัญ

พยานผู้รู้เห็น
ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ

☒ เอกสาร

กิจกรรมนี้มีเอกสาร

เสริม เตรียมให้

ในส่วนท้ายหัวข้อนี้

ครูอาจแจกเอกสาร

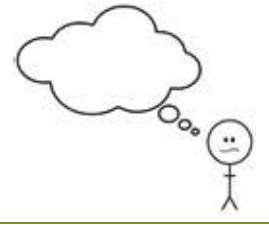
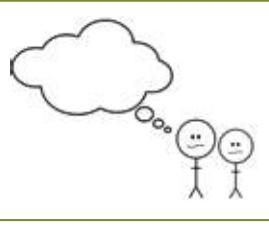
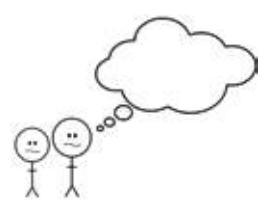
ให้นักเรียน แต่ละคู่

หรือให้นักเรียนจด

คำสอนลงในสมุด

หรือบนกระดาษพลีบ

ชาร์ท ก็ได้

<p>พอโรงเรียนเลิก วอศยากีเดินกลับบ้านพร้อมกับน้องสาวสองคน ระหว่างทางเธอเห็นเด็กชายสองคนกำลังก่อร่องกัดกีดตึกเด็กนักเรียนหญิงรุ่นพี่เรือปืนอยู่อีกฝั่งของถนน ส่องคนนั้นพยายามเดินเข้าประชิดตัวรุ่นพี่ซึ่งมีท่าทางหาดกลัว เจ้าคนหนึ่งยังถึงขั้นจับเนื้อต้องตัวเธออีกด้วย รุ่นพี่จึงพยายามวิ่งหนีแต่เจ้าพวกนั้นก็ยังคงวิ่งตาม แฉมให้คำรามกสับดันเรียกเรอต่างๆ นานา จนสักพักพวกนั้นเห็นว่ามีผู้ใหญ่เดินผ่านมา</p>	
<p>ช่วงพักกลางวัน ระหว่างที่อรรถพำนัคกินข้าวเที่ยงอยู่ เขาเก็บเกตเห็นเพื่อนห้องเดียวกันคนหนึ่งถูกพารุ่นพี่รุ่นผลักอยู่ต่องะเบียงทางเดิน จังหวะนั้นไม่มีครุอยู่แล้วนั้นเลย พวกรุ่นพี่ล้อเขาว่ากระตุ้งกระตึงเหมือนเด็กผู้หญิง</p>	
<p>ช่วงพักกลางวัน เกรชั่งรวมกลุ่มอยู่กับเพื่อนๆ เธอสังเกตเห็นนักเรียนหญิงที่เพิ่งเข้ามาเรียนใหม่กำลังพยายามขอเล่นกับกลุ่มนักเรียนหญิงที่กำลังเล่นกระโดดยางกันอยู่ แต่กลุ่มนั้นไม่ตอบเด็กให้เขอ “ไปข้างหน้าก่อนเปี๊ยะ” ไม่ยอมให้เขอเล่นด้วย เพราะเรอไม่ใช่เพื่อนในกลุ่ม</p>	
<p>ระหว่างที่นั่งรอโรงเรียนกลับบ้าน ผึ้งเห็นพวกรเด็กผู้ชายรุมแกล้งเพื่อนนักเรียนชายห้องเดียวกันกับเรอ เขาไม่บุคลิกเจียบๆ และชี้อย่าง พวknั้นผลักเขาจนตกจากเบาะรถ แฉมยังไม่ยอมคืนกระเปานักเรียนให้เขา ตลอดทางจนถึงจุดที่เขาต้องลงรถคนขับรถโรงเรียนก็ไม่เห็นจะสังเกตว่าเกิดอะไรขึ้นบ้างเลย</p>	
<p>การตักบเพื่อนเดินผ่านนักเรียนเข้าแวรอชื่้อาหาร พวกรเขาเห็นเด็กรุ่นพี่โถเงินน้องคนหนึ่ง หน้าข้ำยังผลักเด็กคนนั้นออกจากร้าวไปอีก พวกรเขารู้สึกว่าเหตุการณ์แบบนี้คงไม่ได้เพิ่งเกิดขึ้นครั้งแรกแน่ๆ</p>	
<p>เด็กนักเรียนสามคนซึ่งเรียนอยู่ชั้นเดียวกันกำลังหัวเราะข้อความและรูปภาพที่ส่งต่อๆ กันทางอีเมล กระจายข่าวลือของเพื่อนอีกคนหนึ่งในห้องอย่างเสียๆ หายๆ ทั้งๆ ที่ไม่มีมูลความจริงเลยแม้แต่น้อย</p>	

กิจกรรมที่ 2: การสร้างกลยุทธ์เกื้อหนุน

ขั้นตอนการสอน

- ครูฯ เตือนนักเรียนให้เข้าใจว่า พยานผู้รู้เห็น คือบุคคลที่พบร่องรอยหรือรับรู้ว่ามีเหตุการณ์ความรุนแรงเกิดขึ้นกับใครบางคน
 - พยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์สามารถกล่าวเป็นส่วนสำคัญของการแก้ปัญหาได้ ขึ้นอยู่กับว่า พวกรายงานต่อเหตุการณ์ความรุนแรงนั้นอย่างไร แต่ทั้งนี้ผู้รู้เห็นเหตุการณ์อาจลงรายที่การกล่าวเป็นผู้มีส่วนช่วยให้เกิดการยอมรับความรุนแรงหรือทำให้ความรุนแรงคงอยู่ต่อไปก็ได้ โดยการเป็นผู้ชี้ที่ให้การสนับสนุน หรือแม้แต่เข้าไปสมทบ จนกลายเป็นผู้สมคบเสียเอง นอกจากนี้ การนิ่งดูดายหรือไม่มีปฏิกิริยาใดตอบโต้ ก็อาจทำให้เกิดการตีความแบบเหมารวมไปได้ว่าเป็นการส่งสัญญาณยอมรับการใช้ความรุนแรง
 - ครูตั้งคำถามต่อไปนี้ให้นักเรียนช่วยกันตอบ การกระทำใดบ้างที่เป็นไปได้ว่าผู้รู้เห็นเหตุการณ์อาจเลือกปฏิบัติในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ความรุนแรงที่ตนพบเห็นมา? รวบรวมความคิดที่นักเรียนเสนอทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการตอบสนองในเชิงบวกหรือเชิงลบ และเติมไนเว็บนการดำเนินการ
- ตัวอย่างการตอบสนองที่นักเรียนอาจเสนอมา ได้แก่
- ขอให้ผู้ก่อเหตุหยุดการกระทำการ
 - เดินหน้าไปจากสถานการณ์นั้น แต่ก็รายงานเหตุการณ์ดังกล่าวต่อผู้ใหญ่ที่ไว้ใจได้รับทราบด้วย
 - ถ้าผู้รู้เห็นเหตุการณ์รู้สึกสะทวายใจ อาจไปตามหาผู้ที่ประสบเหตุการณ์ความรุนแรงเพื่อให้การช่วยเหลือเกื้อหนุนในภายหลัง (เช่น สามาถเล่าเรื่องเป็นอย่างไรบ้าง บอกเขาว่าเรารู้สึกเสียใจที่เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นกับเขา)
 - ขอความช่วยเหลือจากครู
 - เล่าให้เพื่อนฟัง
 - เรียกคนอื่นมาดูเหตุการณ์ความรุนแรง
 - หัวเราะ
 - เข้าไปสมทบ
 - ดูเพื่อความเพลิดเพลินบันเทิงใจ
 - เดินหน้าไปจากสถานการณ์นั้นเฉยๆ แต่ไม่ทำอะไรเลย

- ครูฯ ให้นักเรียนระบุว่าการตอบสนองได้จากรายการที่ช่วยกันนำเสนอมาแล้วนี้ เป็นการใช้พลังอำนาจในเชิงลบของผู้รู้เห็นเหตุการณ์ ขีดเส้นทักษะการกระทำเหล่านี้เพื่อเป็นเครื่องหมายว่าถูกขัดข้องแล้ว ตอนนี้สิ่งที่เหลืออยู่ก็จะมีแต่เฉพาะกลยุทธ์การใช้

ตัวอย่างการตอบสนองที่เหลือ ได้แก่

- ขอให้ผู้ก่อเหตุหยุดการกระทำการ
- เดินหน้าไปจากสถานการณ์ แต่รายงานเหตุการณ์ต่อผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ
- ไปตามหาผู้ที่ประสบเหตุการณ์ความรุนแรงเพื่อให้การช่วยเหลือเกื้อหนุนในภายหลัง (เช่น สามาถเล่าเรื่องเป็นอย่างไรบ้าง)
- ขอความช่วยเหลือจากครู
- เล่าให้เพื่อนฟัง
- เรียกคนอื่นมาดูเหตุการณ์ความรุนแรง
- หัวเราะ
- เข้าไปสมทบ
- ดูเพื่อความเพลิดเพลินบันเทิงใจ

- อธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า บอยครึ่งเมื่อคืนได้เห็นหรือได้รู้อะไรเกี่ยวกับความรุนแรงแล้ว ก็เป็นเรื่องยากว่าจะทำอย่างไรต่อไป เราอาจจงใจว่าถ้าเราเข้าไปยุ่ง เราอาจต้องเจ็บตัวเสียเอง หรืออาจทำให้สถานการณ์เลวร้ายไปกันใหญ่ ยิ่งจะทำให้ผู้ประสบเหตุการณ์ความรุนแรงแย่ลงไปอีก นั่นจึงเป็นเหตุผลว่าทำไมจึงมีเป็นประ予以ชนที่เราต้องพิจารณาทั้งกลยุทธ์ในเชิงบวกและความปลอดภัยส่วนบุคคลในกิจกรรมนี้เราจะช่วยกันขับคิด เครื่องรูปหัวข้อแนวนำเสนอ ที่เหมาะสมสำหรับคนที่ได้รู้ด้วยตัวเองเหตุการณ์ความรุนแรง เราจะย้อนกลับไปคุยกับครูที่ได้ทำไว้แล้วบนกระดานเพื่อช่วยในการทำกิจกรรมนี้ให้ง่ายขึ้น เราจะช่วยกันพิจารณาว่าผู้รู้เห็นเหตุการณ์ควรตอบสนองอย่างไร จึงจะเป็นวิธีการที่ทั้งปลอดภัยและให้การเกื้อหนุน

- ครูฯ กำหนดให้แต่ละกลุ่มหรือแต่ละคู่เลือกทำงานเพียงหนึ่งสถานการณ์หรืออาจมากกว่าหนึ่งก็ได้ โดยเลือกจากสถานการณ์ที่เตรียมไว้ให้แล้ว (ดูหน้าถัดไป) โดยให้นักเรียนพูดคุยกันว่ากลยุทธ์ใดที่แต่ละคนคิดว่าผู้รู้เห็นเหตุการณ์ควรใช้ในระยะสั้น (ในสถานการณ์ทันที) และกลยุทธ์ใดที่สามารถนำมาใช้ในภายหลังหรือติดตามผลหลังจากเหตุการณ์เกิดขึ้นแล้วสักพักหนึ่ง ครูฯ ให้นักเรียนเห็นว่าเราจะต้องพิจารณาทั้งพลังอำนาจของบุคคลที่เกี่ยวข้องและประเมินความปลอดภัยเข่นเดียวกับวิธีเกื้อหนุนผู้ที่เป็นเป้าหมายของความรุนแรงด้วยเช่นกัน

⌚ 30 นาที

จุดประสงค์ การเรียนรู้

ในกิจกรรมนี้นักเรียนจะได้:

- สำรวจการตอบสนองของพยานว่าสามารถส่งเสริมหรือป้องกันความรุนแรงจากเพศภาวะอย่างไร
- เรียนรู้กลยุทธ์เชิงบวกที่พยานสามารถใช้ป้องกันหรือลดผลกระทบของความรุนแรงจากเพศภาวะ
- ฝึกวิธีการที่เหมาะสม ปลอดภัยและรับผิดชอบที่พยานใช้ตอบสนองความรุนแรงจากเพศภาวะ

ค้นคว้าคุณ

พยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์ แรงสนับสนุนระหว่างเพื่อน

ช่วงพักกลางวัน จะมีเด็กผู้ชายคนหนึ่งจากห้องเรียนบุปผาไปแกล้งน้องผู้หญิงคนหนึ่ง ฉันว่าเขาเรียกร้องความสนใจนั่น เพราะน้องเขาน่ารักดี บางที่เพื่อนผู้ชายคนอื่นก็พากันหัวเราะ แต่ฉันว่าท่าทางน้องเขางอกใจนั้น และก็ไม่พอใจด้วย	ระหว่างทางกลับบ้านหลังเลิกเรียน เห็นพี่ม. 3 แย่งกระเปร่ารุนแรงยิ่นเข้ามาข้างทาง เสร็จแล้วก็หัวเราะแล้วหนีไปกับเพื่อน เฉยเลย เด็กคนนั้นอารมณ์เสียใหญ่เลยล่ำ
ตอนไปเข้าห้องน้ำระหว่างคาบเรียน ผู้สอนรุนแรงส่องคนข่มขู่เด็กรุนแรงอยู่ เข้าพากันยืนข้างทางน้องໄวงไม่ให้ออกจากห้องน้ำ น้องดูตกใจล้มมาก แต่พวนนั้นก็ยังขวางอยู่อย่างนั้นไม่ยอมให้น้องได้กลับไปเข้าห้องเรียน	อาทิตย์ที่แล้ว กลุ่มเพื่อนผู้หญิงพากันปล่อยข่าวลือเรื่องเสียฯ หายฯ ของเพื่อนผู้หญิงอีกคนในห้องเรียนี้แหละ ฉันรู้ว่ามันไม่ใช่เรื่องจริงสักหน่อย แต่มันก็เสียหายไปแล้ว
บันรถโรงเรียน ตอนขาไปโรงเรียนค่ะ มีเด็กผู้ชายคนหนึ่งมาชอบมองอยู่หลังเพื่อนหนูแล้วก็แกล้งเปิดกระโปรงตอนเราแพลงไม่ได้มองเขา เพื่อนหนูตกใจมากค่ะแล้วก็อายมากด้วย	มีเด็กผู้หญิงเพื่อนัยย์โรงเรียนมาใหม่คุณหนึ่ง พอดีเขามาจากทางใต้นะครับ ผิวเหลืองกว่าคนอื่นในโรงเรียน พอช่วงพักกลางวัน มีเด็กผู้ชายคนหนึ่งไปเรียกเขาว่า ‘ยัยหน้าลิง’ เด็กที่นั่งอยู่แกล้วนั้นทั้งผู้หญิงผู้ชายพากันหัวเราะใหญ่ ที่นั่นคันเลยเรียกเรออย่างนั้นกันทั้งโรงเรียนเลยครับ
ช่วงพักรahระหว่างคาบเช้า พากเพื่อนผู้ชายพากันหัวเราะเยาะทำท่าทางล้อเลียนเพื่อนอีกคน หาว่าเขาระตุ้งกระตึง ‘เหมือนผู้หญิง’ แล้วก็บอกเขาว่า ‘โรงเรียนนี้ไม่ใช่ที่ของเขา’	พี่สาวหนูเล่าให้ฟังว่าอาจารย์ผู้ชายคนหนึ่งชอบบอกให้พ่ออยู่ทำงานต่อหลังเลิกเรียนแล้วก็ชอบทำตัวเป็นกันเองกับพี่หนู ชอบแตะเนื้อต้องตัวพี่เขาด้วย พี่สั่งหนูว่าอย่าบอกพ่อแม่เราเดี๋ยวพากเขาจะให้ย้ายโรงเรียน

7. ครูเรียกหัวแทนแต่ละสถานการณ์เพื่อรายงานให้เพื่อนในห้องทราบทราบการณ์และหนึ่งคุู่หรือหนึ่งกลุ่ม โดยให้รายงานว่าเลือกแนวทางใดสำหรับมาตรการระยะสั้น? และเลือกแนวทางใดสำหรับการติดตามผล?

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

ครูควรเลือกสถานการณ์ที่สอดคล้องกับบริบทของนักเรียนและโรงเรียน แต่ถ้าจำเป็นต้องตั้งปรับเปลี่ยนหรือเพิ่ยเปลี่ยนใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของตัวเอง ก็ทำได้ ไม่เป็นไร แต่ต้องเลือกตัวอย่างที่ธรรมชาติสามารถปฏิบัติได้ทั่วไปและไม่ร้ายแรงมาก พยายามเลี่ยงการใช้สถานการณ์ที่ Lewin ที่สุด ถ้าครูมีเวลา เตรียมแผนการใช้และสถานการณ์ต่างๆ ให้พร้อมบนกระดานก่อนเริ่มนั่นเรียน

8. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- ผู้รู้เห็นเหตุการณ์ความรุนแรงต้องเลือกว่าจะมีปฏิกริยาตอบสนองอย่างไร
- หากผู้รู้เห็นเหตุการณ์ให้ความสนใจผู้ก่อเหตุ อาจนำไปสู่การมีส่วนร่วมทำให้เกิดความรุนแรงดำเนินต่อเนื่องเรื่อยไป
- การมีปฏิกริยาตอบสนองสามารถเป็นการเก้อหุนผู้ที่เป็นเป้าหมายความรุนแรงได้ และยังช่วยทำให้การกระทำการรุนแรงครั้งใหม่ยุติลงอีกด้วย
- การมีปฏิกริยาตอบสนองของอาชญากรรม เช่น การลักทรัพย์ จึงควรเลือกว่าจะตอบสนองอย่างไรในระยะสั้นเพื่อป้องกันความปลอดภัยของตนเอง และควรใช้กลยุทธ์ใดเพื่อการติดตามผลเพื่อทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนช่วยในการลดหรือรับมือกับปัญหาความรุนแรง
- การมีปฏิกริยาตอบสนองของอาชญากรรม เช่น การลักทรัพย์ จึงควรเลือกว่าจะตอบสนองอย่างไรในระยะสั้นเพื่อป้องกันความปลอดภัยของตนเอง และควรใช้กลยุทธ์ใดเพื่อการติดตามผลเพื่อทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนช่วยในการลดหรือรับมือกับปัญหาความรุนแรง

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

ส่งเสริมให้นักเรียนนำเสนอร่องแบบภาพรวมทั่วไปมากกว่าการใช้เรื่องราวส่วนตัวจริงๆ ครูต้องอยู่เบื้องหลังเพื่อป้องกันความปลอดภัยของเด็ก แต่ต้องไม่ใช้ช่องว่างถ้าเราเล่าสถานการณ์ที่เฉพาะเจาะจงขัดเจน

)b) จุดประสงค์**การเรียนรู้**

ในกิจกรรมนี้นักเรียนจะได้:

- เที่ยวนบทบาทที่ผู้รู้เห็นเหตุการณ์สามารถนำไปใช้ช่วยเหลือเพื่อนที่เป็นป่วยมากของความรุนแรง
- การซักซ้อมช่วยให้เกิดทักษะและการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้เมื่อเกิดเหตุการณ์จริง
- ความปลอดภัยเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรกในการเลือกวิธีการช่วยเหลือที่เหมาะสม
- เป็นสิ่งสำคัญต้องเรียนรู้เมื่อไหร่ต้องขอความช่วยเหลือจากเพื่อนคนอื่นและหรือผู้ใหญ่ที่ไว้ใจได้

🔑 คำสำคัญการช่วยเหลือกันเอง
ระหว่างเพื่อน

กิจกรรมที่ 3: ฉันช่วยเพื่อนได้อย่างไรบ้าง !

ขั้นตอนการสอน

1. อธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าความสามารถพัฒนา กิจกรรมก่อนหน้านี้ในระยะสั้นและระยะยาว
2. ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติ 3 บทบาท คนแรกทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือเพื่อน คนที่สองทำหน้าที่ส่งต่อเพื่อขอความช่วยเหลือให้แก่เพื่อน และคนที่ 3 ทำหน้าที่ป้องกันและรักษาความปลอดภัยให้แก่เพื่อน
 - รักษาความปลอดภัย : ตั้งคำถาม: ผู้เห็นเหตุการณ์จำเป็นต้องป้องกันตนเองหรือป้องกันเพื่อนที่เป็นป่วยมากหรือไม่ หากจำเป็นจะสามารถป้องกันให้เกิดความปลอดภัยได้อย่างไร
 - ให้ความช่วยเหลือ: ผู้เห็นเหตุการณ์สามารถทำอะไรได้บ้าง? (ที่ไม่ต้องรอคนอื่นหรือผู้ใหญ่มาช่วย)
 - ส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือ: ใครบ้างที่ผู้เห็นเหตุการณ์สามารถปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือ จะพูดขอความช่วยเหลือจากเพื่อนคนอื่นหรือผู้ใหญ่อย่างไร
3. เมื่อถึงเวลารายงานในกลุ่มใหญ่ ให้แต่ละกลุ่มย่ออ่านบทบาทสมมุติพร้อมคำตอบของกลุ่มดัง ๆ
4. หลังจากการรายงานในกลุ่มใหญ่แล้ว ขอให้นักเรียนแต่ละคนเลือกหนึ่งในบทบาทสมมุติและเขียนแสดงความคิดเห็นของตนเอง โดยให้ใช้ประโยค “เรา” ในสองหัวข้อนี้ ก) ฉันสามารถให้ความช่วยเหลืออย่างไรได้บ้าง ข) ฉันจะบอกผู้ใหญ่ที่ไว้ใจได้ อาทิครูหรือพ่อแม่ได้อย่างไร
5. จากนั้นให้นักเรียนจับคู่เพื่อทำการซักซ้อมบทบาทสมมุติ

จุดประสงค์

การเรียนรู้
ในกิจกรรมนี้นักเรียน
จะได้:

- เรียนรู้เทคนิคการ
ฟังอย่างตั้งใจเป็น
กลุ่มสำหรับการ
เสริมสร้างศักยภาพ
และให้การช่วย
เหลือกันเอง
ระหว่างเพื่อน

คำสำคัญ

การช่วยเหลือกันเอง
ระหว่างเพื่อน
การฟังอย่างตั้งใจ

กิจกรรมที่ 4: การรับฟังอย่างตั้งใจเพื่อให้ความช่วยเหลือ

ขั้นตอนการสอน

1. อธิบายนักเรียนให้เข้าใจถึงประเด็นท้าทายที่อาจเกิดขึ้นเมื่อเพื่อน ๆ พยายามช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เป็นปัญหาอาจไม่รับฟังเพียงพอที่จะทำให้รู้สึกเข้าใจ
2. เกี่ยวน้อยคำการฟังอย่างตั้งใจบนกระดาน และอธิบายว่ามันเป็นเทคนิคในการช่วยเหลือผู้อื่น

การฟังอย่างตั้งใจทำให้มั่นใจว่าความสนใจของคุณจะอยู่ที่ผู้พูด ไม่หันหน้าไปจากจุดที่ต้องการจะทำ และเป็นวิธีการที่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกได้รับการเคารพและเข้าใจ

นอกจากนี้การฟังอย่างตั้งใจยังช่วยให้ผู้ฟังได้สังบทองกลับสิ่งที่ได้ยินแก่ผู้พูด และสรุปสิ่งที่ได้ยินด้วยถ้อยคำของตนเอง ทำให้ผู้พูดได้มีโอกาสแก้ไขหากมีการเข้าใจไม่ถูกต้อง หรือช่วยสะท้อนให้เห็นว่าผู้ฟังนั้นเข้าใจสิ่งที่พูด นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้พูดมีความชัดเจนในความคิดหรือสิ่งที่ต้องการสื่อสาร

การฟังอย่างตั้งใจยังช่วยปรับปรุงภาษาภายในระดับของอารมณ์ และการติดต่อของบุคคล

การฟังอย่างตั้งใจไม่ใช่วิธีการที่แสดงว่าคุณเห็นด้วยกับผู้พูด แต่เป็นวิธีการที่แสดงว่าคุณเข้าใจสิ่งที่กำลังฟังหรือความรู้สึกของผู้พูด

3. ให้นักเรียนจับคู่เพื่อฝึกเทคนิคการฟังอย่างตั้งใจ โดยให้ ก. เป็นคนพูด และ ข. เป็นผู้ฟังอย่างตั้งใจ ให้ ก. คิดถึงเรื่องที่ต้องการจะปรับทุกขับเพื่อน และให้ข. ทักทายว่าเป็นอย่างไรบ้าง จากนั้นให้ ก. เริ่มเล่าเรื่องและข. พยายามฝึกการฟังอย่างตั้งใจ
4. ซักพักจึงให้นักเรียนสลับบทบาทเพื่อให้ออกฝ่ายได้ฝึกทักษะการฟังอย่างตั้งใจ
5. สอบ唁นักเรียนว่ารู้สึกอย่างไรเมื่อเป็นผู้ฟังอย่างตั้งใจและเมื่อเป็นผู้พูด
6. อธิบายว่าเทคนิคนี้สามารถนำไปใช้กับบุคคลที่รู้สึกแย่จากการมีประสบการณ์ด้านลบ

จุดเน้นสำคัญ:

บุคคลสามารถแสดงความเห็นอกเห็นใจโดยการฟังอย่างตั้งใจ สะท้อนให้เห็นว่ามีกิจกรรมใดบางที่นักเรียนได้เรียนรู้การเห็นอกเห็นใจและอารมณ์ความรู้สึกที่ช้อนรับ

7. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- การฟังอย่างตั้งใจเป็นทักษะที่มีความสำคัญที่แสดงว่าเราเห็นอกเห็นใจและการสนับสนุน
- การฟังจะมีประสิทธิภาพมากขึ้นเมื่อเราฟังอย่างมีสติและสะท้อนให้ผู้พูดได้ว่าเราเข้าใจ ซึ่งความสามารถกระทำได้โดยการฟังอย่างตั้งใจและสรุปสิ่งที่ผู้พูดพูดหรือรู้สึก หากเราสรุปผิด ผู้พูดก็สามารถแก้ไขให้เราได้

เกมสำรอง: เกมเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน

(ให้นักเรียนหาตัวเกี่ยบ ปากกาที่มีปลอกเพื่อเล่นเกมนี้ หนึ่งคนต่อ 1 คู่ หรือมากกว่าหนึ่น)

- หากเป็นไปได้ควรเล่นเกมในห้องที่มีพื้นที่เคลื่อนไหวได้สะดวก
- อธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าเกมนี้จะทดสอบทักษะการทำงานร่วมกัน โดยให้นักเรียนจับคู่โดยมีตัวเกี่ยบ (หรือปากกาที่มีปลอก) ระหว่างนิ้วของทั้งคู่ และเดินไปรอบๆ ห้อง
- ให้นักเรียนจับคู่และแจกอุปกรณ์
- ขออาสามัครในการทำเป็นตัวอย่าง วางแผนเกี่ยบระหว่างนิ้วของนักเรียนและของครู จากนั้นครูแสดงการเป็นผู้นำโดยยกตะเกียบขึ้นและลง และเดินไปรอบๆ ห้อง
- หลังจากนั้นให้นักเรียนจับคู่เพื่อทำการตัวอย่าง
- โดยเปิดเพลงประกอบให้นักเรียนได้เคลื่อนไหวไปรอบ ๆ ห้องพร้อมกับการพยายามให้ตัวเกี่ยบทึบกับปากกาทั้งสองข้าง ระหว่างนิ้วของทั้งคู่ เมื่อได้ฝึกฝนเป็นคู่พร้อมกันแล้ว ก็ให้เพิ่มตัวเกี่ยบที่มีคนอื่น ๆ ไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะเป็นเส้นเดียวกันและเคลื่อนไหวพร้อมกันทั้งห้อง
- ประเด็นอภิปรายร่วมกัน
 - นักเรียนแต่ละคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จอย่างไร? (ตัวอย่างเช่น คุณมองเพื่อนแต่ละคน สื่อสารระหว่างกันให้เป็นกันช้า ๆ หรือเร็ว)
 - มีการพัฒนาทักษะอะไรบ้างจากการเล่นเกม?
 - ตอนไหนที่นักเรียนจะใช้ทักษะนี้ในโรงเรียน? สนามเด็กเล่น? ในห้องเรียน?
- สรุปโดยเน้นให้เห็นว่าการฟังอย่างตั้งใจ การสังเกต ความร่วมมือ การสื่อสาร การฝึกฝนซ้ำๆ ช่วยให้เกิดทักษะที่จำเป็นต่อห้องเรียนและในสนามเด็กเล่น การทำงานเป็นทีมช่วยให้นักเรียนเรียนรู้และสนุกร่วมกัน และยังทำให้นักเรียนทั้งชั้นมีความสุขและรู้สึกปลอดภัย

งานเพิ่มเติม: เปลี่ยนบรรทัดฐานทางเพศ

ให้นักเรียนสร้างเรื่องเกี่ยวกับคนบางคนที่ทำสิ่งที่ต่างจากไปด้วยการกระทำที่เรียบง่าย และมีเมตตา นักเรียนอาจนำเสนอความคิดของตนด้วยการเล่าเรื่อง ตัวการ์ตูน บทละคร หรือใช้สมุดภาพของเด็ก

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

การ์ตูนเป็นเรื่องราวที่ว่าด้วยเรื่องง่าย ๆ ที่แสดงถึงด้วยการ์ตูน บุคลิกที่ถูกวดให้ดูคลอก หรือดูเกินจริง เกิดจากความคิดคำนึงหรือคำพูดที่ผุดขึ้นมาบ่งบอกว่าตัวการ์ตูนกำลังคิดหรือพูดอะไร

ปฏิบัติการโรงเรียนทั้งระบบ:

กิจกรรมที่นำโดยผู้เรียนเพื่อสร้างสรรค์โรงเรียนเพื่อนเด็ก

ให้นักเรียนอ่านเรื่องของตัวเองหรือแสดงบทบาทที่หลากหลายของตัวการ์ตูน การแสดงบทบาทสมมุติ หรือบทละคร ในห้องประชุมของโรงเรียน นักเรียนอาจสนุกสนานกับการจัดนิทรรศการแสดงผลงานการกระทำที่มีเมตตา

เอกสารเสริม

กิจกรรมที่ 1: ผลกระทบต่อผู้รับเหตุการณ์

พ่อโรงเรียนเลิก วัศยากรีดินกลับบ้านพร้อมกับน้องสาวสองคน ระหว่างทางเรอเห็นเด็กชายสองคนกำลังก่อร่องกัดกีดกัน นักเรียนหญิงรุ่นพี่เรอเป็นน้องอยู่อีกฝ่ายของถนน สองคนนั้นพยายามเดินเข้าประชิดตัวรุ่นพี่ซึ่งมีท่าทางหาดกลัว เจ้าคนหนึ่งยังถึงขั้นจับเนื้อต้องตัวเรออีกด้วย รุ่นพี่จึงพยายามวิ่งหนีแต่เจ้าพวกนั้นก็ยังคงวิ่งตาม แฉมใช้คำามกสับดันเรียกเรอต่างๆ นานา จนสักพักพวกนั้นเห็นว่าไม่ใหญ่เดินผ่านมา

ช่วงพักกลางวัน ระหว่างที่รอรถกำลังกินข้าวเที่ยงอยู่ เขาเก็บเกตเห็นเพื่อนห้องเดียวกันคนหนึ่งถูกพากรุนพี่รุ่นผลักอยู่ตรงระเบียงทางเดิน จังหวะนั้นไม่มีครุอยู่แล้วนั่นเลย พวกรุ่นพี่ล้อเขาว่ากระตุ้นกระตุ้นเมื่อไหร่เด็กผู้หญิง

ช่วงพักกลางวัน เกรชนั่งรวมกลุ่มอยู่กับเพื่อนๆ เออสังเกตเห็นนักเรียนหญิงที่เพิ่งเข้ามาเรียนใหม่กำลังพยายามขอเล่นกับกลุ่มนักเรียนหญิงที่กำลังเล่นกระโดดยางกันอยู่ แต่ถูกกลุ่มนั้นไล่ตะเพิดให้เรอ “ไปข้างหน้าก่อนไป” “ไม่ยอมให้เรอเล่นด้วย เพราะเรอไม่ใช่เพื่อนในกลุ่ม”

ระหว่างที่นั่งรอโรงเรียนกลับบ้าน ผึ้งเห็นพวกเด็กผู้ชายรุมแกลงเพื่อนนักเรียนชายห้องเดียวกันกับเรอ เขาเมบุคลิกเจียบๆ และข้อ야 พวนนั้นผลักเขาจนตกจากเบอร์ต แฉมยังไม่ยอมคืนกระเป็นนักเรียนให้เข้า ตลอดทางจนถึงจุดที่เขาต้องลงรถคนขับรถโรงเรียนก็ไม่เห็นจะสังเกตว่าเกิดอะไรขึ้นบ้างเลย

การตั้งกับเพื่อนเดินผ่านนักเรียนข้าแควรอื่นอาหาร พวกราเห็นเด็กรุ่นพี่โกรเงินน้องคนหนึ่ง หนำข้ำยังผลักเด็กคนนั้นออกจากราไปอีก พวกรารู้สึกว่าเหตุการณ์แบบนี้คงไม่ได้เพิ่งเกิดขึ้นครั้งแรกแน่ๆ

เด็กนักเรียนสามคนซึ่งเรียนอยู่ชั้นเดียวกันกำลังหัวเราะข้อความและรูปภาพที่ส่งต่อๆ กันทางอีเมล กระจายข่าวลือของเพื่อน อีกคนหนึ่งในห้องอย่างเสียฯ หายฯ ทั้งๆ ที่ไม่มีความจริงเลยแม้แต่น้อย

หัวข้อที่ 7: ทักษะการแสวงหาความช่วยเหลือและการช่วยเพื่อน

หัวข้อที่
7

กิจกรรมที่
1

⌚ 60 นาที

📖 จุดประสงค์

การเรียนรู้

ในกิจกรรมนี้นักเรียนจะได้:

- พิจารณาว่าเมื่อไหร่ที่ การรายงานและการแสวงหาความช่วยเหลือ จะมีการรับประทาน สำหรับการตอบสนอง ต่อความรุนแรงบนฐาน เพศภาวะในบริบท สถานศึกษา

🔑 คำสำคัญ

การแสวงหาความช่วยเหลือ

ทำความเข้าใจกลวิธีการจัดการเรียนการสอน

เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่นักเรียนจะต้องทราบหนักกว่า มีสถานการณ์หลายประเภทที่นักเรียนต้องแสวงหาความช่วยเหลือจากผู้อื่น นอกจากร้านนั้น นักเรียนยังควรจะสามารถตอบออกเหล่า แสวงหาความช่วยเหลือเหล่านั้น เช่น จากเพื่อนนักเรียนและครู) นักเรียนควรเรียนรู้และซักซ้อมกลยุทธ์แสวงหาความช่วยเหลือดังกล่าว เพื่อให้ตนเองได้รู้สึกมั่นใจว่า จะสามารถรับมือและตอบสนองในเชิงบวกต่อสถานการณ์ต่างๆ ได้ เมื่อเป็นผู้ประสบเหตุการณ์หรือผู้รู้เห็นเหตุการณ์ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะที่เกิดขึ้นในอนาคต ทักษะการช่วยเหลือกันเองระหว่างเพื่อนหรือทักษะการเกื้อหนุนในกลุ่มเพื่อน ก็นับเป็นทักษะที่สำคัญและมีประโยชน์ยิ่งเมื่อนักเรียนต้องให้ความช่วยเหลือกันและกันหากถึงคราวจำเป็น

กิจกรรมที่ 1: ถ้าจะขอความช่วยเหลือ ขั้นตอนการสอน

- ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า เมื่อเราต้องผ่านช่วงเวลาลุ่มๆ ตอนๆ เคราะห์ที่เคราะห์ร้ายในช่วงชีวิต เราทุกคนล้วนต้องการความช่วยเหลือเกื้อหนุนจากครูสักคนไม่ซักคน ก็ช่วงหนึ่ง การตัดสินอย่างหนึ่งที่เราต้องทำก็คือ หากเราต้องไปขอความช่วยเหลือแล้ว เมื่อไหร่ที่เราควรจะไปแสวงหาและจะไปแสวงหาได้จากใคร ยิ่งไปกว่านั้นแล้ว บางครั้ง เราอาจจะต้องส่งต่อเรื่องของเพื่อนไปขอรับความช่วยเหลือ ดังนั้นเราจึงควรทราบว่า เราควรส่งต่อเมื่อไหร่และส่งต่ออย่างไร กิจกรรมต่อไปนี้จะเป็นการร่วมกันอภิปราย ถึงเรื่องดังกล่าว ครูริบมีการพูดคุยโดยน้ำเสียงให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนจะต้อง ช่วยกันจัดลำดับความสำคัญของสถานการณ์สมมติที่จะได้อ่านว่าเหตุการณ์ใดจำเป็น ต้องไปแสวงหาความช่วยเหลือจากผู้อื่น เหตุการณ์ใดสามารถช่วยเหลือเกื้อหนุน กันเองได้ในกลุ่มเพื่อน หรือแม้แต่จัดการได้ด้วยตนเอง
- ครูให้นักเรียนจับกลุ่มทำงานกลุ่มสี่หกคน ครูอาจแจกระดับสถานการณ์สมมติ ให้แต่ละกลุ่ม หรืออ่านให้นักเรียนฟังก็ได้ และมอบหมายให้แต่ละกลุ่มทำงานคนละ สถานการณ์ ครูซึ่งจะเพิ่มเติมว่า นักเรียนจะต้องเตรียมตัวตอบปัญหาต่อไปนี้และออก ตารางงานให้เพื่อนในชั้นฟัง
 - สถานการณ์นี้ถือว่าร้ายแรงหรือไม่? ตัวละครควรรับมือสถานการณ์และจัดการด้วย ตนเองหรือควรไปขอให้คนช่วย? ตัวละครควรไปขอความช่วยเหลือจากใคร? จะ เกิดอะไรขึ้นถ้าตัวละครไม่บอกใคร ไม่ให้ใครเข้ามายุ่งเกี่ยว?
- ครูเรียกให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ�述นarration หน้าชั้น และให้นักเรียนเปรียบเทียบคำ แนะนำของแต่ละกลุ่ม และถามนักเรียนทั้งชั้นว่า สถานการณ์ใดบ้างที่คิดว่าจำเป็น ต้องส่งต่อให้ผู้อื่นช่วยเหลือ? สถานการณ์ใดบ้างที่สามารถจัดการกันเองได้ในกลุ่มเพื่อน?

- ครูย้ำเตือนนักเรียนว่า การแสวงหาความช่วยเหลือ การเกื้อหนุน หรือคำแนะนำจาก ผู้อื่นนั้น ไม่ใช่การแสดงความอ่อนแอก่อนอย่างใด นี่คือสัญญาณบ่งบอกความเข้มแข็ง ต่างหาก นี่คือวิธีสร้างพลังอำนาจจริงและนำมาใช้ในเชิงบวก พลังอำนาจจะเป็นเครื่องมือ ความจำเป็นอย่างยิ่งเมื่อมีคนใช้พลังอำนาจเหนือกว่าในทางให้โทษแก่ผู้อื่น อาจ จำเป็นต้องมีแรงสนับสนุนจากกลุ่มใหญ่เพื่อช่วยปกป้องสิทธิของบุคคล ดังนั้นจึงเป็น สิ่งสำคัญที่จะต้องสร้างเสริมทักษะการแสวงหาความช่วยเหลือ เพื่อที่ว่าในอนาคตเรา จะได้รู้จักไปขอความช่วยเหลือให้ตัวเองและผู้อื่น นอกจากร้านนี้ การแสวงหาความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาใดๆ เกิดขึ้น ยังทำให้เรามีโอกาสเข้าแก้ไขตัวแต่เดิมๆ ซึ่งจะทำให้ แนวโน้มการเกิดปัญหาลุกคามบานปลายทุเลาเบาบางและคลี่คลายลงได้บ้าง
- ครูควรให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับแหล่งให้ความช่วยเหลือต่างๆ ที่มีอยู่ทั้งในโรงเรียน และในชุมชน

สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- ในช่วงชีวิตคนเราย่อมต้องมีช่วงเวลาที่โชคชะตาพลิกผันขึ้นๆ ลงๆ ทำให้เราจำเป็น ต้องขอความช่วยเหลือเกื้อหนุน
- เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่เราต้องทราบว่าเมื่อไหร่ที่เราควรไปขอความช่วยเหลือให้แก่ ตนเองหรือให้ผู้อื่น
- การเก็บจำปัญหาที่ร้ายแรงเกินกว่าจะรับมือไหวได้รับแต่จะทำให้ปัญหานั้น ลุกคามบานปลายไปใหญ่
- ถ้าเราได้คิดให้คร่าวๆ ว่าจะไปขอความช่วยเหลือจากใครและขออย่างไร น้ำหนัก ความสามารถของแต่ละคนจะต้องมีความต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือจากคนอื่น แต่ละคนจะต้องมีความต้องการที่จะให้ความช่วยเหลือกัน

สถานการณ์สมมติ:

ช่วงพักกลางวัน อรุณเดบลอกับเพื่อนๆ กลุ่มใหญ่ที่เรียนอยู่ระดับชั้นเดียวกัน เข้าพยาบาลสักด้าการทำประตูแต่พลาดไป อิกทีมเลยเตะเข้าโกลจนได้ประตูชัย พوجبกเเก้ม พวกลเพื่อนตัวโตๆ ที่อยู่ทีมเดียวกันก็มารุมผลักดันล้มลงไปกองกับพื้น พ่อจะลูกขึ้นยืน ก็มีคนหนึ่งปล่อยหมัดเข้าใส่อรุณ แฉมด่าเขาว่า “แก่น่าจะไปเล่นทีมหญิงโน่น! เพราะมีอ้ออ่อนอย่างแก่ใจเลยทำให้เราแพ้” พวกลเพื่อนๆ ที่เหลือเลยสมบทกันใหญ่ รุมด่าเขาว่า “อ่อนเหี้ยวนหัญ”

สถานการณ์นี้ร้ายแรงหรือไม่? อรุณควรปรึกษาใครหรือไม่? เพื่อนๆ ควรไปปรึกษาใครหรือไม่? ควรจะปรึกษาใคร? จะเกิดอะไรขึ้นหากไม่มีครุตอบสนองใดๆ?

ไม่นานมานี้ ชาญณรงค์เพิ่งเปิดเผยความลับกับเพื่อนสนิทชื่อบุญญาพรว่า เขาชอบผู้ชายแต่เขายังไม่พร้อมจะบอกใคร ยังไม่กล้าบอกเพื่อนๆ คนอื่นที่โรงเรียน ที่บ้านเขา ก็ยังไม่รู้เรื่องนี้ เขายังไม่กล้าบอกใคร เนื่องจากเขาไม่แน่ใจว่า บุญญาพรจะไปเล่าต่อ เรื่องราวที่เคยกระจາຍไปทั่วโรงเรียน ที่นี่คือนั้นโรงเรียนไม่ว่าหญิงหรือชายก็คุยกันได้จะแกล้งเข้า

สถานการณ์นี้ร้ายแรงหรือไม่? บุญญาพรควรปรึกษาใครหรือไม่? ควรจะปรึกษาใคร? จะเกิดอะไรขึ้นหากไม่มีครุตอบสนองใดๆ?

มิษฐ์เพิ่งเข้าเรียนที่โรงเรียนมัธยมเป็นวันแรก ระหว่างทางไปโรงเรียน ก็มีเด็กนักเรียนชายรุนพีกลุ่มนึงพากันเดินตามเรอ แกล้งหยอกและแอบแตะเนื้อต้องตัวเรอ ทุกวันเรอต้องเดินผ่านเส้นทางนี้และต้องเจอเจ้าพกนีเสมอ เออไม่กล้าบอกใคร เพราะกลัวคนอื่นจะคิดว่า เป็นความผิดของเรอเอง

สถานการณ์นี้ร้ายแรงหรือไม่? มิษฐ์ควรปรึกษาใครหรือไม่? ควรจะปรึกษาใคร? จะเกิดอะไรขึ้นหากไม่มีครุตอบสนองใดๆ?

อังค์ราเรียนอยู่ชั้นมัธยมปลาย โดยที่เรียนอย่างเป็นวิศวกร จึงมุ่งมั่นจะเข้าศึกษาต่อในคณะวิศวกรรมศาสตร์ เรอมีอาคนหนึ่งเป็นวิศวกร เขาอาสาจะช่วยติวข้อสอบให้ ตอนนั้นดิวิ อาช่องเรือซ้อมเข้ามานั่งใกล้ๆ ยิ่งพอดีเวลาอธิบายโจทย์ปัญหา เขายิ่งขยับมาเบียดอังค์ราซิดมากกว่าเดิม เรือเลยบอกเขาว่า “อีดอัด ถอยห่างไปหน่อย แต่เขาก็ทำเป็นไม่สนใจคำพูดของเรอ

สถานการณ์นี้ร้ายแรงหรือไม่? อังค์ราควรปรึกษาใครหรือไม่? ควรจะปรึกษาใคร? จะเกิดอะไรขึ้นหากไม่มีครุตอบสนองใดๆ?

ชัชญาไม่ได้มาร้องเรียนจะเป็นสักด้าห์แล้ว อาจารย์พากันคิดว่าเรอเข้าใจผิด ก็เลยคาดโทษเรอ แต่กากูจนา เพื่อนสนิทของเรอ รู้ดีว่าปัญหาที่แท้จริงก็คือ ช่วงนี้ชัชญาตัวสูงขึ้นเรื่อยมาก เสื้อกระโปรงของเรօก็เลยเงินไปหมด ที่บ้านเรօก็ไม่ค่อยจะมีเงิน จึงยังไม่ได้ไปหาซื้อชุดนักเรียนชุดใหม่ กัญจนาก็เลยกลุ่มใจ กังวลว่าชัชญาจะไม่กลับมาเรียนต่ออีกแล้ว

สถานการณ์นี้ร้ายแรงหรือไม่? กัญจนากควรปรึกษาใครหรือไม่? ควรจะปรึกษาใคร? จะเกิดอะไรขึ้นหากไม่มีครุตอบสนองใดๆ?

- ระบุบุคคลที่นักเรียนจะสามารถแสวงหาการเก็บหุนได้หากมีปัญหารือว่า เก็บหุนจากความรุนแรง
- ระบุบุคคลที่นักเรียนจะสามารถตั้งใจฟังและฟังหุนได้หากมีปัญหารือว่า เก็บหุนจากความรุนแรง

การแสวงหาความช่วยเหลือ การช่วยเหลือกันเอง ในกลุ่มเพื่อน การส่งต่อเพื่อนเพื่อรับความช่วยเหลือ

กิจกรรมที่ 2: แหล่งให้ความช่วยเหลือ

ขั้นตอนการสอน

- ครูชี้แจงให้นักเรียนฟังว่า กิจกรรมนี้จะช่วยให้เราสามารถระบุได้ว่าในชีวิตเรานั้นมีใครบ้างที่เราจะไปขอความช่วยเหลือ การเก็บหุน หรือคำแนะนำได้ จะเป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียนอย่างยิ่งที่ได้คิดพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องนี้ตั้งแต่เนิ่นๆ เพื่อที่ว่าในอนาคตหากเราต้องเผชิญปัญหาท้าทายต่างๆ เราจะได้รู้ว่ามีใครบ้างที่สามารถเข้ามาได้
- ครูอธิบายคำสั่งว่าให้นักเรียนแต่ละคนคาดคะเนโดยทบทวนกระดาษแล้วลากเส้นตามรูปแบบของตัวเอง แล้วให้ระบุชื่อหรือทำเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งลงบนนิ้วแต่ละนิ้วของรูปมือข้างหนึ่ง บุคคลเหล่านี้คือคนที่นักเรียนจะเข้าหาได้เพื่อไปขอความช่วยเหลือเมื่อประสบปัญหาหรือมีข้อยุ่งยากใจทำให้หลัดลักลัม ครูควรแนะนำให้นักเรียนระบุชื่อคนในครอบครัวอย่างน้อยหนึ่งคน และคนจากบริบทอื่นๆ อีกอย่างน้อยหนึ่งคน (เช่น ที่ทำงาน ที่โรงเรียน ที่บ้าน) ส่วนมืออีกข้างหนึ่งให้ระบุชื่อหรือทำสัญลักษณ์ของบุคคลที่นักเรียนสามารถหรือพยายามจะให้ความช่วยเหลือเก็บหุนนิวัลหนึ่งชื่อ
- ครูอธิบายขั้นตอนการทำงานว่าเมื่อทำขั้นตอนที่นักเรียนควรทำเพื่อเสริมสร้างศักยภาพ หรือพัฒนาภัยในของตนเองในการแสดงปฏิกริยาตอบสนองแบบรู้สึกเห็นใจ โดยระบุหนึ่งขั้นตอนต่อหนึ่งนิ้วมือข้างที่ให้ความช่วยเหลือ
 - ขั้นที่1 – ตาดูหูฟังเข้ากำลังฟังดูอะไร ทำอะไร หรือแสดงออกทางสีหน้าท่าทางอย่างไร?
 - ขั้นที่ 2 – ความหลังยังจำช่วงเวลาที่เราเคยตกอยู่ในสถานการณ์คล้ายกันนี้คือเมื่อไหร่? ตอนนั้นเรารู้สึกอย่างไร?
 - ขั้นที่3 – ย้ำรู้ใจถ้าเป็นเรื่องยุ่นในสถานการณ์ เช่นนี้ ตอนนี้ เราจะรู้สึกอย่างไร?
 - ขั้นที่4 – ถามໄสใจจะได้รับรู้ว่าเขารู้สึกอย่างไร ก็ต้องถามໄสด้วยความจริงใจ
 - ขั้นที่5 – ห่วงใยไม่ตรึงอกกล่าวให้เขารับทราบหรือทำอะไรบางอย่างเพื่อแสดงให้เขารับรู้ว่าเราพยายามเข้าใจความรู้สึกของเขา
- ครูย้ำให้นักเรียนจดจำผู้ให้ความช่วยเหลือทั้งห้าคนที่นักเรียนได้ระบุไว้ในรูปมือ เพื่อที่ว่าเมื่อถึงคราวจำเป็นในอนาคตเราจะได้นึกถึงและไปหาเพื่อขอความช่วยเหลือ และเราต้องไม่ลืมเน้นถึงคนที่เราใส่ชื่อไว้ในมืออีกข้าง ซึ่งเป็นคนที่เราจะสามารถให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ หรือการเก็บหุนด้วยเมื่อยามที่ขาดการ โดยย้ำเตือนนักเรียนอีกครั้งว่า เราไม่อาจคาดการณ์ได้อย่างแน่นอนเสมอไปว่าจะไปหาใครเพื่อขอความช่วยเหลือได้บ้าง ตั้งนัยการช่วยเหลือกันเองระหว่างเพื่อนจึงเป็นโอกาสอันดีที่จะช่วยกันสร้างชุมชนเข้มแข็งและปลอดภัยจากความรุนแรง

สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่เราจะต้องรู้จักแสวงหาความช่วยเหลือในยามที่เราเผชิญสถานการณ์อันยากลำบาก
- เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่เราต้องรู้จักส่งต่อเพื่อนไปยังผู้ให้ความช่วยเหลือ หากเพื่อนรู้สึกว่าเขามีอำนาจและสามารถช่วยเหลือได้ด้วยตัวเขาเอง
- เราสามารถเป็นได้ทั้งผู้แสวงหาความช่วยเหลือและผู้ให้ความช่วยเหลือ

จุดประสงค์การเรียนรู้
 ในกิจกรรมนี้นักเรียนจะได้:
 • สำรวจอุปสรรคของภาระงานและภาระและความช่วยเหลือในสถานการณ์ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ

คำสำคัญ
 การแสวงหาความช่วยเหลือ
 การยืนยันความคิดเห็น
 ความอับอาย
 การถูกปฏิเสธ

กิจกรรมที่ 3: เอานะแรงต้านการแสวงหาความช่วยเหลือ

ขั้นตอนการสอน

- ครูเล่าให้นักเรียนฟังว่า บ่อยครั้งที่ความอับอาย ความกลัวการถูกปฏิเสธ การทำหนินหรือการแสดงความไม่พอใจ มักจะเป็นอุปสรรคของการแสวงหาความช่วยเหลือ เมื่อใดก็ตามที่เรามีความกลัวเหล่านี้ เราต้องใช้ความกล้าหาญมากเป็นพิเศษจึงจะออกไปขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นได้ ในกรณีเช่นว่านี้ การแสวงหาความช่วยเหลือจึงเป็นการกระทำที่แสดงความกล้าหาญ และมีบางครั้งอีก เช่นกัน ที่เราจำเป็นต้องเรียกใช้จุดแข็งอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น ความจริงกับดีความรักความเมตตาหรือภูมิปัญญาเพื่อช่วยให้เราปลดความกล้าหาญให้ลุกชน แล้วก้าวออกไปแสวงหาความช่วยเหลือจากผู้อื่น
- ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า เมื่อใดก็ตามที่เราออกไปแสวงหาความช่วยเหลือ ไม่ว่าจะเพื่อตัวเราเองหรือเป็นตัวแทนของผู้อื่น สิ่งสำคัญคือ เราต้องกล้ายืนยันในความคิดเห็นของ ครูบอกให้นักเรียนย้อนกลับไปดูกิจกรรมที่เรاشักข้อมูลการเขียนประโยค ‘เรา’ แบบสุภาพและยืนยันความคิดของตนเอง (โปรดดูหัวข้อที่ 4 กิจกรรมที่ 4) ในที่นี่เราสามารถใช้ประโยค ‘เรา’ แบบสุภาพและยืนยันความคิดของตนเองในการแสวงหาความช่วยเหลือได้ เช่นกัน
- ครูชี้แจงคำสำคัญ ให้นักเรียนเข้าใจว่า ในกิจกรรมนี้นักเรียนจะได้ทำงานเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม เพื่อเตรียมบทสรัส腾ที่แสดงให้เห็นว่าการแสวงหาความช่วยเหลือเพื่อตนเอง หรือการแสวงหาความช่วยเหลือเพื่อเกื้อหนุนเพื่อนนั้น สามารถทำได้อย่างไรบ้าง ทั้งนี้การแสวงหาความช่วยเหลืออาจกระทำโดยตัวละครที่เป็นผู้ประสบเหตุการณ์ความรุนแรง หรืออาจจะเป็นเพื่อนๆ ของคนนั้นก็ได้ ให้นักเรียนเลือกสถานการณ์ได้สถานการณ์หนึ่งที่ครูเลิกให้หรือเขียนบนกระดาษ ในการเตรียมเขียนบทสรัส腾นี้ นักเรียนจะต้องช่วยกันพิจารณาตัดสินใจประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้ก่อนเป็นลำดับแรก
 - ใคร = มีใครบ้าง ประกายตัวอยู่ในฉัน? (เข่นเพื่อนนักเรียนสองคนกับครู)
 - ที่ไหน = ฉกนี่เกิดขึ้นที่ไหน? (เข่น หน้าห้องพักครู)
 - เมื่อไหร่ = ฉกนี่เกิดขึ้นเมื่อไหร่? (เข่นหลังเลิกเรียน)
 - อะไร = ฉกนี่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร? (เข่น การบอกครูว่ารู้สึกกังวลใจและเป็นห่วงเพื่อนที่ตกเป็นเป้าหมายของความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ)
 - อย่างไร = ในฉกนี้ตัวละครจะเดินเรื่องอย่างไร? (เข่นวิธีการที่กว่าเด็กนักเรียนจะกล้าเล่าให้ครูฟัง)
- เมื่อนักเรียนวางแผนว่าใคร ทำอะไรที่ไหนเมื่อไหร่อย่างไร เสร็จแล้ว ให้นักเรียนเขียนบทสรัส腾และซักซ้อมเพื่อออกแบบงบทพูดนั้น หรืออาจจะเตรียมเป็นละครบทบาท สมมติและซ้อมเล่นให้สมจริงเลยก็ได้
- เมื่อนักเรียนออกแบบงบทพูดหรือเล่นบทบาทสมมติแล้ว ในตอนท้ายการแสดง ให้นักเรียนสะท้อนคิดว่าผู้แสวงหาความช่วยเหลือต้องเจอกับอะไรบ้าง โดยถามว่า

ผู้แสวงหาความช่วยเหลือกำลังคิดอะไรหรือรู้สึกอย่างไรในการขอความช่วยเหลือ? มีความกลัวความกังวลและความหวังอะไรบ้าง?

ถ้ามีความกังวลเช่นนั้น ต้องใช้จุดแข็งอะไรบ้างในการเริ่มต้นบทสนทนากับความช่วยเหลือ?

ครูอาจให้นักเรียนทำงานต่อโดยอาศัยสถานการณ์เดิม ให้นักเรียนแต่ละคู่ช่วยกันคิดหาคำแนะนำดีๆ สำหรับตัวละครที่แสวงหาความช่วยเหลือ จากนั้นรวมคำแนะนำ และขออาสาสมัครให้ช่วยแสดงให้เพื่อนๆ ดูว่าเรามีวิธีให้คำแนะนำเหล่านี้อย่างไรในแต่ละสถานการณ์

สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- บางครั้งการแสวงหาความช่วยเหลือก็อาจทำได้ยาก เพราะความกลัวการถูกตัดสิน ถูกปฏิเสธ หรือถูกกด逼 หรือกลัวว่าคนอื่นจะไม่เชื่อเรา
- เมื่อมีความกลัวเหล่านี้ เราต้องอาศัยความกล้าหาญเพื่อก้าวข้ามความกลัวและออกไปขอความช่วยเหลือ
- เราอาจใช้ทักษะการยืนยันในความคิดเห็นของตนเองและประโยค ‘เรา’ เพื่อช่วยในบทสนทนาขอความช่วยเหลือ

มาระดับนี้ได้ยังไงให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:
 จากร่องเรียน มาระดับนี้ได้กล้าบอกเรื่องนี้กับแม่ เพราะกลัวแม่ดู หายใจเองนั้นแหล่ที่อ่อนผู้ชาย

กลุ่มทดสอบอยู่บอยๆ ไม่ค่อยยอมมาโรงเรียนทุกวัน เพื่อโน้มน้าวห้องนอนแกลงแรงๆ บางครั้งก็ลงขันทุกตี พอมีรอยไฟข้าม้ำเขียว เขายังไม่ยอมมาโรงเรียน กลัวคนอื่นจะมาว่าไปทำอะไรมา ขายกลัวเกิดเรื่องขึ้นอีกถ้าหากว่าครูแกลง

อั้นอาย 15 ปี เพื่อนเข้าส่วนใหญ่มีแต่ผู้หญิง ตอนเด็กๆ ก็ไม่มีปัญหาอะไร แต่พอโตขึ้นคนซักจะเริ่มอ้อเขาว่า กระตุ้นกระตุ้น อันนี้เหมือนผู้หญิง

อุ่นร้อนถูกใจเพื่อนผู้หญิงที่โรงเรียนแกลงโพสต์ข้อความทวิตเตอร์และเฟซบุ๊กว่า เขาวันนี้หัวใจเอ้มเมี๊ยดี อุ่นร้อนรู้สึกสิ่งใดและสับสน ไม่เข้าใจว่าเพื่อนๆ กล่าวหาเรื่องอย่างนั้นเพราะอะไร

นั้นน่าจะต้องลาออกจากโรงเรียนกางคัณ เพราะที่บ้านต้องการให้อยู่ช่วยเลี้ยงน้องชาย เรื่องรู้สึกเสียใจมาก เพราะเรื่องเดียวกัน ผลการเรียนดี ครูอาจารย์พากันคิดว่าเธอต้องได้ทุนเรียนต่อจากมหาลัยปีหน้าแน่น แต่พอออกว่าถึงอายุยังไม่ 18 ปีเต็ม พอก็จะให้เงินขนมแต่งงานเป็นหน้า พอน้องคนเล็กๆ โรงเรียนได้แล้วก็จะให้แต่งเปลี่ยนที่

เด็กนักเรียนหญิงรู้สึกดีอัดและไม่่อยากอยู่ในห้องเวลาเด็กผู้ชายส่งโทรศัพท์ต่อ กันไปมาพากันตูรูปเป็นรูปตามก้อนอาจ แต่พากันเรอกันไม่ได้因为ครูกล้าบอกครู พากผู้ชายพากันหัวเราะคิกกัก บางคนก็จะลีบตั้งมาถามเด็กผู้หญิงว่าพากเรื่องเป็นแบบนี้หรือเปล่าแล้วไม่ได้เลือกผ้า

- ฝึกกลยุทธ์การช่วยเหลือกันเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์
- ฝึกให้ความช่วยเหลือหรือคำปรึกษาแนะนำ

กิจกรรมที่ 4: ข้อความให้กำลังใจ

ขั้นตอนการสอน

1. คนเคยห่วงใยเรา ถามเราว่า ‘เป็นไงบ้าง?’ ก็เป็นการปะลอบใจที่ดีมากแล้ว นอกจากนี้เพื่อยังสามารถส่งเสริมกันให้ได้รับการช่วยเหลือเกื้อหนุนที่ถูกต้องเหมาะสมได้อีกด้วย กิจกรรมต่อไปนี้เป็นโอกาสที่เราจะได้ฝึกใช้วิธีจ่ายๆ สำหรับการให้แรงสนับสนุนในกลุ่มเพื่อน ช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน ด้วยถ้อยคำกระชับชัดเจน

แนวทางที่ 1

ครูอ่านสถานการณ์ให้นักเรียนในชั้นฟังดังต่อไปนี้

นักเรียนทราบมาว่าเพื่อนคนหนึ่งถูกเพื่อนนักเรียนทำไม่ดีต่างๆ นานาไป นักเรียนจึงคิดว่าหากจะเยี่ยงชื่อความให้กำลังใจส่งให้เพื่อนคนนั้น ข้อความที่นักเรียนจะเยี่ยงครรภากับด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

- ถ้อยคำให้กำลังใจ
- วิธีรับมือสถานการณ์
- แหล่งให้ความช่วยเหลือหรือคำแนะนำปรึกษา

เมื่อเยี่ยงข้อความเสร็จแล้ว ให้นักเรียนเปลี่ยนกันอ่านกับเพื่อนข้างๆ ตัวอย่างข้อความอาจมีดังนี้ เป็นครึ่งครึ่งรู้สึกแย่สุดๆ แต่ถ้าเจอกันทำได้แบบนั้น เดียวตอนพักเรายังไปเล่นด้วยกันนะ ถ้าเรารู้สึกดีๆ ใจร้ายอะไรรึเปล่า ใจร้ายรึเปล่า ใจร้ายรึเปล่า

แนวทางที่ 2

ครูอ่านสถานการณ์ให้นักเรียนในชั้นฟังดังต่อไปนี้

จุดเน้นสำหรับครูผู้สอน:

แนวทางนี้หมายความว่าครูต้องสอนนักเรียนส่วนใหญ่ให้รู้ว่า “การช่วยเหลือกันเป็นสิ่งที่ดี” และ “การช่วยเหลือกันเป็นสิ่งที่ดี” ไม่ใช่ “การช่วยเหลือกันเป็นสิ่งที่ดี” แต่ “การช่วยเหลือกันเป็นสิ่งที่ดี” ไม่ใช่ “การช่วยเหลือกันเป็นสิ่งที่ดี”

พักหลังมานี้ เพื่อนคนหนึ่งของนักเรียนคุ้มครองดูแล แล้ววันหนึ่งเขากลับส่งข้อความหา นักเรียนว่า คงเป็นวันที่แย่ที่สุดของการไปโรงเรียนแล้วล่ะวันนี้

ให้นักเรียนส่งข้อความตอบกลับเพื่อนคนนั้น ข้อความที่นักเรียนจะเยี่ยงครรภากับด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

- ถ้อยคำให้กำลังใจ
- วิธีรับมือ
- แหล่งให้ความช่วยเหลือหรือคำปรึกษาแนะนำ

5. สรุปประเด็นสำคัญ:

กิจกรรมนี้ช่วยให้เราได้เรียนรู้ประเด็นต่างๆ ว่า:

- เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่นักเรียนต้องรู้จักให้กำลังใจเป็นแรงสนับสนุนให้เพื่อน
- เราสามารถเป็นกำลังแรงใจสนับสนุนเพื่อนได้โดยการใช้ข้อความสั้นกระชับเพื่อบอกเพื่อนว่าเรารับรู้ความรู้สึกเจ็บปวดด้วยร้าวของเพื่อน เราค่อยเป็นกำลังใจเคียงข้างเพื่อนเสมอ หรืออุ่นมาเจอกันเพื่อนพูดคุยระบายปัญหาต่างๆ

เกมสำรอง: เกมเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน

(ให้นักเรียนหาตัวเกี้ยบ ปากกาที่มีปลอกเพื่อเล่นเกมนี้ หนึ่งคนต่อ 1 คู่หรือมากกว่านั้น)

- ครูให้นักเรียนจับกลุ่มหกถึงเจ็ดคน จากนั้นยืนเป็นวงกลมล้อมรอบโต๊ะ
- สาธิตขั้นตอนการเล่นเกมกับกลุ่มได้ก่อนหนึ่งก่อน คนแรกจะเริ่มต้นด้วยประโยคว่า ‘ห้ามอะไรแก้เชิงดีกว่า เราจะทำแบบนี้...’ จากนั้นใบคำแสดงท่าทางที่นักเรียนอยากรักษาไว้ เช่น ทำท่าเล่นกีต้าร์ / เต้น / ร้องเพลง ฯลฯ)แต่ต้องไม่พูดหรือส่งเสียงใดๆ
- เพื่อนคนอื่นในกลุ่มต้องช่วยกันเดาว่ากำลังใบ้ท่าทางอะไร เมื่อมีคนเดาคำตอบได้ถูกต้องแล้ว จึงเปลี่ยนให้คนอื่นเป็นคนใบคำต่อไปและผลัดกันไปเรื่อยๆ
- ครูให้เวลาคนเรียนได้เล่นจนครบทุกคนในกลุ่ม
- จากนั้น ถ้ามีเวลาเหลือ ครูให้นักเรียนได้เล่นรอบที่สอง แต่รอบนี้ให้เปลี่ยนประโยคใหม่ เป็น ‘ห้ามอะไรเย็นดีกว่า เราจะทำแบบนี้...’
- เมื่อนักเรียนได้เล่นครบทุกคนแล้ว ครูถามนักเรียนว่าสาระสำคัญที่ได้รับจากเกมนี้มีอะไรบ้าง สารที่ต้องการสืบทอดคืออะไร
- ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า มีหลายสิ่งหลายอย่างที่เราสามารถทำได้เพื่อทำให้เราสนับายนี้ ถ้าหากเรารู้สึกเหราเสียใจ หรือทำให้เรารอเย็นลงเมื่อเรารู้สึกโมโหหรือโกรธจัด เป็นสิ่งที่ดีสำหรับเรารอย่างยิ่ง หากเรามีกลยุทธ์รับมือและจัดการอารมณ์ได้หลากหลายวิธี และจะดีไปกว่านั้นอีกหากเราได้แลกเปลี่ยนแบ่งปันวิธีจัดการอารมณ์กับเพื่อนๆ
- ครูอธิบายให้นักเรียนฟังเพิ่มเติมว่า ในการเล่นเกมนี้ เราต้องเดาว่าเพื่อนๆ กำลังทำอะไร เพราะว่าบางครั้งเวลาเพื่อนเรามีปัญหาหรือเผชิญช่วงเวลาภัยลำบาก เราอาจคาดเดาได้ยากว่าเพื่อนคิดอะไร หรือรู้สึกอย่างไร ถ้าหากเราเป็นห่วงเพื่อนที่โรงเรียน สิ่งสำคัญที่ควรทำก็คือ เราต้องหาทางช่วยเพื่อนให้ได้ และสิ่งหนึ่งที่นักเรียนทำได้ก็คือ การถามว่าเพื่อนเป็นอย่างไรบ้าง หรืออาจไปปรึกษาครูก็ได้

งานเพิ่มเติม: เปลี่ยนบรรทัดฐานทางเพศ

สำหรับงานเพิ่มเติมขั้นสุดท้ายนี้ นักเรียนจะได้สร้างสรรค์นิทานเกี่ยวกับการเป็นเพื่อนที่ดี ในช่วงเวลาที่เพื่อนต้องการ ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า นิทานที่นักเรียนต้องแต่งนั้นจะต้องมีองค์ประกอบของห้าอย่างและต้องมีบทสนทนากับตัวเองที่เป็นจากการช่วยเหลือกันระหว่างเพื่อน การเป็นแรงสนับสนุนในกลุ่มเพื่อน หรือการแสดงความช่วยเหลือ

องค์ประกอบสำคัญห้าประการ ได้แก่

- ตัวละครเอก (พระเอกหรือนางเอก) เป็นเพื่อนของบุคคลที่ประสบเหตุการณ์ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ
- บุคคลที่ประสบเหตุการณ์ความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริเวณโรงเรียนหรือรอบๆ โรงเรียน ต้องมีลักษณะดังนี้
 - เด็กผู้ชายถูกกลั่นแกล้งหยอกล้อเพราะไม่เป็น “ลูกผู้ชาย” เต็มตัว
 - เด็กผู้หญิงถูกรุนพี้ผู้ชายลวนลามระหว่างทางไปกลับโรงเรียน
 - เด็กข้ามเพศที่ถูกเพื่อนนักเรียนกีดกันออกจากกลุ่ม
 - เด็กผู้หญิงเห็นภาพไม่น่าดูที่มีคนโพสต์ต่อว่าเธอเพราะเรออบอกปฏิเสธเด็กผู้ชาย คนหนึ่งไปว่าไม่อยากคบกับเขา
- บทสนทนาระหว่างเพื่อนที่ดีคุยกัน ตัวละครเอกพูดกับเด็กที่เผชิญความรุนแรงว่าควรทำอย่างไรกันดี
- ฉากรที่เพื่อนต้องแสดงการช่วยเหลือกันระหว่างเพื่อนหรือเป็นแรงสนับสนุนให้เพื่อนที่เผชิญความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ
- ตัวอย่างของการแสดงความช่วยเหลือหรือการส่งต่อเพื่อนไปขอรับความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ที่เหมาะสม

ปฏิบัติการโรงเรียนทั้งระบบ:

เชิญวิทยากรจากหน่วยงานบริการชุมชนมาบรรยายในโรงเรียน

ช่วยกันศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่ให้บริการในชุมชนด้านการป้องกันความรุนแรง หรือการคุ้มครองเด็กตัวอย่างเช่น อาจมีบริการให้คำปรึกษาครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรง เป็นต้น จากนั้นเชิญเจ้าหน้าที่เข้ามาเป็นวิทยากรหรือให้ข้อมูลแบบเด็กเข้าใจง่าย หรือขอไปสัมภาษณ์หรือข้อมูลสำหรับจัดแสดงในบริเวณโรงเรียน

ภาคผนวก: สถิติสำหรับกิจกรรมหัวข้อที่ 1

สถิติระดับภูมิภาค

ในภูมิภาคเอเชียใต้ จำนวนเด็กผู้ชายเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละเท่าใด?

ร้อยละ 54 หรือ 54 คน จากเด็กผู้ชายทุกๆ 100 คน

ตัวเลขสถิตินี้คือจำนวนเกินครึ่งหนึ่งเพียงเล็กน้อย ส่วนเด็กผู้หญิงนั้นมีแนวโน้มน้อยกว่าเด็กผู้ชาย กล่าวคือมีเด็กผู้หญิงเพียงร้อยละ 46 หรือไม่ถึงครึ่งหนึ่งที่ได้เข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา

<http://www.unicef.org/sowc2014/numbers/documents/english/EN-FINAL%20Table%205.pdf>

ในภูมิภาคเอเชียใต้ จำนวนเด็กผู้หญิงเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละเท่าใด?

ร้อยละ 46

ตัวเลขสถิตินี้คือจำนวนไม่ถึงครึ่งหนึ่ง เด็กผู้หญิงนั้นมีแนวโน้มน้อยกว่าเด็กผู้ชาย กล่าวคือมีเด็กผู้ชายร้อยละ 54 (หรือเกินครึ่งหนึ่งเพียงเล็กน้อย) ที่ได้เข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา

<http://www.unicef.org/sowc2014/numbers/documents/english/EN-FINAL%20Table%205.pdf>

ในภูมิภาคเอเชียใต้เพศชายหรือเพศหญิงมีแนวโน้มเข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษามากกว่ากัน?

เพศชายข้อมูลเมื่อ พ.ศ. 2556 พบว่า เด็กผู้ชายร้อยละ 55 เข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งคิดเป็นจำนวนไม่ถึง 6 ใน 10 คนของเด็กชายทั้งหมด เมื่อเทียบกับเพศหญิงแล้ว พบว่า เด็กผู้หญิงมีเพียงร้อยละ 46 หรือคิดเป็นจำนวนไม่ถึง 5 ใน 10 คน [40]

*หาข้อมูลประเทศไทยได้จากที่นี่:

http://www.unicef.org/sowc2013/files/Table_5_Stat_Tables_SWCR2013_ENGLISH.pdf

ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สัดส่วนของการเสียชีวิตที่พบบ่อยที่สุดสองอันดับแรกในวัยรุ่นชายอายุ 15-19 ปี ได้แก่อะไร?

การได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุบนท้องถนนเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตในวัยรุ่นชายอายุ 15-19 ปีที่พบบ่อยที่สุด อันดับรองลงมา ได้แก่ ความรุนแรงระหว่างบุคคล ซึ่งไม่ใช่สาเหตุหลักของปัญหาสุขภาพหรือการบาดเจ็บในผู้หญิงรายเดียวกัน [41]

*หาข้อมูลประเทศไทยได้จากที่นี่:

<http://vizhub.healthdata.org/irank/arrow.php>

ถูกหรือผิด—นักเรียนที่ไม่ได้ระบุว่าตนเองเป็นคนรักเพศเดียวกัน คนรักสองเพศ หรือคนข้ามเพศ รายงานว่าถูกกลั่นแกล้งรังแก เพราะนักเรียนคนอื่นคิดว่าเด็กกลุ่มนี้เป็นคนที่มีเพศภาวะดังกล่าว?

ถูก การศึกษาวิจัยในพื้นที่ทั่วจังหวัดของประเทศไทยพบว่า ร้อยละ 24.5 ของเด็กนักเรียนที่ไม่ได้ระบุว่าตนเองเป็นคนรักเพศเดียวกัน คนรักสองเพศ หรือคนข้ามเพศรายงานว่าถูกกลั่นแกล้งหรือข่มเหงรังแก เพราะในช่วงหนึ่งเดือนที่ผ่านมาเนื่องจากถูกมองว่าเป็นคนรักเพศเดียวกัน คนรักสองเพศ หรือคนข้ามเพศ [24]

สถิติระดับภูมิภาค

ในภูมิภาคเอเชียใต้ จำนวนวัยรุ่นหญิงอายุ 15-19 ปี ที่สมรสแล้วคิดเป็นร้อยละเท่าใด?

ร้อยละ 29

หรือคิดเป็นจำนวนเกือบ 3 ใน 10 คนของเด็กสาวทั้งหมด [40]

*หาข้อมูลประเทศไทยได้จากที่นี่:

http://www.unicef.org/sowc2013/files/Table_11_Stat_Tables_SWCR2013_ENGLISH.pdf

ภูมิภาค – หากผู้ชายเคยเห็นการกระทำรุนแรงต่อมาตราตอนตัวเองเป็นเด็ก จะมีแนวโน้มใช้ความรุนแรงในอนาคต

ถูก เด็กผู้ชายที่เคยเห็นเหตุการณ์แม่ถูกทำร้ายในช่วงวัยเด็ก และเป็นความรุนแรงทางกายที่เกิดจากฐานเพศภาวะ จะมีแนวโน้มสูงขึ้นสองเท่าตัวในการมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดกรรมหรือการทะเลาะวิวาท เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ [85]

ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก จำนวนวัยรุ่นหญิงอายุ 15-19 ปี ที่คิดว่าเป็นเรื่องที่ยอมรับได้หากสามีจะทุบตีภรรยาคิดเป็นร้อยละเท่าใด?

ร้อยละ 34

หรือคิดเป็นจำนวนกว่าหนึ่งในสาม [40]

โปรดสังเกตว่าตัวเลขสถิตินี้แตกต่างกันอย่างมากในแต่ละประเทศ ยกตัวอย่างเช่นในประเทศไทยโดยเฉลี่ยร้อยละ 25(หรือประมาณหนึ่งในสี่)เชื่อว่าเป็นเรื่องที่ยอมรับได้เมื่อเปรียบเทียบกับร้อยละ 84 (หรือเกิน 8 ใน 10 คน เล็กน้อย) ในประเทศอัฟغانิสถาน

*หาข้อมูลประเทศไทยได้จากที่นี่:

http://www.unicef.org/sowc2013/files/Table_5_Stat_Tables_SWCR2013_ENGLISH.pdf

ผลกระทบของความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษาที่มีต่อการเรียนหรือทางเลือกในการศึกษาสามประการมีอะไรบ้าง?

คำตอบบางส่วนอาจมีดังต่อไปนี้

ไม่มีสามารถจ่อ กับการเรียน

ผลการเรียนต่ำลง

สนใจโรงเรียนน้อยลง

ขาดกล้ามรับร่วมในชั้นเรียน

ไม่กล้าเข้าห้องเรียนเพื่อขอความช่วยเหลือ

แปลงแยก

หยุดเรียน ไม่เข้าเรียนที่ได้เลย

ทางเลือกเข้าสู่สาขาวิชาและอาชีพลดน้อยลง

ย้ายโรงเรียน

ผลกระทบของความรุนแรงบนฐานเพศภาวะในบริบทสถานศึกษาที่อาจมีต่อจิตใจสามประการได้แก่อะไรบ้าง?

คำตอบบางส่วนอาจมีดังต่อไปนี้

การเห็นคุณค่าในตนของเด็กต่ำลง

ความวิตกกังวล

ภาวะซึมเศร้า

สุภาพร่างกายทรุดโทรม

สูญเสียความไว้วางใจผู้อื่น

การทำร้ายตัวเอง

ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือใช้ยาเสพติดชนิดอื่น

ສົດຕິຮະດັບປະເທດ*

*ຕ້ວຍ່າງຂ້າງລ່າງນີ້ເປັນສົດຕິຈາກ ສປປ.ລາວ ໂປຣດໃຊ້ລົງທຶນທີ່ໄໝໄວ້ເພື່ອຄູສົດຕິຂອງປະເທດໄທ

ໃນ ສປປ.ລາວ ຈຳນວນເທິກທີ່ເຮັດວຽກໃບໜັດປະມົກສຶກສາມີເປັນຮ້ອຍລະເທົ່າໄດ້?

ຮ້ອຍລະ 65 ອໍານວຍຕໍ່ກ່າວວ່າ 7 ດົນ ຈາກເທິກນັກເຮັດວຽກທຸກໆ 10 ດົນ [86]

*ຫາຂໍ້ມູນປະເທດໄທໄດ້ຈາກທີ່ນີ້:

<http://www.unescap.org/stat/data/syb2013/C.2-Staying-in-school-learning-to-read.asp>

ໃນ ສປປ.ລາວ ເພັນຍາຫຼວງຫຼົງມີແນວໃໝ່ເຂົ້າຮັບຮັບໃນໂຮງຮຽນມັງມາກາກກ່າວກັນ?

ເພັນຍາຫຼວງຫຼົງມີເວົ້ອ ພ.ສ. 2556 ພບວ່າ ເທິກຜູ້ໝາຍຮ້ອຍລະ 39 ເຂົ້າຮັບຮັບໃນໂຮງຮຽນມັງມາກາກ (ສິ່ງຄິດເປັນຈຳນວນໄໝລົງ 4 ໃນ 10 ດົນ ຂອງເທິກຍາຫຼວງຫຼົງ) ເມື່ອເຫັນກັບເພັນຍາຫຼົງແລ້ວ ພບວ່າ ມີເທິກຜູ້ໝາຍຮ້ອຍລະ 32 (ຫຼືອົດປະມານ 3 ໃນ 10 ດົນ) [40]

*ຫາຂໍ້ມູນປະເທດໄທໄດ້ຈາກທີ່ນີ້:

http://www.unicef.org/sowc2013/files/Table_5_Stat_Tables_SWCR2013_ENGLISH.pdf

ໃນ ສປປ.ລາວ ສາເຫດຂອງການເສີຍໝົດທີ່ພັບປ່ອຍທີ່ສຸດສອງວັນດັບແກຣກໃນວ້າຍຮຸ່ນໝາຍອາຍຸ 15-19 ປີ ໄດ້ແກ່ວ່າໄວ?

ການໄດ້ຮັບບາດເຈັບຈາກອຸປະຕິເຫດບຸນທົ່ວນຄົນເປັນສາເຫດຂອງການເສີຍໝົດໃນວ້າຍຮຸ່ນໝາຍອາຍຸ 15-19 ປີທີ່ພັບປ່ອຍທີ່ສຸດ ອັບດັບຮອງລົງມາ ໄດ້ແກ່ ຄວາມຮຸ່ນແຮງຮ່ວງບຸກຄຸລ ຈຶ່ງໄໝໃໝ່ສາເຫດທຸກລັກຂອງປັບປຸງຫາສຸກພໍາກໍາກຳກັນ

*ຫາຂໍ້ມູນປະເທດໄທໄດ້ຈາກທີ່ນີ້:

<http://vizhub.healthdata.org/irank/arrow.php>

ໃນ ສປປ.ລາວ ສາເຫດຂອງການເສີຍໝົດທີ່ພັບປ່ອຍທີ່ສຸດໃນວ້າຍຮຸ່ນໝາຍອາຍຸ 15-19 ປີ ໄດ້ແກ່ວ່າໄວ?

ກວະແທກຂໍ້ອັນໃນສຸກພາມມາດຕະເປັນສາເຫດຂອງການເສີຍໝົດໃນວ້າຍຮຸ່ນໝາຍອາຍຸ 15-19 ປີທີ່ພັບປ່ອຍທີ່ສຸດ [41]

*ຫາຂໍ້ມູນປະເທດໄທໄດ້ຈາກທີ່ນີ້:

<http://vizhub.healthdata.org/irank/arrow.php>

ຄູກຫຼືອືດ – ທາກຜູ້ໝາຍເຄຍເຫັນການກະທຳຮຸ່ນແຮງຕ່ອມຮາດຕອນຕ້ວເອງເປັນເທິກ ຈະມີແນວໃນໜັດໃໝ່ການຮຸ່ນແຮງຕ່ອມຮາຍຫຼືອືດໃນອານັດ

ຄູກ ຂາຍໜຸ່ມທີ່ເຄຍເຫັນເຫດກຳນົດຄວາມຮຸ່ນແຮງບໍ່ຮັບຮັດພົກພະວາງທາງຮ່າງກາຍ ທີ່ກະທຳຕ່ອມຮາດຕອນ ໃນຂ່າຍວ້າຍເທິກ ມີແນວໃນໜັດໃໝ່ການໃໝ່ການຮຸ່ນແຮງຕ່ອມຮາຍຫຼືອືດໃນອານັດ [85]

ໃນ ສປປ.ລາວ ຈຳນວນວ້າຍຮຸ່ນໝາຍອາຍຸ 15-19 ປີ ທີ່ຄືດວ່າເປັນເຮືອງທີ່ຢືນຮັບໄດ້ທາກສາມມີຈະຫຼຸບຕໍ່ກະຍາກົດເປັນຮ້ອຍລະເທົ່າໄດ້?

ຮ້ອຍລະ 50

ຫຼືອົດເປັນຄົງໜຶ່ງທີ່ນີ້ [40]

*ຫາຂໍ້ມູນປະເທດໄທໄດ້ຈາກທີ່ນີ້:

<http://www.unicef.org/sowc2014/numbers/documents/english/EN-FINAL%20Table%202011.pdf>

สถิติระดับประเทศ*

*ตัวอย่างข้างล่างนี้เป็นสถิติจาก สปป.ลาว โปรดใช้ลิงค์ที่ให้ไว้เพื่อดูสถิติของประเทศไทย

ใน สปป.ลาว จำนวนวัยรุ่นหญิงอายุ 15-19 ปี ที่คิดว่าเป็นเรื่องที่ยอมรับได้หากสามีจะทุบตีภรรยาคิดเป็นร้ายลงเท่าใด?

ร้อยละ 56

หรือคิดเป็นเกือบ 6 ใน 10 คน [40]

*หาข้อมูลประเทศไทยได้จากที่นี่:

<http://www.unicef.org/sowc2014/numbers/documents/english/EN-FINAL%20Table%202011.pdf>

ใน สปป.ลาว จำนวนผู้หญิง (อายุ 15-49 ปี) ที่คิดว่าเป็นเรื่องที่ยอมรับได้หากสามีจะทุบตีภรรยาคิดเป็นร้ายลงเท่าใด?

ร้อยละ 58

หรือคิดเป็นเกือบ 6 ใน 10 คน [40]

*หาข้อมูลประเทศไทยได้จากที่นี่:

<http://www.unicef.org/sowc2014/numbers/documents/english/EN-FINAL%20Table%202011.pdf>

ในสปป.ลาว จำนวนผู้ชาย (อายุ 15-49 ปี) ที่คิดว่าเป็นเรื่องที่ยอมรับได้หากสามีจะทุบตีภรรยาคิดเป็นร้ายลงเท่าใด?

ร้อยละ 49

หรือคิดเป็นเกือบครึ่งหนึ่ง [40]

*หาข้อมูลประเทศไทยได้จากที่นี่:

<http://www.unicef.org/sowc2014/numbers/documents/english/EN-FINAL%20Table%202011.pdf>

ใน สปป.ลาว จำนวนประชากรกลุ่มอายุ 10-19 ปี คิดเป็นร้อยละเท่าใด?

ร้อยละ 24

หรือคิดเป็นประมาณหนึ่งในสี่ [40]

*หาข้อมูลประเทศไทยได้จากที่นี่:

http://www.unicef.org/sowc2013/files/Table_11_Stat_Tables_SWCR2013_ENGLISH.pdf

ถูกหรือพิด - ในสปป.ลาวสัชธรรมนุญ (ฉบับ ค.ศ. 1991) รับรองการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันระหว่างหญิงและชายโดยถูกต้องตามกฎหมาย

ถูกสัชธรรมนุญแห่ง สปป.ลาว ฉบับปี ค.ศ. 1991 ระบุให้มีการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันระหว่างหญิงและชาย

សាតិទិន្នន័យតាមប្រភេទ*

*តាមរយៈការចំណាំសាតិទិន្នន័យពីក្រុមការងារសាតិទិន្នន័យនៃប្រជាជាតិ

នៅក្នុងសាតិទិន្នន័យតាមប្រភេទ ដែលមានអាណាពាល់ខ្លួន (អាណាពាល់ខ្លួន) គឺជាក្រុមការងារដែលរៀបចំនូវការងារសាតិទិន្នន័យនៃប្រជាជាតិ។

រួមលេខ 79

និងគឺជាក្រុមការងារដែលរៀបចំនូវការងារសាតិទិន្នន័យនៃប្រជាជាតិ។

*ទាញយកព័ត៌មានពីក្រុមការងារសាតិទិន្នន័យនៃប្រជាជាតិ:

http://www.unicef.org/sowc2013/files/Table_5_Stat_Tables_SWCR2013_ENGLISH.pdf

នៅក្នុងសាតិទិន្នន័យតាមប្រភេទ ដែលមានអាណាពាល់ខ្លួន (អាណាពាល់ខ្លួន) គឺជាក្រុមការងារដែលរៀបចំនូវការងារសាតិទិន្នន័យនៃប្រជាជាតិ។

រួមលេខ 89

និងគឺជាក្រុមការងារដែលរៀបចំនូវការងារសាតិទិន្នន័យនៃប្រជាជាតិ។

*ទាញយកព័ត៌មានពីក្រុមការងារសាតិទិន្នន័យនៃប្រជាជាតិ:

http://www.unicef.org/sowc2013/files/Table_5_Stat_Tables_SWCR2013_ENGLISH.pdf

នៅក្នុងសាតិទិន្នន័យតាមប្រភេទ ដែលមានអាណាពាល់ខ្លួន (អាណាពាល់ខ្លួន) គឺជាក្រុមការងារដែលរៀបចំនូវការងារសាតិទិន្នន័យនៃប្រជាជាតិ។

រួមលេខ 93

និងគឺជាក្រុមការងារដែលរៀបចំនូវការងារសាតិទិន្នន័យនៃប្រជាជាតិ។

*ទាញយកព័ត៌មានពីក្រុមការងារសាតិទិន្នន័យនៃប្រជាជាតិ:

<http://www.unicef.org/sowc2014/numbers/documents/english/EN-FINAL%20Table%202011.pdf>

នៅក្នុងសាតិទិន្នន័យតាមប្រភេទ ដែលមានអាណាពាល់ខ្លួន (អាណាពាល់ខ្លួន) គឺជាក្រុមការងារដែលរៀបចំនូវការងារសាតិទិន្នន័យនៃប្រជាជាតិ។

រួមលេខ 92

និងគឺជាក្រុមការងារដែលរៀបចំនូវការងារសាតិទិន្នន័យនៃប្រជាជាតិ។

*ទាញយកព័ត៌មានពីក្រុមការងារសាតិទិន្នន័យនៃប្រជាជាតិ:

<http://www.unicef.org/sowc2014/numbers/documents/english/EN-FINAL%20Table%202011.pdf>

คู่มือจัดทำหลักสูตร

เพื่อป้องกันความรุนแรงบนฐานเพศภาวะ

แผนการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (อายุ 11-14 ปี)